

Informe Anual

Informe anual de l'economia catalana 2025

Juliol de 2026

**Generalitat
de Catalunya**

Informe anual de l'economia catalana 2025

Juliol de 2026

ISSN: 2696-7995

Resum de la llicència: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Llicència completa: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode.es>

Edició

Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Finances

Carrer del Foc, 57

08038 Barcelona

<https://economia.gencat.cat>

Redacció

Direcció General d'Anàlisi i Prospectiva Econòmica, amb la col·laboració de la Direcció General de Pressupostos i la Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor

Data de tancament: 26 de juny de 2026

Disseny gràfic

Enric Jardí

Índex

Introducció	4
Els trets més destacats de l'Informe anual de l'economia catalana 2025	7
1. L'economia mundial manté el creixement en un any marcat per les tensions comercials i la inversió en Intel·ligència Artificial	15
Requadre 1. La interdependència econòmica com a arma geopolítica	26
2. L'economia catalana registra un creixement significatiu el 2025, tot i la incertesa internacional	35
Requadre 2. L'economia catalana davant l'augment del preu del petroli: anàlisi prospectiva amb el model QUEST-CT	52
Requadre 3. La productivitat com a prioritat fonamental per recuperar el lideratge econòmic	60
3. El sector exterior es reconfigura davant l'escalada proteccionista	67
4. El teixit empresarial continua en expansió, amb un pes creixent de les grans empreses	79
Requadre 4. Evolució del sistema energètic català vers la descarbonització	84
5. L'impuls demogràfic i el creixement de la demanda de treball porten l'ocupació a un nou màxim	92
Requadre 5. Valor econòmic del treball domèstic i de cura a Catalunya	105
6. Els salaris baixos lideren la recuperació del poder adquisitiu	114
7. La moderació de la inflació no es trasllada a totes les categories	121
8. La millora de la renda es concentra en els decils baixos	129
Requadre 6. Evolució recent de la crisi d'accessibilitat a l'habitatge	144
9. Els mercats financers absorbeixen les tensions geopolítiques, amb la bombolla de la IA com a risc de fons	154
10. Es consoliden la contenció del dèficit de la Generalitat i la recuperació de la inversió pública	161

Introducció

L'any 2025 ha tornat a posar a prova la capacitat de l'economia mundial per sobreposar-se a xocs i canvis sobtats. El retorn de Donald Trump a la Casa Blanca ha marcat un punt d'inflexió en l'ordre internacional, amb conseqüències econòmiques de primera magnitud. El gir aranzelari dels Estats Units, i més en general la ruptura amb els principis liberals que van sostenir la globalització, han accelerat el replegament de la primera potència mundial. Aquest viratge tindrà, amb tota probabilitat, conseqüències profundes a llarg termini. En el curt termini, la transició ha estat marcada per la volatilitat i la incertesa, fruit de la successió d'anuncis erràtics en el marc d'una estratègia negociadora poc convencional.

Malgrat tot, el ritme d'activitat global s'ha mantingut: el PIB mundial s'ha expandit un 3,4 % i el comerç de béns i serveis un 5,1 %. Hi han contribuït uns aranzels finalment molt més digeribles que els anunciats al principi i la millora de les condicions de finançament arran de les rebaixes de tipus iniciades el 2024. A la zona euro, aquesta distensió ha permès un modest repunt de la inversió privada. A tot plegat s'hi suma la força tractora de l'aposta geopolítica i empresarial per la intel·ligència artificial.

Tanmateix, la primera meitat del 2026, marcada per la guerra a l'Orient Mitjà i el tancament de l'estret d'Ormuz, recorda que la inestabilitat geopolítica s'ha situat al centre del quadre macroeconòmic.

En aquest context difícil, agreujat en el cas europeu per una competència xinesa més agressiva sobre branques industrials importants, l'economia catalana ha avançat un 2,7 % i ha superat les expectatives. Això suposa una reducció de més d'un punt respecte del 2024, però contrasta positivament amb el comportament de la majoria d'economies de l'entorn i és un creixement alineat amb el de l'economia espanyola.

L'expansió ha mantingut alguns trets bàsics del darrer cicle, però també ha incorporat canvis rellevants que en podrien comprometre la sostenibilitat a mitjà termini. Entre els trets de continuïtat destaca la forta empenta del mercat de treball, amb un creixement de l'ocupació del 2,3 % que ha situat l'atur en mínims. La creació de llocs de treball s'ha vist afavorida per un intens procés migratori que ha ampliat la població activa i en edat de treballar, malgrat la tendència estructural a l'envelliment. Aquest impuls demogràfic explica que l'augment del PIB es tradueixi en un avenç més moderat del producte per habitant (1,6 %).

Entre els elements de canvi, el més significatiu és el relleu en els motors de creixement: d'una etapa amb contribucions positives destacades del saldo exterior s'ha passat a una altra en què la demanda interna ha sostingut l'economia, davant una aportació exterior de signe negatiu. L'auge de la inversió, amb un avenç de la formació bruta de capital del

6,0 %, s'ha sumat a la fortalesa que mantenen la despesa pública i un consum privat sostingut per la creació d'ocupació i la moderació de preus.

Aquest dinamisme de la inversió ha empès les importacions per damunt del ritme que han pogut sostenir les exportacions de béns i serveis. Tot i la diversificació geogràfica cap a Àsia i la resistència d'alguns sectors (com el farmacèutic i el de maquinària) en el mercat nord-americà, l'apreciació de l'euro i l'atonía de la demanda europea han abocat les exportacions de béns a l'estancament. A això s'hi afegeixen els indicis de cert esgotament que mostra el turisme, tot i haver assolit xifres rècord de visitants. En canvi, les exportacions de serveis no turístics han crescut amb força i apunten un vector prometedor d'especialització d'alt valor afegit.

En aquest marc, els salaris reals han augmentat per tercer any consecutiu, tot i que la recuperació del poder adquisitiu perdut durant el pic inflacionari encara no s'ha completat en tots els indicadors ni en totes les branques d'activitat. Hi ha ajudat la normalització de la inflació, que s'ha acostat a l'objectiu del 2 %, encara que amb una certa resistència a la baixa i sense corregir els salts de preu acumulats en alguns aliments i béns bàsics. Les pressions inflacionàries renovades fruit de la guerra a l'Orient Mitjà podrien afegir dificultats durant el 2026.

L'avenç moderat dels salaris mitjans ha conviscut amb una reducció de la desigualtat retributiva, impulsada per la millora dels salaris més baixos, en línia amb el que ha passat durant els darrers vuit anys gràcies als increments de l'SMI. Aquesta dinàmica salarial, juntament amb la revaloració de les pensions i una intensitat de treball més alta, s'ha traslladat a la renda de les famílies. Ara bé, les condicions de vida han quedat parcialment desconnectades del bon to macroeconòmic. Les rendes familiars mitjanes continuen pràcticament estancades en termes reals i, si bé els estrats més baixos han millorat de manera notable en sintonia amb els salaris, els trams mitjans i mitjans-baixos han vist com el seu poder adquisitiu retrocedia o s'estancava. A això s'hi afegeix l'empitjorament de la privació material, fruit de l'encariment de la vida i, sobretot, de la inaccessibilitat creixent de l'habitatge.

Els bons resultats conjunturals, matisats per aquesta traducció incompleta en termes de benestar, no han d'amagar els reptes de fons que l'economia catalana arrossega cap al futur immediat. El primer és la productivitat. Tot i alguns avenços moderats, tant en la del treball com en la total dels factors, no s'han consolidat guanys prou substancials per trencar la dependència del creixement respecte de l'acumulació de factors, sobretot de l'ocupació. Sense aquest salt, l'expansió difícilment es traduirà en millores significatives de la renda per habitant. El segon, estretament lligat al benestar, és l'habitatge, principal responsable que el creixement agregat no arribi a bona part de les llars, o fins i tot s'hi giri en contra.

A aquests dos reptes s'hi afegeixen tres condicions estructurals. La desigualtat de gènere persisteix en l'àmbit econòmic, laboral i salarial: la càrrega desigual de treball no

remunerat i de responsabilitats familiars amplia la bretxa salarial ja existent al mercat i limita les oportunitats laborals de les dones. La reducció d'emissions continua sent un repte urgent i indefugible per al model de creixement català, i exigeix transformar el patró productiu sense renunciar a la competitivitat. La dependència exterior, energètica però també tecnològica i de diversos inputs crítics, es manté entre les vulnerabilitats més visibles de l'economia catalana, com ha recordat la crisi al golf Pèrsic pel que fa a l'energia.

En conjunt, el 2025 deixa una economia catalana que creix per damunt del seu entorn i que ha demostrat capacitat de resistència en un context advers. El bon moment macroeconòmic, però, val sobretot com a oportunitat: la de fer que el creixement es tradueixi en benestar i, alhora, la de treballar per la seva sostenibilitat a mitjà i llarg termini. Aprofitar-la és el veritable repte dels pròxims anys.

Els trets més destacats de l'Informe anual de l'economia catalana 2025

Capítol 1. L'economia mundial manté el creixement en un any marcat per les tensions comercials i la inversió en Intel·ligència Artificial

- El PIB mundial ha crescut un 3,4 % el 2025, sostingut pel comerç global (+5,1 %) malgrat el gir proteccionista dels EUA (amb aranzels rècord de fins al 125 % sobre la Xina en el punt àlgid, i un 15 % general per a la UE des de l'estiu). L'auge inversor en infraestructures d'Intel·ligència Artificial també ha permès als EUA absorbir bona part de l'impacte aranzelari (PIB +2,1 %, inflació 2,7 %).
- La Xina ha crescut un 5,0 % malgrat l'aranzel més alt de tots els socis comercials dels EUA, gràcies a la diversificació geogràfica de les exportacions (a través de tercers països com Vietnam o Mèxic) i a una competitivitat creixent en béns tecnològicament avançats, reforçada pel lideratge en fotovoltàica, vehicle elèctric i bateries.
- La zona euro s'ha estancat (1,4 %, només un 0,9 % sense l'efecte distorsionador d'Irlanda), castigada per la competència xinesa i els aranzels nord-americans, amb Alemanya (0,2 %) i Itàlia (0,5 %) com els més afectats, mentre que Espanya ha tornat a créixer molt per sobre de l'entorn (2,8 %), impulsada sobretot per la demografia i l'ocupació més que per la productivitat.

Requadre 1: La interdependència econòmica com a arma geopolítica

- La instrumentalització de les interdependències econòmiques s'ha consolidat com una eina central de pressió geopolítica.
- Els aranzels nord-americans del 2025 han funcionat com a punt de partida de negociacions bilaterals i com a eina de pressió, amb l'objectiu d'obtenir concessions econòmiques i geopolítiques i d'allunyar els socis dels Estats Units de la Xina.
- El predomini xinès en el refinament de minerals crítics i el bloqueig d'Ormuz il·lustren dues formes de coerció econòmica: el control d'una baula estratègica de subministrament i l'explotació d'un coll d'ampolla geogràfic.

- Aquests episodis evidencien la vulnerabilitat de les economies europea i catalana davant xocs de subministrament i mercats concentrats, un risc que sembla cridat a persistir en l'actual fase de la globalització.

Capítol 2. L'economia catalana registra un creixement significatiu el 2025, tot i la incertesa internacional

- El 2025 l'economia catalana ha crescut un 2,7 %, per sobre de les expectatives però inferior al 3,9 % del 2024. El context internacional s'ha complicat per les tensions comercials i geopolítiques -protagonitzades per l'administració Trump- i per la persistència de l'estancament europeu, fet que ha afeblit la demanda externa, en contrast amb la fortalesa de la demanda interna. El conflicte a l'Iran a principis del 2026 suposa una nova pressió afegida que pot generar un xoc de preus sobre l'energia de durada i intensitat incerta.
- El creixement de l'economia catalana ha superat per cinquè any consecutiu el de la zona euro (1,4 %), si bé el diferencial positiu ha estat més reduït que anys anteriors. A Espanya el creixement ha estat d'un 2,8 %. L'evolució més positiva respecte a la zona euro s'explica per una expansió més dinàmica de la demanda interna.
- El PIB per habitant creix un 1,6 %, amb una trajectòria moderada, perquè el creixement econòmic ve acompanyat per un fort creixement demogràfic. A la zona euro el PIB per habitant ha augmentat un 1,1 %, tot i que en el període 2019-2025 el creixement en el cas català és una mica inferior al de la zona euro, condicionat per la forta davallada del 2020 amb l'esclat de la pandèmia.
- La productivitat total dels factors (PTF) ha mantingut una aportació positiva (d'un punt percentual), una mica inferior a la del 2024, i s'encadenen cinc anys de contribució positiva. Les dades de comptabilitat de l'Idescat assenyalen, a més, un increment d'un 1,1 % en la productivitat per hora treballada.
- Pel costat de la demanda, el creixement del PIB s'ha basat en l'aportació de la demanda interna (de 3,5 punts percentuals), que anota la contribució més alta des del 2015 (exceptuant el rebot postpandèmia del 2021). Per contra, la demanda externa ha registrat una aportació negativa (-0,8 punts), per primera vegada des de l'any 2020, a causa de l'impuls de les importacions- per l'apreciació de l'euro i la fortalesa de la demanda interna- i per una evolució menys dinàmica de les exportacions de béns i del turisme estranger. Les exportacions de serveis no turístics, en canvi, haurien continuat amb una expansió destacada.
- Dins de la demanda interna, el consum de les llars (3,9 %) ha assolit els dos últims anys l'increment més intens des de l'any 2005 (exceptuant el rebot del 2021). S'ha

vist impulsat pel bon comportament del mercat de treball, l'expansió demogràfica i l'increment dels salaris reals. El consum públic ha mantingut un ritme destacat (3,1 %), i la formació bruta de capital s'ha accelerat (6,0 %), recolzada en la inversió empresarial en intel·ligència artificial i digitalització, i en el suport dels fons NGEU.

- Per sectors, destaca el creixement sòlid als serveis, l'acceleració a la construcció i la recuperació gradual del sector agrari, mentre que la indústria ha mostrat un augment feble, reflex també dels reptes estructurals del sector. Els serveis continuen sent el gran motor de creixement, impulsats sobretot per les activitats professionals, i el comerç, transport i hostaleria.
- Per al 2026, el panorama es veu condicionat pel conflicte a Iran i el xoc generat sobre el preu de l'energia. En un escenari central, es preveu un creixement de l'economia catalana d'un 2,3 %, més lent que els darrers anys però encara significatiu. Tot i l'empitjorament de perspectives, pel moment les dades i indicadors econòmics continuen amb senyals positius, i el creixement continuarà destacant dins el context europeu.

Requadre 2: L'economia catalana davant l'augment del preu del petroli: anàlisi prospectiva amb el model QUEST-CT

- El requadre analitza, amb el model QUEST-CT, l'impacte potencial d'un xoc en el preu del petroli (arran del conflicte a l'Orient Mitjà) sobre l'economia catalana, sota diferents escenaris d'intensitat i persistència.
- En els escenaris moderats (pic de 100-120\$ per barril), l'impacte seria limitat i transitori: entre 0,5 i 0,9 punts menys de creixement el 2026, amb normalització cap al 2028, i inflació entre 4 i 7 punts més. L'impacte es redueix a una dècima de punt de PIB si s'apliquen mesures fiscals de suport.
- En l'escenari sever (140\$, encariment addicional d'importacions i pujada de tipus d'interès), el menys probable, l'impacte podria restar 5,4 punts de creixement el 2026 i 4,7 el 2027, amb efectes fins al 2030 i inflació a dos dígit.

Requadre 3: La productivitat com a prioritat fonamental per recuperar el lideratge econòmic

- El 2025 es va crear el Consell per a la Productivitat i el Lideratge Econòmic de Catalunya, un òrgan de setze experts independents previst al Pla Catalunya Lidera, en resposta al fet que l'economia catalana ha crescut per sota de la mitjana de la UE durant el darrer quart de segle malgrat una intensa acumulació de capital i

treball, un desajust que apunta a un problema de fons en l'evolució de la productivitat (tot i una certa millora recent).

- El Consell ha identificat dotze determinants de la productivitat organitzats en quatre canals: i) acumulació de capital i talent, ii) canvi tecnològic (R+D, digitalització, dinamisme empresarial), iii) internacionalització, i iv) mercats/assignació de recursos (política industrial, transició verda, mercat de treball i d'habitatge, entorn regulador).
- Tots aquests determinants tenen problemes estructurals recurrents com la baixa inversió en capital intangible, el desajust de competències STEM, un teixit empresarial dual i poc innovador, i un mercat d'habitatge que erosiona la mobilitat laboral i l'atracció de talent.

Capítol 3. El sector exterior es reconfigura davant l'escalada proteccionista

- El sector exterior català ha mantingut un comportament relativament sòlid el 2025 en un entorn marcat per l'escalada proteccionista nord-americana, la feblesa de la demanda europea i l'apreciació de l'euro. Les exportacions de béns han aguantat, tot i desaccelerar-se, gràcies en part a una reorientació geogràfica cap a mercats alternatius, mentre que els serveis no turístics han mostrat un dinamisme creixent que s'ha convertit en el principal motor del sector exterior.
- Per sectors, el de l'alimentació i begudes impulsa el creixement de les exportacions, seguit de la maquinària i els equips elèctrics. En canvi, els productes energètics, els automòbils i la química pateixen caigudes. Les exportacions d'alt nivell tecnològic lideren el creixement dels béns industrials, impulsades pels productes informàtics i electrònics.

Capítol 4. El teixit empresarial continua en expansió, amb un pes creixent de les grans empreses

- A 1 de gener del 2025, Catalunya tenia 610.062 empreses actives, un 1,2 % més que l'any anterior, amb els serveis com a sector més dinàmic (creixement de l'1,6 %, per davant de la construcció, mentre la indústria retrocedeix un 2,3 %).
- El teixit empresarial es recomposa cap als extrems: guanyen pes les grans empreses (creixements del 5-7 % en el tram de 250+ assalariats) mentre el tram de les petites amb assalariats (1-9) s'afebleix, en un procés que caldrà confirmar amb properes dades del DIRCE.

- La creació neta de societats mercantils va arribar a 22.933 el 2025, el màxim des de la crisi financera del 2007, en línia amb un clima empresarial que es manté positiu des del 2023 tot i una certa moderació de les expectatives.

Requadre 4: Evolució del sistema energètic català vers la descarbonització

- El sistema energètic català redueix consum i millora l'eficiència. La indústria ha combinat guanys reals d'eficiència amb electrificació de processos, però Catalunya, en general, manté una dependència exterior molt elevada: el consum d'energia final va caure un 1,5 % el 2023 (últim balanç disponible) i la intensitat energètica ha tocat mínims històrics, però la dependència energètica exterior se situa entre el 66 % i el 92,6 % (segons si es compta el nuclear com a font pròpia).
- Les renovables avancen (especialment l'autoconsum fotovoltaic) però el mix energètic continua dominat per fonts no renovables: el pes de les renovables sobre el consum final va arribar a l'11,7 % el 2023 (màxim històric), molt lluny de l'objectiu europeu del 42,5 % per al 2030; en el mix elèctric del 2025, el nuclear representa el 55,8 % i les renovables només un 21,3 % (lleugerament inferior al 2024, per la caiguda de l'eòlica).

Capítol 5. L'impuls demogràfic i el creixement de la demanda de treball situen l'ocupació en un nou màxim

- L'any 2025, l'afiliació ha crescut un 2,0 % i la població ocupada de l'EPA un 2,3 % (un ritme inferior al de l'any anterior). Això ha suposat un nou màxim històric, amb més de 3,8 milions d'afiliacions i 3,9 milions de persones ocupades. La taxa d'ocupació de 15 a 64 anys ha estat d'un 70,9 %, la més alta des del 2007 i una dècima per sobre de la zona euro (70,8 %).
- La població nascuda a l'estranger ha continuat concentrant més de la meitat de l'increment de l'ocupació el 2025. La població activa ha continuat amb una expansió (1,7 %), però al mateix temps la taxa d'atur ha tornat a reduir-se d'un 8,9 % el 2024 a un 8,4 % el 2025, el valor més baix des de l'any 2007. A Espanya, s'ha reduït d'un 11,4 % a un 10,5 % el 2025, i a la zona euro ha disminuït fins a un 6,3 %.
- L'any 2025, la taxa de temporalitat ha baixat fins a un nou mínim històric (11,7 %), per sota de la mitjana de la zona euro i de la UE-27 (13,3 % i 12,7 %, respectivament), després de dècades en valors molt superiors als europeus.
- Més de la meitat de l'ocupació creada al període 2019-2025 s'ha concentrat en llocs de treball qualificats, com professionals de tecnologies de la informació, salut

o ensenyament, juntament amb tècnics i professionals de suport. L'any 2025 s'ha seguit registrant un augment destacat en ocupacions intensives en coneixement, però també en ocupacions de qualificació més intermèdia o baixa.

Requadre 5: Valor econòmic del treball domèstic i de cura a Catalunya

- El treball domèstic i de cura no remunerat a Catalunya es valora en 83.999 milions d'euros el 2024, equivalent al 26,5 % del PIB català, calculat amb el salari de les treballadores de la llar (11,4 €/hora), una xifra que l'informe qualifica d'estimació conservadora.
- Les dones assumeixen el 63 % d'aquest treball i la major part de la càrrega mental de la llar (60-62 % en àpats, compra i neteja), una desigualtat que els costa 9.391 milions d'euros anuals (4.244 € per dona); en un escenari hipotètic d'igualtat, els seus ingressos salarials bruts serien un 21 % superiors als actuals.

Capítol 6. Els salaris baixos lideren la recuperació del poder adquisitiu

- Els salaris reals creixen per tercer any consecutiu i superen la inflació (2,4 %), amb la remuneració per assalariat pujant un 4,9 %, però la recuperació del poder adquisitiu perdut durant el pic inflacionari (2021-2023) encara no és completa: els salaris pactats i el cost salarial per hora efectiva segueixen per sota dels nivells de fa quatre anys, amb un comportament molt heterogeni per branques (7 de les 17 branques de l'ECL registren caigudes reals el 2025).
- El cost laboral unitari puja un 4,6 % a Catalunya, el segon creixement més alt d'Europa després d'Alemanya (4,7 %) i per sobre de França (1,4 %) o la zona euro (3,2 %), il·lustrat pel modest creixement de la productivitat.
- La desigualtat salarial continua reduint-se gràcies a les pujades de l'SMI (índex de Kaitz del 46,4), encara que aquesta reducció respon més a una compressió de la part baixa de la distribució que a un creixement salarial generalitzat.

Capítol 7 La moderació de la inflació no es trasllada a totes les categories

- El 2025 la inflació s'ha estabilitzat en el 2,4 % a Catalunya (4 dècimes menys que el 2024), amb una subjacent del 2,2 %. A Espanya la inflació ha estat del 2,7 %, i a la zona euro del 2,1 %. Els grups més inflacionistes han estat les assegurances i serveis financers (6,2 %, per l'encariment de les assegurances de salut i de vehicles) i l'habitatge (4,8 %), aquest últim molt condicionat per l'Operació reforçada posterior a l'apagada del 28 d'abril: el major pes dels cicles combinats de

gas ha disparat el preu de la llum a Espanya (15,0 %, mentre que a la zona euro l'electricitat s'ha encarit només un 0,4 %).

- Els aliments moderen la seva inflació (2,5 %) però continuen molt per sobre dels nivells pre pandèmia, mentre que la inflació subjacent es frena per la inèrcia dels serveis (3,0 %), vinculada als salaris, l'energia i l'actualització lenta de preus.

Capítol 8. La millora de la renda es concentra en els decils baixos

- La renda mitjana neta de les llars (43.889 €) va créixer un 1,7 % en termes reals — molt per sota del 4,4 % real del 2023—, i aquest creixement es concentra gairebé tot en el primer decil (+13 %, per l'efecte de l'SMI, l'IRSC i les pensions), mentre els estrats mitjans presenten una situació propera a l'estancament (el sisè decil creix només un 2 %).
- La desigualtat es redueix a llarg termini (Gini -3,2 punts i S80/S20 -3,8 punts en deu anys) però repunta lleugerament l'últim any, en paral·lel a un augment de la taxa de risc de pobresa (18,9 %, +1,5 pp). El lloc de naixement marca fortament aquest risc: les persones nascudes fora d'Espanya representen el 52,6% del primer decil i tenen una taxa de pobresa del 36,1 % (davant el 10,7 % dels nascuts a Espanya); per tipus de llar, les monoparentals (47,0 %) i la pobresa infantil (30,3 %) marquen els extrems.
- La privació material severa s'estanca al 8,9 %, sensiblement per sobre de la mitjana europea (6,3 %) i especialment alta entre estrangers extracomunitaris (21,3 %, el triple que els espanyols), molt condicionada pel poder adquisitiu dels salaris i l'encariment energètic i alimentari. Malgrat això, Catalunya manté bons registres d'intensitat laboral (5,9 %) una dada millor que l'espanyola i l'europea.

Requadre 6. Evolució recent de la crisi d'accessibilitat a l'habitatge

- La compravenda cada cop més cara i l'oferta insuficient han desplaçat moltes llars cap al lloguer de mercat, amb un impacte especialment fort entre joves i persones nascudes a l'estranger.
- Els llogaters de mercat suporten un esforç econòmic molt superior al dels propietaris i pateixen més pobresa i pitjors condicions residencials, de manera que l'habitatge acaba amplificant la desigualtat.
- La regulació de preus modera una mica les pujades, però no resol el problema de fons: falta un parc d'habitatge assequible, per sota del que hi ha a la resta d'Europa.

Capítol 9. Els mercats financers absorbeixen les tensions geopolítiques, amb la bombolla de la IA com a risc de fons

- El BCE i la Fed han seguit camins divergents el 2025: el banc europeu ha completat el cicle de retallades el primer semestre (facilitat de dipòsit del 3 % al 2 %), mentre la Fed s'ha mantingut congelada al 4,25-4,5 % fins al setembre, degut a la incertesa sobre l'efecte inflacionista dels aranzels de Trump, abans de retallar tres cops fins al 3,5-3,75 % davant la desacceleració de l'activitat i la feblesa en la creació d'ocupació.
- El crèdit privat espanyol consolida la recuperació (+3,6 %, fins a 1.228.000 M€), impulsat per les llars (hipotecari +21,8 %, consum +20,8 %) i les grans empreses (+15,7 %), amb Catalunya creixent un 5,7 %. En paral·lel, les borses mundials tanquen el 2025 amb rècords: l'IBEX-35 supera els 17.300 punts (màxims des del 2007), afavorit pel bon comportament del sector financer i la seva menor exposició a les tecnològiques, que al desembre van patir per l'ombra d'una bombolla de la IA.

Capítol 10. Es consoliden la contenció del dèficit de la Generalitat i la recuperació de la inversió pública

- El dèficit en termes SEC de la Generalitat s'ha situat en el 0,54 % del PIB, nivell molt similar al de l'any anterior.
- Els ingressos no financers van registrar un creixement suau (2,4 %) perquè es normalitzen els valors de les liquidacions del model de finançament. Les bestretes del model de finançament, que són la principal font d'ingrés, van tenir un increment notable (10,2 %) en un context de creixement de l'activitat econòmica i de l'ocupació. Al seu torn, el dinamisme del sector immobiliari va impulsar la recaptació de l'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats.
- Les despeses no financeres han moderat l'expansió registrada en els dos exercicis anteriors (2,8 %) per efectes base i desfasaments temporals. Dels increments, destaquen l'execució de la transferència estatal a Rodalies i l'augment de les transferències a polítiques d'habitatge i la despesa en educació i dependència. La inversió se sosté en nivells elevats, malgrat la pèrdua d'impuls dels fons NGEU.
- El 2025, la recaptació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) a Catalunya va mantenir la seva expansió, amb un increment del 7 %, un ritme superior al creixement nominal de l'economia.

1.

L'economia mundial manté el creixement en un any marcat per les tensions comercials i la inversió en Intel·ligència Artificial

El PIB mundial ha crescut un 3,4 % el 2025, un any definit per l'acceleració de dos factors disruptius: el gir de la política comercial estatunidenca cap a postures proteccionistes i l'aposta per la Intel·ligència Artificial (IA) com a nou paradigma tecnològic.

El retorn de Donald Trump a la Casa Blanca ha suposat un punt d'inflexió en el panorama aranzelari que ha posat en qüestió les regles del joc i apunta a una reconfiguració de les relacions comercials a llarg termini. En el curt termini, la transició ha estat marcada per la volatilitat i la incertesa, fruit de la successió d'anuncis i rectificacions que han definit l'estratègia negociadora de la Casa Blanca.

En aquest context, tant les dades de creixement econòmic com d'expansió del comerç global de béns i serveis (4,7 %, segons l'Organització Mundial del Comerç, OMC) tornen a demostrar la capacitat de resistència als xocs i als canvis sobtats que en els darrers anys ha exhibit l'economia mundial. El desplegament de l'economia de la IA i de les seves infraestructures virtuals i físiques ha estat una de les claus d'aquest dinamisme, juntament amb els efectes de les rebaixes de tipus en les grans economies europees.

Amb tot, els resultats de conjunt amaguen importants disparitats entre regions i conviuen amb l'acumulació d'importants desequilibris. Entre ells, convé assenyalar els amplis superàvits comercials de la Xina i altres grans exportadors asiàtics; els elevats nivells de deute públic de les principals economies del món, i els riscos financers associats a la revalorització sostinguda de diversos tipus d'actius i, sobretot, de les accions de les companyies nord-americanes vinculades a la IA.

L'atac dels Estats Units i Israel contra l'Iran, el 28 de febrer del 2026, i el consegüent tancament de facto de l'estret d'Ormuz els dies posteriors, el març del 2026, per on transita una part determinant del petroli i el gas mundial, confirmaria la consolidació dels xocs geopolítics com un factor estructural de risc per als preus energètics i les cadenes de subministrament.

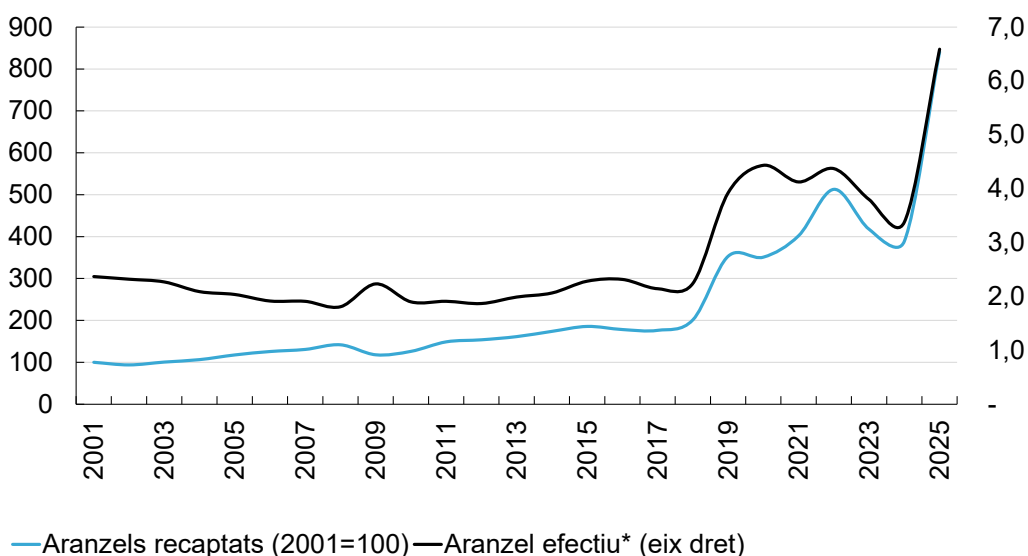
Els aranzels han assolit nivells rècord entre anuncis, treves i litigis judicials

El 20 de gener del 2025, Donald Trump prenia possessió com a president dels Estats Units per segon cop. Des dels primers dies del mandat, el replantejament de les relacions econòmiques, diplomàtiques i militars amb rivals i aliats va centrar els anuncis de la nova administració.

La intensificació del gir proteccionista que ja havia definit la primera legislatura del president, sobretot a partir del 2018-2019, es va fer evident des dels primers compassos del nou mandat. El mateix 20 de gener es presentava el memoràndum presidencial *America First Trade*, que apuntava algunes de les línies mestres de la nova política aranzelària; dies després, ja arribaven les primeres pujades notables de tarifes a socis com la Xina, Mèxic i el Canadà. La congelació posterior d'aquests aranzels a l'espera de negociacions bilaterals dibuixava el patró que es repetiria en mesos posteriors: successions d'anuncis, rectificacions i decisions temporalment suspeses com a part d'una estratègia negociadora de força.

L'escalada aranzelària als EUA assoleix nivells no vistos en dècades

Recaptació aranzelària (2001=100) i aranzel efectiu* (en %) als EUA

—Aranzels recaptats (2001=100)—Aranzel efectiu* (eix dret)

* L'aranzel efectiu és la ràtio entre la recaptació per aranzels i el valor nominal de les importacions.

Font: elaboració pròpia a partir del *Monthly Treasury Statement Report* i Oficina del Cens dels Estats Units.

El punt de màxima tensió va arribar el 2 d'abril, batejat com el Dia de l'Alliberament, amb una pujada dràstica i generalitzada, per països i productes, dels aranzels estatunidencs. Les mesures no sols suposaven una amenaça per al comerç i l'activitat econòmica mundials, sinó també per al proveïment d'una economia fortament dependent de les importacions com la dels EUA, i per a les cadenes globals de valor d'algunes de les seves empreses més importants. Des de llavors, el procés ha estat de rebaixa aranzelària progressiva mitjançant

acords bilaterals, reforçada per la sentència del Tribunal Suprem dels Estats Units del febrer del 2026 contra la constitucionalitat de diversos aranzels.

En qualsevol cas, l'augment dels recàrrecs ha estat molt considerable i ha situat el tipus aranzelari mitjà en nivells no assolits des dels anys quaranta del segle passat.

Els EUA absorbeixen l'impacte aranzelari gràcies al boom inversor de la Intel·ligència Artificial

Malgrat el potencial inflacionari i recessiu d'aquest encariment aranzelari, durant el 2025 la inflació dels EUA s'ha situat en el 2,7 % i el PIB ha crescut un 2,1 %, per sota del 2,8 % del 2024, però lluny dels escenaris més pessimistes i amb un diferencial positiu respecte de les principals economies avançades.

Una part important de la vitalitat que, en termes agregats, ha mantingut l'activitat econòmica als EUA deriva del formidable auge de la inversió en les infraestructures físiques i virtuals de la IA. Tot i que la indústria en el seu conjunt ha perdut milers de llocs de treball, la producció manufacturera s'ha expandit un 1,4 % anual el 2025 i ha continuat creixent els primers mesos del 2026. Dintre d'aquesta, la contracció o estancament de nombroses branques (com els vehicles, amb un -4,5 %, o els tèxtils i els mobles, tots ells en terreny contractiu) contrasta amb el fort creixement dels productes electrònics i informàtics, del 7,2 %.

Aquest auge és indissociable del tractament favorable que la nova estructura aranzelària ha dispensat a les importacions clau dels sectors associats a la IA. Això ha facilitat la intensificació de l'esforç inversor per al desplegament de l'ecosistema productiu d'aquest nou paradigma tecnològic.

La irrupció de la plataforma xinesa *DeepSeek* el gener del 2025, de codi obert i amb uns costos molt més baixos que les companyies insígnia nord-americanes, confirmava que aquest àmbit ha esdevingut un dels nous eixos de la competència geopolítica mundial, en què la rivalitat econòmica entre les dues grans potències transcendeix els límits de les relacions comercials.

La Xina resisteix el xoc aranzelari diversificant exportacions, mentre guanya competitivitat en mercats menys protegits

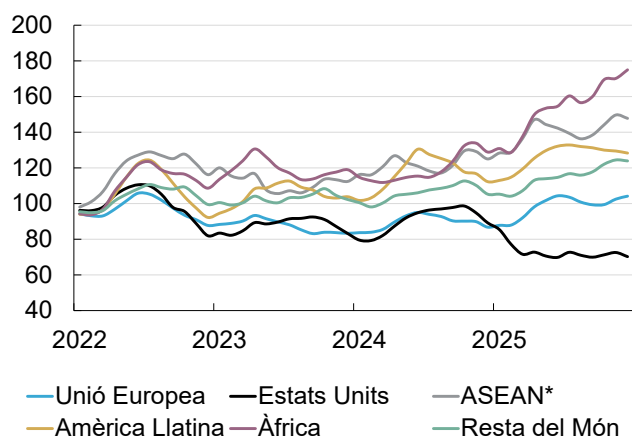
Les exportacions xineses i l'ampli dèficit comercial bilateral dels EUA amb la Xina han estat, almenys des del 2018, l'objectiu principal de la política comercial de Washington. Malgrat el caràcter generalitzat dels nous aranzels del 2025, les tarifes sobre la Xina han estat, amb diferència, les més altes. L'aranzel mitjà en vigor va assolir un màxim del 125 % en el moment de màxima tensió i de represàlies creuades entre els governs de tots dos

països, i s'hauria situat lleugerament per sobre del 50 % des del juny del 2025, segons càlculs del *Peterson Institute for International Economics*.

Amb tot, l'economia xinesa ha tancat el 2025 amb un creixement del 5,0 %, en línia amb els resultats del 2024, malgrat la forta dependència exportadora cap al mercat dels Estats Units i l'escassa vitalitat del consum intern. Dos factors hi han contribuït especialment: les importacions avançades durant els primers mesos de l'any en previsió dels nous aranzels, i la diversificació geogràfica de les exportacions xineses.

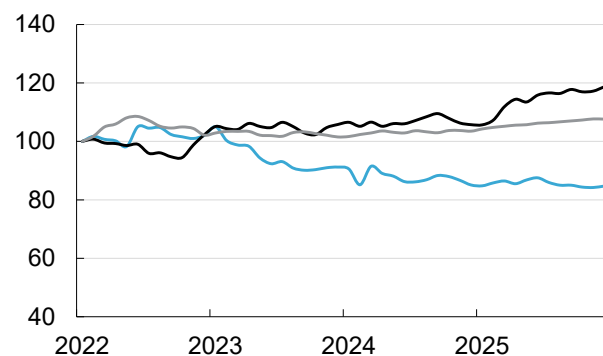
Les exportacions xineses s'han diversificat, davant les dificultats d'accés al mercat dels EUA, i han continuat abaratint-se

Exportacions xineses per regions en valor nominal.
Mitjanes de 4 mesos (gener de 2022 = 100)

Font: Administració General de Duanes xinesa.
* Associació de Nacions de l'Àsia Sud-Oriental

Deflactor de les exportacions (gener de 2022 = 100)

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'OMC.

Aquest fenomen respon, d'una banda, al desviament d'una part de les exportacions cap als EUA a través d'un tercer país per evitar-ne els aranzels, una pràctica que va emergir des del primer mandat de Trump. En molts casos, aquest fenomen ha implicat també un desplaçament de part de la producció cap a països com Vietnam o Mèxic. D'altra banda, reflecteix també la creixent competitivitat global de les exportacions xineses en una gamma molt àmplia de productes industrials, que incorpora cada cop més béns tecnològicament avançats, a més de productes de complexitat intermèdia i baixa.

Es tracta, a més, d'un fenomen de naturalesa diferent al primer ascens exportador xinès de començaments de segle, protagonitzat aleshores per la deslocalització d'empreses occidentals: les empreses privades xineses, que el 2005 no arribaven a una cinquena part de les exportacions del país, avui en representen gairebé dos terços (64,3 %), mentre que el pes de les empreses amb capital estranger en la generació d'exportacions ha caigut: de representar més de la meitat de les exportacions a poc més d'una quarta part (27,1 %) en el mateix període.

A aquesta transformació de fons s'hi suma la deflació que des de fa tres anys afecta bona part dels productes industrials xinesos, reflex tant dels guanys de productivitat com de l'atonía del consum intern.

Hi ha contribuït també una intervenció activa en el tipus de canvi que ha evitat que els superàvits comercials es tradueixin en apreciacions del iuan. A partir de la segona meitat del 2025, aquesta resistència s'ha afluixat i el Banc Popular de la Xina ha tolerat una certa apreciació davant el dòlar, en un gir de prioritats que busca ara estimular el consum i les importacions internes. Davant l'euro, en canvi, el iuan s'ha continuat depreciant durant tot el 2025, arrossegat per l'enfortiment generalitzat de la moneda europea.

La zona euro ha crescut un 1,4 % (0,9 % excloent Irlanda), però afronta dificultats creixents per sortir de l'estancament dels darrers anys

El 2025, el PIB de la zona euro ha crescut un 1,4 %, cinc dècimes per sobre del 2024, i les exportacions de béns ho han fet un 2,3 %, després de contraure's els dos anys anteriors. Aquestes xifres, però, es veuen molt distorsionades per la posició de l'economia irlandesa en les estructures corporatives nord-americanes i per com aquestes empreses s'hi han anticipat i adaptat. Irlanda explica fins a mig punt del creixement total de la zona euro el 2025, i més de la meitat de l'increment de les exportacions de béns, sobretot per l'efecte de compres avançades fins al maig: la segona meitat de l'any les exportacions irlandeses van caure amb força respecte al 2024. El PIB de la resta de la zona euro, per tant, hauria crescut només un 0,9 %, no gaire lluny de l'estancament dels darrers tres anys.

La reactivació d'una economia europea molt més afectada per la successió de xocs globals encadenats des del 2020 topa amb dues dificultats externes majors: els nous aranzels estatunidencs i una competència xinesa que amenaça cada cop més una part de la indústria europea.

L'administració Trump ha qüestionat les bases de l'aliança transatlàntica, tant en el pla militar, per les diferències de contribució a la despesa de l'OTAN, com en les relacions comercials. Washington ha tractat d'aprofitar en favor seu la debilitat interna i geopolítica de la Unió Europea, en un moment de crisi de les institucions globals i dels enfocaments multilaterals.

L'acord comercial assolit l'estiu del 2025, tot i evitar una escalada aranzelària més greu, es va tancar en termes clarament desfavorables per als interessos europeus: va consolidar un aranzel general del 15 %, com a sostre màxim, sobre els productes europeus al mercat dels Estats Units, amb algunes excepcions per sota (alguns recursos naturals, farmacèutics i peces d'avió) i per sobre (50 % per a l'acer, l'alumini i el coure). A canvi, la UE va eliminar els seus aranzels sobre els béns industrials nord-americans, sense cap concessió equivalent en l'àmbit de serveis, en què els EUA mantenen una relació de superàvit. S'hi afegeixen

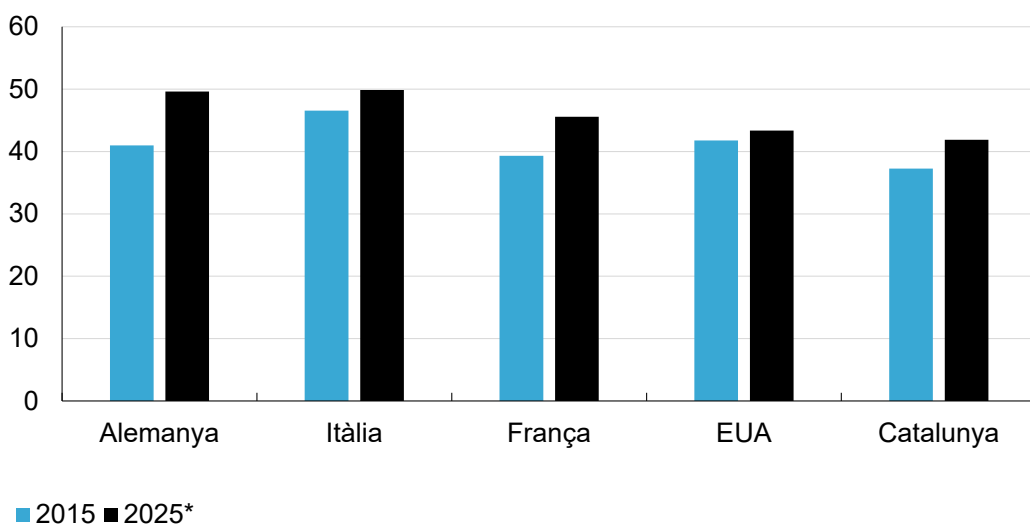
compromisos milionaris d'inversió europea i de compres energètiques i de material militar als Estats Units.

Aquests canvis, amb la consegüent fluctuació de les expectatives, han tingut efectes molt diferents al llarg de l'any: les importacions dels EUA de productes de la UE van créixer un 36 % interanual el primer trimestre de 2025, però es van contraure un 5,3 % entre l'abril i el desembre respecte al 2024, segons l'Oficina del Cens dels Estats Units. Aquestes dificultats afecten especialment països com Alemanya i Itàlia, amb una alta exposició al mercat estatunidenc.

A això s'hi afegeix la creixent competència xinesa. El guany de competitivitat de les exportacions xineses en un conjunt de branques industrials en què fins fa pocs anys tenia una escassa penetració en els mercats mundials ha estat un dels components clau de la crisi industrial europea posterior a la pandèmia.

Les exportacions xineses s'han fet més sofisticades i s'assemblen cada cop més a les europees

Índex de similitud exportadora de diversos països davant la Xina.

Nota: L'Índex de Similitud Exportadora (Finger-Kreinin) es calcula a partir de les quotes de cada partida aranzelaria a 4 dígit (HS4) dins la cistella exportadora total de cada economia, sumant el mínim de la quota xinesa i la quota de l'economia comparada per a cada producte. Oscil·la entre 0 (estructures completament diferents) i 100 (idèntiques): com més alt, més se solapen les seves cistelles exportadores i més potencial de competència directa en tercers mercats.

* Les dades per a França són del 2024.

Font: elaboració pròpia amb dades procedents de GACC i UN Comtrade (Xina, Alemanya, França, Itàlia i EUA) i de Datacomex (Catalunya), per als anys 2015 i 2024/25.

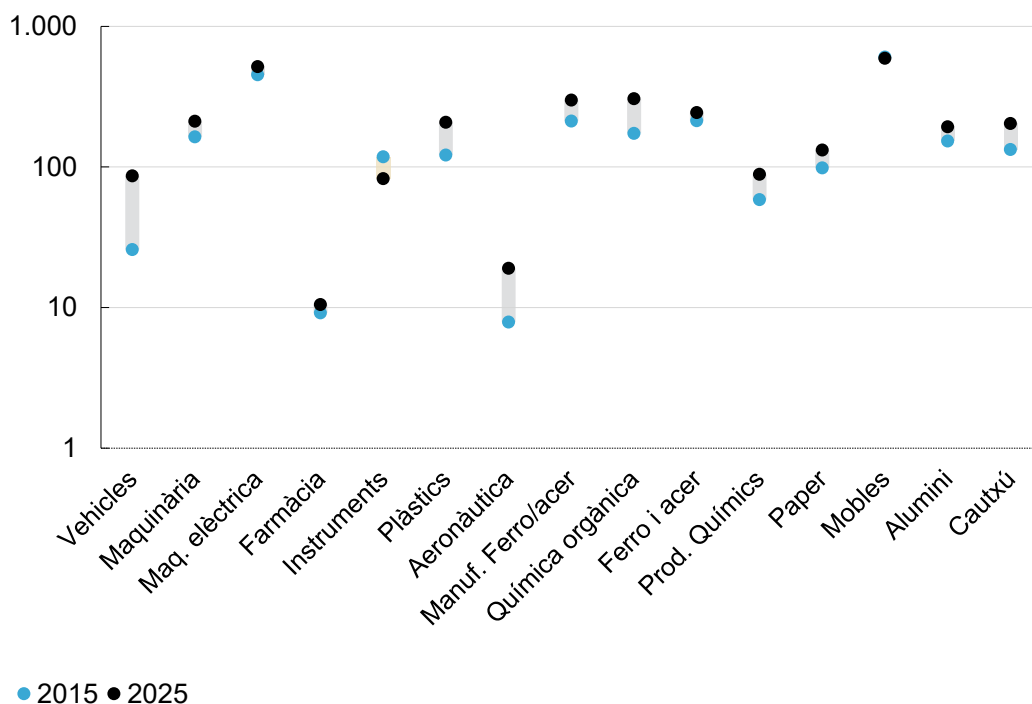
Sectors com l'automobilístic (especialment al segment elèctric) han vist com desapareixia bona part del mercat xinès per a les seves exportacions i, alhora, com la indústria xinesa hi rivalitzava tant als mercats exteriors com al mercat domèstic. Aquest fenomen s'ha comparat amb un "xoc xinès 2.0", en paral·lisme amb el primer ascens exportador xinès

de començaments de segle. La indústria alemanya s'ha vist especialment afectada per aquest fenomen, atès el creixement del pes xinès en els mercats mundials en bona part de les principals branques d'exportació alemanya.

Els aranzels nord-americans i la competència xinesa castiguen especialment Alemanya i Itàlia

En aquest context, el creixement de les principals economies europees ha estat modest. Alemanya s'ha recuperat després de dos anys de contracció, amb un creixement del 0,2 %, mentre que França i Itàlia han desaccelerat: d'1,5 % a 0,8 % en el cas francès, i del 0,8 % al 0,5 % en l'italià. El creixement de l'economia espanyola (2,8 %) ha abaixat el ritme, però continua contrastant vivament amb el dels seus socis.

Les exportacions xineses han crescut amb força en els productes que competeixen amb Alemanya (Ràtio de les exportacions xineses sobre les alemanyes en 2015 i 2025 per als 15 primers productes d'exportació alemanya al 2015, ordenades de més a menys pes. Escala logarítmica)

Nota: La ràtio es calcula com a exportacions xineses / exportacions alemanyes × 100 (100 = paritat) per als 15 capítols amb major pes exportador d'Alemanya el 2015, exclosos els combustibles minerals, metalls i pedres precioses i mercaderies no classificades (capítols 27, 71 i 99) per no distorsionar l'anàlisi amb preus de matèries primeres energètiques o financeres.

Font: elaboració pròpia a partir de dades amb dades d'exportacions procedeixen de l'Administració General de Duanes de la Xina (GACC) i d'UN Comtrade (Alemanya), a nivell de capítol aranzelari a 2 dígits (HS2), en dòlars, per als anys 2015 i 2025.

Entre els escassos elements d'optimisme a curt termini per a les grans economies europees hi ha la continuïtat de l'expansió de les exportacions de serveis, tot i que a ritmes inferiors als d'anys previs (2,0 % a la zona euro), i una certa recuperació de la inversió.

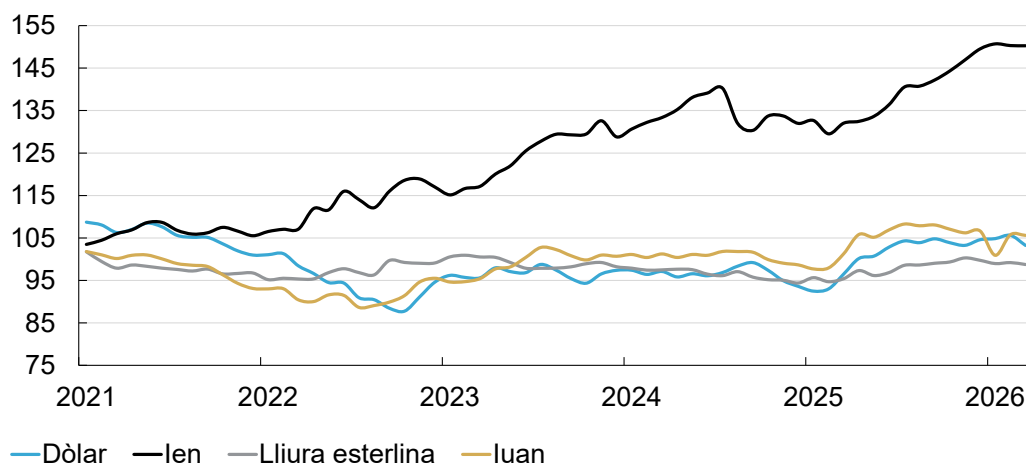
La formació bruta de capital ha crescut un 4,0 % a la zona euro, molt condicionada de nou per Irlanda (39,8 %). A la resta de l'àrea l'augment ha estat del 2,8 %, amb increments destacats d'Alemanya (3,3 %), França (2,9 %) i Espanya (5,8 %). La rebaixa de tipus, iniciada l'estiu del 2024, ha estat un estímul de fons per a aquesta recuperació.

L'euro s'aprecia per la desconfiança en els actius dels EUA i il·lustra la competitivitat europea

L'evolució dels tipus de canvi ha tingut tres etapes clares al llarg del 2025. Les primeres setmanes de l'any, l'euro va continuar depreciant-se davant el dòlar, seguint la tendència iniciada a finals de setembre del 2024 per les expectatives de victòria electoral de Trump i d'un canvi fiscal favorable als beneficis corporatius. A partir del febrer, i amb especial força arran dels aranzels del 2 d'abril, el dòlar va caure i l'euro va recuperar el terreny perdut fins a nivells previs a la crisi inflacionària.

L'euro s'ha apreciat davant la incertesa sobre la política econòmica estatunidenca

Evolució del tipus de canvi de l'euro davant les principals (2019 = 100)

Font: Banc d'Espanya.

La caiguda del dòlar va ser atípica: en comptes d'actuar com a valor refugi, va perdre valor alhora que pujaven els rendiments del deute públic nord-americà, un patró que diversos analistes han interpretat com un senyal de pèrdua de confiança en els actius dels EUA, més enllà d'un episodi puntual de volatilitat. Hi van contribuir també les expectatives de noves retallades de tipus de la Fed i la cobertura de risc de divisa d'inversors europeus, que mantenen bona part dels seus actius nord-americans sense cobrir. La tercera etapa, que ha

estat d'estabilització entre les dues divises, va començar a l'estiu i s'ha allargat fins ben entrat el 2026.

Davant el ien, l'euro ha mantingut una depreciació continuada durant tot el període, malgrat les pujades de tipus d'interès del Banc del Japó fins al 0,75 %, perquè el diferencial amb els EUA continua ampli i sosté l'atractiu del *carry trade*: endeutar-se en iens barats per invertir en actius de més rendiment. I pel que fa a la lliura esterlina, després d'una depreciació gradual entre finals del 2021 i finals del 2024, reflex de la divergència de tipus dels bancs centrals, el 2025 la tendència s'ha capgirat. L'euro ha recuperat pràcticament tot el terreny perdut en els tres anys anteriors, en línia amb la seva apreciació generalitzada, mentre la lliura hi ha afegit una prima de risc fiscal pròpia, lligada als dubtes del mercat sobre el pressupost britànic.

L'apreciació de l'euro no ha estat neutra per a l'economia real: el mateix BCE¹ ha assenyalat de manera reiterada que ha restat competitivitat de preu a les exportacions europees i ha abaratit relativament les importacions, sobretot les procedents de la Xina. Aquest efecte, sumat als aranzels i a la pressió exportadora xinesa ja descrits, afegeix una dificultat més al quadre advers que afronta la indústria de la zona euro.

Espanya continua creixent per damunt d'un entorn europeu estancat, impulsada pel mercat de treball i la demografia

L'economia espanyola ha tancat el 2025 amb un creixement del 2,8 %, sis dècimes per sota del 2024 però encara molt per damunt de la resta de grans economies europees: gairebé el doble que el conjunt de la zona euro (1,4 %) i molt lluny d'Alemanya (0,2 %), França (0,8 %) o Itàlia (0,5 %). Això amplia el diferencial de creixement acumulat des del 2022, amb un ritme d'expansió de l'economia espanyola que, de mitjana, havia triplicat el de la zona euro fins al 2024.

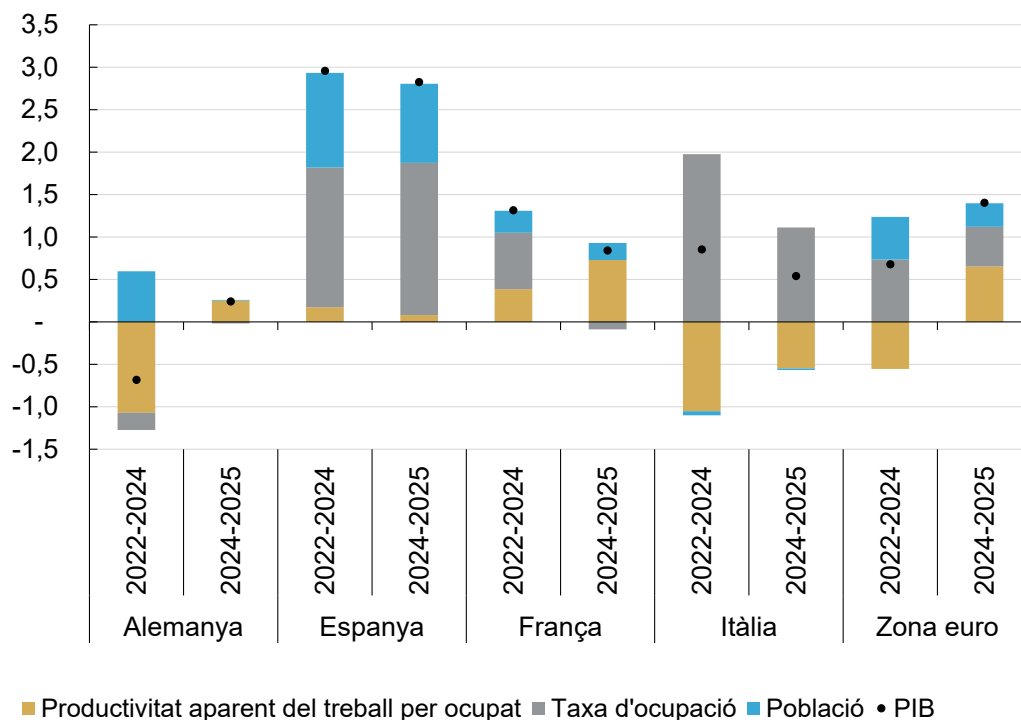
La demanda interna ha estat el principal motor de creixement econòmic a Espanya: el consum ha augmentat un 3,4 %, mentre la inversió productiva ha tingut una vitalitat molt destacada. La formació bruta de capital fix ha avançat un 5,8 %, per damunt del 3,6 % del 2024, amb un repunt notable dels béns d'equip (+7,4 %) i taxes també superiors al 5 % en actius intangibles i en altres construccions.

A més del paper de la inversió, que des del 2024 ha tingut contribucions positives al creixement, cal destacar el dinamisme de les exportacions de serveis, tant turístics com no turístics, que han generat un superàvit del 3,8 % del PIB i han compensat el deteriorament del dèficit comercial de béns, que ha empitjorat fins al -3 % del PIB. La demanda externa,

¹ BANC CENTRAL EUROPEU. *Economic Bulletin* [Frankfurt: Banc Central Europeu], núm. 2 (2026).

però, ha tingut una contribució negativa a l'evolució del PIB, ja que el creixement de les importacions ha superat el de les exportacions en conjunt.

L'economia espanyola continua creixement per sobre de les grans economies de l'entorn, amb l'ocupació i el boom demogràfic com a principals motors
(Descomposició del creixement del PIB i creixement mitjà anual del PIB)

Font: elaboració pròpia a partir de dades d'Eurostat.

Amb tot, la naturalesa del creixement econòmic d'Espanya manté un caràcter marcadament extensiu. La productivitat per ocupat ha aportat 0,1 punts el 2025 (0,2 en el bienni anterior), una contribució molt moderada en comparació amb les grans economies europees, a excepció d'Itàlia. La productivitat per hora treballada mostra una evolució més favorable, de manera que el resultat per ocupat s'explica en bona part per la reducció de la jornada mitjana. En canvi, la taxa d'ocupació ha aportat 1,8 punts i la població 0,9, una combinació sense parió a la zona euro. L'intens creixement demogràfic ha moderat l'avenç del PIB per habitant, que se situa en l'1,8 %.

Aquest patró diferencia Espanya de la resta de grans economies europees: un creixement sostingut per la incorporació de nous treballadors, via expansió demogràfica i augment de la taxa d'ocupació (que partia de nivells baixos respecte a Europa), amb millores només modestes en la productivitat per ocupat. La zona euro, en canvi, ha crescut menys pel mal comportament d'Alemanya i Itàlia, tot i que en aquestes economies el pes de la productivitat en el conjunt del creixement continua sent comparativament més alt (França, per exemple, combina millor tots dos factors).

Es tracta d'un resultat agregat positiu, que reflecteix la fortalesa d'un mercat de treball en expansió i que obre una finestra d'oportunitat per consolidar el creixement a mitjà termini. El fet que aquest creixement s'hagi basat sobretot en la incorporació de nous factors (població i ocupació) també és indicatiu de la capacitat d'atracció i del dinamisme de l'economia espanyola, que ha sabut absorbir un creixement demogràfic i laboral intens. Aquest tipus de creixement té, tanmateix, sostres naturals quan s'exhaureixen els marges d'ampliació, de manera que, malgrat els avenços ja registrats, la seva continuïtat dependrà cada cop més dels guanys en productivitat necessaris per sostenir els augments salarials i la millora del benestar per habitant.

Requadre 1.

La interdependència econòmica com a arma geopolítica

L'any 2025 i els primers mesos del 2026 s'ha anat confirmant el protagonisme d'un fenomen que ha guanyat pes en els darrers anys: l'ús de les interdependències econòmiques com a arma geopolítica. En un context definit per la rivalitat creixent entre potències i els riscos de fragmentació de l'economia global, l'alt grau d'integració financera, comercial i productiva assolit en dècades prèvies s'ha convertit en una font de vulnerabilitats.

Diversos autors anglosaxons han proposat el terme *weaponization* per descriure aquest ús de les asimetries econòmiques com a arma o instrument de pressió, sovint com a complement de formes més obertes de confrontació, inclosa la militar². El mecanisme habitual és el control, directe o indirecte, d'un pas obligat o un node estratègic dins una xarxa: un sistema de pagaments, com en l'exclusió de bancs russos i iranians del sistema SWIFT; un pas geogràfic, com un estret marítim; o una tecnologia crítica, com la fabricació de xips avançats.

Aquesta instrumentalització és conceptualment diferent del proteccionisme, com els aranzels o els límits a la importació. El proteccionisme busca protegir la producció interna o corregir desequilibris comercials; la instrumentalització busca causar dany, o amenaçar amb costos, per forçar negociacions, obtenir concessions o frenar el desenvolupament d'un rival. Tampoc equival a la sanció econòmica tradicional, present des de la fase més oberta de la globalització: la sanció respon a una lògica de represàlia bilateral, mentre que la instrumentalització es basa en el control d'una posició estructural dins de xarxes més àmplies. En tot cas, sancions i aranzels poden formar part de la mateixa estratègia i ser emprats com a mecanismes per explotar vulnerabilitats d'altres països.

El fenomen no és completament nou. Ha anat guanyant pes des de la primera legislatura de Trump, amb continuïtats notables sota l'administració Biden, i s'ha accelerat amb la inestabilitat geopolítica recent, sobretot des del retorn del president Trump a la Casa Blanca.

² FARRELL, H.; NEWMAN, A. L. «Weaponized Interdependence: How Global Economic Networks Shape State Coercion». *International Security* [Cambridge, Mass.: MIT Press], vol. 44, núm. 1 (2019), p. 42-79.

Ja als anys quaranta del segle passat, Albert Hirschman³ va explicar, a partir de la política comercial exterior de l'Alemanya nazi, com les relacions comercials asimètriques poden esdevenir una font de poder per al país més fort: aquell amb menys a perdre pel fet de tenir una economia més diversificada. La capacitat de fer servir la vulnerabilitat comercial d'altres països depèn d'una posició recolzada en el grau de desenvolupament, la superioritat tecnològica o la mida del mercat.

Els episodis que repassem a continuació responen a dues lògiques diferents: el control d'un node crític d'una xarxa o cadena de subministrament, i l'ús de l'accés al propi mercat com a palanca negociadora. En alguns casos, l'objectiu és obtenir concessions, mentre que en altres es tracta de contenir la capacitat d'un rival a llarg termini.

El control dels passos marítims estratègics: del Mar Roig a Ormuz

El control dels grans passos marítims pels quals circula el comerç mundial s'ha convertit en un dels mecanismes d'instrumentalització més visibles dels últims anys. El poder de coerció, en aquests casos, no depèn tant de produir un recurs com de controlar-ne els punts de pas: una lògica identificada per la literatura sobre coerció energètica, però que, de fet, pot ser extensible al tràfic general quan la ruta en qüestió és prou important⁴.

La campanya dels houthis al Mar Roig el 2024 n'és l'exemple més clar: un actor amb capacitats militars limitades i sense flota convencional, que compta amb el suport d'armament i entrenament de l'Iran, va ser capaç d'alterar una part significativa del comerç marítim mundial només per la seva posició geogràfica. El canal de Suez i el Mar Roig són una drecera essencial entre Àsia i Europa, per la qual passa al voltant del 15 % del comerç marítim mundial. Els atacs van obligar bona part del trànsit a desviar-se pel Cap de Bona Esperança, amb deu dies o més afegits a cada lliurament.

Aquest episodi (analitzat amb detall al [Requadre 1 de la Nota de Conjuntura Econòmica 125](#)) ha tingut efectes duradors: lluny de recuperar-se, el trànsit pel Mar Roig continuava molt per sota dels nivells previs a la crisi a començaments del 2026, i la temptativa de recuperació posterior al cessament del foc de Gaza es va estroncar amb l'escalada del

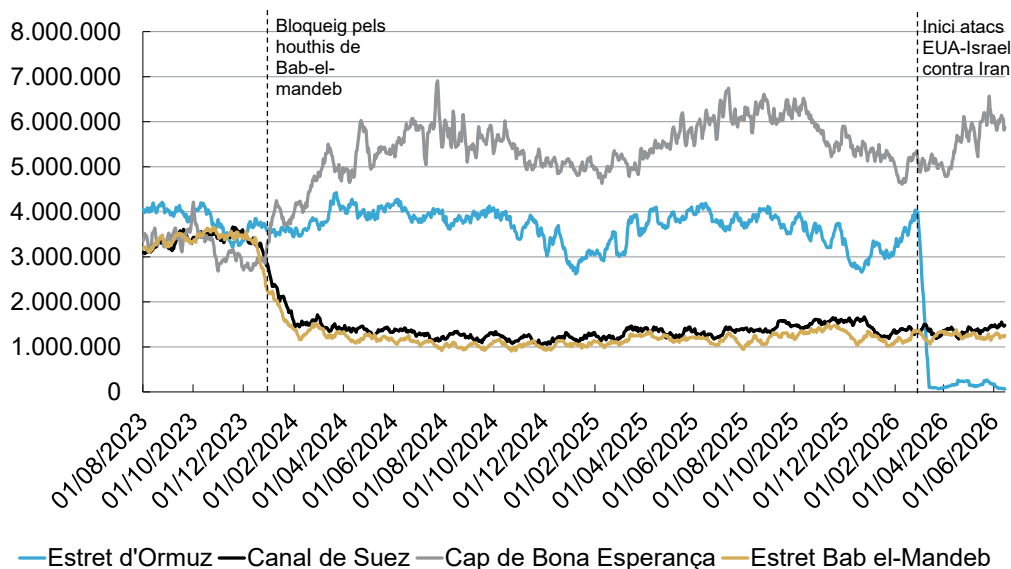
³ HIRSCHMAN, Albert O. *National Power and the Structure of Foreign Trade*. Berkeley: University of California Press, 1945

⁴ HUGHES, Llewelyn; LONG, Austin. «Is There an Oil Weapon? Security Implications of Changes in the Structure of the International Oil Market». *International Security* [Cambridge, Mass.: MIT Press], vol. 39, núm. 3 (2015), p. 152-189.

conflicte amb l'Iran. La desviació pel Cap de Bona Esperança s'ha consolidat, de fet, com la nova via d'una part important del comerç entre Àsia i Europa.

Evolució del volum de comerç marítim en trànsit

Volum de tones (mitjana mòbil de 14 dies)

Font: PortWatch (FMI).

Ja el 2026, el tancament de l'estret d'Ormuz ha tingut efectes molt més directes en els mercats internacionals. El 28 de febrer del 2026, arran de l'atac dels Estats Units i Israel contra l'Iran, Teheran va anunciar el tancament de l'estret, sobre el qual té una posició geogràfica estratègica. A diferència del Mar Roig, on la disrupció afectava sobretot una ruta comercial de caràcter general, el bloqueig d'Ormuz va colpejar directament una baula crítica del subministrament energètic mundial, ja que és un dels principals punts de pas del petroli i el gas líquid, i concentra també una part important del comerç de productes químics i fertilitzants.

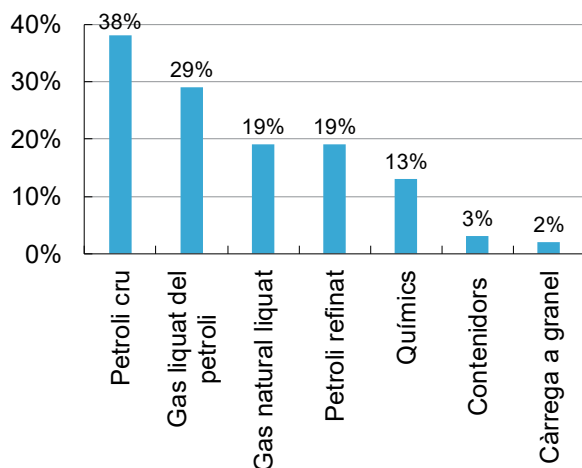
L'impacte immediat, agreujat per l'atac iranià contra infraestructures energètiques de Qatar i els Emirats, va ser un fort increment del preu del petroli i del gas natural.

Amb tot, la pujada de preus, tot i ser considerable, va quedar per sota del que feia témer un tancament d'aquesta magnitud. El Brent va superar amb escreix els 100 dòlars per barril durant el conflicte, però va anar cedint a mesura que avançava el procés de negociació entre els Estats Units i l'Iran, culminat amb un principi d'acord a mitjan juny per reobrir l'estret. Va tancar el juny per sota dels 80 dòlars i va caure encara més les setmanes següents.

Tenint en compte la gravetat de la disrupció, aquesta contenció s'explica en bona part per l'alliberament de reserves estratègiques de petroli per part dels Estats Units i d'altres països de l'OCDE, juntament amb el desviament de part del subministrament del Golf per

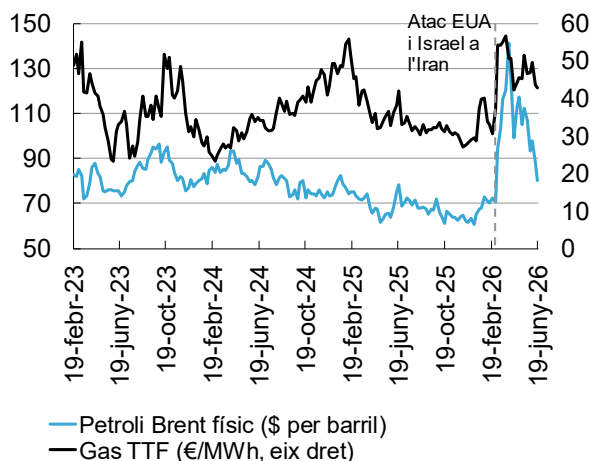
rutes alternatives i una reducció notable de la demanda a l'Àsia. Es tracta, però, d'un coixí temporal, no d'una resposta estructural: l'experiència acumulada en xocs energètics anteriors ha deixat aquests països més ben preparats per esmorteir-los a curt termini, però sense reduir-ne la vulnerabilitat de fons⁵.

Pes de l'estret d'Ormuz sobre el comerç mundial marítim de cada producte (mitjana de la setmana anterior al 28 de febrer del 2026)

Font: UNCTAD.

Evolució del preu dels hidrocarburs (dades setmanals)

Font: Bloomberg.

El control d'una baula productiva: minerals crítics i semiconductors

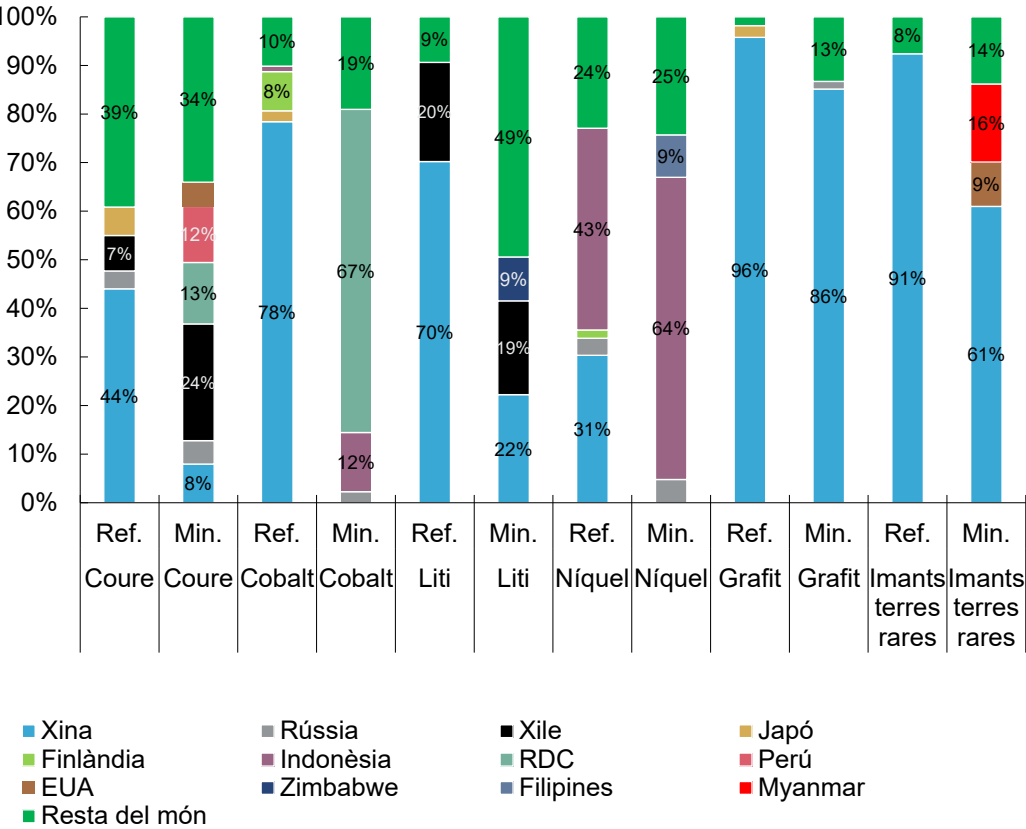
Un segon tipus d'instrumentalització es basa en el domini d'una baula estratègica d'una cadena de subministrament. El cas dels minerals crítics n'és l'exemple més destacat, i mostra com aquest domini es pot construir deliberadament al llarg de dècades. En un context de tensions entre potències, els materials crítics s'han convertit en una eina de pressió política de primer ordre, amb una capacitat de coerció que descansa sobre una concentració geogràfica molt elevada, sobretot en les fases de refinament i processament.

Segons l'Agència Internacional de l'Energia, entre el 2020 i el 2024 la Xina va aportar el 90 % del creixement mundial de l'oferta de cobalt, grafit i terres rares, gràcies sobretot a la seva capacitat de refinament. L'any 2024, al voltant del 70 % del refinament de minerals estratègics es concentrava a la Xina, un pes que supera el 90 % en el cas del grafit i dels elements de les terres rares. A banda del refinament, la Xina també ocupa una posició dominant en la mineria de grafit i terres rares, i produeix una part molt significativa de components essencials per a les bateries de vehicles elèctrics. Es tracta, doncs, de mercats

⁵ Per a una simulació dels impactes d'aquest xoc sobre l'economia catalana, vegeu el requadre 2 d'aquest informe.

en què la resta de països depenen en gran mesura del subministrament refinat procedent de la Xina.

Producció de minerals crítics per països, segons fase de producció
Any 2024 (pes de cada regió sobre el total de producció mundial)

Ref. = Refinament; Min. = Minería.
RDC = República Democràtica del Congo.
Font: AIE (*Global Critical Minerals Outlook 2025*).

Sobre aquesta base, l'ús de restriccions a l'exportació com a instrument de pressió s'ha intensificat els darrers anys, especialment dins de la guerra comercial amb els Estats Units. El desembre del 2024, l'endemà que Washington endurís les restriccions sobre l'accés xinès a semiconductors avançats i equips de fabricació de xips, Pequín va prohibir les exportacions de gal·li, germani i antimoni cap als Estats Units, materials essencials per a semiconductors, electrònica i aplicacions militars. Entre febrer i abril del 2025, les restriccions es van ampliar a altres minerals estratègics com el tungstè, l'indi o el molibdè, i a diversos elements de terres rares pesants, indispensables per a imants permanents, sistemes de defensa, turbines eòliques i vehicles elèctrics. El control, a més, no es limita a tallar el subministrament obertament: també passa per la concessió discrecional de llicències, que obliga les empreses estrangeres a revelar informació delicada, o per limitar

les importacions a empreses estrangeres, que genera incentius a traslladar part de la producció a la Xina per assegurar-se el subministrament⁶.

Aquest domini sobre els minerals crítics s'ha convertit, així, en una eina de pressió comparable al paper que tradicionalment han exercit el petroli o el gas. El seu caràcter negociable es va fer evident a finals del 2025, quan, en el marc de la treva comercial entre Washington i Pequín, la Xina va suspendre durant un any les restriccions sobre el gal·li, el germani i l'antimoni cap als Estats Units.

El cas dels xips respon a la mateixa idea de fons (el control d'un tram crític de la cadena), però amb una finalitat diferent: la política nord-americana busca contenir a llarg termini la capacitat tecnològica de la Xina, més que negociar concessions puntuals, en una lògica més pròpia dels controls d'exportació de la Guerra Freda. Des del 2022, els Estats Units han ampliat successivament els controls d'exportació de xips avançats cap a la Xina, seguint la doctrina coneguda com a *Small Yard, High Fence*: restringir només la tecnologia més crítica per conservar el màxim avantatge possible en camps com la intel·ligència artificial⁷.

El node més crític de tota la cadena, la maquinària de litografia d'ultraviolat extrem, el controla una sola empresa, la neerlandesa ASML. Per això Washington ha combinat les seves pròpies restriccions amb pressió diplomàtica sobre els Països Baixos i amb la *Foreign Direct Product Rule*, que estén la jurisdicció nord-americana a qualsevol producte fabricat fora del país sempre que incorpori tecnologia d'origen nord-americà.

El 2025, la mateixa fricció es va manifestar en sentit invers, ara amb un objectiu negociador explícit per part de Pequín. Nexperia, un fabricant de xips de gamma madura indispensables per a l'automòbil europeu, en mans del grup xinès Wingtech des del 2018, va ser intervinguda pel govern neerlandès, que va apartar el conseller delegat d'origen xinès davant el risc que en sortís coneixement tecnològic crític cap a la Xina. La resposta xinesa va ser immediata: el Ministeri de Comerç va prohibir que la filial xinesa de Nexperia exportés components acabats, i va deixar sense subministrament part de la indústria de l'automòbil europea durant setmanes, fins que la disputa es va resoldre per via diplomàtica.

⁶ TEER, Joris. *Beijing's Critical Raw Material Weapon: And How to Dismantle It*. París: EU Institute for Security Studies (EUISS), 2026. (Chaillot Paper; 189).

⁷ HARITHAS, Barath; SCHUMACHER, Andreas. *Where the Chips Fall: U.S. Export Controls Under the Biden Administration from 2022 to 2024* [comentari]. Washington: Center for Strategic and International Studies (CSIS), 2024.

L'episodi mostra que la vulnerabilitat no es limita a la tecnologia més avançada: n'hi ha prou amb una concentració elevada en qualsevol tram de la cadena perquè una interrupció de poques setmanes tingui efectes immediats sobre sectors sencers.

Els aranzels com a palanca negociadora

Els aranzels nord-americans han recuperat, des del 2025, un paper que Hirschman ja havia descrit fa vuit dècades: el país amb menys a perdre imposa condicions a qui depèn més de la relació comercial. Aquesta lògica s'aplica amb més claredat als socis més dependents del mercat nord-americà que a la disputa amb la Xina, on el resultat a llarg termini és molt més incert.

Aquest ús dels aranzels té precedents en la primera legislatura de Donald Trump, quan els Estats Units van iniciar un allunyament de les regles multilaterals del comerç, una orientació que l'administració Biden va mantenir en bona part i que va combinar amb una política industrial pròpia. La taula següent en resumeix els principals elements de continuïtat.

Mesures de política exterior de l'administració dels Estats Units		
Mesura	Administració Trump (2017-2021)	Administració Biden (2021-2024)
Aranzels a la Xina (Secció 301)	Successives rondes d'aranzels arran de l'acusació de pràctiques comercials deslleials.	Manté la major part dels aranzels imposats per Trump, no en fa una reversió significativa.
Controls d'exportació tecnològica	Inclusió de Huawei i SMIC a l'Entity List, restringint el seu accés a tecnologia nord-americana.	Continua i amplia l'ús de l'Entity List com a eina de control sobre semiconductors i tecnologia crítica. Imposa nous controls d'exportació als semiconductors a la Xina.
Iran i sistema financer	Retirada unilateral de l'acord nuclear el 2018, reimposició de sancions i pressió sobre SWIFT per desconectar entitats financeres iranianes.	Manté les sancions i la desconexió de SWIFT; no reincorpora l'acord nuclear.
Disputes amb l'OMC	Bloqueja els nomenaments a l'Òrgan d'Apel·lació de l'OMC, paralitzant el mecanisme de resolució de conflictes.	Manté el bloqueig; quan l'OMC dictamina contra els EUA el desembre del 2022, presenta un recurs "al buit" sense possibilitat real de resolució.

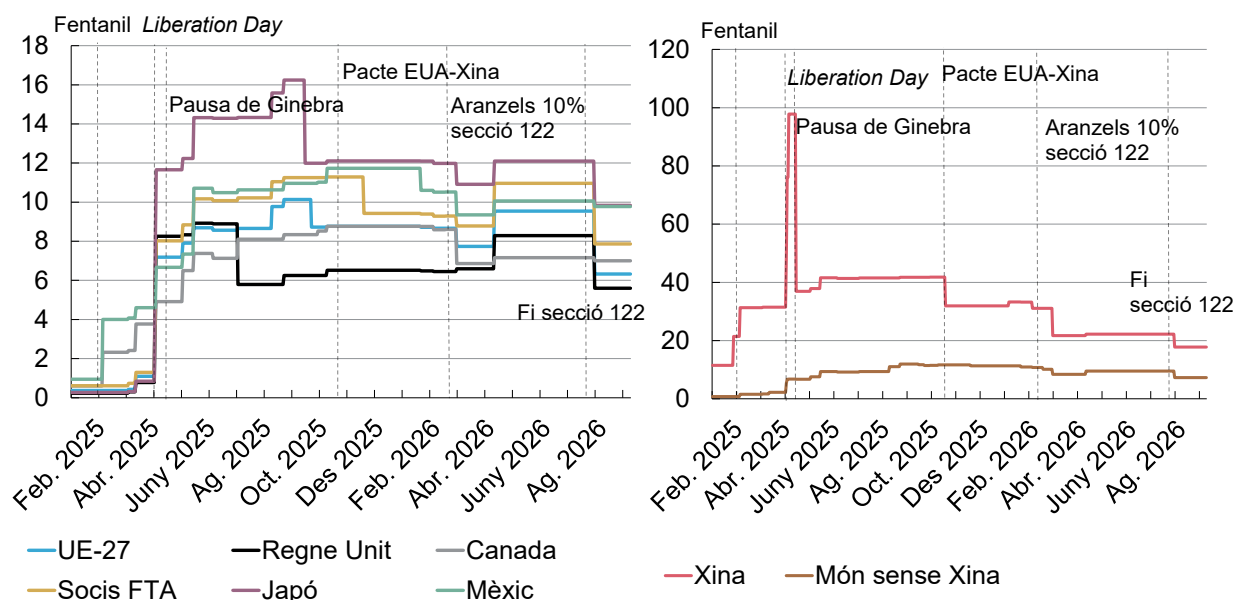
Font: elaboració pròpia a partir de Peterson Institute for International Economics.

El segon mandat de Trump ha consolidat aquesta ruptura amb una intensitat sense precedents. El 2 d'abril del 2025, batejat com a *Liberation Day*, va anunciar un aranzel general del 10 % sobre les importacions, amb recàrrecs elevats per a la majoria dels països, presentats com a recíprocs però calculats a partir del dèficit comercial bilateral. En el cas de la Xina, l'escalada de mesures i contramesures va portar l'aranzel fins a un màxim del

125 % en el punt àlgid de la tensió. Després d'una forta reacció dels mercats financers, la caiguda més important des de la pandèmia, els Estats Units van suspendre temporalment els recàrrecs per a tots els països excepte la Xina i va mantenir l'aranzel general.

Els aranzels del *Liberation Day* van servir com a punt de partida de les negociacions bilaterals dels EUA

Aranzel efectiu mitjà ponderat per les importacions als Estats Units, segons regió de procedència (%)

Nota: Les dades a partir de l'abril del 2026 s'estimen assumint que no hi ha més canvis en la política comercial.

Font: Yale Budget Lab Tariff Rate Tracker.

Durant els mesos següents l'administració estatunidenca va negociar acords bilaterals amb bona part dels socis comercials, amb aranzels notablement inferiors als anunciats però amb compromisos polítics associats. En el cas de la Unió Europea, es va pactar un aranzel del 15 % a canvi d'un compromís d'incrementar les compres d'hidrocarburs i d'invertir 600.000 milions d'euros en material de defensa nord-americà.

En altres casos, els aranzels es van fer servir com a palanca per obtenir concessions alienes al comerç, com l'amenaça d'un aranzel del 50 % sobre el Brasil, vinculada explícitament al judici contra l'expresident Bolsonaro. El resultat, però, va ser l'invers del que es buscava: Bolsonaro va acabar condemnat, el president Lula en va sortir reforçat, i la pressió empresarial interna als Estats Units, pel risc d'inflació sobre productes com el cafè, va portar Trump a plantejar-se una reversió. L'episodi posa de manifest que els costos interns de fer servir aquestes asimetries comercials també poden acabar restant-los eficàcia o, fins i tot, fer-les inviables.

Una part dels acords bilaterals assolits en els darrers mesos perseguen també reforçar el desacoblament de tercers països respecte a la Xina, amb exigències de controlar el transbordament de productes xinesos, endurir les regles d'origen o coordinar controls

sobre les exportacions de tecnologies crítiques⁸. Els aranzels, doncs, no han funcionat tant com una eina de protecció comercial, sinó més aviat com un instrument de negociació destinat a construir una posició de força i a obtenir concessions econòmiques, industrials i fins i tot geopolítiques.

Un fenomen que interpel·la les economies obertes

Els episodis analitzats mostren que la interdependència construïda durant les dècades d'obertura s'ha convertit en el terreny principal de la disputa entre potències. Les vulnerabilitats que se n'han derivat no són passatgeres, sinó estructurals, i afecten especialment les economies més obertes i integrades en les cadenes globals, com l'europea i la catalana. Diversificar proveïdors, assegurar el subministrament de materials crítics i reforçar la resiliència de les rutes comercials s'han convertit, en aquest context, en prioritats de primer ordre per a qualsevol estratègia econòmica a mitjà termini.

⁸ LOVELY, Mary E.; WAN, Christine Y. «US reciprocal trade deals built to push America's trade partners away from China». *RealTime Economics* [en línia]. [Washington: Peterson Institute for International Economics], (4 juny 2026). <https://www.piie.com/blogs/realtime-economics/2026/us-reciprocal-trade-deals-built-push-americas-trade-partners-away>.

2.

L'economia catalana registra un creixement significatiu el 2025, tot i la incertesa internacional

L'economia catalana va créixer un 2,7 % el 2025, per sobre de les previsions inicials, en un context internacional marcat per les tensions comercials i la incertesa geopolítica. El creixement s'ha recolzat íntegrament en la demanda interna, amb el consum de les llars i la inversió com a principals motors, mentre que la demanda externa hi ha tingut una contribució negativa per primera vegada en gairebé una dècada.

Pel costat de l'oferta, tots els grans sectors han registrat augments del VAB, amb els serveis com a gran impulsor. De cara al 2026, el conflicte a l'Iran i el xoc energètic associat obren riscos a la baixa sobre aquesta trajectòria.

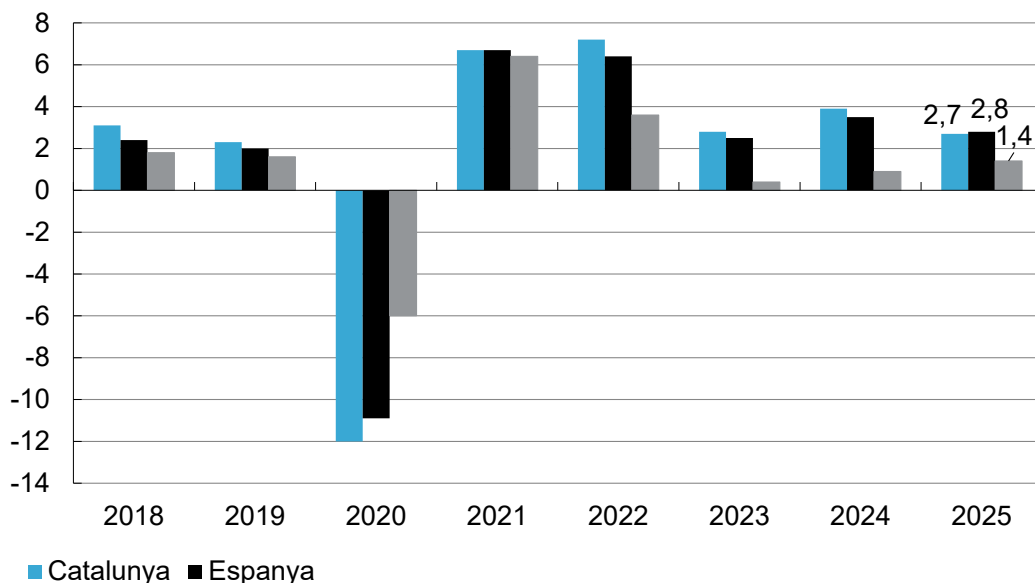
El 2025 l'economia catalana ha crescut un 2,7 %, per sobre de les expectatives però per sota del ritme del 2024

Durant l'any 2025 l'economia catalana ha registrat un creixement notable (2,7 %), per sobre del que s'esperava inicialment. El ritme s'ha moderat en comparació amb el 2024 (quan el PIB va créixer un 3,9 %) i se situa en nivells propers als del 2023 (2,8 %), quan el creixement ja s'havia vist frenat per la crisi energètica derivada de la guerra a Ucraïna.

El context internacional advers, marcat per la incertesa comercial i geopolítica i per l'estancament europeu, ha contribuït a moderar el creixement de l'economia catalana al llarg de l'any, en restar força a la demanda externa. Durant els primers mesos del 2026, la intervenció dels EUA i Israel a l'Iran ha tornat a complicar el panorama internacional: el tancament de l'estret d'Ormuz ha fet emergir l'amenaça d'un xoc de preus sobre l'energia (sobretot el petroli) i sobre altres inputs bàsics. De moment els indicadors globals se'n ressenten poc, gràcies a la inèrcia acumulada durant el 2025, però l'impacte pot créixer segons la durada i la intensitat del conflicte.

El 2025 el creixement de l'economia catalana s'ha moderat fins a 2,7%, però segueix destacant entre la feblesa econòmica europea

(% de variació anual del PIB en volum)

Font: Idescat, INE i Eurostat.

El creixement de l'economia catalana torna a superar el corresponent a la zona euro (1,4 %), però el diferencial s'ha reduït

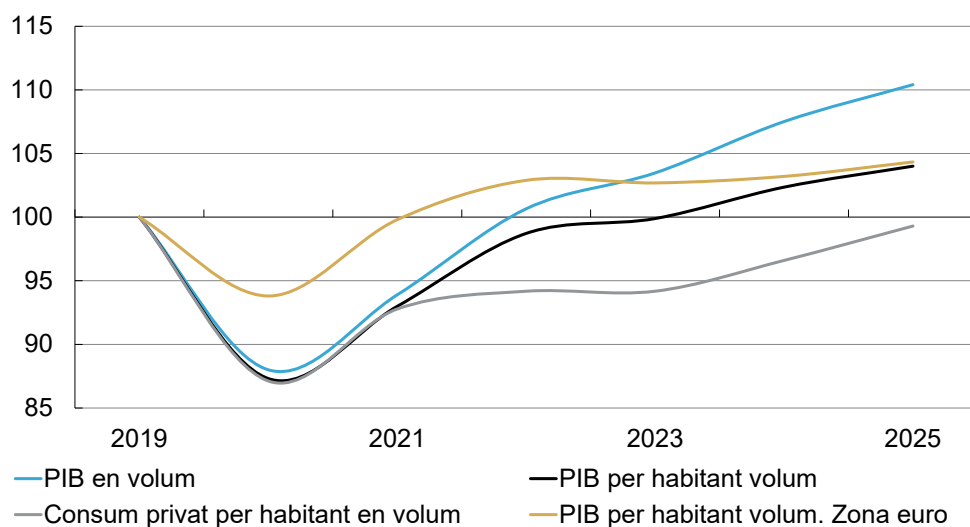
L'any 2025 ha estat el cinquè any consecutiu en què el creixement de l'economia catalana supera el de la zona euro (1,4 %), mentre que Espanya ha crescut un 2,8 %. El diferencial positiu de creixement respecte a la zona euro s'ha reduït lleugerament, ja que l'economia de la zona euro ha registrat una millora modesta després dels anys 2023 i 2024.

El PIB per habitant millora a un ritme suau

El 2025 el PIB per habitant creix un 1,6 % en volum, amb un increment poblacional d'un 1,1 %, per sota del 2,5 % de l'any anterior i després d'haver recuperat el nivell previ a la pandèmia l'any 2023. És una millora positiva però continguda, ja que una part significativa del creixement de l'economia s'absorbeix en l'augment de la població; de fet, alguns indicadors de benestar material, com el consum privat per habitant, encara se situen lleugerament per sota dels nivells del 2019.

A Espanya i a la zona euro el PIB per habitant ha augmentat un 1,9 % i un 1,1 %, respectivament. El creixement mitjà per al període 2019-2025 és una mica inferior en el cas català que a la zona euro, a causa de la forta davallada que es va registrar a Catalunya el 2020 amb l'esclat de la pandèmia.

El PIB per habitant en volum creix de manera gradual (índex de PIB, PIB per habitant i consum privat per habitant en volum; 2019=100)

Font: Idescat i Eurostat.

La productivitat augmenta i encadena cinc anys de contribució positiva al creixement

Durant el 2025 el creixement econòmic ha anat acompanyat novament d'un augment significatiu en l'ocupació. Les dades de la Comptabilitat anual de l'Idescat apunten a un creixement d'un 2,7 % dels llocs de treball equivalents a temps complet (ETC) i d'un 2,5 % en termes de persones ocupades (una mica per sobre del 2024), mentre que l'increment de les hores treballades ha estat més contingut (1,5 %). Això implica que la productivitat aparent del treball hauria estat estancada en termes d'ETC, mentre que en hores treballades hauria crescut un 1,1 % (per sota del 2024).

Paral·lelament, la productivitat total dels factors (PTF) ha mantingut una aportació positiva per cinquè any consecutiu, tot i que inferior de la del 2024. En la descomposició del creixement del 2025 (del 2,7 % en variació logarítmica), la PTF hi ha contribuït amb un punt percentual, el factor treball (mesurat en hores) amb 0,8 punts i el factor capital amb 0,8 punts.

En el conjunt de l'Espanya el patró de creixement ha estat similar. El 2025 la PTF hi va aportar 0,9 punts, el factor treball 1,3 punts (per sobre del cas català) i el factor capital 0,6 punts, i encadena igualment cinc anys de contribució positiva. Per al període 2019-2025, la comparació de les fonts de creixement apunta a una recuperació de la PTF lleugerament més intensa a Catalunya.

El creixement del PIB el 2025 s'explica per una aportació similar de la PTF, del factor treball i del factor capital (% de variació anual mitjana, llevat de les contribucions al creixement del PIB)

	2000-2007	2007-2013	2013-2019	2019-2025	2025
PIB Catalunya	3,5	-1,6	3,0	1,7	2,7
Contribució al creixement del PIB					
de la PTF*	0,3	-0,4	1,3	0,7	1,0
del treball*	1,5	-1,9	1,2	0,4	0,8
del capital*	1,7	0,8	0,5	0,6	0,8
Dades de referència					
Relació capital-treball*	0,7	5,1	-1,1	0,7	0,3
Productivitat aparent					
del treball*	0,6	1,8	0,8	0,9	1,2
del capital*	-0,1	-3,3	1,9	0,3	0,8

* taxes de variació i aportacions calculades en termes logarítmics. El factor treball es mesura en hores treballades.

Font: Idescat i Departament d'Economia i Finances.

La demanda interna aporta 3,5 punts al creixement, mentre que la demanda externa registra una contribució negativa

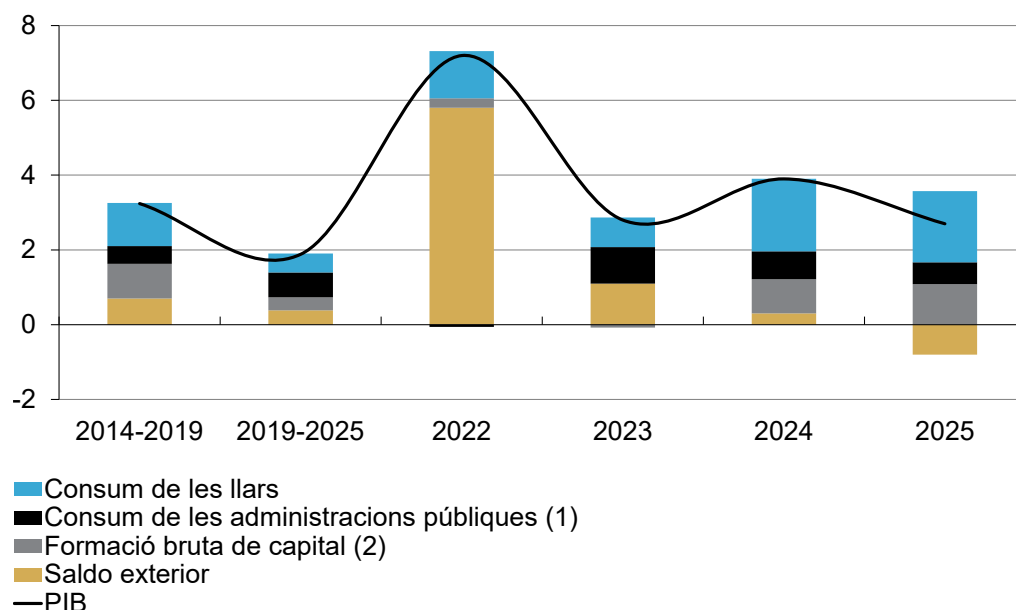
El creixement del PIB català durant el 2025 s'explica per l'aportació de la demanda interna, que hi ha contribuït amb 3,5 punts percentuals. De fet, els anys 2024 i 2025 la demanda interna ha registrat la contribució més alta des de l'any 2015 (exceptuant el rebot postpandèmia de l'any 2021), mentre que la demanda externa ha passat a tenir una aportació negativa (de -0,8 pp).

El consum de les llars creix al ritme més alt des del 2005, exceptuant el rebot postpandèmia

El component de la demanda interna que més ha contribuït al creixement torna a ser el consum de les llars, que ha mostrat un augment intens (3,9 %). Els darrers dos anys l'expansió del consum ha estat la més alta des de l'any 2005 (exceptuant el rebot posterior a la pandèmia del 2021), de manera que ha contribuït a un cert reescalfament de la demanda.

El consum privat creix pel bon comportament del mercat de treball, l'augment dels salaris reals i una inflació moderada (2,4 % anual), als quals s'afegeix l'expansió demogràfica, basada en l'augment de població estrangera. És a dir, el consum de les llars s'incrementa en part perquè s'incorporen nous consumidors: en termes per habitant, el creixement és més moderat i encara no ha recuperat el volum del 2019 (és un 0,7 % més baix).

El 2025 el consum de les llars i la inversió sostenen el creixement malgrat la contribució negativa del saldo exterior (aportació en punts percentuals dels components de demanda al % de variació del PIB en volum)

(1) Inclou el consum de les institucions sense finalitat lucrativa. (2) Inclou la variació d'existències.
Font: Idescat i Departament d'Economia i Finances.

Aquest dinamisme del consum té la seva contrapartida en l'estalvi, que s'ha reduït lleugerament. No es disposa de dades per a Catalunya, però a Espanya, la taxa d'estalvi ha baixat el 2025 fins al 12 % de la renda bruta disponible, encara per sobre de la mitjana històrica (8,5 %).

Paral·lelament, el consum de les administracions públiques ha mantingut un ritme positiu (3,1 %), tot i que més moderat que els dos anys anteriors. Continua sent el component amb el creixement acumulat més alt des del 2019, com a resultat de les polítiques aplicades durant la crisi sanitària i l'episodi d'alta inflació, sobretot dirigides a llars vulnerables i a les empreses o sectors més afectats. Aquest augment del consum públic també s'ha produït en un període en què els ingressos públics han augmentat de manera destacada.

El 2025 destaca l'aportació de la demanda interna, basada en la solidesa del consum privat i en la millora de la inversió

PIB pel costat de la demanda (% de variació anual)

	2023	2024	2025
Demanda interna	1,9	4,2	4,1
Despesa en consum de les llars	1,6	4,0	3,9
Despesa en consum de les administracions públiques ¹	5,0	3,9	3,1
Formació bruta de capital ²	-0,4	5,0	6,0

(continua a la pàgina següent)

	(continuació)		
	2023	2024	2025
FBCF (béns d'equipament i altres actius)	3,8	8,0	6,9
FBCF (construcció)	5,6	2,1	4,9
Saldo amb l'exterior ^{3 i 4}	1,1	0,3	-0,8
Saldo amb l'estranger ⁴	0,9	0,2	0,0
Exportacions totals de béns i serveis a l'estranger	4,1	2,4	4,2
Exportacions de béns i serveis	1,9	1,7	4,5
Consum dels estrangers al territori	21,1	6,7	2,3
Importacions totals de béns i serveis de l'estranger	2,4	2,4	5,2
Importacions de béns i serveis	2,4	2,4	5,2
Consum dels residents a l'estranger	2,2	1,9	4,7
Saldo de la resta de l'Estat ⁴	0,2	0,1	-0,8
PIB	2,8	3,9	2,7

¹ Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

² Inclou la variació d'existències.

³ Inclou el saldo amb l'estranger i amb la resta d'Espanya.

⁴ Aportació al creixement del PIB.

Font: Idescat.

La formació bruta de capital s'accelera fins al 6,0 %, amb la inversió en béns d'equipament i en construcció com a motors

La formació bruta de capital s'ha accelerat (d'un 5,0 % a un 6,0 %), després de la feblesa dels anys 2022 i 2023. La millora del 2025 s'explica per l'impuls de la inversió empresarial, associat en bona part a la intel·ligència artificial, amb el suport dels fons NGEU i en un context de tipus d'interès estables. Per components, els béns d'equipament i altres actius mostren el ritme més alt (6,9 %), una mica inferior al de 2024, mentre que el component d'inversió en construcció accentua el creixement fins a un 4,9 %.

La contribució del saldo exterior és negativa per primer cop des del 2015, per l'empenta de les importacions, però les exportacions resisteixen

El saldo exterior ja havia reduït la seva contribució al creixement el 2024, i el 2025 es torna negatiu (-0,8 punts) per primera vegada des del 2015, si s'exceptua el 2020. Aquest resultat és la suma de dos moviments: el saldo amb Espanya aporta -0,8 punts, amb una evolució anual força volàtil, mentre que el saldo amb l'estranger, que en els darrers anys ha perdut embranzida, fa una contribució neutra (zero punts).

L'empitjorament del saldo amb l'estranger respon sobretot a l'expansió de les importacions (5,2 %), impulsades per l'apreciació de l'euro i per la fortalesa de la demanda interna. A això s'hi suma el guany gradual de les importacions d'origen xinès, que el 2025 ja representen el 12,5 % del total importat a Catalunya (9,9 % el 2019).

Les exportacions, per la seva banda, han resistit en un context advers de tensions comercials, amb un augment notable (4,2 %), recolzat en les exportacions de béns i serveis no turístics, en línia amb el dinamisme que aquest segon segment mostra també en l'economia espanyola. El consum dels estrangers, que aproxima les exportacions turístiques, ha moderat el creixement fins a un 2,3 %, un símptoma d'esgotament de recuperació del sector després de la pandèmia.

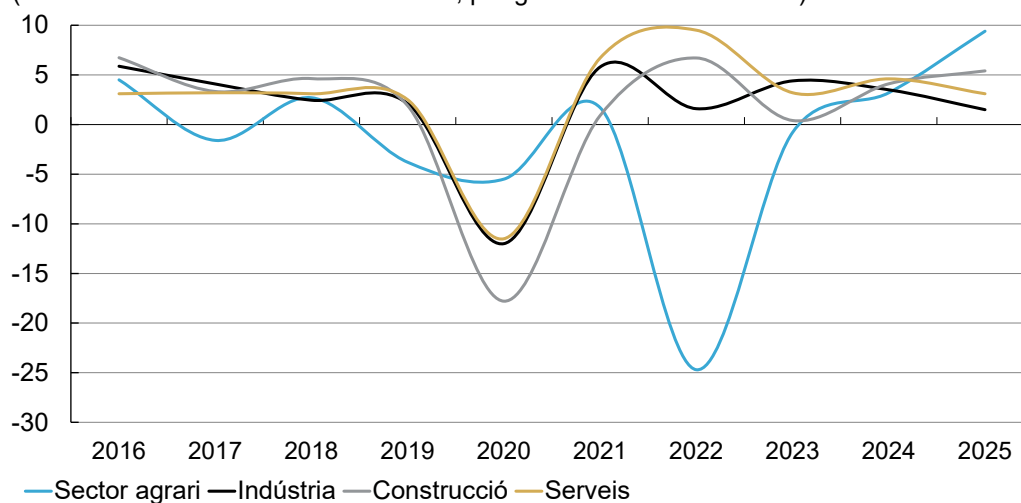
Els serveis impulsen el creixement de la producció, mentre que la indústria mostra senyals d'afebliment

Pel costat de l'oferta, el 2025 s'ha tornat a anotar, per segon any consecutiu, un creixement positiu del VAB a tots els grans sectors d'activitat, tot i que amb intensitats molt diferents. Els serveis, amb un ritme del 3,1 %, continuen sent el gran motor de l'economia, amb un creixement generalitzat per branques. La construcció (5,4 %) i el sector agrari (9,4 %) acceleren la seva recuperació, mentre que la indústria (1,5 %) es manté com l'única excepció, amb un creixement clarament més feble que la resta.

Els indicadors disponibles per als primers mesos del 2026 apunten a la continuïtat d'aquest patró: els serveis i la construcció mantenen increments importants, el sector agrari modera el ritme de creixement, i la indústria continua frenant.

Durant el 2025 els serveis han mantingut un ritme notable, la construcció i el sector agrari s'han accelerat, i la indústria s'ha moderat

(% de variació anual del VAB en volum, per grans sectors econòmics)

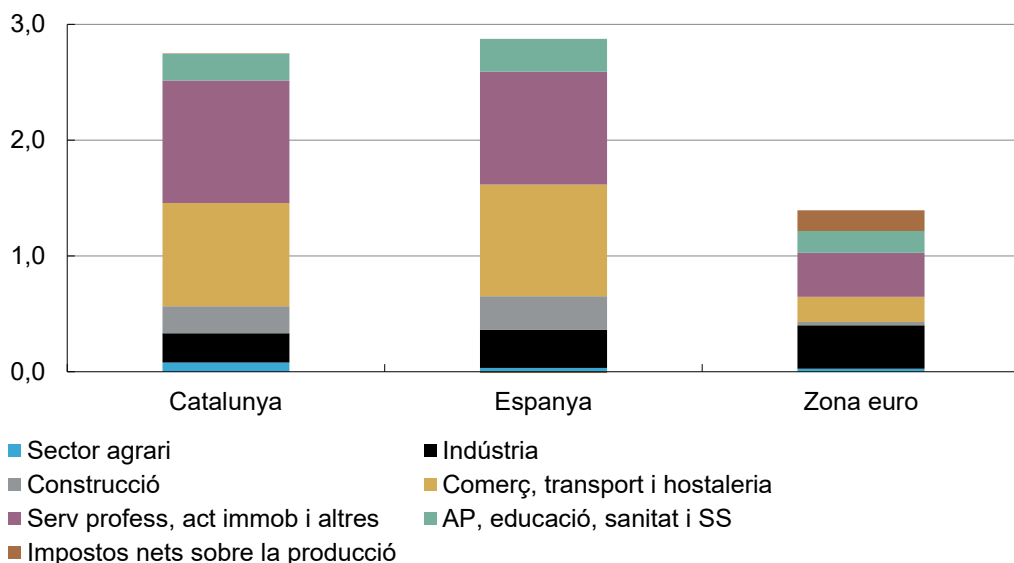

Font: Idescat.

Els serveis professionals i el comerç, transport i hostaleria concentren el gruix del creixement i del diferencial amb la zona euro

El 2025, en termes de contribució al creixement del PIB, totes les branques han tingut una aportació positiva, però destaca el protagonisme del subsector de serveis professionals, immobiliaris i altres (1,1 pp) i el del comerç, transports i hostaleria (0,9 punts), afavorits pel bon to del consum privat i per l'arribada rècord de turistes. Aquestes dues branques són les que expliquen el gruix del diferencial positiu respecte de la zona euro. En canvi, l'aportació de la indústria ha estat molt més modesta (0,3 punts), per sota de la d'Espanya i la zona euro.

Les branques dels serveis de mercat expliquen el creixement de l'economia catalana el 2025. Contribucions per sectors a la variació del PIB. Any 2025 (punts percentuals)

Font: elaboració a partir de l'Idescat, INE i Eurostat.

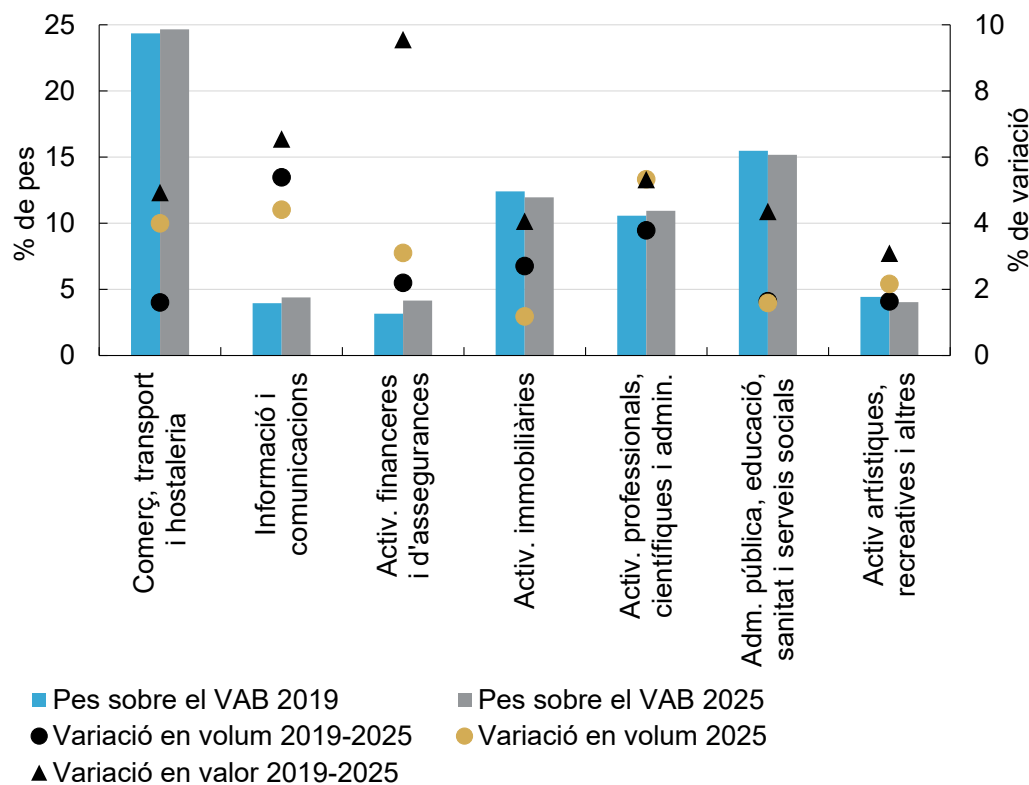
El sector dels serveis creix un 3,1 %, amb l'impuls destacat de les activitats professionals i digitals

Els serveis han crescut un 3,1 % el 2025, per sota de la forta expansió del 2024 (4,6 %), però a un ritme notable i generalitzat per branques d'activitat. La seva participació sobre el VAB en termes nominals ha pujat un punt des del 2019, fins al 75,4 % el 2025. El guany és atribuïble sobretot a la informació i comunicacions, les activitats professionals i científiques, les financeres i d'assegurances, i el comerç, transport i hostaleria. En aquestes dues últimes (sobretot en les financeres), el guany de pes respon en bona mesura a un fort creixement del deflactor de preus, més que no pas a un avenç en volum.

En termes de creixement real, les branques més dinàmiques han estat les activitats professionals, científiques i administratives (5,3 %) i la informació i comunicacions (4,5 %), aquesta última molt vinculada als serveis digitals. El comerç, transport i

hostaleria, la branca amb més pes del sector, ha mantingut igualment una vitalitat considerable (4,0 %), mentre que l'Administració pública, educació, sanitat i serveis socials mostren un cert alentiment.

Les branques de serveis amb més creixement el 2025 han estat les activitats professionals, la informació i comunicacions i el comerç, transport i hostaleria

Font: Idescat.

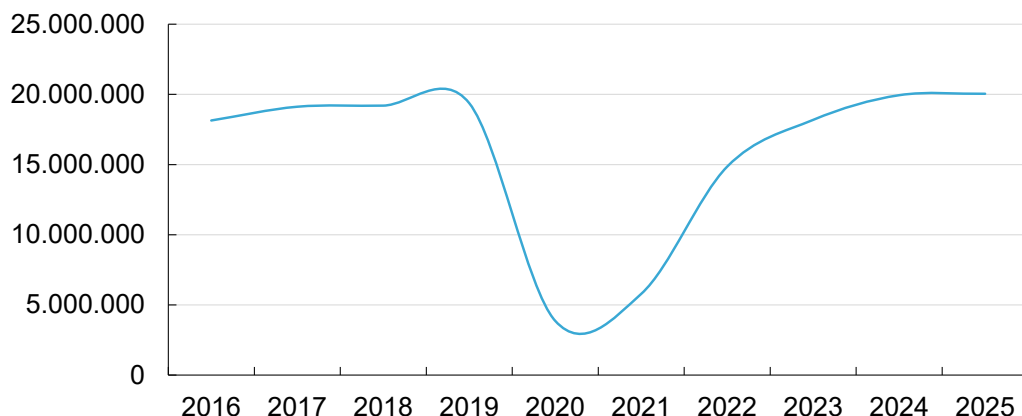
El turisme estranger assoleix rècords històrics però amb senyals de tocar sostre

El turisme, component amb un impacte transversal en el sector serveis, ha continuat creixent el 2025, tot i que amb signes d'esgotament del cicle expansiu. El total de turistes estrangers ha superat per primera vegada els 20 milions, un màxim històric, però el creixement ha estat contingut (0,5 %), en una dinàmica comparable als anys 2018-2019, quan l'afluència ja era molt elevada i els augments inferiors a l'1 %. Es tracta, en definitiva, d'una situació d'alta intensitat turística, amb poc marge per grans creixements i amb senyals de saturació.

La despesa del turisme estranger ha crescut un 4,5 % anual, la del turisme de la resta de l'Espanya puja un 4,3 % nominal, i la dels turistes catalans a Catalunya un 1,9 % (si es deflacta per l'IPC de restaurants i allotjament, les variacions respectives en termes reals serien 0,5 %, 0,3 % i -2,0 %). L'augment en el component estranger respon principalment a

l'increment de la despesa diària per persona, amb contribucions destacades de Xina, Brasil i França. Per països d'origen, van descendir els turistes procedents d'Itàlia, els Estats Units i el Regne Unit, en contrast amb els augments de Portugal o Irlanda. L'apreciació de l'euro enfront del dòlar i altres monedes rellevants ha encarat la destinació per als turistes de fora de la zona euro.

El 2025 l'afluència turística estrangera torna a batre rècords històrics per segon any, amb més de vint milions de turistes

Font: Idescat.

El sector industrial modera el creixement fins a l'1,5 %, en un context internacional més complicat

Els anys 2023 i 2024 el VAB industrial havia experimentat una recuperació intensa (augment per sobre del 3,5 % anual), a mesura que es dissipaven les tensions de costos derivades de la guerra a Ucraïna. El 2025 aquest efecte s'ha esgotat i el context internacional s'ha complicat per l'augment de les tensions comercials i de la incertesa, cosa que ha alentit el creixement del sector fins a l'1,5 %, el ritme més lent des de l'any 2013 (si s'exclou la caiguda al 2020 per la pandèmia). Els darrers anys el sector ha continuat amb certa pèrdua de pes en l'estructura productiva (18,8% del VAB total el 2025, davant el 19,2% el 2019), per un creixement en volum inferior a la mitjana de l'economia i pels reptes estructurals que afronta, en relació amb la transició energètica i digital.

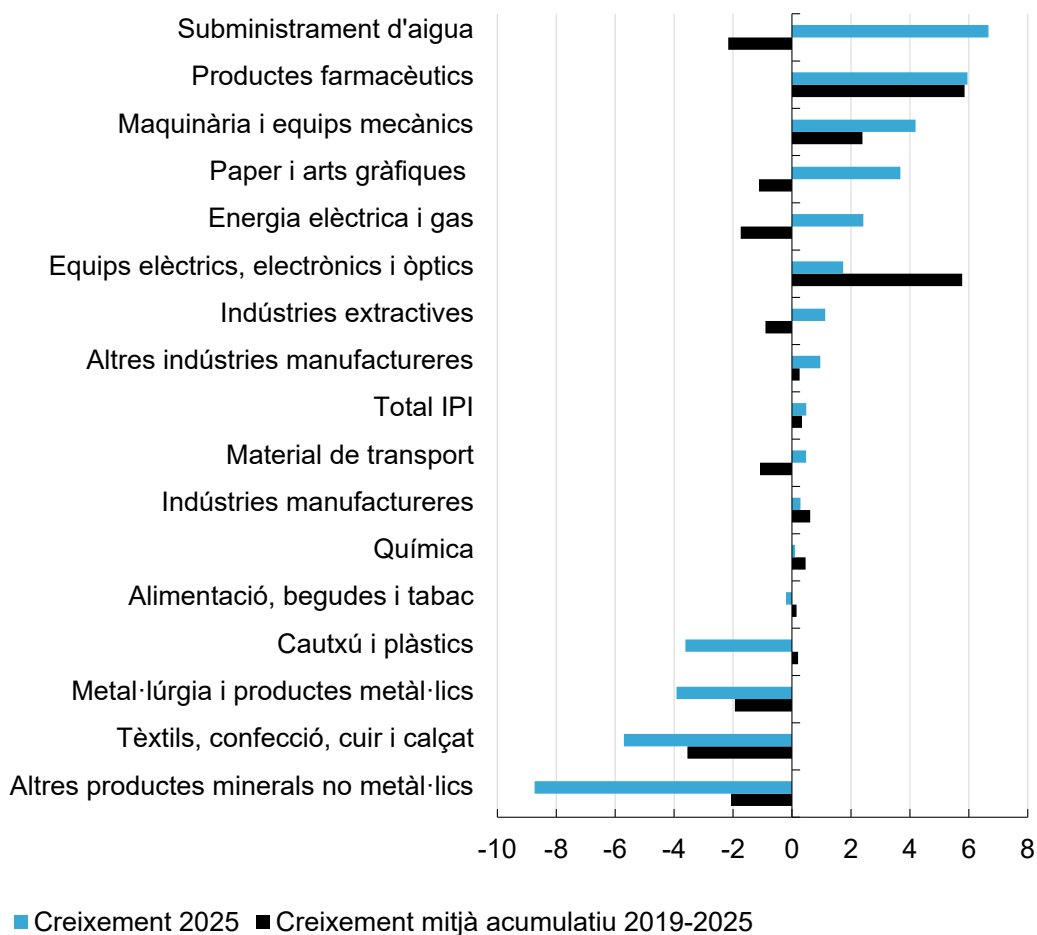
La resta d'indicadors confirmen aquesta feblesa: la producció industrial ha crescut un 0,5 % (3,4 % el 2024), la manufacturera un 0,2 %, i l'afiliació a la Seguretat Social s'ha moderat fins a un 0,8 %. Les exportacions industrials, en canvi, han millorat lleugerament (0,7 %, després del retrocés del 2024), amb un impuls destacat de les exportacions d'alt contingut tecnològic.

Evolució heterogènia per branques de la producció industrial, amb augments destacats en productes farmacèutics i maquinària mecànica, i descensos en minerals no metàl·lics i tèxtil

El comportament de la producció industrial ha estat desigual per sectors, tal com ja va passar el 2024. El creixement més destacat correspon a la fabricació de productes farmacèutics (6,0 % anual), la branca amb l'evolució més favorable del període 2019-2025, seguida de la maquinària i equips mecànics i del paper i arts gràfiques.

En canvi, els descensos més importants de producció industrial el 2025 s'han concentrat en els minerals no metàl·lics i en el tèxtil, confecció, cuir i calçat, encara per sota dels nivells pre pandèmia, seguits de la metal·lúrgia, i el cautxú i matèries plàstiques.

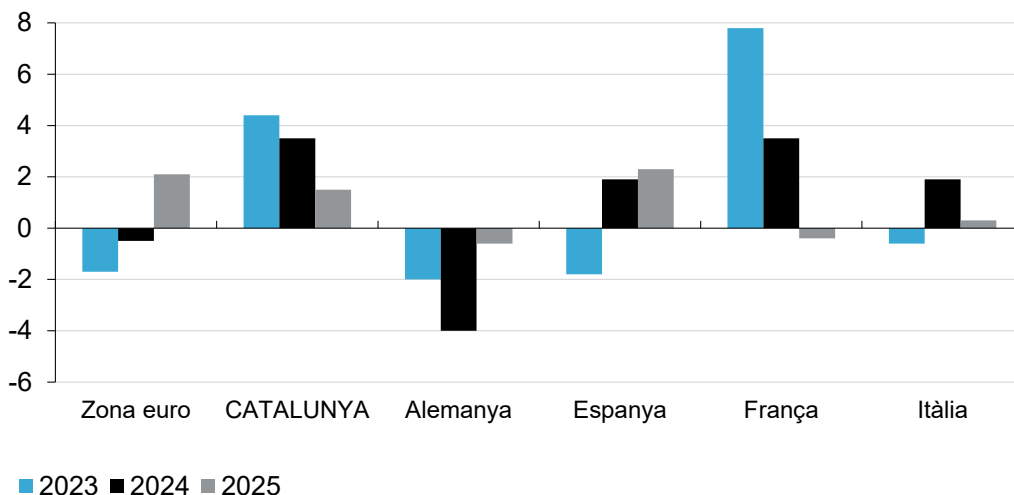
Destaca el creixement de la producció industrial a branques com els productes farmacèutics o el subministrament d'aigua, en contrast amb el descens a branques com els altres productes minerals no metàl·lics
(% de variació. Índex de producció industrial)

Font: Idescat.

El VAB industrial també ha tingut una evolució feble a Alemanya, França i Itàlia el 2025, mentre que Espanya ha mantingut un ritme més significatiu (superior al 2 %). La indústria catalana, doncs, manté un comportament més favorable que a la majoria de grans economies europees. La millora del conjunt de la zona euro respecte als retrocessos del 2023 i 2024 respon en bona part al fort creixement industrial d'Irlanda, vinculat a l'activitat de grans multinacionals implantades en aquesta economia.

El 2025 el VAB industrial frena el creixement a Catalunya, però encara mostra una evolució més favorable que la registrada a les grans economies europees (% de variació en volum del VAB industrial)

Font: Idescat i Eurostat.

El VAB de la construcció s'accelera fins a un 5,4 %

El sector de la construcció ha registrat un creixement del VAB del 5,4 % el 2025, superior al 4,1 % del 2024, i consolida dos anys consecutius d'expansió després de la desacceleració de finals del 2023. La dinàmica del sector ha guanyat intensitat al llarg de l'any, fins a assolir un 7,2 % interanual al quart trimestre, en un entorn de condicions financeres favorables.

El creixement del sector s'ha recolzat en l'impuls de l'obra civil i de la licitació pública, mentre que el segment residencial continua mostrant limitacions d'oferta davant el fort dinamisme de la demanda. Els indicadors d'activitat confirmen aquesta evolució favorable: el consum de ciment ha crescut un 12,3 % i l'afiliació a la construcció s'ha accelerat fins a superar el 3 % interanual a finals del 2025. De tota manera, el pes i el creixement del sector es mantenen molt per sota dels màxims de la bombolla immobiliària prèvia a la crisi financera.

Els visats d'obra nova, en canvi, han retrocedit un 6,6 % (-4,4 % si s'hi inclouen els de reforma i rehabilitació), en contrast amb Espanya, on han augmentat un 8,8 %.

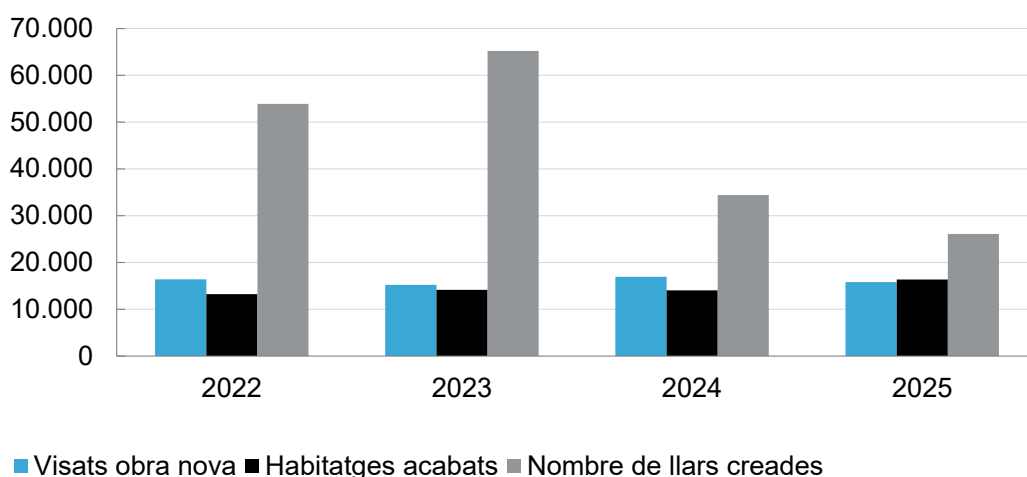
La licitació oficial d'obres ha crescut amb molta força, fins als 3.819 MEUR el 2025, un 18,8 % més que l'any anterior, i un dels nivells més alts dels darrers anys, amb un protagonisme especial de l'obra civil i dels ens territorials, que hi concentren més del 80 %. Es tracta, però, de volum de licitació, i caldrà veure'n el ritme d'execució efectiu.

L'oferta de nou habitatge mostra un creixement feble, per sota de l'augment de la demanda residencial

La demanda d'habitatge en propietat ha mostrat un notable creixement durant el 2025, impulsada pel creixement demogràfic i la intensa creació de llars. Les compravendes han superat les 112.000 operacions, el nivell més alt des de la crisi financera. Les hipoteques constituïdes han crescut un 17,9 %. Les compravendes per part d'estrangers han representat un 13,2 % del total, un pes que es modera respecte del 18,0 % del 2024.

Tanmateix, els visats d'obra nova continuen en nivells insuficients per absorbir aquestes necessitats. Aquesta insuficiència d'oferta s'hi suma l'encariment sostingut dels costos de construcció, que des del 2020 han augmentat un 27,6 %. Aquest desequilibri continua pressionant els preus de l'habitatge, especialment a les àrees urbanes i turístiques de més demanda. L'índex general de preu de l'habitatge ha augmentat un 11,3 % respecte del 2024 i ja se situa per sobre del màxim previ a la crisi financera del 2008, tant en l'habitatge nou com en l'habitatge usat.

L'oferta nova d'habitatge és insuficient per atendre el ritme de creació de noves llars (en unitats)

Font: Idescat, a partir de l'Enquesta de població activa de l'INE i del Ministeri de Transports, Mobilitat i Agenda Urbana.

Al mercat del lloguer, els preus es mantenen en nivells elevats, tot i que el creixement s'ha moderat als municipis tensionats. El 2025 el preu mitjà dels nous contractes a Catalunya (d'acord amb la Secretaria d'Habitatge) s'ha situat en els 860,9 €/mes, un 2,1 % per sobre del 2024, amb un increment del 2,0 % als municipis tensionats, davant del 6,1 % a la resta

del territori. Per a una anàlisi detallada de l'evolució recent dels problemes d'accessibilitat residencial i de les tensions al mercat del lloguer, vegeu el requadre 6.

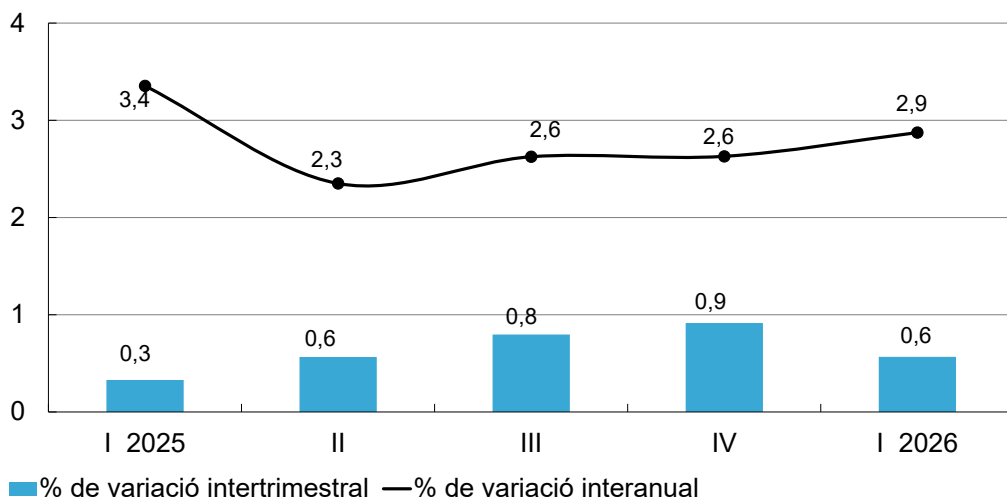
El VAB agrari en volum accelera la seva recuperació, amb un creixement del 9,4 % el 2025

El VAB del sector agrari, silvícola i pesquer va créixer un 9,4 % el 2025 segons l'Idescat, i va consolidar la recuperació iniciada el 2024 després de les fortes caigudes provocades per la sequera i l'encariment d'inputs arran de la guerra a Ucraïna. Les estimacions del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, referides estrictament al sector agrari, apunten en la mateixa direcció (10,0 %), amb una recuperació impulsada pel creixement de la producció agrícola combinat amb un augment molt contingut dels consums intermedis.

Per al 2026 es preveu un creixement del 2,3 %, per sobre de la zona euro però amb riscos pel conflicte a l'Iran

El creixement del PIB va guanyar dinamisme a la segona meitat del 2025 (amb increments trimestrals per sobre del 0,8 %). El primer trimestre del 2026 el PIB català manté un augment notable (0,6 % intertrimestral), amb un ritme interanual accelerat fins a un 2,9 % per un efecte base favorable.

El creixement de l'activitat es va mantenir més fort durant la segona meitat del 2025 (% de variació del PIB en volum de Catalunya)

Font: Idescat.

Aquesta trajectòria podria alterar-se significativament si es perllonga la interrupció energètica de l'Estret d'Ormuz arran del conflicte a l'Orient Mitjà. Aquest informe hi dedica

un requadre específic, amb simulacions basades en diferents canals d'afectació i intensitats.

Al marge d'aquestes simulacions, el Departament d'Economia i Finances va publicar el maig del 2026 les seves previsions macroeconòmiques amb aquest nou context ja incorporat. L'escenari central preveu un creixement del 2,3 % per al 2026 (2,1 % en l'advers i 1,9 % en el sever, amb supòsits més pessimistes sobre el preu del petroli i el deteriorament dels mercats exteriors). Malgrat que el conflicte s'ha allargat més del previst i encara no es pot donar per tancat, els mercats de futurs han suavitzat el xoc del petroli i, de moment, la majoria d'indicadors econòmics no mostren un deteriorament significatiu.

L'escenari central representa una desacceleració suau respecte al 2025, en bona part per la inèrcia dels resultats favorables de l'any anterior. Es tractaria d'un creixement notable, en línia amb l'economia espanyola, i força superior a la previsió per a la zona euro (0,8 %, segons FMI), en un context d'inflació més alta.

Previsions macroeconòmiques de Catalunya

		2025	2026 (p)	2027 (p)
PIB	% de variació real	2,7	2,3	1,8
PIB	Milions d'euros	334.765	350.667	366.736
Demanda interna	Aportació al creixement	3,5	2,5	1,7
Despesa en consum de les llars	% de variació real	3,9	2,6	1,6
Despesa en consum de les administracions públiques ¹	% de variació real	3,1	3,4	3,5
Formació bruta de capital ²	% de variació real	6,0	3,3	1,4
Saldo exterior	Aportació al creixement	-0,8	-0,2	0,1
Saldo amb l'estranger	Aportació al creixement	0,0	-0,2	0,0
Exportacions de béns i serveis	% de variació real	4,2	2,2	2,4
Importacions de béns i serveis	% de variació real	5,2	3,5	2,5
Saldo amb la resta d'Espanya	Aportació al creixement	-0,8	0,0	0,1
Llocs de treball creats ³	Milers	103,0	60,0	39,1
Llocs de treball creats ³	% de variació	2,7	1,6	1,0
Taxa d'atur	aturats / població activa (%)	8,4	8,4	8,3

(p) Previsions de maig de 2026.

¹ Inclou la despesa en consum de les institucions sense finalitat lucrativa al servei de les llars.

² Inclou la variació d'existències.

³ En termes equivalents a temps complet.

Font: Idescat, INE i Generalitat de Catalunya (Departament d'Economia i Finances).

El creixement del 2026 es fonamentaria de nou en la demanda interna (2,5 punts), amb el consum de les llars com a motor principal (2,6 %), sostingut per l'ocupació i l'impuls demogràfic, mentre que el consum de les administracions públiques mantindria un ritme notable (3,4 %). La formació bruta de capital creixeria de manera més moderada (3,3 %), per la incertesa i pel repunt dels tipus d'interès, tot i que encara comptarà amb el suport

dels fons NGEU, que s'hauran d'executar abans del 31 d'agost. La demanda externa restaria -0,2 punts: les exportacions avançarien un 2,2 %, en un context exterior desfavorable, mentre que les importacions es desaccelerarien fins al 3,5 %.

Pel que fa al mercat de treball, la creació d'ocupació es moderaria, i la taxa d'atur s'estabilitzaria al voltant del 8,4 %, per la forta expansió paral·lela de la població activa.

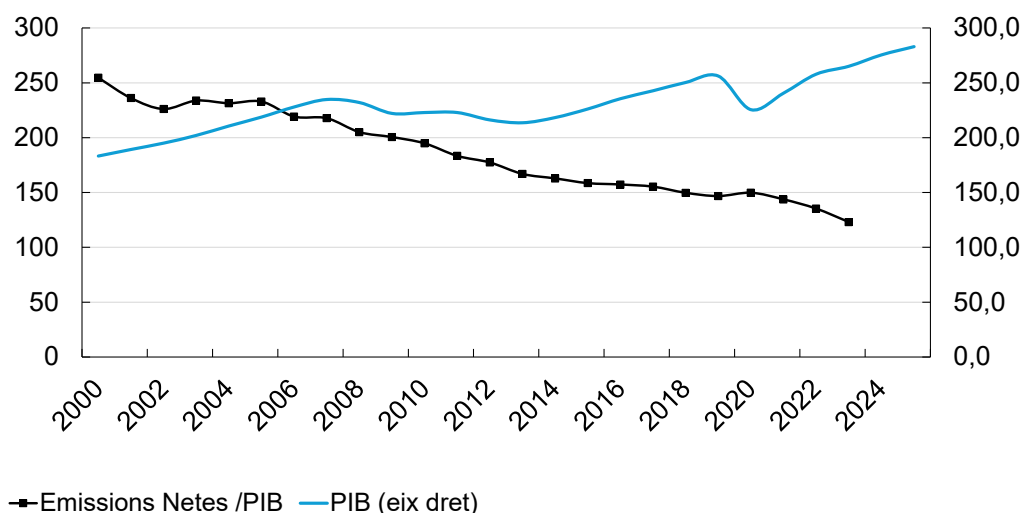
El 2027 el creixement es moderaria fins al 1,8 %, en línia amb la tendència per a Espanya i de nou per sobre de la zona euro. En definitiva, les previsions per al 2026-2027 apunten a una moderació suau que podria accentuar-se si el conflicte a Iran i el xoc en els preus energètics s'allarga o s'intensifica. A mitjà termini, serà essencial consolidar els factors que han permès l'actual fase de creixement i abordar els reptes estructurals pendents, en particular l'impuls de la productivitat (vegeu el requadre 3).

Es percep un desacoblament incipient entre emissions i creixement, però cal accelerar per complir la fita del 2030

L'economia catalana mostra signes d'un incipient desacoblament entre activitat econòmica i emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH). El 2023, darrera dada disponible, la intensitat d'emissions se situava en 124 g CO₂ eq/€ de PIB a preus constants, un 9% per sota del 2022 i un 47% per sota del valor de 1990.

La intensitat de les emissions cau un 9% el 2023, però caldrà intensificar els esforços per assolir els objectius climàtics pel 2030

(g de CO₂ eq /€; PIB M€ en preus constants)

Fonts: Els valors dels GEH provenen de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic i el PIB a preus constants d'Idescat.

Les emissions totals, 38,4 milions de tones de CO₂ eq, van registrar el valor més baix des de l'inici de la sèrie el 1990: l'economia genera cada cop més valor per unitat d'emissió.

No obstant això, el ritme de reducció actual és insuficient per assolir els compromisos climàtics. Catalunya s'ha fixat l'objectiu de reduir les emissions totals de GEH un 51 % respecte als nivells de 2005 abans del 2030, cosa que equival a un sostre de 27,7 milions de tones de CO₂ eq. La distància respecte a aquest sostre és encara de 10,7 milions de tones, una reducció que caldrà accelerar de manera significativa en els pròxims exercicis.

Requadre 2.

L'economia catalana davant l'augment del preu del petroli: anàlisi prospectiva amb el model QUEST-CT

Direcció General d'Anàlisi i Prospectiva Econòmica en col·laboració amb el Laboratori AQR-Lab de la Universitat de Barcelona

L'escalada de tensions geopolítiques durant l'any 2025, agreujada en part per la nova etapa de l'administració Trump als EUA, s'ha intensificat a principis del 2026 amb l'esclat de la guerra a l'Orient Mitjà. El tancament de l'estret d'Ormuz en el marc d'aquest conflicte té especial repercussió econòmica sobre els mercats energètics globals, per la posició central de l'àrea com a productora de petroli i com a eix del transport marítim. En el moment de tancament d'aquest informe (juny del 2026), s'havia assolit un principi d'acord entre els EUA i l'Iran per a reobrir l'estret. Tanmateix, els mesos de tancament ja pesen sobre l'economia, i la normalització dels fluxos pot trigar a fer-se efectiva.

Aquest requadre presenta un exercici d'anàlisi prospectiva amb simulacions segons diferents escenaris d'augment del preu del petroli i del seu efecte sobre els preus d'importació. L'objectiu és avaluar els possibles impactes sobre l'economia catalana, així com identificar els canals de transmissió més probables. No es tracta tant de quantificar o predir amb exactitud els efectes, sinó d'aproximar els ordres de magnitud dels impactes potencials. Per a això, s'utilitza el model d'equilibri general dinàmic estocàstic QUEST-CT, adaptat específicament per a l'economia catalana (vegeu Artís, Ramos i Suriñach, 2008a).

Els resultats de les simulacions indiquen que l'impacte sobre el PIB català seria diferent en funció de la intensitat i la persistència del xoc energètic. En els escenaris més moderats, l'impacte sobre l'activitat econòmica seria limitat i de caràcter transitori, però en els escenaris més adversos els efectes podrien ser substancials, especialment si es produeix un enduriment de les condicions monetàries. Davant l'augment del preu del petroli, el govern espanyol, complementat pel de la Generalitat, ha aprovat mesures fiscals de suport per atenuar l'impacte sobre els consumidors i les empreses, que també s'incorporen en una de les simulacions.

A mode de resum, en l'escenari base el preu del petroli pujaria un 67 % en el pic màxim, i en l'escenari suau un 100 %, amb un impacte temporal limitat en els dos escenaris. La taxa de creixement interanual del PIB en aquests escenaris seria entre 0,5 i 0,9 punts

percentuals inferior al de referència el 2026, amb efectes ja menors el 2027 que acabarien d'esvair-se al 2028-2029. En un escenari molt més sever (amb increments del petroli del 133 %, encariment addicional d'altres importacions i pujada de tipus d'interès), l'impacte podria arribar a restar entre 5,4 punts percentuals al creixement econòmic del 2026 i 4,7 punts el 2027. Els efectes que s'allargarien fins el 2031. Si en la simulació es tenen en compte les mesures fiscals adoptades, els efectes sobre el creixement del PIB serien molt baixos, de l'ordre d'una dècima de punt en el creixement per al 2026, i ja sense efectes per al 2027.

Pel que fa a la inflació, els escenaris moderats generen increments transitoris de la taxa d'inflació mitjana anual d'entre 4 i 7 punts percentuals respecte l'escenari de referència. En l'escenari sever, la inflació escalaria a dos dígit, tot i que el canvi de política monetària contribuiria a moderar-la el 2027.

En general, els resultats són consistents amb els impactes obtinguts en una simulació similar efectuada l'any 2008 per a l'economia catalana amb una versió prèvia del model QUEST-CT (Artís, Ramos i Suriñach, 2008b). En els escenaris més moderats, els resultats també van en la mateixa línia que altres exercicis realitzats per a les economies europees (Pataracchia et al., 2025; Bodenstein et al., 2011). En aquests treballs hi ha cert consens que un augment temporal del 10 % en el preu del petroli per xoc d'oferta acaba traduint-se en una caiguda del PIB d'entre -0,2 i -0,3 punts percentuals durant els primers anys.

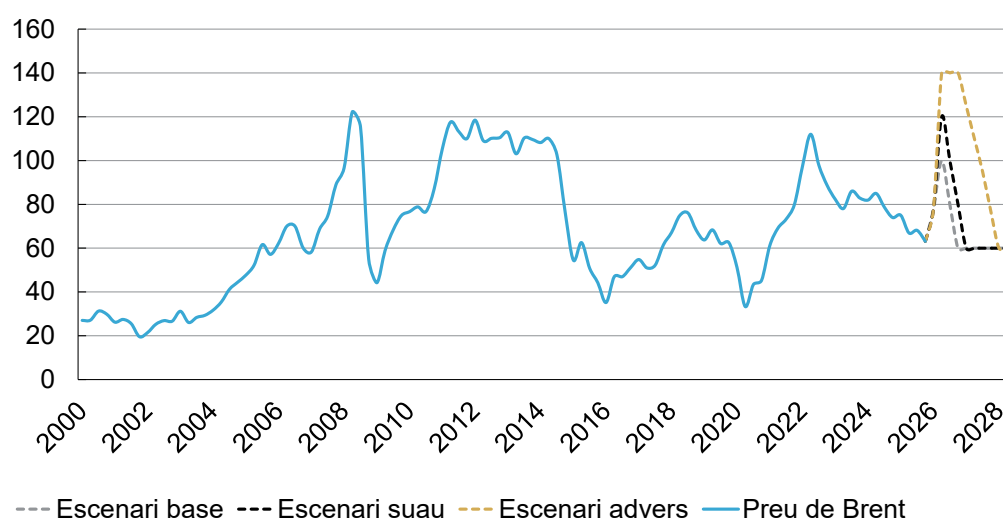
Tot i que és aviat per a fer una comparació amb la crisi energètica derivada de la guerra Ucraïna (al 2022 i 2023), aquella crisi va afectar sobretot el preu del gas. Això va tenir un efecte directe sobre els preus de l'electricitat i va tenir impactes molt transversals sobre costos de producció i sobre els consumidors. L'actual xoc sobre preus del petroli també implica grans efectes transversals sobre els costos del transport i altres inputs, tot i que que ens trobem davant d'economies cada vegada més electrificades i amb una menor dependència directa dels combustibles fòssils que dècades enrere. En aquest sentit, Pataracchia et al. (2025) analitzen l'impacte d'un xoc sobre el preu del gas i sobre el preu del petroli, i apunten que aquest últim podria implicar un impacte de transmissió més ràpida, mentre que el xoc sobre el gas genera un impacte més volàtil i de transmissió més persistent.

Cal apuntar també les limitacions que presenta el model. El QUEST-CT només distingeix tres sectors (béns intermedis, béns finals i R+D), la qual cosa impedeix capturar l'efecte diferencial sobre sectors amb alta intensitat energètica. Tampoc no recull altres canals que podrien amplificar els efectes: les expectatives d'inflació, la confiança empresarial i de les llars (que pot impulsar l'estalvi de precaució), l'estabilitat financera, el comerç mundial o la productivitat total dels factors (vegeu Bertoldi et al., 2023).

Escenaris per a la simulació d'un xoc sobre el preu del petroli

Com a punt de partida, es considera que la mitjana del preu del petroli durant el quart trimestre del 2025 és de 60 dòlars per barril i que, en l'escenari de referència, aquest preu es mantindria constant al llarg de l'horitzó de simulació. Cal tenir en compte, però, que les simulacions es duen a terme en un moment en què els preus ja portaven algunes setmanes per sobre dels nivells de l'any anterior, i els escenaris dissenyats recullen aquest fet. A partir d'aquí, s'han dissenyat quatre escenaris alternatius que cobreixen un espectre ampli d'intensitat i persistència del xoc energètic, d'acord amb les projeccions que contempla l'Agència Internacional de l'Energia i l'evolució dels preus observada als mercats de futurs.

Evolució Preu del barril de Brent

Font: elaboració pròpia a partir de dades de matèries primeres del FMI

Els quatre escenaris proposats són els següents:

- **L'escenari base** suposa un augment moderat i breu del preu fins a 100 dòlars per barril durant els dos primers trimestres del 2026 (amb un increment sobre el preu base que arriba a un màxim d'un 67 %). La situació es normalitzaria durant el 2027.
- **L'escenari base amb intervenció de mesures fiscals** parteix de les mateixes hipòtesis de l'escenari base, però incorpora l'efecte de mesures fiscals (com les que ha adoptat el govern espanyol i, de manera complementària, el català) que han reduït temporalment el preu efectiu que paguen els consumidors i empreses pels derivats del petroli. En el model, això es tradueix en un xoc sobre els preus d'importació de menor magnitud que en l'escenari base, atès que part de l'encariment internacional del petroli queda absorbit per la rebaixa fiscal.

- **L'escenari suau** preveu una pujada més intensa, fins a 120 dòlars, durant els tres primers trimestres del 2026, seguida també de normalització el 2027.
- **L'escenari sever** contempla una elevació sostinguda fins a 140 dòlars per barril al llarg de tot el 2026, sense normalització fins al 2028. L'increment sobre el preu base del petroli arribaria a un 133 %. A més, es produiria un augment addicional dels preus de les importacions del 10 % durant el 2026 i un enduriment de les condicions monetàries, amb un augment transitori de 100 punts bàsics del tipus d'interès.

Atès que el model QUEST-III no incorpora el preu del petroli com a variable exògena, els xocs s'introdueixen com a pertorbacions sobre els preus d'importació aplicant una elasticitat estimada del 0,1 per al període 2000.1–2025.4. Les variacions sobre els preus d'importació oscil·len entre el 3,3 % i el 28,3 % en els trimestres de pic; a l'escenari sever, a aquest a aquesta transmissió (*pass-through*) del preu del petroli a les importacions s'afegeix un augment directe del 10 % sobre els preus d'importació, per a recollir el possible encariment d'altres inputs bàsics i costos de transport.

Resultats de les simulacions d'un xoc sobre el preu del petroli

Les simulacions realitzades amb el model QUEST-CT permeten quantificar l'impacte dels quatre escenaris sobre el PIB català. La comparació de la solució inicial del model (escenari de referència, abans d'aplicar el xoc) i la que s'obté després d'aplicar la pertorbació analitzada permet aproximar l'impacte sobre la taxa de creixement, mesurat en punts percentuals.

A l'escenari **base** l'impacte sobre el creixement del PIB seria modest i de curta durada. La taxa de creixement es reduiria en cinc dècimes el 2026, dues dècimes el 2027, fins a una pràctica normalització cap al 2028. L'impacte acumulat màxim sobre el nivell base de PIB (del quart trimestre del 2025) estaria al voltant del 0,8 %.

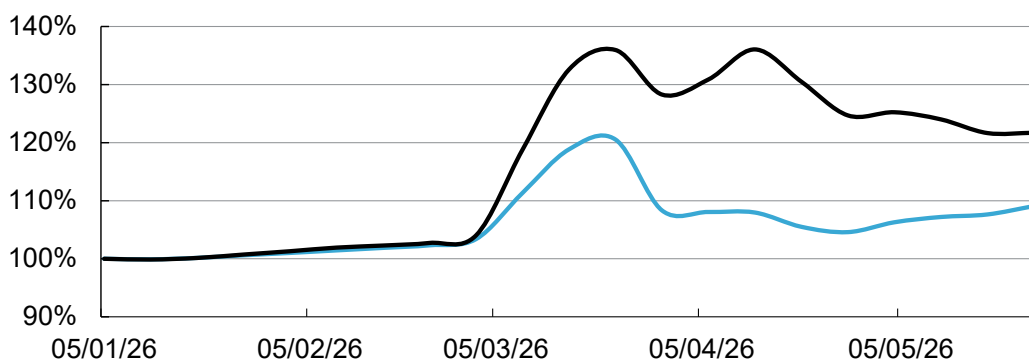
A l'escenari **base amb intervenció de mesures fiscals**, l'impacte seria menor perquè es considera que els preus dels derivats del petroli recullen només parcialment l'encariment internacional del petroli. Les mesures de suport aprovades pel govern espanyol el març de 2026 per atenuar aquest impacte sobre els consumidors i les empreses (un paquet estimat en prop de 5.000 milions d'euros, 0,3 punts de PIB) inclouen rebaixes fiscals sobre carburants i electricitat i ajuts al sector agrícola (vegeu també CaixaBank Research, abril 2026b). El govern de la Generalitat també va aprovar un pla complementari el març del 2026, amb una dotació de 400 M€, per donar suport al teixit empresarial i per accelerar la transició energètica.

Aquestes mesures i reduccions temporals d'impostos, que es considera que venen finançades de manera directa per l'Estat, moderen els preus de carburants i altres derivats

del petroli que finalment suporten les empreses i consumidors (vegeu gràfic de preu de la benzina). Mentre que els preus sense impostos de la benzina mostren un augment de més del 40 % respecte el principi del conflicte, els preus amb impostos (reduïts) mostren un augment molt més esmorteït. En aquesta simulació, l'impacte sobre el creixement del PIB seria baix: -0,1 punts percentuals el 2026 i sense efectes el 2027, molt inferior a la resta de simulacions. Això il·lustra com una resposta de política econòmica a curt termini i transitòria pot ser efectiva per a episodis de pujada temporal, tot i que les mesures fiscals no moderen l'efecte de l'encariment dels preus globals del petroli i derivats sobre els costos de transport internacional i altres costos associats.

Preus de la benzina amb i sense impostos

(Preu base= 05/01/2026)

— Preus benzina amb impostos (reduïts pel pla estatal)

— Preus benzina sense impostos

Font: Comissió Europea.

A l'escenari **suau**, amb una trajectòria més alta del preu del petroli i sense intervenció de mesures fiscals, l'impacte seria superior, amb una reducció de la taxa de creixement de nou dècimes el 2026 i de sis dècimes durant el 2027, mentre que l'efecte seria molt residual el 2028, i el 2029 ja s'hauria esgotat. L'impacte acumulat sobre el nivell base de PIB arribaria a l'1,6 %.

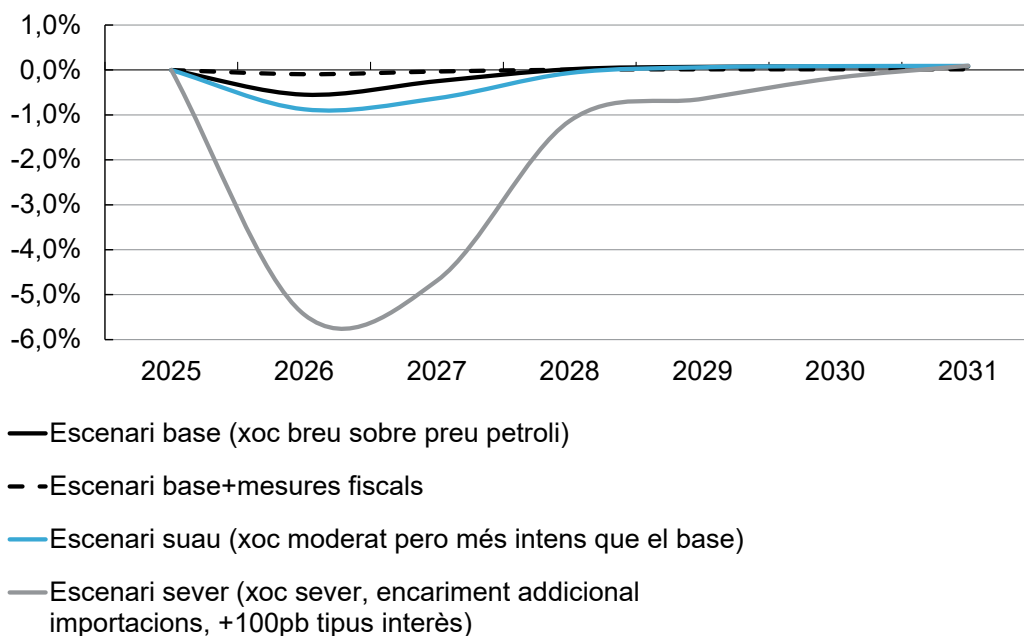
Aquests resultats dels escenaris moderats són consistents amb una simulació similar efectuada l'any 2008 per a Catalunya (Artís, Ramos i Suriñach, 2008b), amb una versió anterior del model QUEST-CT. S'aplicava un xoc temporal d'un augment del preu del petroli del 50 %, i l'impacte estimat era d'una reducció de sis dècimes en el creixement del PIB el primer any. Amb un escenari més advers, d'augment de la mateixa magnitud en el preu del petroli però més permanent, la simulació realitzada l'any 2008 apuntava a una reducció de la taxa de creixement del PIB de gairebé un punt percentual durant els primers anys posteriors al xoc.

Els resultats són també coherents amb exercicis recents per a economies europees: Pataracchia et al. (2025), amb el model Global Multi-Country (GM) de la Comissió Europea, que és un model DSGE d'economia oberta per a la zona euro, estima que un augment del 10 % en el preu del petroli redueix el PIB de la zona euro uns 0,3 punts en el punt mínim. Aquest treball, a més, diferencia entre un xoc sobre el preu del gas i sobre el preu del petroli, i apunta que el xoc sobre el petroli podria implicar un impacte agregat més gran i de transmissió més ràpida, però un xoc sobre el gas (com a la crisi energètica d'Ucraïna) genera un impacte més volàtil, amb transmissió més lenta i persistent.

Paral·lelament, els resultats del Banc d'Espanya (2026), realitzats amb el seu model trimestral, apunten a una reducció en la taxa de creixement del PIB del 2026 d'1,0 pp respecte al base (amb escenari de 145 dòlars) i d'1,7 pp (220 dòlars). El 2027 s'obté una reducció de 1,7 pp respecte a l'escenari base (amb 145 dòlars) i de 2,4 pp (amb 220 dòlars). La política monetària reaccionaria amb augments importants dels tipus a curt i llarg termini.

Impacte sobre l'activitat dels escenaris considerats

(desviació respecte de l'escenari de referència, en punts percentuals)

Font: elaboració pròpia a partir de simulacions amb el model QUEST-CT.

Finalment, en les simulacions per a Catalunya també s'ha considerat un escenari sever o més extrem, amb un xoc energètic intens que es trasllada a un encariment més generalitzat dels preus d'importació, més enllà de l'impacte directe del petroli, combinat amb la pujada de tipus d'interès (en 100 punts bàsics), i sense intervenció de mesures fiscals de suport.

Els resultats mostren una relació no lineal amb la intensitat del xoc: l'impacte sobre el creixement s'amplifica de manera destacada quan es combinen aquests tres canals. En

aquest escenari, la taxa de creixement es reduiria 5,4 punts percentuals el 2026, 4,7 punts el 2027 i 1,1 punts el 2028, amb un impacte que encara es notaria el 2029 i el 2030 i que no desapareixeria del tot fins al 2031. L'impacte acumulat sobre el nivell de PIB, entre el 2026 i el 2030, arribaria a superar el -12 %. Aquest escenari, tot i ser el menys probable, il·lustra la rellevància del canal monetari com a amplificador dels efectes d'un xoc energètic persistent (Motyovszki, 2024).

Pel que fa a la taxa d'inflació, els escenaris moderats generen efectes transitoris: la taxa d'inflació s'eleva entre 4 i 7 punts percentuals en termes d'inflació mitjana anual del 2026 (respecte l'escenari de referència), i retornaria el 2027 a valors pròxims als valors de referència. En l'escenari base amb mesures fiscals la inflació pujaria de manera molt moderada (+0,7 punts el 2026). En l'escenari sever la inflació escalaria a dos dígit el 2026, però es reduiria de manera significativa el 2027 en resposta a l'enduriment de la política monetària, i reflectiria el *trade-off* clàssic entre estabilització de preus i activitat econòmica en contextos d'inflació d'oferta.

Els resultats obtinguts pel Banc d'Espanya (2026) apunten a un impacte sobre la inflació força intens i ràpid: s'assoleixen taxes molt elevades el 2026 (6,8 % i 9,5 % en els escenaris de petroli en 145 \$ i 220 \$, respectivament), però el 2027 la inflació es modera substancialment (3,7 % i 3,0 %) perquè els efectes de segona volta són limitats. D'altra banda, les estimacions de Pataracchia et al. (2025) sobre impacte en inflació, apunten a un augment de la inflació de preus de consum trimestral d'uns 0,7 punts percentuals, més moderat que les simulacions per a Catalunya i que en l'exercici del Banc d'Espanya.

Finalment, cal tenir present que les simulacions no incorporen alguns mecanismes que podrien atenuar els impactes estimats. Només s'ha considerat un escenari que contempla les mesures fiscals adoptades per a fer front a l'encariment del petroli, però cap de les simulacions incorpora possibles efectes substitució que consumidors i empreses poden activar davant d'un encariment del petroli, ni els possibles ajustos en les cadenes globals d'aprovisionament. Per tant, els resultats presentats s'han d'interpretar com una aproximació als impactes màxims potencials, en absència de més respostes adaptatives per part dels agents econòmics.

En conjunt, els resultats apunten a la necessitat de reduir la dependència energètica i guanyar capacitat de resposta davant pertorbacions globals. En línia amb els exercicis prospectius d'altres organismes, els escenaris adversos es consideren més improbables i s'apunta a un impacte limitat (CaixaBank Research, maig 2026), encara més si tenim en compte l'acord de reobertura de l'estret d'Ormuz al juny del 2026.

Bibliografia

ARTÍS, M.; RAMOS, R.; SURINACH, J. *El model de simulació QUEST-CT: Descripció i aspectes metodològics*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Hisenda, 2008a. (Monografia; 7/2008)

ARTÍS, M.; RAMOS, R.; SURINACH, J. *L'impacte de l'encariment del petroli sobre l'economia catalana: Una simulació amb el model QUEST-CT*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Hisenda, 2008b. (Papers de Treball; 12/2008)

BANC CENTRAL EUROPEU. *Projeccions macroeconòmiques de l'Eurosistema per a la zona de l'euro*. Frankfurt del Main: Banc Central Europeu, març de 2026.

BANC D'ESPANYA. «Anàlisi d'impacte sobre el sector bancari d'escenaris hipotètics adversos d'evolució del preu del petroli». *Informe d'Estabilitat Financera* [Madrid: Banc d'Espanya] (primavera 2026). Requadre 5.2.

BERTOLDI, M. [et al.]. «Where is the EU economy headed? The International dimension». *Journal of Policy Modeling*, vol. 45 (2023), p. 817-832.

BODENSTEIN, M.; ERCEG, C. J.; GUERRIERI, L. «Oil shocks and external adjustment». *Journal of International Economics*, vol. 83, núm. 2 (2011), p. 168-184.

CAIXABANK RESEARCH. «Espanya davant el nou xoc energètic: Una comparativa amb Europa». *Informe Mensual* [Barcelona: CaixaBank] (abril 2026a). Focus Economia Espanyola.

CAIXABANK RESEARCH. «La crisi a l'Iran: Quant pot afectar l'economia espanyola». *Informe Mensual* [Barcelona: CaixaBank] (abril 2026b). Focus Economia Espanyola.

CAIXABANK RESEARCH. «Ormuz: El temps juga en contra». *Informe Mensual* [Barcelona: CaixaBank] (maig 2026). Les claus del mes.

MOTYOVSKI, G. «Terms-of-trade-driven inflation and monetary-fiscal policies». *Quarterly Report on the Euro Area* [Brussel·les: Comissió Europea. Direcció General d'Afers Econòmics i Financers], vol. 23, núm. 1 (maig 2024).

PATARACCHIA, B. [et al.]. *Energy Commodity Price Shocks in the Euro Area: Evidence from a Large-Scale Structural Model*. Brussel·les: Comissió Europea. Direcció General d'Afers Econòmics i Financers, 2025. (European Economy. Discussion Paper; 233)

Requadre 3.

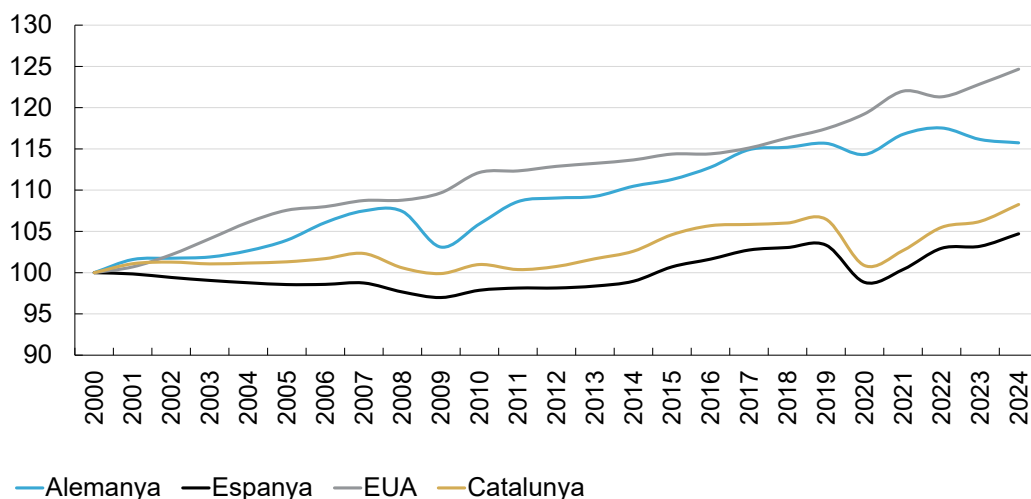
La productivitat com a prioritats fonamental per recuperar el lideratge econòmic

Context previ

La renda per càpita de Catalunya ha crescut de manera més feble que la mitjana de la Unió Europea durant el darrer quart de segle. Això s'ha produït malgrat l'intens procés d'acumulació de capital físic i de treball, fet que suggereix un problema d'aprofitament dels recursos productius. Aquesta paradoxa apunta, doncs, a una evolució ineficient de la productivitat.

L'evolució insuficient de la productivitat és una preocupació generalitzada a Europa i el to urgent de l'informe Draghi n'és un símptoma. Hi ha raons per pensar que Catalunya afronta un repte específic i més urgent, ja que la Productivitat Total dels Factors (PTF), l'indicador de referència per a mesurar la productivitat, presenta una pitjor trajectòria que la que s'observa a la UE i similar a la d'Espanya, si bé en els darrers anys s'observa certa millora.

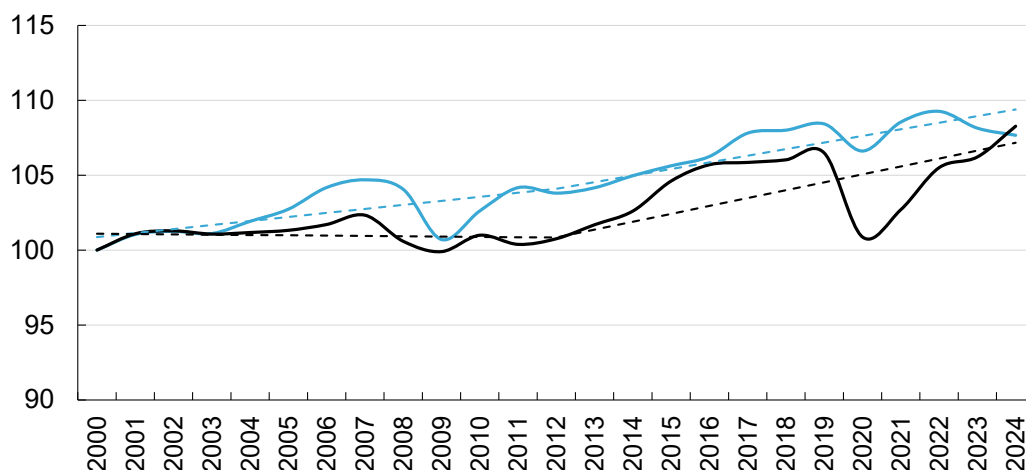
Evolució de la productivitat total dels factors
(Índex base 2000 = 100)

Font: Elaboració a partir de dades de l'INE, AMECO i IVIE.

Aquesta trajectòria es pot dividir en dos grans períodes durant el darrer quart de segle. Durant la primera meitat, s'observa una divergència entre Catalunya i la mitjana d'Alemanya, França, Itàlia i Països Baixos, agreujant la divergència del PIB per habitant de Catalunya amb l'entorn. Tanmateix, aquesta tendència s'ha revertit durant la segona meitat, on s'observa un creixement superior de la PTF a Catalunya en comparació amb els països de l'entorn, afavorint la convergència.

Evolució de la PTF (Índex base 2000=100)

— Euro area (països seleccionats)
— Catalunya
- - - Tendència Euro area (països seleccionats)
- - - Tendència Catalunya

Euro àrea (països seleccionats): Alemanya, França, Itàlia i Països Baixos.

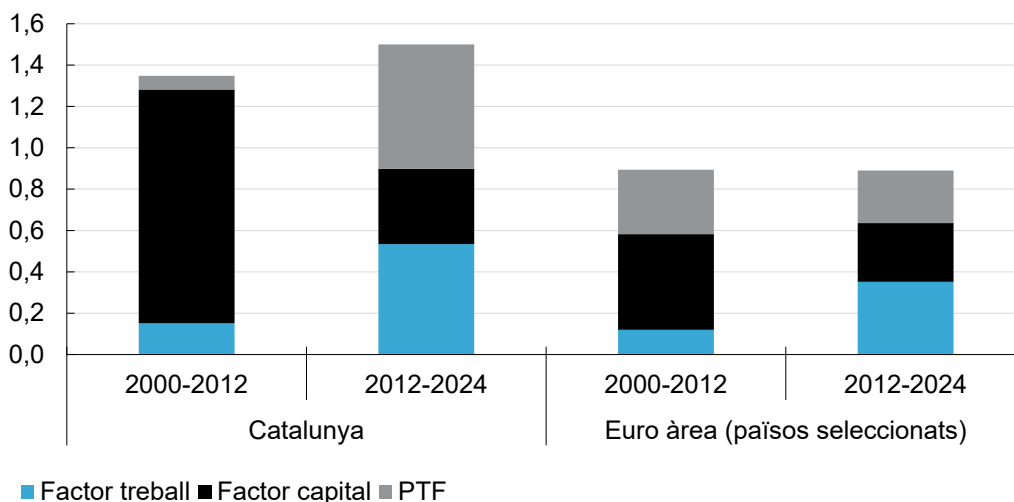
Font: Elaboració pròpia amb dades de l'INE, AMECO i IVIE.

A l'hora d'analitzar els principals factors darrere aquest canvi de tendència, s'observa que la PTF ha passat de tenir una contribució ínfima al PIB, que entre els anys 2000 i 2012 ha crescut bàsicament a partir de l'acumulació de capital, a ser el principal factor de creixement, mostrant un guany d'eficiència dels factors. Per altra banda, la contribució del factor capital, s'ha reduït entre els dos períodes analitzats mentre que el factor treball ha augmentat, tot i que menys que la PTF. L'evolució d'aquestes contribucions és contraposada a la zona euro, on els dos principals factors, PTF i capital, mostren un decreixement entre la primera i la segona meitat del darrer quart de segle, donant com a resultat un creixement del PIB basat en el factor treball.

Tal com destaca l'informe Draghi, la productivitat constitueix l'única font sostenible de creixement del PIB per habitant i l'únic factor capaç de generar un increment sostingut de

les rendes reals. El seu augment és, doncs, crucial per a la millora de les condicions de vida i, alhora, contribueix a la sostenibilitat mediambiental, atès que permet satisfer les necessitats humanes amb un ús menor d'inputs materials i energètics.

Contribució a la mitjana de creixement anual del PIB segons fons de creixement
(punts percentuals)

Euro àrea (països seleccionats): Alemanya, França, Itàlia i Països Baixos.

Font: Elaboració pròpia amb dades de l'INE, AMECO i IVIE.

Determinants de la productivitat

La productivitat és un fenomen complex influït per un ampli ventall de determinants. Davant del repte en matèria de productivitat que afronten les economies europees, diferents estats han establert comissions de productivitat, seguint la recomanació del Consell Europeu, amb l'objectiu de proporcionar diagnòstics i recomanacions. A partir dels treballs de les diferents comissions i, en el cas de Catalunya, d'altres treballs en la matèria, s'han identificat quins són els principals determinants que influeixen en l'evolució de la productivitat, emmarcats en dues tipologies diferenciades: els directes i els indirectes.⁹

Els determinants directes corresponen als factors de producció que impulsen el creixement econòmic. Això inclou els factors d'acumulació (capital i treball) i el canvi tecnològic (impulsat per l'R+D i innovació, la digitalització i l'emprenedoria i dinàmica empresarial). Mentre que els indirectes consisteixen en factors que afecten els mecanismes anteriors, sovint impactant en els incentius empresarials per augmentar la productivitat. Són determinants relacionats amb els mercats i l'assignació de recursos (entorn de mercat,

⁹ PEDRÓS, Xavier. *Determinants de la productivitat i recomanacions per a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Finances, 2026. (Papers de Treball; 1/2026)

política industrial, transició verda, mercat de treball) i la internacionalització de l'economia.

A continuació, es resumeixen els diferents canals que s'han analitzat.

Canal 1 – Factors d'acumulació

- i. La naturalesa de la **inversió en capital** tangible (actius físics com infraestructures, maquinària, equipament tecnològic, etc.) i intangible (actius no físics com patents, bases de dades, etc.) defineixen la qualitat del capital i l'eficiència amb què aquest es pot combinar amb el treball disponible. Catalunya presenta uns nivells d'inversió en capital inferiors a l'entorn, un elevat pes del capital immobiliari i una feble inversió en capital intangible, altament productiu. La inversió en infraestructures de titularitat pública per habitant està per sota de la mitjana estatal, i és especialment baixa pel que fa a la xarxa ferroviària i viària, i també pel que fa a les infraestructures energètiques i hidràuliques.
- ii. **El capital humà i les competències** (educació formal, informal i experiència laboral acumulada) afecten directament la productivitat a través de la qualitat del factor treball i de l'eficiència amb què aquest es pot combinar amb el capital instal·lat. Hi ha un desajust estructural entre l'oferta i la demanda de treball, causat per una mancança crítica de perfils intermedis amb formació professional i de perfils STEM, que es trasllada en la dificultat que tenen les empreses per trobar personal qualificat, condicionant clau per a la producció. D'altra banda, la qualitat educativa ha patit un deteriorament progressiu evidenciat a les proves PISA, i la incorporació d'alumnat estranger ha afegit complexitat a un sistema educatiu ja sotmès a múltiples tensions.

Canal 2 – Canvi tecnològic

- iii. **L'R+D i la innovació** (creació d'idees, la seva transferència i la difusió al teixit productiu) són el motor crucial de canvi tecnològic i de les millores d'eficiència productiva. La despesa en R+D a Catalunya està per sota dels estàndards de la UE, llastada per la baixa despesa privada. Això s'explica per un teixit productiu dominat per empreses de menor dimensió, que constitueix una limitació al finançament de la innovació. El sistema d'R+D presenta mancances estructurals que frenen la innovació i la productivitat: primer, els debils vincles ciència-empresa, que dificulten la transferència cap a aplicacions industrials; segon, la fragmentació del sistema de recerca, que impedeix assolir massa crítica i maximitzar la rendibilitat de la inversió; tercer, el desajust de competències STEM; i quart, la regulació complexa i la manca de coordinació de les iniciatives públiques.
- iv. La **digitalització** pot generar guanys d'eficiència a través de mecanismes diversos, com la substitució i la complementarietat de factors de producció o la reducció de

costos de transacció, entre d'altres. Catalunya és un dels territoris més digitalitzats de la zona euro, però aquesta transformació digital no genera guanys significatius de productivitat, el que revela problemes estructurals profunds: una massa crítica insuficient en sectors digitals avançats, l'impacte asimètric sobre la productivitat sectorial, dèficits en capacitat directiva i competències tècniques a les pimes, i la manca d'infraestructures adequades de dades i de governança. L'origen d'aquests problemes es troba en l'herència d'un model productiu tradicional, una insuficient inversió en actius intangibles, el dèficit de talent digital, la fragmentació de l'ecosistema d'innovació i la lenta adaptació del marc regulador. La irrupció de la IA i la seva integració als sistemes productius pot ser el factor econòmic diferencial, tot i que pot generar distorsions en diferents àmbits, com el mercat de treball.

- v. La **dinàmica empresarial** i l'emprenedoria engloba el funcionament dels processos competitius, que inclou l'entrada, sortida i creixement de les empreses i la dinàmica de difusió tecnològica entre empreses. El dinamisme del teixit català és inferior a la zona euro i està molt dualitzat, amb poques empreses líders i moltes d'endarrerides i amb la viabilitat compromesa. Les barreres financeres i reguladores agreugen la situació i limiten el creixement empresarial, en especial el de les empreses joves altament productives.

Canal 3 – Internacionalització

- vi. El **grau d'internalització** té una incidència en la Inversió Estrangera Directa (IED) o la immigració (factors d'acumulació), els fluxos de difusió de coneixement i tecnologia (canvi tecnològic) o el grau de pressió competitiva al que estan subjectes les empreses (els mercats i l'assignació de recursos). El teixit productiu català té marge de millora en comparació a països europeus d'una mida similar, tot i el seu elevat grau d'obertura i d'inserció en el comerç internacional. Les exportacions es concentren en un nombre reduït d'empreses mitjanes i grans, i no en empreses petites i joves amb potencial elevat, fet que evidencia la persistència de barreres comercials i reguladores dins del mercat únic. Catalunya mostra alta capacitat d'atracció de IED, però aquesta es concentra en activitats de valor afegit mitjà o amb integració limitada en el teixit productiu local.

Canal 4 – Mercats i assignació de recursos

- vii. La **política industrial i el canvi estructural** impliquen canvis en l'especialització productiva, afectant els incentius de les empreses per augmentar la seva productivitat i, a través d'això, la naturalesa dels factors d'acumulació o del canvi tecnològic. Catalunya, en línia amb la resta d'economies de la UE, ha patit un canvi estructural, on la indústria ha perdut pes en favor dels serveis. Hi destaca el baix pes del sector TIC, font dels increments de la productivitat en les economies més avançades. Davant d'aquest context, es reconeix la necessitat d'un canvi

estructural que reorienti l'activitat econòmica cap a sectors amb un comportament de productivitat més dinàmic.

- viii. La **transició verda**, i el ventall de polítiques per promoure-la, pot crear canvis exògens en la naturalesa del canvi tecnològic o de la inversió alhora que aquesta transformació pot derivar en menors preus energètics i major productivitat. Tanmateix, el sistema energètic català presenta una transformació limitada respecte a Espanya i la UE i, en conseqüència, el patró de creixement és menys sostenible. Per aprofitar el potencial de la transició verda en matèria de productivitat, cal un canvi estructural (reassignació de capital i treball) més intens cap a sectors verds d'alt valor afegit.
- ix. El funcionament del **mercat de treball** condiciona l'aprofitament del factor treball. L'atur estructural comporta un desaprofitament del capital humà i deteriora les competències dels treballadors. A més, la precarietat laboral pot minvar el compromís dels treballadors a millorar la seva productivitat i els incentius dels empresaris a invertir en la seva formació. La taxa d'activitat a Catalunya és elevada i propera als estàndards europeus, però la taxa d'atur és superior a la mitjana de la zona euro, en especial entre els joves, la població de baixa qualificació i els estrangers. Persisteixen problemes d'instabilitat laboral, rotació, parcialitat involuntària i desajustos competencials. Aquests factors limiten la inversió en capital humà, dificulten les transaccions laborals eficients i frenen els guanys de productivitat.
- x. El funcionament del mercat d'habitatge també té impactes indirectes sobre la productivitat per diferents canals. Per exemple, la falta d'oferta d'habitatge assequible pot minvar la mobilitat laboral, l'atracció de talent, les economies d'aglomeració i la despesa en formació. A més, l'augment dels preus immobiliaris genera distorsions en l'assignació del capital, i indueix una assignació no òptima de recursos. Catalunya acumula onze anys consecutius d'augment de preus immobiliaris (2011-2024), amb una intensitat superior a la majoria de les regions europees. El dèficit estructural d'obra nova, l'acceleració de la demanda i els reptes en el sector de la construcció impulsen l'escassetat d'habitatge.
- xi. L'entorn de mercat, la competència i la regulació són importants perquè condicionen la pressió competitiva a la qual estan subjectes les empreses i, per tant, els incentius per augmentar la productivitat. Aquest determinant també pot incloure la qualitat institucional, que també incideix sobre els incentius a invertir.
- xii. D'altra banda, la distribució regional de la productivitat engloba els efectes d'aglomeració i de desbordament, vinculats a la localització geogràfica del treball, del capital i del canvi tecnològic, amb implicacions reconegudes per a la productivitat.

Creació del Consell per a la Productivitat i el Lideratge Econòmic

El Pla Catalunya Lidera defineix la millora de la productivitat com el principal repte de l'economia catalana i inclou 200 mesures orientades a recuperar el lideratge econòmic del país. Entre aquestes, i d'acord amb la recomanació del Consell Europeu, s'inclou la creació del Consell per a la Productivitat i el Lideratge Econòmic de Catalunya, creat l'any 2025.

Es tracta d'un òrgan integrat per setze experts independents amb l'objectiu d'assessorar el Govern i proposar mesures per millorar la competitivitat que permetin un creixement econòmic sòlid. Sobre la base dels determinants identificats, s'han dut a terme diversos treballs centrats a analitzar les principals causes que incideixen en l'evolució dels diferents determinants i estudiar la seva evolució, amb l'objectiu d'elaborar recomanacions d'actuacions prioritàries en matèria de polítiques públiques.

Aquestes recomanacions es publicaran durant els pròxims mesos.

3.

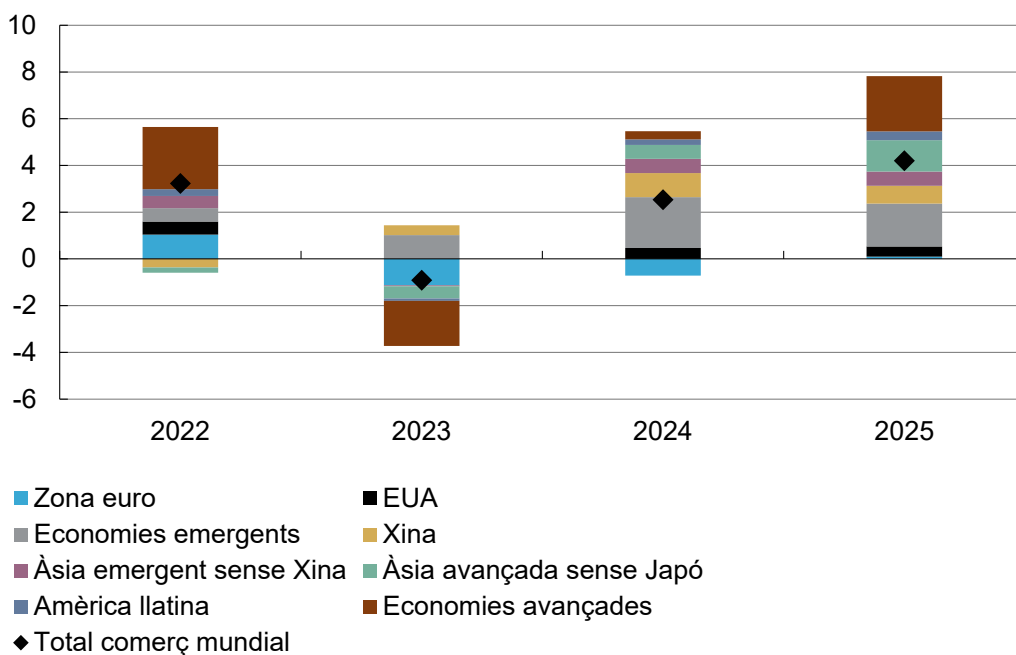
El sector exterior es reconfigura davant l'escalada proteccionista

El sector exterior català ha mantingut un comportament relativament sòlid el 2025 en un entorn marcat per l'escalada proteccionista nord-americana, la feblesa de la demanda europea i l'apreciació de l'euro. Les exportacions de béns han aguantat, tot i desaccelerar-se, gràcies en part a una reorientació geogràfica cap a mercats alternatius, mentre que els serveis no turístics han mostrat un dinamisme creixent que s'ha convertit en el principal motor del sector exterior.

El comerç mundial s'ha mostrat més resiliència del que s'esperava malgrat l'escalada proteccionista iniciada als Estats Units, impulsat per la inversió vinculada a la IA

L'elevada incertesa en la política comercial arreu del món ha estat la protagonista de l'any 2025. A l'abril, el president dels Estats Units, Donald Trump, va anunciar l'establiment de nous aranzels d'una magnitud històrica sobre les importacions nord-americanes.

El comerç mundial de béns mostra més dinamisme de l'esperat, sobretot pel fort creixement del comerç asiàtic (contribució al creixement anual en punts percentuals)

Font: estimacions pròpies a partir de CPB World Trade Monitor.

Després de diverses negociacions amb els seus principals socis comercials, a finals del 2025 l'aranzel efectiu mitjà es va situar al voltant del 15 %, clarament per sota dels anunciats inicialment, però al nivell més alt des de la Segona Guerra Mundial (el 2024 havia estat del 2,4 %).

Tot i això, el comerç mundial ha resistit millor del que s'esperava. Per un costat, durant la primera meitat de l'any, l'efecte d'aprovisionament per part de les empreses davant els anuncis de nous aranzels va estimular els fluxos comercials de béns. Per l'altre, l'impuls inversor relacionat amb la intel·ligència artificial (IA) ha contribuït de manera significativa a la vitalitat del comerç internacional de béns, fins al punt d'explicar gairebé la meitat del creixement total del 2025, segons l'OMC (març del 2026). ¹⁰

Tot plegat, el 2025 els intercanvis globals de béns i serveis han crescut un 4,7 % en volum segons l'OMC, molt per sobre del PIB mundial. En el cas del comerç de béns (+4,6 % en volum), destaca la contribució d'Àsia (que explica el 71 % del creixement total), tant pel costat importador com exportador. Aquest fet podria reflectir, en part, la creixent integració comercial entre economies del continent, així com fenòmens de triangulació comercial en resposta a la diferent pressió aranzelària estatunidenca per països. També sobresurt l'aportació dels Estats Units, a causa de l'efecte d'anticipació als aranzels i de la forta demanda per a la construcció de centres de dades. La contribució d'Europa ha estat moderada però positiva, després de dos anys de caiguda dels fluxos comercials.

Per al 2026, es preveu una desacceleració del comerç internacional, agreujada pel conflicte a l'Orient Mitjà

Després de l'expansió del 2025, per al 2026 s'espera una desacceleració del comerç mundial. Abans de l'esclat del conflicte a l'Orient Mitjà, l'OMC preveia un creixement de l'1,9 % en volum del comerç de béns, que podria reduir-se fins a l'1,4 % en un escenari de preus energètics elevats.

L'impacte més immediat del conflicte en el comerç internacional és l'increment dels costos de transport, derivat de l'augment dels preus energètics i de les disrupcions en les rutes comercials marítimes. A més, les alteracions en els tràfics de l'Orient Mitjà també afecten el comerç d'inputs estratègics com els fertilitzants i alguns productes químics. En el cas dels serveis, l'impacte del conflicte podria retallar 0,7 punts percentuals el creixement previst per al 2026, principalment a causa de les disrupcions en el transport internacional.

¹⁰ ORGANITZACIÓ MUNDIAL DEL COMERÇ. *Global Trade Outlook and Statistics: March 2026* [en línia]. Ginebra: Organització Mundial del Comerç, 2026.
<https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/gtos0326_e.pdf>

Els serveis continuen sostenint el sector exterior de l'economia espanyola

El 2025, el saldo per compte corrent de l'economia espanyola s'ha mantingut en nivells elevats (2,9 % del PIB) i consolida una etapa prolongada de superàvits iniciada el 2012. En un context internacional advers, el saldo de béns ha ampliat el seu dèficit, i això és fruit de la desacceleració de la demanda externa, la fortalesa de l'euro i l'impuls de la demanda interna, que ha impulsat les importacions.

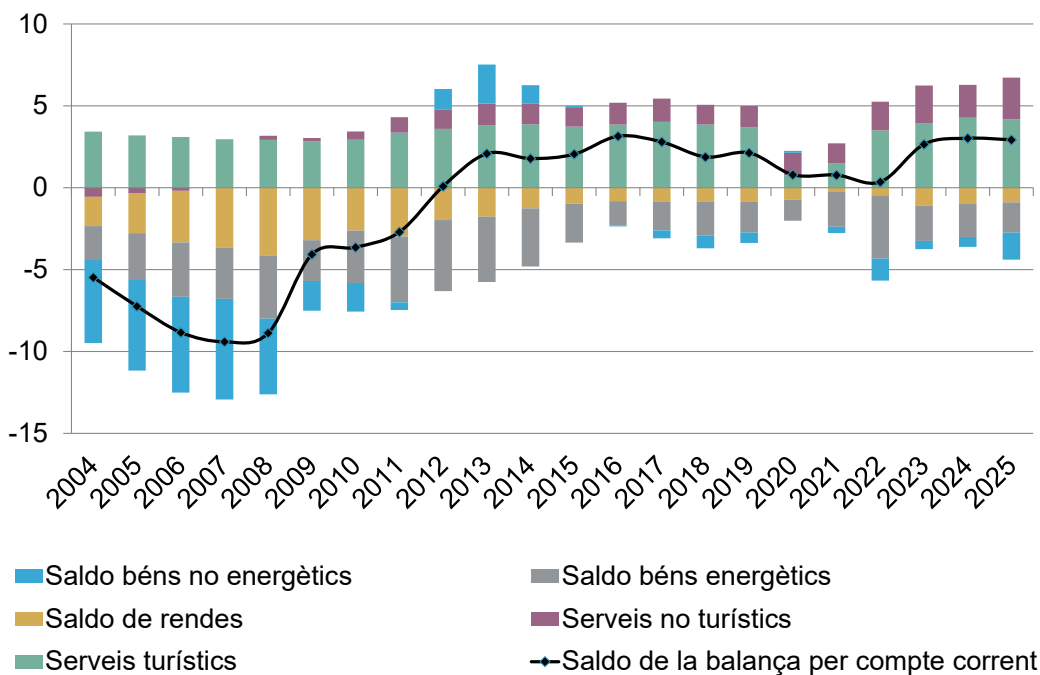
L'eixamplament del dèficit en el comerç de béns ha estat parcialment compensat per la balança de serveis. El turisme hi destaca com principal impulsor dels saldos positius per compte corrent, amb un superàvit que es manté en nivells propers als màxims històrics (4,2 % del PIB).

També destaca el creixent protagonisme dels serveis no turístics, que amplien el seu superàvit fins a un nou màxim del 2,5 % del PIB (2,0 % el 2024), impulsats pel bon comportament d'activitats com el transport, els serveis financers, la consultoria i els serveis digitals, en un marc d'externalització creixent de les empreses europees i de consolidació d'Espanya com a pol de serveis corporatius avançats.¹¹

Catalunya participa d'aquesta dinàmica dual del sector exterior espanyol. Com al conjunt de l'economia, les exportacions de béns han mostrat signes de moderació, mentre que els serveis han actuat com a element de compensació. Tanmateix, el pes del teixit industrial català i la seva major exposició a mercats extracomunitaris, fan que l'impacte de les tensions comercials i de la feblesa de la demanda europea es noti amb més intensitat que en el conjunt d'Espanya.

¹¹ DÍAZ, Sergio. «El sector exterior espanyol va sorprendre positivament el 2025». *Informe Mensual* [en línia]. [Barcelona: CaixaBank Research], núm. 509 (març 2026).
<<https://www.caixabankresearch.com/ca/economia-i-mercats/activitat-i-creixement/sector-exterior-espanyol-va-sorprendre-positivament-2026>>

Tant els serveis turístics com els no turístics de l'economia espanyola assolixen superàvits rècord en la sèrie històrica (% de pes sobre el PIB)

Font: Balança de pagaments (Banc d'Espanya) i Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa.

Les exportacions de béns de Catalunya es desacceleren al llarg del 2025 i principis del 2026, mentre que les importacions creixen amb força

A Catalunya, les exportacions de béns a l'estranger han assolit els 100.904,5 milions d'euros el 2025, i es troben pràcticament estancades respecte a l'any anterior (+0,6 % en termes corrents), en un escenari de tensions en la política comercial internacional, de feblesa de la demanda europea i d'apreciació de l'euro. Segons estimacions de BBVA Research ¹², l'apreciació de l'euro podria reduir el creixement de les exportacions en uns 2 punts percentuals tant el 2025 com el 2026 per al conjunt de l'economia espanyola, en comparació amb un escenari de tipus de canvi proper a la paritat.

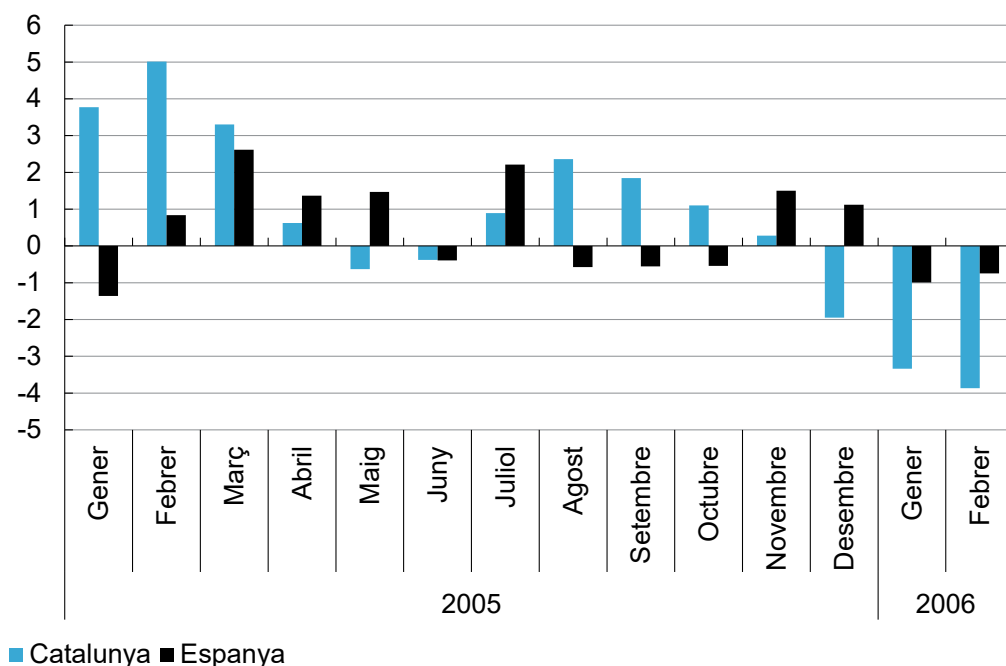
Pel que fa a les importacions, mostren un creixement més dinàmic (+3,6 % en termes corrents), impulsades pel bon comportament de la inversió i de la demanda interna. Cal destacar que la reducció dels preus d'importació, derivada de l'apreciació de l'euro i de la caiguda dels preus energètics, ha moderat el creixement de les importacions en valor

¹² BBVA RESEARCH. *Situación España: diciembre 2025* [en línia]. [Madrid]: BBVA Research, 2025. <<https://www.bbvaresearch.com/publicaciones/situacion-espana-diciembre-2025/>>

respecte a l'any anterior. Així, en termes constants, les importacions augmentarien a un ritme sensiblement superior al registrat en termes corrents (al voltant del 9,2 %).

Per al 2026, s'espera que les exportacions de béns catalanes continuïn desaccelerant-se, en un context marcat per l'impacte del conflicte a l'Orient Mitjà sobre els fluxos comercials globals. Aquest mateix factor podria contenir el creixement de les importacions a través de la pressió a l'alça sobre els preus energètics. L'augment dels costos de transport i el refredament de la demanda internacional constitueixen els principals vectors de risc per a les vendes a l'exterior de Catalunya.

Les exportacions de Catalunya es desacceleren a partir de l'abril (mitjana mòbil de 3 mesos, % de variació interanual)

Font: Idescat.

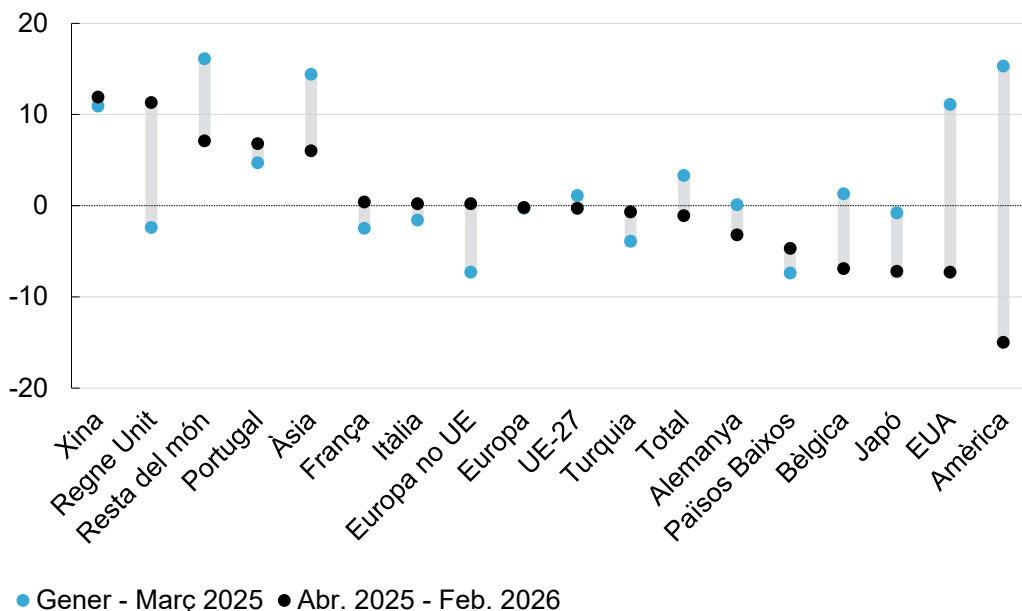
Els efectes dels aranzels sobre els fluxos comercials catalans s'han intensificat a partir de la primavera del 2025

Fins al març del 2025, les exportacions catalanes mantenien un creixement sòlid (+3,3 % interanual), afavorides en part per l'efecte anticipació de les empreses estatunidenques davant la possibilitat d'un augment dels aranzels. A partir de l'abril, però, les exportacions entren en una fase de desacceleració i registren una caiguda de l'1,1 % interanual en l'acumulat fins al febrer del 2026.

Aquesta moderació és especialment intensa en aquells mercats més exposats al canvi de política comercial nord-americana. Les exportacions catalanes als Estats Units passen de créixer un 11,1 % a retrocedir un 7,3 %, mentre que al conjunt del continent americà

registra un deteriorament encara més acusat. En canvi, diversos mercats asiàtics i europeus mantenen taxes positives de creixement, la qual cosa suggereix que la desacceleració de les exportacions catalanes no respon únicament a una menor demanda global, sinó també a una reconfiguració geogràfica dels fluxos comercials.

Les exportacions es desacceleren a gran part dels socis comercials de Catalunya (% de variació interanual en l'acumulat de cada període)

Font: Idescat.

Les exportacions catalanes guanyen presència en nous mercats, tot i la feblesa de la demanda europea i les tensions comercials als EUA

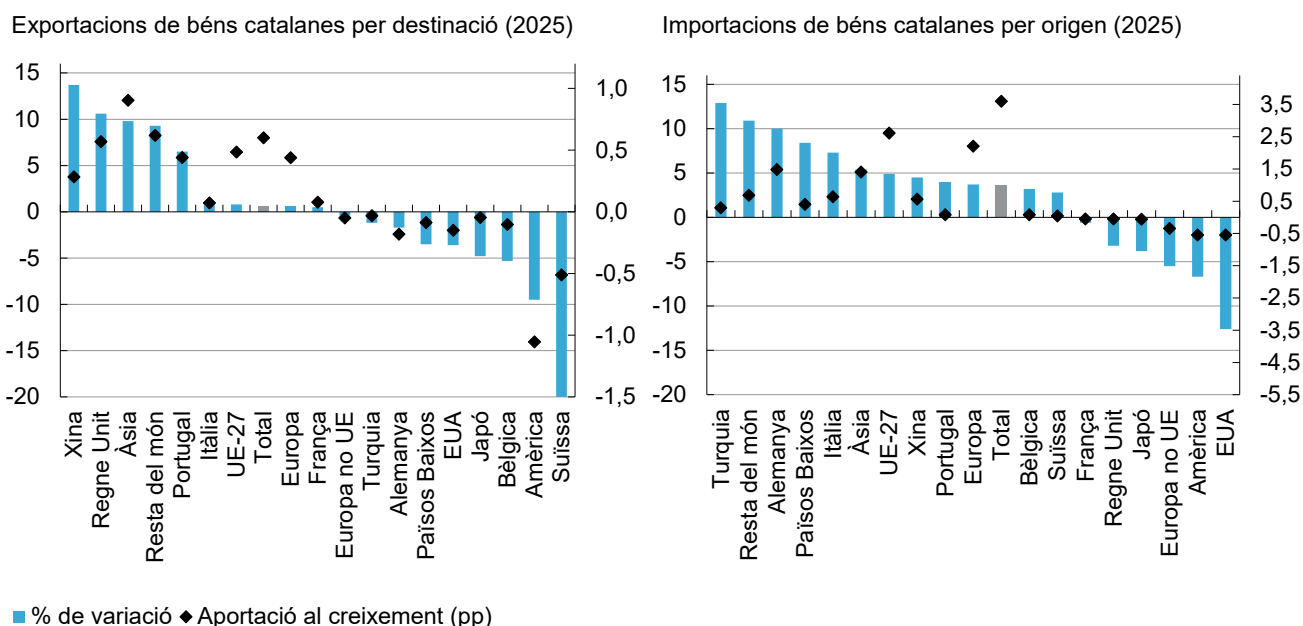
Per mercat destinatari, les exportacions catalanes al mercat comunitari han mantingut una tendència moderada (+0,8 %), afectades per l'atonía de les economies dels principals socis comercials europeus. Dins de la UE, les exportacions a Itàlia i França mostren un creixement molt moderat, mentre que Alemanya continua en retrocés i Portugal, en canvi, manté un creixement dinàmic. Fora d'Europa, les vendes als Estats Units disminueixen (- 3,6 %), possiblement afectades per l'entrada en vigor dels aranzels estatunidencs i per l'apreciació de l'euro.

En resposta al retrocés al mercat estatunidenc i a la feblesa de la demanda europea, les empreses catalanes han incrementat la seva presència en altres mercats. Destaca el creixement de les exportacions cap a la Xina —que ha reduït dràsticament el seu comerç amb els Estats Units arran de les tensions comercials—, així com les destinades al Regne Unit, Portugal i el conjunt d'Àsia. També és remarcable el guany de quota de mercat a

altres destinacions amb menys pes com Canadà, Colòmbia, Algèria o els països de l'ASEAN (Associació de Nacions del Sud-est Asiàtic).

No obstant això, cal tenir en compte que el 65,0 % de les exportacions de béns catalanes es destinen a la UE, afavorides per la proximitat geogràfica i els vincles comercials històrics. Si la feblesa de la demanda europea es manté, és possible que aquesta diversificació geogràfica es consolidi en els pròxims anys, tot i que les barreres reguladores i la distància geogràfica continuen limitant una reorientació ràpida dels fluxos comercials.

Els fluxos comercials de Catalunya amb la Xina creixen notablement, mentre que amb els EUA retrocedeixen
(Eix dret, variació anual en %. Eix esquerre, aportació en punts percentuals a la variació anual)

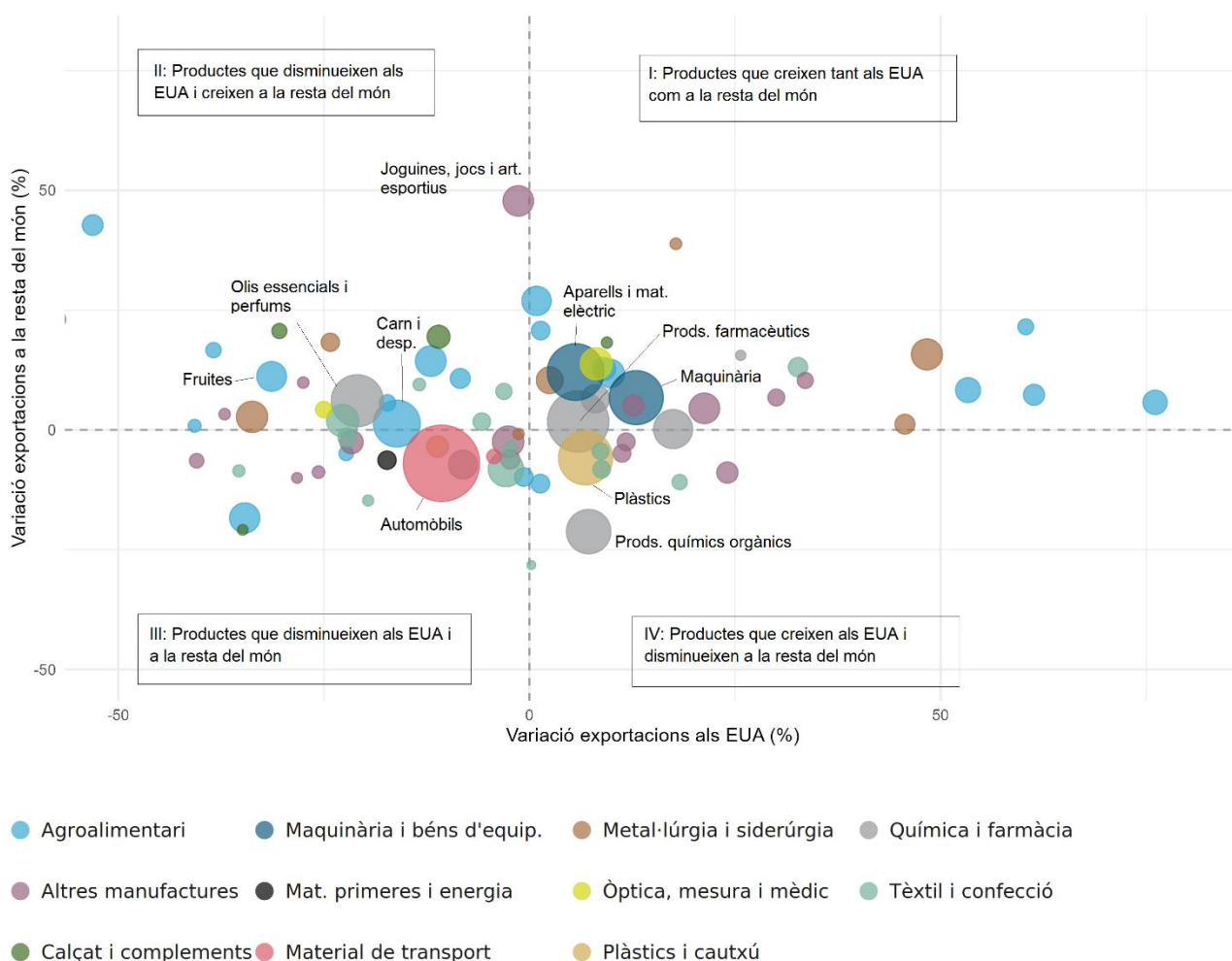
Nota: dades en valors corrents.
Font: Idescat.

Retrocedeixen les exportacions als EUA de diversos béns de consum i manufactures industrials, però mostren un millor comportament en altres mercats

L'evolució sectorial suggereix que una part de les empreses exportadores catalanes podria estar compensant la menor demanda procedent dels Estats Units amb una major presència en altres mercats. La caiguda de les exportacions cap als EUA durant el 2025 coincideix amb un augment de les vendes a la resta del món en diversos sectors agroalimentaris i de béns de consum, com els olis essencials i perfums, els productes carnis, les fruites, les begudes i alguns productes tèxtils (quadrant II del gràfic).

Una part dels productes catalans compensa la caiguda als EUA amb creixement a tercers mercats.

Exportacions de béns catalanes per sectors HS4 i mercats de destinació (2025)

Font: Ministeri d'Economia, Comerç i Empresa.

També s'observa aquest patró en algunes manufactures industrials, especialment vinculades a la metal·lúrgia. Entre les destinacions que han contribuït a compensar part d'aquest retrocés destaca la Xina, amb augments significatius en diversos dels productes esmentats.

Cal destacar que alguns dels productes que han caigut als Estats Units, en concret els olis essencials i perfums i les gomes, resines i extractes vegetals, són aquells que en el cas català mostraven més exposició directa al mercat nord-americà davant dels aranzels (vegeu [Requadre 3 de l'Informe anual de l'economia catalana 2024](#)). Tot i això, la fortalesa d'aquests sectors en altres mercats s'inscriu en un procés de diversificació geogràfica de les vendes exteriors.

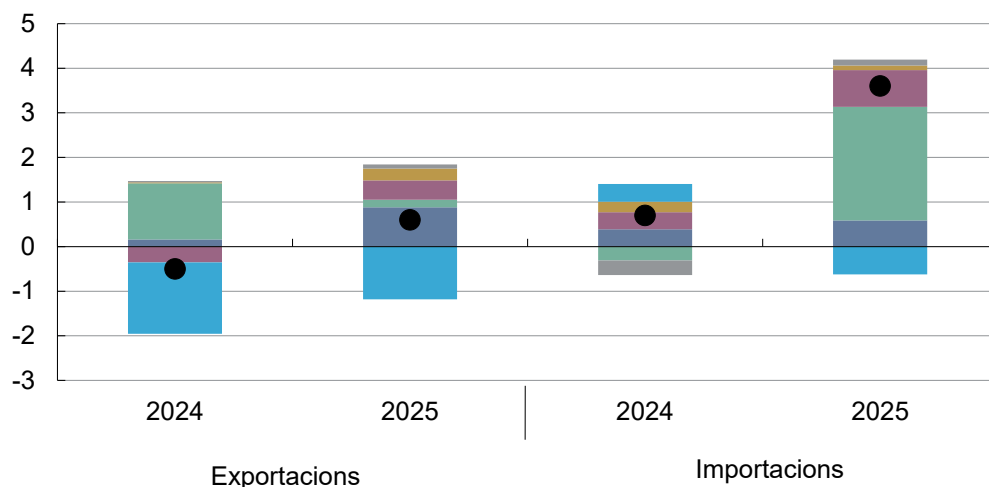
En paral·lel, diversos productes industrials i tecnològics continuen mostrant un comportament favorable tant als Estats Units com a la resta del món (quadrant I). És el cas dels productes farmacèutics, dels aparells i material elèctric, de la maquinària industrial o dels aparells òptics i mèdics. En canvi, el sector automobilístic i els combustibles registren retrocessos en la major part dels mercats de destinació (quadrant III).

Aliments i begudes i béns de capital impulsen les exportacions, mentre que les vendes de sectors clau com el químic i l'automobilístic pateixen caigudes

Per sectors, el de l'alimentació i begudes és el que aporta l'impuls més gran a les exportacions, seguit de la maquinària i els equips elèctrics. Cal posar de manifest la creixent demanda a escala global de components i material elèctric, relacionada amb els centres de dades, instal·lacions d'energies renovables i infraestructura de càrrega de vehicle elèctric.

En canvi, les exportacions de productes energètics i industrials, així com les d'automòbils, disminueixen l'any 2025. La indústria química, la principal indústria exportadora de Catalunya, també marca un retrocés (-2,9 %).

Contribucions al creixement del comerç exterior de béns per sectors econòmics a Catalunya (punts percentuals)

- Prod.energètics i industrials
- Prod.agricultura, silvicultura i pesca
- Material de transport i altres béns de capital
- Maquinària i altres béns d'equipament
- Altres béns de consum
- Aliments, begudes i tabac
- Total (% var. interanual)

Font: Idescat.

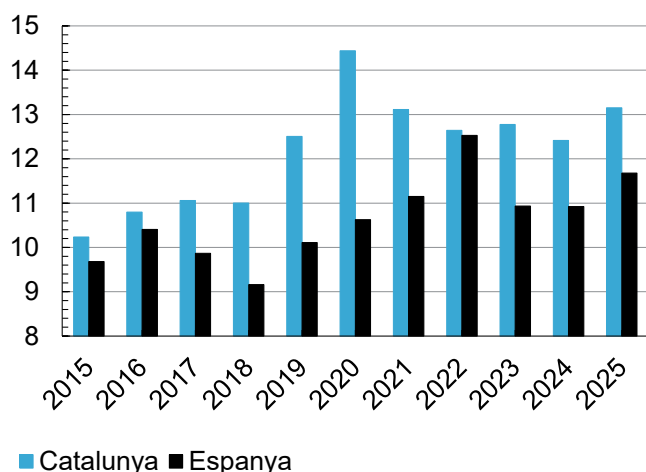
Pel que fa a les importacions, els béns de consum lideren el creixement, amb la majoria de branques d'activitat mostrant augments notables, amb l'excepció dels productes energètics i de la indústria química. Les importacions de béns de capital, tot i tenir un pes inferior en el total, creixen un 11,2 %, amb la maquinària i altres béns d'equipament al capdavant (+15,3 %). Aquesta evolució reflecteix l'efecte de tracció de la inversió sobre les compres a l'exterior, que encadenen així dos anys d'expansió intensa.

Les exportacions d'alt nivell tecnològic lideren el creixement dels béns industrials, impulsades pels productes informàtics i electrònics

Dins dels productes industrials, les exportacions d'alt contingut tecnològic lideren el creixement del 2025, amb un augment del 6,6 %. Els productes informàtics, electrònics i òptics han estat el principal impuls, amb un increment del 21,4 %. De nou, la creixent demanda vinculada a la transició energètica, la digitalització i la IA podria haver afavorit les exportacions d'aquests béns.

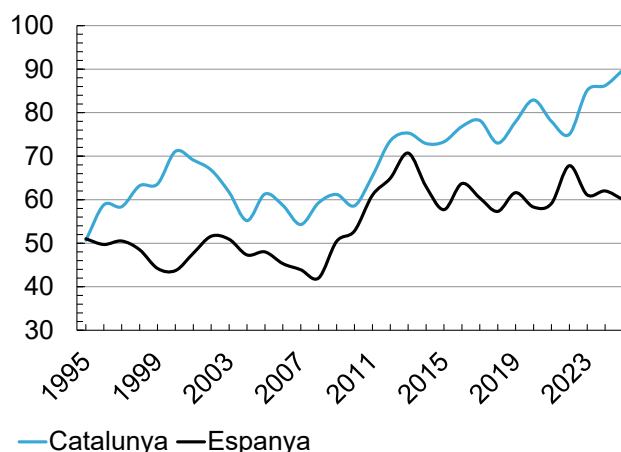
Les exportacions catalanes d'alta tecnologia s'expandeixen amb força i assoleixen una taxa de cobertura rècord

Pes de les exportacions d'alta tecnologia sobre el total de productes industrials (%)

Font: Idescat.

Taxa de cobertura de les exportacions d'alta tecnologia (%)

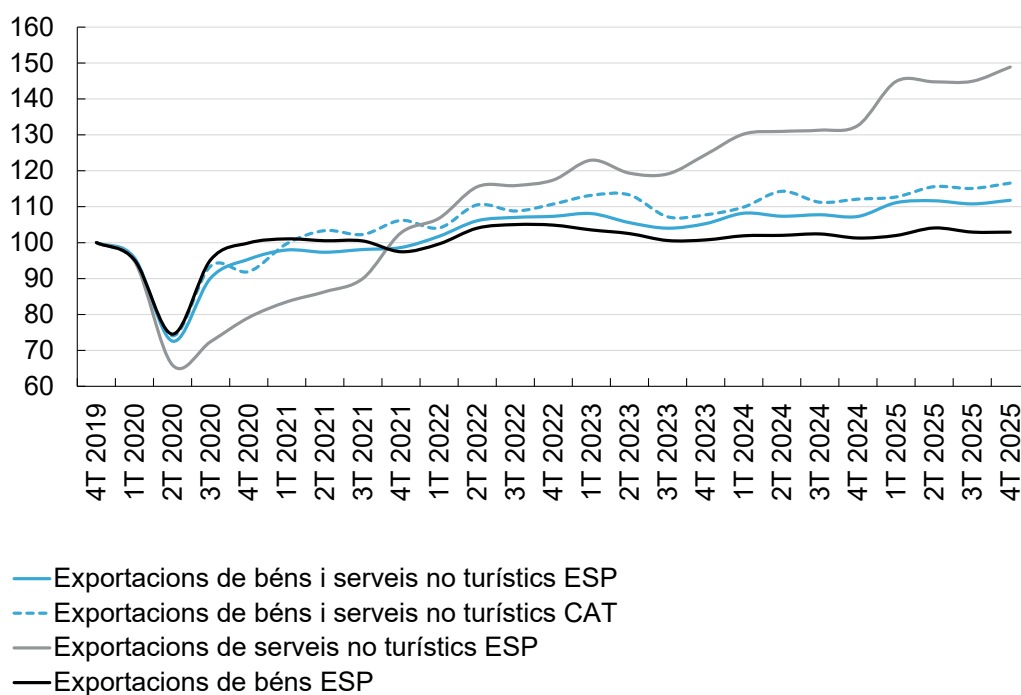
Els productes farmacèutics, que representen més del 70 % de les exportacions catalanes d'alta tecnologia, també mantenen un creixement positiu, més moderat (+1,2 %). Amb tot, el sector assoleix un superàvit rècord en la sèrie històrica —de 1.717,8 M€—, fet que impulsa la taxa de cobertura de les exportacions d'alta tecnologia (proporció d'importacions que es cobreix amb el valor de les exportacions) fins al 89,8 %, el valor més alt des de l'inici de la sèrie el 1994. Aquest comportament reflecteix el reforç del posicionament internacional de la indústria farmacèutica catalana, que compta amb 79

plantes de producció (el 44 % del total espanyol) i concentra prop del 50 % de la facturació del sector de les ciències de la vida i la salut .¹³

El dinamisme dels serveis no turístics contrasta amb la moderació de les exportacions de béns

Segons les dades de la comptabilitat trimestral de l'INE, les exportacions espanyoles de serveis no turístics han mostrat una forta expansió des de la recuperació postpandèmia, liderades per activitats intensives en coneixement, com serveis empresarials i TIC.¹⁴ Aquesta vitalitat contrasta amb l'evolució més moderada de les exportacions de béns.

Les exportacions de serveis no turístics continuen accelerant-se amb força (Index en volum 4T2019=100)

Font: Idescat i INE.

¹³ BIOCAT. *Informe de la BioRegió 2025: el sector de les ciències de la vida i la salut a Catalunya* [en línia]. Barcelona: Biocat, 2026. ><https://informe.biocat.cat/>>

¹⁴ BBVA RESEARCH. *Evolución reciente de las exportaciones españolas de servicios no turísticos* [en línia]. [Madrid]: BBVA Research, 2026. <https://www.bbva.com/wp-content/uploads/2026/02/Evolucion_reciente_de_las_exportaciones_espanolas_de_servicios_no_turisticos.pdf>

Tot i la manca d'informació desagregada sobre les exportacions de serveis no turístics per a Catalunya, l'evolució conjunta de les exportacions de béns i serveis no turístics mostra un comportament expansiu, molt similar al del conjunt d'Espanya. Atès el creixement més contingut de les exportacions de béns, el bon comportament del total s'explicaria pel component dels serveis.

D'altra banda, a falta d'una estadística oficial de les exportacions de serveis de Catalunya, l'estadística de l'IVA de l'Agència Tributària en permet obtenir una aproximació. Aquestes dades, corroboren que el fort impuls dels serveis en l'economia espanyola s'estén també a Catalunya, i apunten a un creixement molt notable de les exportacions de serveis no turístics l'any 2025.

4.

El teixit empresarial continua en expansió, amb un pes creixent de les grans empreses

El teixit empresarial català va tancar el 2025 amb senyals clars de vitalitat. El clima empresarial es va mantenir per sobre de la mitjana històrica i la creació de societats mercantils va assolir el màxim des del 2007, en línia amb el bon to general de l'economia catalana, sostingut per la demanda interna. Tanmateix, aquest to expansiu en termes agregats conviu amb senyals d'una recomposició de fons per dimensió empresarial: el pols de l'activitat i, sobretot, l'ocupació es desplacen cap a les empreses més grans, mentre que les petites amb assalariats apareixen com el segment més feble.

El clima empresarial es manté en terreny positiu, però les expectatives han anat moderant-se

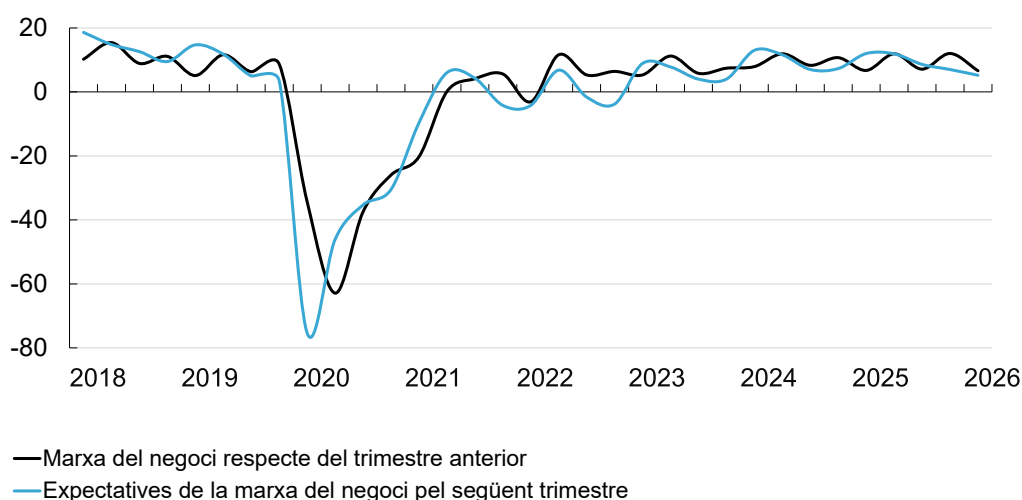
Els indicadors de clima empresarial s'han mantingut en valors positius des del 2023, tant pel que fa a la valoració de la situació actual com en les expectatives. Aquesta tònica s'ha mantingut el 2025, en un context de creixents dificultats en l'entorn econòmic, malgrat que encara no s'han recuperat els nivells previs a la pandèmia. La valoració de la marxa del negoci (saldo de respostes positives menys negatives) va millorar dels 6,7 punts del primer trimestre fins als 12,0 del quart. Les primeres dades per al 2026 apunten a un empitjorament de la valoració de la situació, però sense abandonar el terreny positiu.

Les expectatives, en canvi, es van moderar al llarg del 2025, però de cara al segon trimestre del 2026 es mantenen en positiu a tots els sectors amb excepció de la indústria, en un context marcat per la desacceleració de la producció industrial i pels riscos derivats de la guerra a l'Orient Mitjà i el tancament de l'estret d'Ormuz.

Els serveis encapçalen l'optimisme (10,1 punts) i l'hostaleria millora notablement les expectatives respecte de finals del 2025 (5,5 punts). Per dimensions, les empreses de 50 ocupats o més mostren les perspectives més favorables mentre que les de menys de 10 ocupats sostenen valoracions més pessimistes de cara al futur del negoci.

El clima empresarial s'ha mantingut positiu des del 2023

(% de saldo de respostes positives-negatives)

Font: Idescat, Cambra de Comerç de Barcelona i INE.

El nombre d'empreses actives continua creixent, però amb senyals divergents en funció de les dimensions empresarials

El nombre d'empreses actives ha continuat amb la trajectòria expansiva dels darrers anys. A 1 de gener del 2025 hi havia a Catalunya 610.062 empreses amb domicili social segons el Directori Central d'Empreses (DIRCE) de l'INE, un 1,2 % més que un any abans (davant un creixement de l'1,7 % al conjunt d'Espanya). Catalunya es manté com la comunitat autònoma amb més empreses. Des del 2009 ha mantingut un pes relatiu estable: el 18,4 % de les empreses estatals, en què destaquen el transport i l'emmagatzematge i una presència relativa més alta d'empreses mitjanes i grans.

Els serveis han liderat el creixement (1,6 %), per davant de la construcció (0,2 %), mentre que la indústria experimenta una contracció del nombre d'empreses actives (-2,3 %), segons el DIRCE a gener del 2025. Dins del sector serveis, convé destacar el creixement de les empreses de la categoria "Resta de serveis", especialment dels serveis d'informació i les activitats financeres.

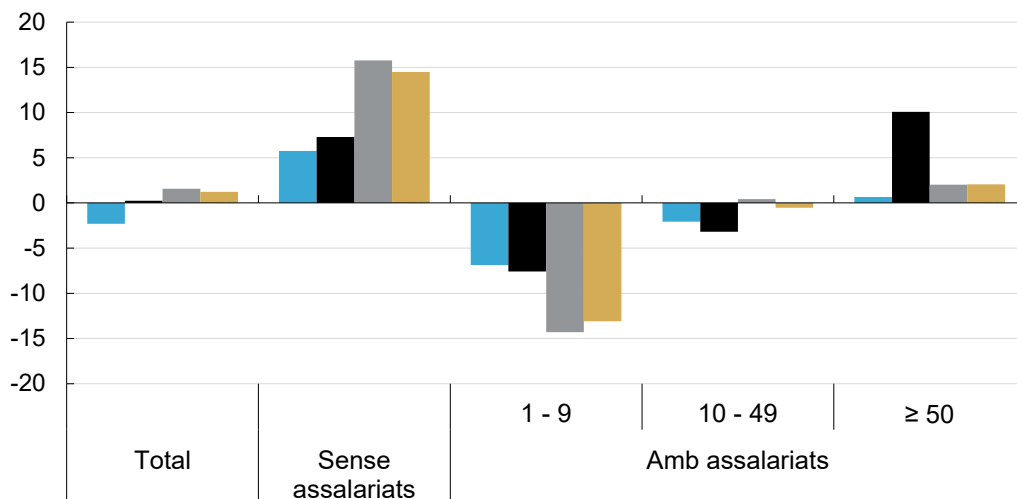
La lectura per estrats d'assalariats exigeix més cautela. Les xifres més vistoses, un fort augment de les empreses sense assalariats i una caiguda de les que en tenen entre 1 i 9, capgiren el signe de l'any anterior. Aquests moviments podrien reflectir canvis de classificació al voltant del llindar d'un assalariat, més que canvis econòmics de fons. El creixement de les empreses de més de 250 assalariats assoleix un 5,9 %. En el cas de la indústria, l'increment del 4,4 % en el nombre d'empreses en aquest tram coincideix amb una caiguda del nombre d'empreses en tota la resta de trams d'assalariats. En la construcció ocorre un fenomen semblant, però amb protagonisme del tram entre 50 i 249 assalariats (+11,4 %). En els serveis, l'evolució en els trams mitjans és moderadament

positiva, mentre que les empreses de 250 assalariats o més creixen un 6,6 %, amb especial força en hostaleria i transport.

El conjunt de senyals apunta en una mateixa direcció: més pes dels extrems de la distribució, en especial de les grans empreses, creixement dels treballadors autònoms sense assalariats i afebliment molt marcat del tram amb menys assalariats.

El creixement empresarial es concentra en els dos extrems de la distribució per nombre d'assalariats

(% de variació del nombre d'empreses per sector i nombre d'assalariats)

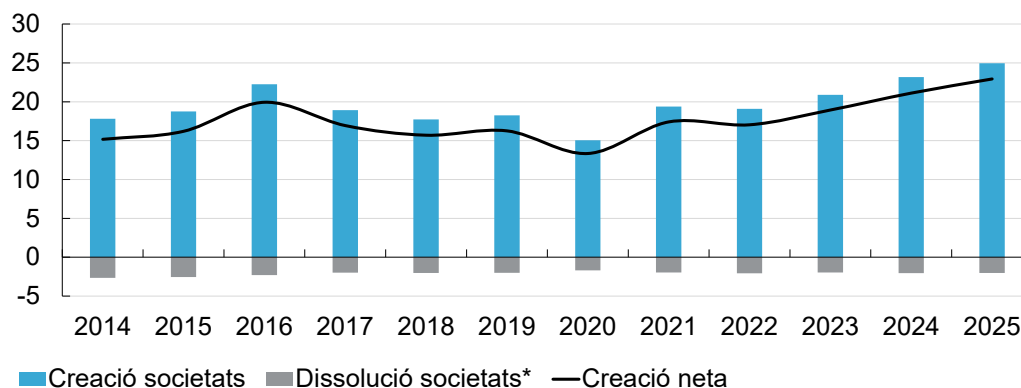

■ Indústria ■ Construcció ■ Serveis ■ Total

Font: Idescat, a partir del directori central d'empreses (DIRCE) de l'INE, que cobreix totes les activitats econòmiques, excepte la producció agrària i pesquera, els serveis administratius de l'Administració central, autonòmica i local (inclosa la Seguretat Social), les activitats de les comunitats de propietaris i el servei domèstic.

El dinamisme en la creació neta de societats mercantils s'accelera el 2025

(milers de societats)

Nota: *Les dissolucions de societats s'indiquen en signe negatiu. La creació neta es calcula com la diferència entre la creació i la dissolució de societats.

Font: Idescat, a partir del Registre Mercantil.

El flux d'entrada al teixit empresarial, a partir de les dades del Registre Mercantil, confirma el to expansiu general. El 2025 es van crear 24.952 societats mercantils (+7,7 %) i se'n van dissoldre 2.019 (-1,9 %), de manera que la creació neta va arribar a 22.933 societats (+8,6 %), el màxim des de la crisi financera del 2007. És un indicador d'expectatives favorables i de confiança en l'activitat, en línia amb la resta de senyals de clima.

Els comptes de cotització amb més assalariats creixen amb força

L'evolució dels comptes de cotització matisa parcialment la lectura derivada de la demografia empresarial i la trasllada al terreny de l'ocupació. A 31 de desembre del 2025, el règim general sumava 248.200 comptes de cotització, 608 més que un any abans (+0,2 %). Aquest estancament agregat amaga, però, una recomposició nítida: els comptes amb 250 assalariats o més van créixer un 4,1 % interanual, mentre que els trams menors es van contreure o estancar.

Per sectors, l'augment es concentra en la construcció (+2,2 %), mentre que la indústria i el comerç, transport i hostaleria reculen. Caldrà confirmar aquestes dinàmiques amb les dades més robustes del DIRCE a 1 de gener del 2026.

Els concursos creixen el 2025, més per una normalització del procediment que per un deteriorament del teixit

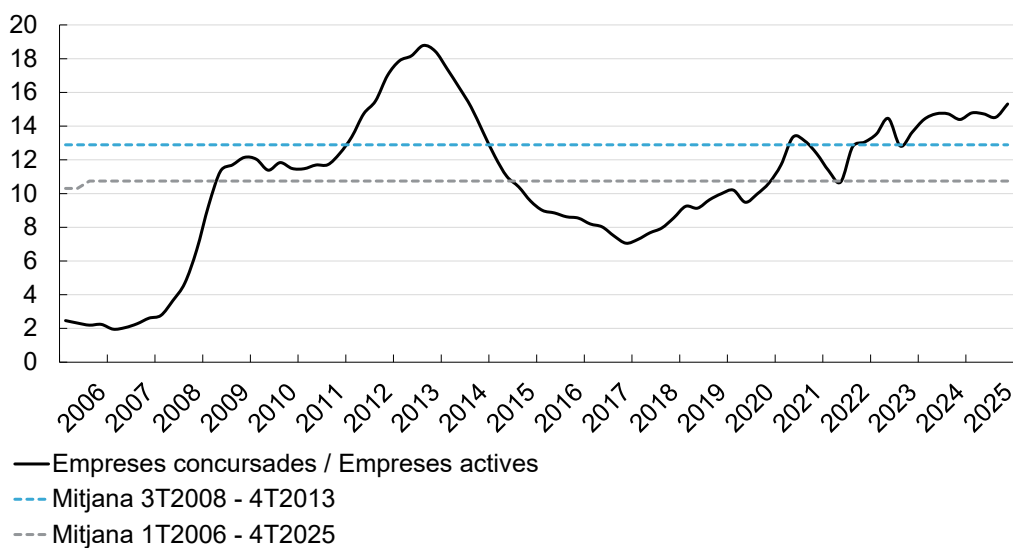
El 2025 han entrat en concurs de creditors 1.533 empreses catalanes, un 8,3 % més que el 2024, en línia amb la tendència del conjunt a Espanya. La majoria de procediments continuen sent voluntaris, instats pel mateix deutor, tot i que els concursos necessaris han viscut un repunt. Gairebé la meitat de les empreses concursades facturaven menys de mig milió d'euros i tenien cinc assalariats o menys.

A finals del 2025, la taxa de concursos va repuntar lleugerament fins a 15,3 empreses concursades per cada 10.000 amb seu social a Catalunya, un valor que supera el màxim de la crisi financera. Aquesta xifra, però, parteix d'una base històricament molt baixa en comparació amb economies de l'entorn com Alemanya o França, on les taxes són sensiblement més altes, i podria ser un índex d'una normalització progressiva del procediment, atès el creixement econòmic i el rècord en la creació de societats que han caracteritzat l'any.

Cal tenir present que el 2025 es compleixen tres anys de la Llei 16/2022 de reforma de la Llei Concursal, que va introduir instruments de reestructuració preventiva i un procediment especial per a microempreses.

Després de mantenir-se estable el 2021 i 2022, la taxa de de concursos empresarials repunta lleument els últims anys

(empreses concursades* cada 10.000 empreses actives**)

Nota: *En mitjana mòbil de quatre trimestres. **Empreses amb seu social a Catalunya a 1 de gener de cada any, segons la definició d'unitat legal. Les dades provenen dels resultats provincials del DIRCE, i s'inclouen societats anònimes, societats de responsabilitat limitada, societats col·lectives, societats comanditàries, comunitats de béns, societats cooperatives.

Font: Idescat, a partir de l'Estadística del procediment concursal de l'INE i el Col·legi de Registradors, i del Directori central d'empreses (DIRCE) de l'INE.

Requadre 4.

Evolució del sistema energètic català vers la descarbonització

Anna Camps, directora de l'ICAEN

Introducció

La transició energètica cap a un model descarbonitzat a Catalunya es troba en una fase d'evolució desigual, caracteritzada per avenços significatius en determinats vectors — especialment en el desplegament de les energies renovables distribuïdes i en la millora de l'eficiència energètica—, però també per la persistència d'inèrcies estructurals que dificulten una transformació més accelerada del sistema. La manca de desenvolupament d'infraestructures energètiques, la resistència social local que n'alenteix el seu desenvolupament i la lentitud de l'adaptació del marc normatiu a les necessitats de la transició energètica, en són les principals.

Evolució recent del sistema energètic: menys consum i més eficiència

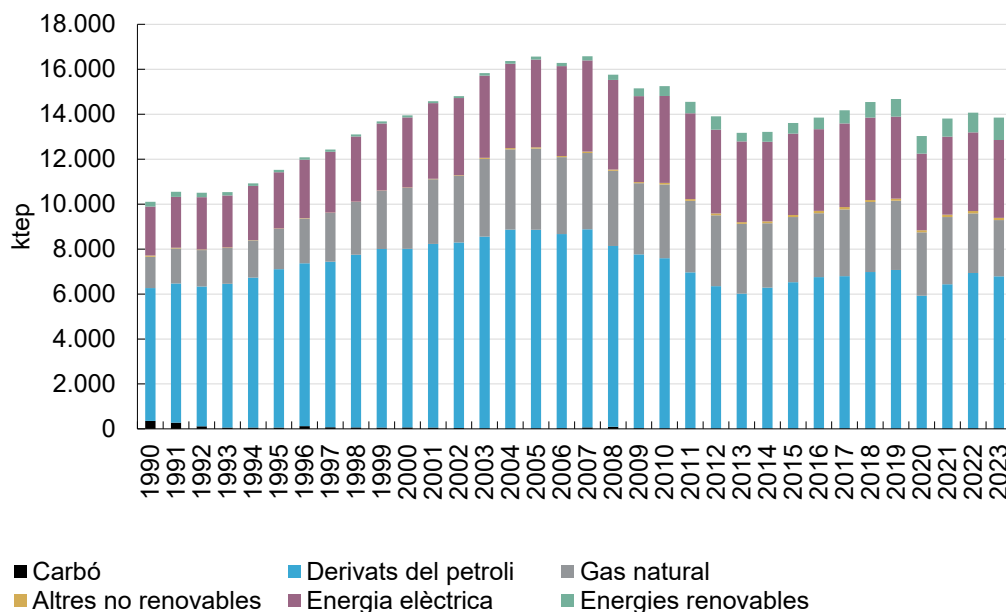
Abans d'analitzar els canvis estructurals en el mix energètic, cal contextualitzar l'evolució global del consum d'energia. L'any 2023 (darrer balanç energètic publicat) el consum d'energia final a Catalunya se situava en 13.851,9 ktep, amb una reducció de l'1,5 % respecte de l'any anterior, i un nivell un 16,5 % inferior al màxim històric de l'any 2007. Aquesta evolució és el resultat d'un conjunt de factors com els efectes de la crisi sanitària originada per la COVID-19, l'increment dels preus energètics com a conseqüència de la guerra d'Ucraïna, que va ser significatiu en els anys 2022 i 2023, i la millora de l'eficiència energètica de l'economia catalana.

Pel que fa a la producció d'energia a Catalunya, malgrat els progressos en el desenvolupament de les energies renovables, el sistema energètic català continua sent força dependent dels combustibles fòssils. L'any 2023, aquestes energies van representar el 67,0 % del consum d'energia final, amb un predomini clar dels productes petrolífers (48,9 %, molt lligat al sector del transport) i del gas natural (18,1 %).

Això fa que Catalunya tingui una dependència energètica exterior molt elevada, que l'any 2023 es va situar en el 66,0 % si es considera l'energia nuclear com a font autòctona i que s'eleva fins al 92,6 % si no es fes aquesta consideració. Aquesta situació és conseqüència del baix nivell d'aprofitament de recursos energètics propis, els renovables, i de l'elevada

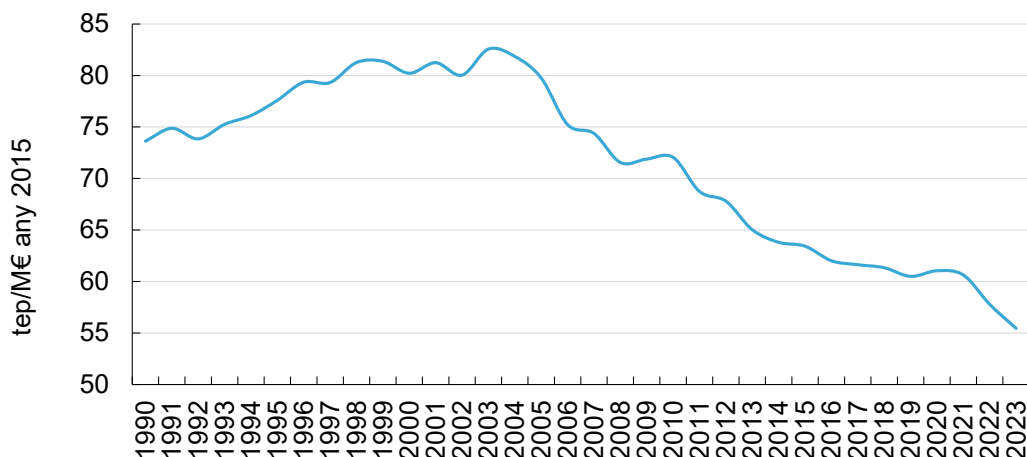
demanda d'energia d'una societat desenvolupada com la catalana, i provoca una forta dependència de les importacions de petroli i gas natural que ens situa en una posició de debilitat davant de les decisions geopolítiques sobre les que Catalunya, i fins i tot la Unió Europea, té molt poca capacitat d'influència.

Consum d'energia final per formes d'energia

Malgrat que la situació és preocupant, en els darrers anys s'observa una tendència moderadament favorable, ja que des de l'any 2005 la dependència energètica s'ha reduït en 9,8 punts percentuals, gràcies a l'augment de les energies renovables autòctones i a la reducció del consum de combustibles fòssils.

Evolució de la intensitat energètica final. Catalunya

Hi ha altres indicadors que tenen una evolució clarament positiva com la intensitat energètica, que indica la millora de l'eficiència energètica mesurant el consum d'energia necessari per a la generació d'una unitat de PIB. Aquest indicador ha experimentat una reducció sostinguda en els darrers 20 anys i l'any 2023 assoleix el valor mínim de la sèrie, amb una reducció acumulada del 32,8 % des de 2003, l'any en què va registrar el seu valor màxim. Aquesta evolució posa de manifest que l'economia catalana és capaç de generar més creixement econòmic amb menys consum energètic.

L'eficiència energètica industrial: motor principal de la descarbonització

La indústria és un dels principals protagonistes de la transformació energètica que s'està produint a Catalunya. Entre els anys 2003 i 2023, el seu consum energètic s'ha reduït un 27,6 %, i ha passat de 6.025,8 ktep a 4.359,7 ktep. En aquest període, la intensitat energètica del sector industrial s'ha reduït fins els 123 tep/M€ del 2023, el seu valor mínim històric. Aquesta evolució confirma que també s'ha produït un desacoblament entre creixement econòmic i consum d'energia en aquest sector, especialment a partir del 2017.

Cal analitzar aquesta tendència positiva del sector industrial i esbrinar quins són els factors principals que l'expliquen, per aprofundir i dissenyar millor les polítiques públiques d'impuls a la descarbonització d'aquest sector.

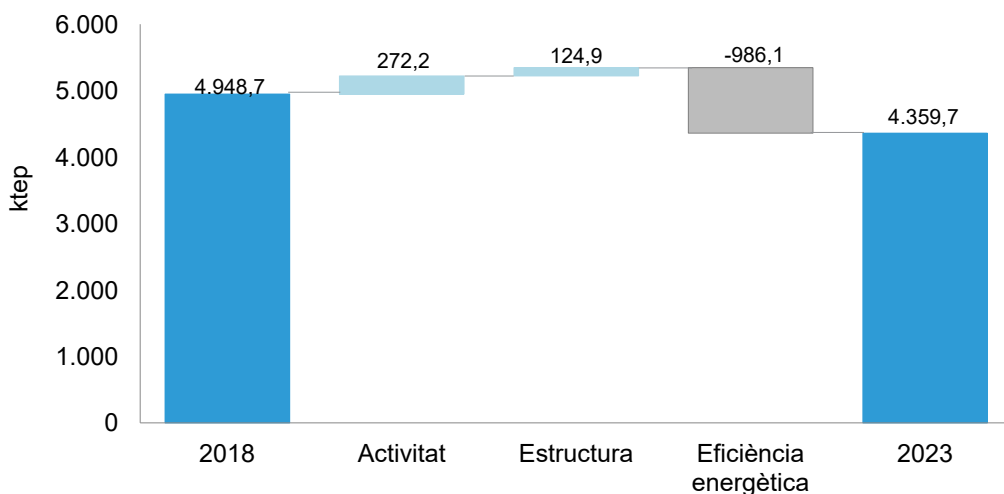
Per analitzar quin impacte han tingut el nivell d'activitat, els canvis estructurals i les millores d'eficiència energètica en el consum d'energia del sector industrial, s'ha aplicat el mètode LMDI (*Logarithmic Mean Divisia Index*) que permet descompondre el pes dels diferents efectes en l'evolució global del consum d'energia. Tot i que aquesta anàlisi es pot realitzar sobre diversos períodes temporals, el període 2018-2023 mereix una atenció particular, perquè és el més recent i per la seva coincidència amb el xoc de preus energètics derivat de la guerra a Ucraïna.

L'anàlisi mostra que, en aquells cinc anys, l'increment de l'activitat industrial va ser la responsable de l'increment de 272,2 ktep, mentre que l'efecte estructura va tenir un impacte molt reduït sobre el consum energètic (increment de 124,9 ktep). Dit en altres paraules, els canvis estructurals en aquest període van anar en el sentit de donar més pes als sectors industrials més intensius en energia. Però l'efecte dominant va ser la millora de l'eficiència energètica, que va comportar una reducció del consum de 986,1 ktep, molt superior als increments deguts a l'augment de l'activitat i als canvis estructurals.

Aquests resultats refuten la hipòtesi que les empreses van reduir el consum simplement perquè van produir menys o perquè les indústries més intensives energèticament van aturar la seva producció davant l'encariment de l'energia, en relació als sectors industrials menys intensius. La reducció del consum industrial en aquest període és degut, majoritàriament, a una millora real de l'eficiència energètica: les empreses han invertit en

mesures d'eficiència i han adoptat tecnologies més eficients, en part per necessitat econòmica i en part com a expressió de la maduresa tecnològica acumulada en el sector.

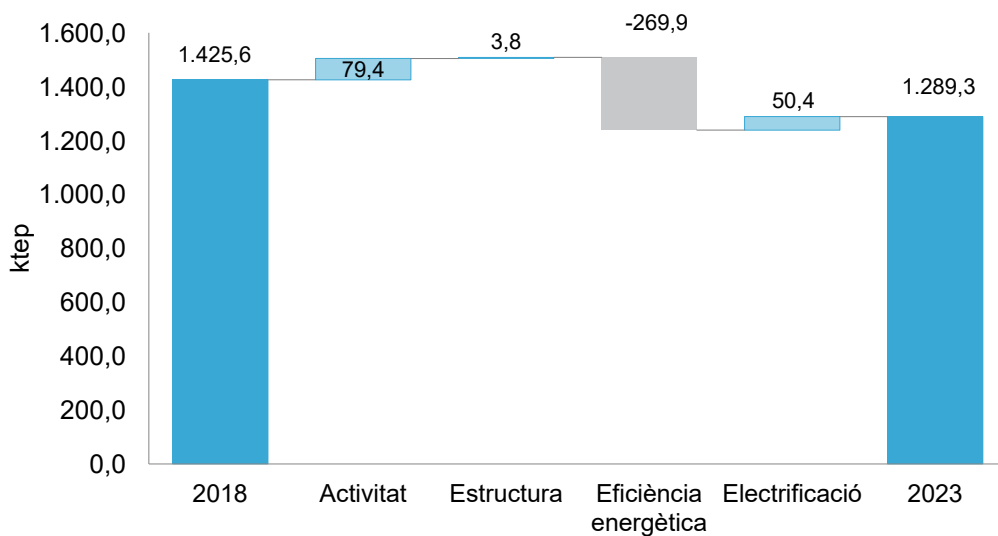
Descomposició de la variació del consum d'energia a la indústria entre els anys 2018 i 2023. Catalunya

Font: ICAEN.

La qüestió de l'electrificació industrial també pot ser analitzada a través d'una reformulació del mètode de descomposició LMDI aplicada directament sobre la demanda d'energia elèctrica. Aquesta reformulació afegeix un quart factor explicatiu —l'efecte electrificació— als tres ja emprats en l'anàlisi anterior (activitat, estructura i intensitat), la qual cosa permet quantificar de manera explícita fins a quin punt la variació del consum elèctric obeeix a una substitució real de combustibles per energia elèctrica en els processos productius, i no simplement a canvis en el nivell d'activitat o en l'eficiència energètica.

Descomposició de la variació del consum d'energia elèctrica a la indústria entre els anys 2018 i 2023. Catalunya

Font: ICAEN.

En l'anàlisi del període 2018-2023, la millora de l'eficiència energètica en l'ús de l'electricitat va ser el principal factor explicatiu de la reducció del consum elèctric en el sector industrial, de 269,9 ktep. Per altra banda, l'augment de l'activitat industrial el va fer augmentar en 79,4 ktep i el procés de substitució de combustibles fòssils per energia elèctrica, en 50,4 ktep. L'efecte dels canvis estructurals va tenir una incidència pràcticament nul·la. Aquests resultats posen de manifest que, en el context d'encariment energètic dels darrers anys, la indústria catalana no tan sols va millorar la seva eficiència per unitat produïda —el mecanisme dominant, com ja s'ha assenyalat— sinó que, ahora, va avançar en l'electrificació dels seus processos.

El desenvolupament de les energies renovables: avenços sostinguts però que cal accelerar

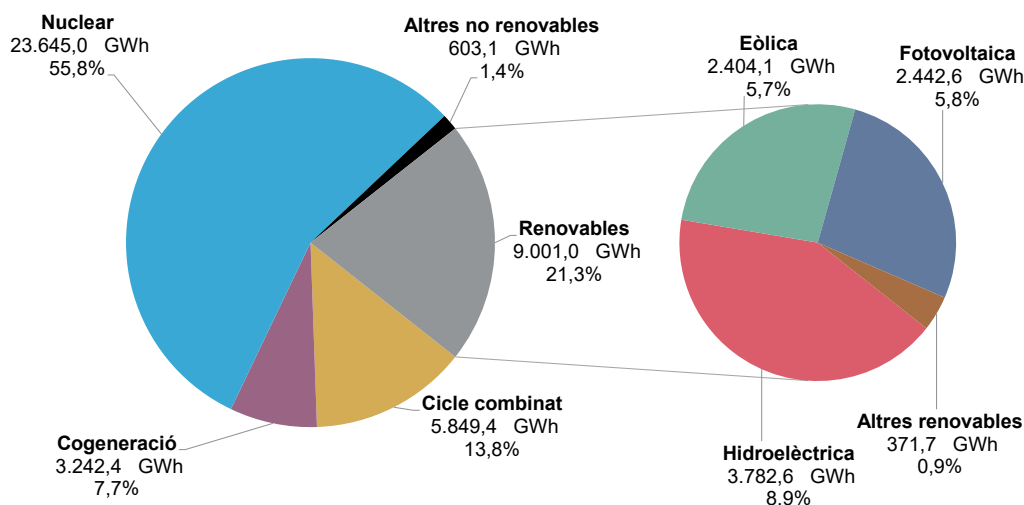
La penetració de les energies renovables a Catalunya ha seguit una trajectòria ascendent en els darrers anys. Segons les darreres dades disponibles, la seva contribució al consum brut d'energia final arriba a l'11,7 % l'any 2023, el màxim històric. Tot i això, aquest percentatge continua sent relativament modest si es compara amb els objectius europeus, els quals presenten un objectiu mínim d'assolir un 42,5 % d'energies renovables l'any 2030.

Les energies renovables han anat consolidant la seva presència en el conjunt del sistema energètic català, amb implantació progressiva en els tres grans àmbits d'ús: la generació elèctrica, els usos tèrmics (calor i fred) i el sector del transport. Entre aquests, el sector elèctric és el que presenta una major integració de renovables i on els avenços han estat més visibles en els darrers anys. Tanmateix, també s'observa un creixement continu en les renovables tèrmiques —vinculades a la producció de calor i fred— així com en el transport, àmbits que, tot i partir de nivells més baixos, guanyen progressivament pes en el conjunt de la transició energètica.

Analitzant específicament la participació de les energies renovables en el sistema elèctric, s'observa que l'any 2025, el mix elèctric ha continuat dominat per tecnologies no renovables. L'energia nuclear ha representat el 55,8 % de la producció elèctrica total, mentre que els cicles combinats de gas natural hi han contribuït amb el 13,8 %.

En aquest any, la producció renovable va assolir els 9.001 GWh, el valor més elevat dels darrers anys. Malgrat en termes absoluts es produeix aquest creixement, la quota d'energies renovables en el mix elèctric va ser del 21,3 %, lleugerament inferior a la de l'any anterior. Aquesta reducció és conseqüència de la major producció elèctrica no renovable i la reducció de producció de l'energia eòlica, afectada tant per factors meteorològics com per limitacions operatives del sistema. Malgrat això, la tendència de la producció elèctrica renovable en el sistema elèctric català és clarament creixent, protagonitzada pel ràpid desplegament de l'autoconsum fotovoltaic i la recuperació de l'energia hidroelèctrica després del greu episodi de sequera.

Producció d'energia elèctrica l'any 2025

Font: ICAEN.

La producció de les energies renovables de l'any 2025 ha estat especialment condicionada per factors climàtics. Després del període de sequera dels anys 2022 i 2023, la producció hidroelèctrica ha experimentat una recuperació notable, amb un increment del 69,2 % respecte del 2023. Amb una producció de prop de 3.782,6 GWh, la hidràulica torna a situar-se com la principal tecnologia renovable, i representa el 8,9 % de la producció total. Aquest fet posa de manifest el paper determinant de la hidraulicitat anual en l'evolució global de les renovables.

En canvi, l'energia eòlica ha registrat una reducció significativa de la producció, perquè hi ha hagut un menor recurs eòlic (la velocitat mitjana del vent varia anualment) i perquè han augmentat els abocaments d'energia eòlica degut a les restriccions tècniques del sistema imposades per l'operador del sistema arran de l'apagada de l'any 2025 per garantir l'operació i la seguretat del sistema (l'anomenada *Operació reforçada*)¹⁵. Aquestes limitacions han reduït un 9,4 % l'energia produïda, un valor rècord. Pel que fa a l'energia fotovoltaica, la seva evolució en el període 2019-2025 ha estat clarament expansiva. Després d'anys d'estancament, a partir de 2019 es produeix un canvi de tendència molt marcat, impulsat per millores en el marc regulatori, la reducció dels costos tecnològics i per l'increment dels preus de l'energia. L'any 2025, la generació fotovoltaica ha arribat als 2.442,6 GWh, i ha representat el 5,8 % de la producció elèctrica total, mentre que la potència instal·lada assoleix els 1.985,8 MW, valor que la converteix en la tecnologia renovable amb més potència instal·lada a Catalunya.

¹⁵ Podeu veure més informació sobre l'*Operació reforçada* a l'apartat de preus d'aquest mateix informe.

El creixement de la solar fotovoltaica ha estat liderat principalment per les instal·lacions d'autoconsum, que representen el 82,3 % de la potència fotovoltaica acumulada. A finals del 2025, Catalunya compta amb 138.419 instal·lacions d'autoconsum, amb una potència total de 1.634,5 MW. L'autoconsum s'ha convertit en el motor principal del desplegament de la tecnologia fotovoltaica, i de les energies renovables en general, especialment en entorns urbans i industrials, i està modificant la configuració del sistema elèctric en el que cada vegada té més pes la generació distribuïda i a petita escala.

Tanmateix, en paral·lel a aquest desenvolupament distribuït, també s'observa des del 2024 un inici de desplegament de plantes fotovoltaiques a terra, amb instal·lacions de major dimensió. L'any 2025 es posen en servei 72,8 MW addicionals d'aquest tipus d'instal·lacions, fet que indica una incipient diversificació del model de creixement de l'energia fotovoltaica. Tot plegat situa la fotovoltaica com la tecnologia renovable amb més potencial de creixement immediat, amb un volum significatiu de projectes autoritzats encara pendents d'entrada en servei (2.789,0 MW).

Pel que fa a les energies renovables d'ús tèrmic, han experimentat una evolució clarament positiva en els darrers anys a Catalunya. Aquest creixement es manifesta principalment en l'increment del consum de biomassa, biocarburants, residus renovables i calor ambiental (aerotèrmia), que han contribuït a augmentar de manera sostinguda el pes de les renovables en el conjunt del consum energètic. En el període 2019-2023, el consum final d'energies renovables tèrmiques ha crescut un 27,3 %, i han assolit el 7,2 % del consum final. Aquest augment ha estat clau per avançar en els objectius de descarbonització, especialment en sectors on l'electrificació és més complexa.

A més llarg termini, la tendència és encara més significativa en alguns àmbits, com el sector industrial, on el consum tèrmic d'origen renovable s'ha multiplicat per més de cinc des de 2003, i ha assolit els 246,2 ktep l'any 2023, equivalent al 8,0 % del consum tèrmic total. Tot i aquest avenç, el pes absolut de les renovables tèrmiques continua sent limitat dins del conjunt del sistema energètic i caldrà una acceleració més decidida per situar-les com un vector central de la transició energètica.

Conclusions

L'anàlisi conjunta de les dades disponibles fins al 2025 del sistema energètic català posa de manifest un procés de transició en curs, amb avenços significatius però encara insuficients per assolir els objectius de descarbonització en els terminis previstos.

Els progressos són evidents en diversos àmbits, especialment en la implantació massiva de l'autoconsum fotovoltaic, en l'augment sostingut de les energies renovables tèrmiques i en la millora de l'eficiència energètica. Aquests factors estan contribuint de manera efectiva a reduir la intensitat energètica de l'economia i a disminuir gradualment la dependència dels combustibles fòssils, tot avançant cap a un sistema energètic descarbonitzat.

Tanmateix, es mantenen limitacions de caràcter estructural que condicionen el ritme de la transició. Entre aquestes destaquen el predomini encara molt elevat de les tecnologies no renovables en el sistema elèctric, la dependència persistent dels combustibles fòssils — especialment en el sector del transport — i una electrificació global de la demanda que avança, però a un ritme encara insuficient.

L'objectiu de descarbonització és assolible, però requereix una acceleració substancial dels ritmes actuals, així com una visió estratègica capaç d'impulsar una transformació sistèmica del model energètic. Amb les polítiques públiques que s'estan desplegant, l'esforç inversor necessari i el compromís dels agents implicats, aquesta transformació no només és possible, sinó que constitueix una oportunitat per construir un sistema energètic més eficient, resilient i alineat amb els reptes climàtics.

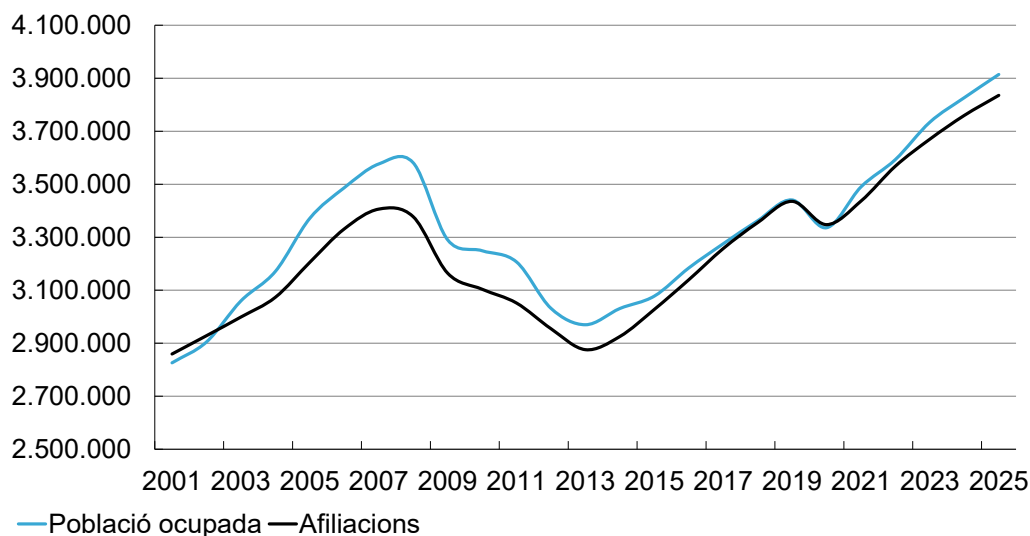
5.

L'impuls demogràfic i el creixement de la demanda de treball porten l'ocupació a un nou màxim

L'ocupació a Catalunya assoleix nous màxims, però amb un creixement lleugerament més moderat, en línia amb el dinamisme del mercat de treball espanyol

Durant el 2025, l'ocupació ha continuat creixent i ha assolit nous màxims històrics, tot i que el ritme de creixement s'ha moderat respecte el 2024. L'afiliació a la Seguretat Social ha pujat un 2,0 % anual, fins a un rècord de 3.835.320 persones afiliades, mentre que la població ocupada segons l'EPA ha crescut un 2,3 %, superant els 3,9 milions. En tots dos casos, el ritme de creixement s'ha moderat respecte del 2024. Els llocs de treball equivalents a temps complet de la comptabilitat de l'Idescat, en canvi, han augmentat un 2,7 %, per sobre del 1,9 % del 2024.

L'any 2025 la població ocupada arriba a un rècord de més de 3,9 milions de persones, però amb un creixement més moderat

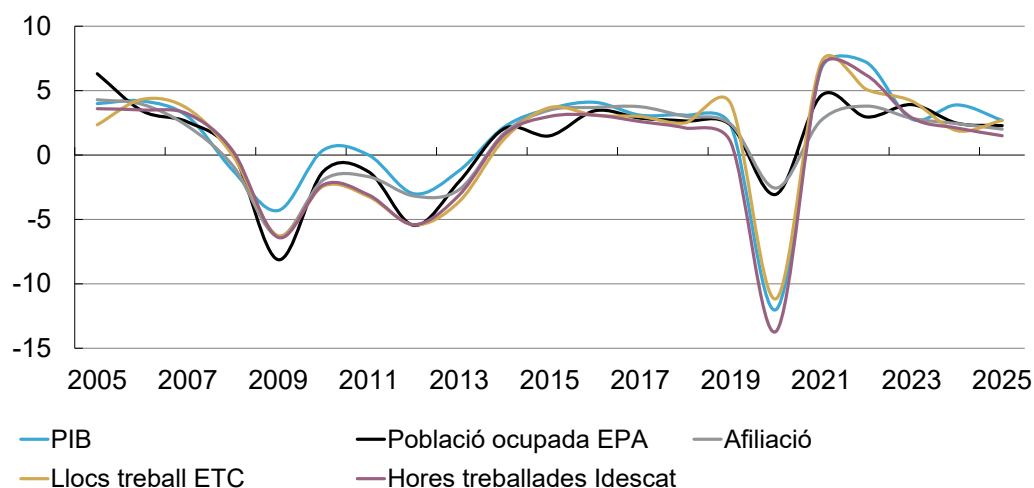

Font: EPA (Idescat) i Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

Aquest dinamisme s'inscriu en un cicle de creació d'ocupació especialment intens a l'economia espanyola. Mentre que l'ocupació al conjunt de la zona euro ha crescut un 0,8 %, amb descensos a Alemanya i alguns països de l'est d'Europa, a Espanya ha augmentat un 2,6 % segons l'EPA, fins a concentrar més d'un 40 % de tota la nova ocupació generada a la zona euro.

Les hores treballades totals segons l'EPA han crescut un 1,6 % el 2025, xifra molt propera a l'1,5 % que estima la comptabilitat de l'Idescat, i per sota de l'augment de la població ocupada. Aquesta diferència reflecteix la reducció progressiva de la jornada mitjana setmanal, que ha passat de 37 hores el 2015 a 36,1 el 2025, tant per l'adopció de fórmules amb menys temps de treball setmanal o anual en algunes empreses com per l'augment de les persones que no treballen la setmana de referència per incapacitat temporal, un fenomen que s'analitza amb més detall al capítol dedicat a salaris.

El 2025, l'augment de l'ocupació s'ha moderat, però menys que el creixement del PIB (% de variació anual de la població ocupada i del PIB)

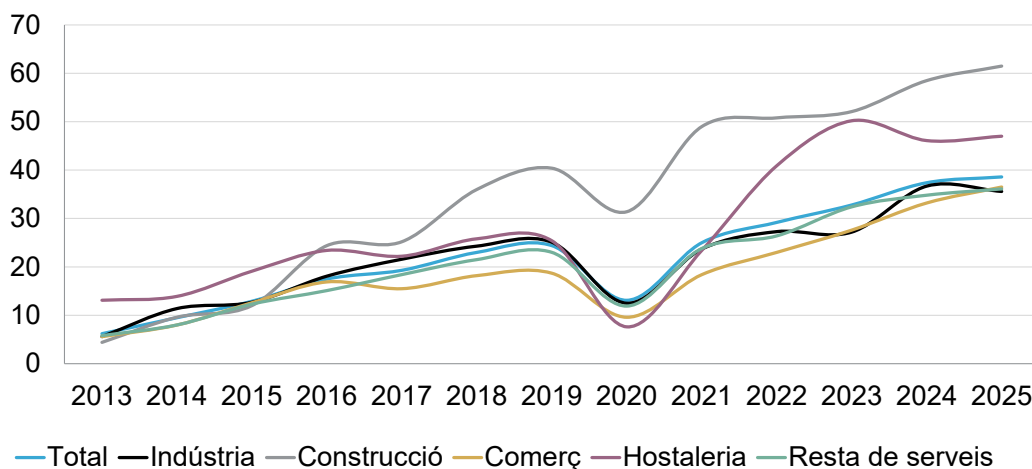

Font: Idescat i Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

Nou màxim en el percentatge d'empreses que declara que la manca de personal adequat afecta la marxa del negoci

La taxa de vacants s'ha mantingut estable el 2025 tant a Catalunya (0,73 %) com a Espanya (0,90 %), molt per sota de la mitjana de la zona euro (2,2 %). Tanmateix, altres indicadors apunten a dificultats de contractació significatives. Segons l'Enquesta de clima empresarial de l'Idescat, el 38,6 % de les empreses van declarar el 2025 que la manca de mà d'obra adequada afecta la marxa del negoci, el valor més alt des de l'inici de la sèrie el 2012, amb una incidència especialment elevada a la construcció i l'hostaleria.

El 2025, el percentage d'empreses que declara que la manca de mà d'obra adequada afecta la marxa del negoci arriba al màxim dels darrers anys
(% d'empreses)

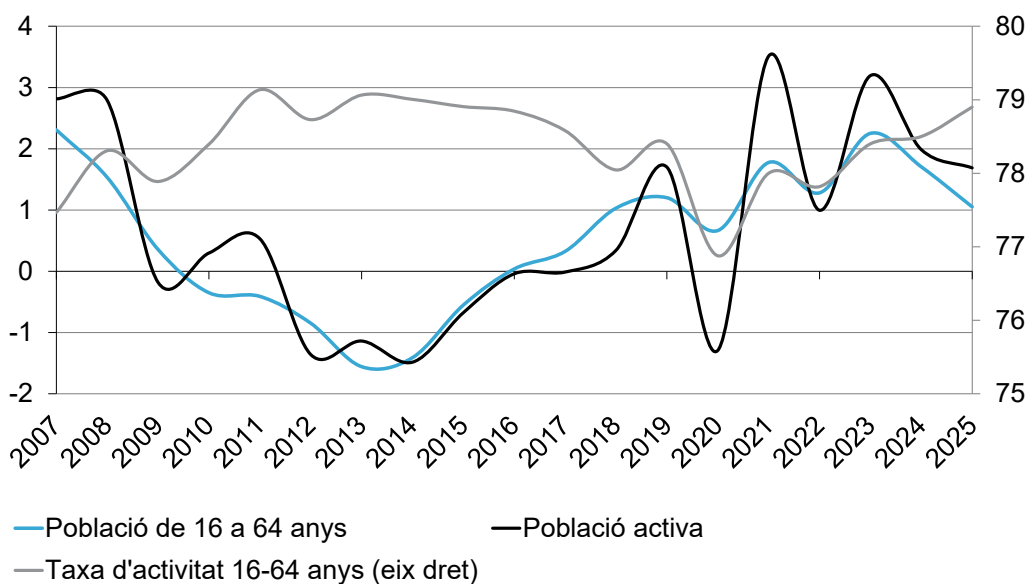

Font: elaboració pròpia amb dades de l'Enquesta de clima empresarial de l'Idescat.

La població activa creix amb força, amb un impuls determinant de la població nascuda a l'estranger

L'any 2025, tant la població en edat de treballar (de 16 a 64 anys) com la població activa han continuat creixent, (1,1 % i 1,7 % respectivament), a un ritme lleugerament inferior al del 2024 i semblant al del conjunt d'Espanya. Més de la meitat del creixement de la població activa es deu a l'entrada de persones nascudes a l'estranger.

Es modera el creixement demogràfic, mentre que la taxa d'activitat se situa en el valor més alt des del 2015 (% de variació anual i % de taxa d'activitat)

Font: Enquesta de població activa (EPA) de l'Idescat i l'INE.

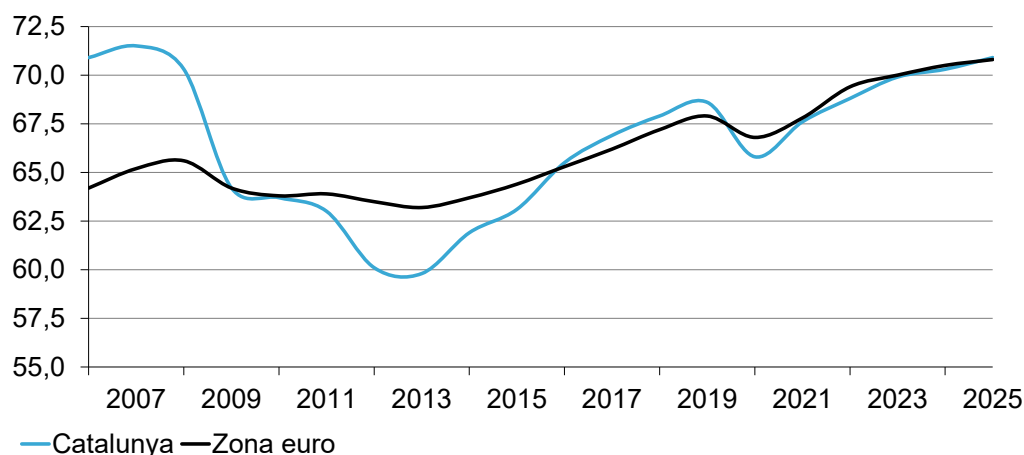
La taxa d'activitat (de 16 a 64 anys) ha incrementat quatre dècimes, fins a un 78,9 %, el valor més alt des del 2015 i 1,7 punts per sobre de la mitjana de la zona euro. Des de l'any 2007 es manté en valors molt alts.

La taxa d'ocupació (de 15 a 64 anys) ha augmentat fins a un 70,9 %, el valor més alt des del 2007 i similar a la mitjana europea

La taxa d'ocupació (de 15 a 64 anys, harmonitzada amb Eurostat) ha pujat fins a un 70,9 %, el valor més alt des del 2007, una dècima per sobre de la mitjana de la zona euro.

Catalunya recupera així una posició que havia perdut durant la pandèmia: entre 2016 i 2019 la taxa ja superava l'europea, però no ho havia tornat a fer fins al 2025.

La taxa d'ocupació torna a assolir el màxim dels darrers divuit anys, en valors una mica superiors a la mitjana de la zona euro
(% de població ocupada 15-64 anys / població 15-64 anys)

Font: Eurostat.

La taxa d'atur registra un descens moderat, i assoleix la dada anual més baixa des del 2007 (8,4 %)

L'ocupació ha crescut prou per absorbir tot l'augment de la població activa i, alhora, reduir l'atur. La taxa d'atur ha baixat d'un 8,9 % el 2024 a un 8,4 %, la dada anual més baixa des del 2007. El descens ha estat moderat, perquè és més complicat aconseguir reduccions destacades en un context de fort creixement de població activa. Les mesures ampliades d'atur confirmen la millora: la taxa U5, que inclou les persones que volen treballar i estan disponibles però no cerquen feina, ha baixat del 10,4 % al 9,8 %, i la taxa U6, que hi afegeix la parcialitat involuntària, del 14,7 % al 14,0 %.

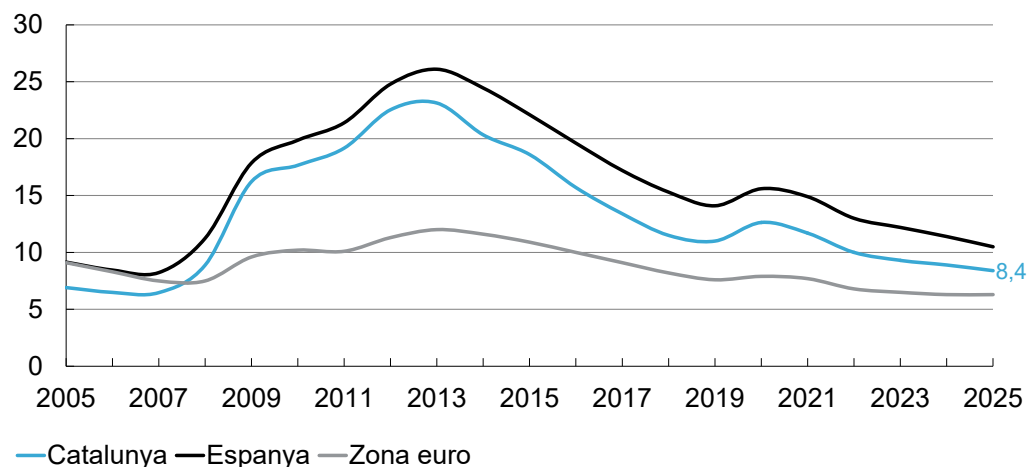
L'anàlisi de fluxos de l'EPA mostra un matís important: la probabilitat de mantenir l'ocupació d'un trimestre al següent s'ha mantingut estable (95,2 %), però la probabilitat de sortir de l'atur cap a l'ocupació s'ha reduït, del 28,7 % al 26,5 %. Aproximadament un de

cada quatre aturats aconseguix feina el trimestre següent, lleugerament per sota de la ràtio de l'any anterior.

A Espanya, la taxa d'atur s'ha reduït fins al 10,5 % el 2025, i assoleix el valor més baix des del 2007. A la zona euro, l'atur s'ha mantingut en un mínim històric (6,3 %). Per tant, tot i el descens acumulat durant el període 2021-2025, la taxa d'atur a Catalunya continua per sobre de la mitjana de la zona euro. La divergència entre països és significativa: les taxes d'atur més elevades han estat les d'Espanya (10,5 %) i Finlàndia (9,7 %), mentre que les més baixes corresponen a Malta i Alemanya (3,1 % i 3,8 %, respectivament).

La taxa d'atur cau el 2025 fins a un 8,4 %, la dada anual més baixa des del 2007

(Taxa d'atur = % de població en atur / població activa)

Font: Idescat, INE i Eurostat.

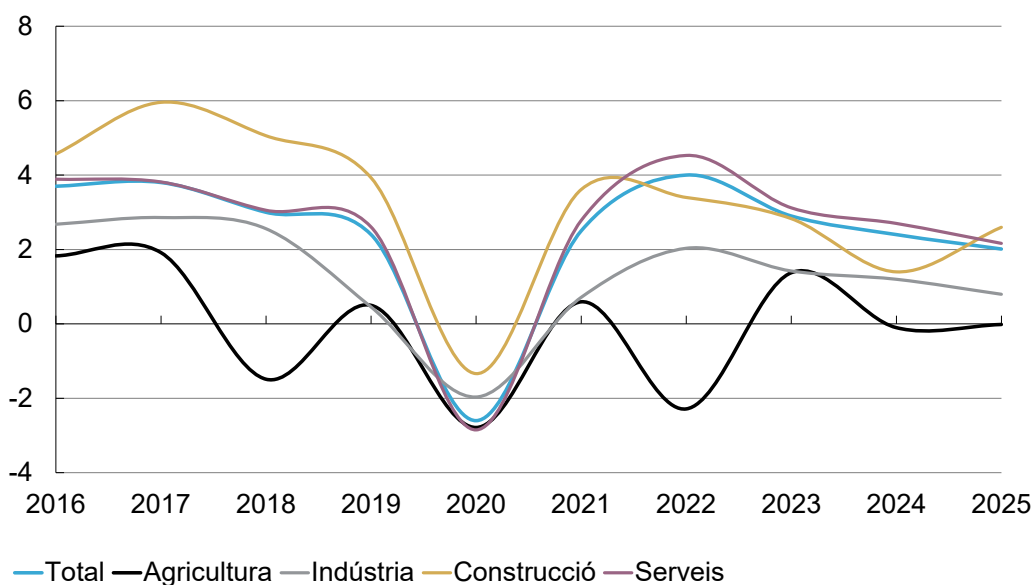
La construcció lidera el creixement de l'afiliació per primer cop en anys, mentre que la regularització dels *riders* dispara l'afiliació en les activitats postals

Les dades d'afiliació per grans sectors mostren una moderació del creixement el 2025, amb l'excepció de la construcció, que s'accelera. A diferència dels anys anteriors, en què els serveis lideraven l'augment de l'afiliació, el 2025 la construcció se situa al capdavant (2,6 %), seguida dels serveis (2,2 %) i de la indústria (0,8 %).

Per branques, els increments absoluts més grans s'han registrat a l'educació, les activitats postals i de correus i als serveis de tecnologies de la informació. El creixement excepcional de les activitats postals respon principalment a la incorporació dels repartidors de plataforma com a assalariats després de la seva regularització. En sentit contrari, tal com ja s'havia observat el 2024, l'afiliació disminueix en el personal domèstic, les activitats administratives i auxiliars d'oficina i la indústria de l'automòbil.

Per grans sectors d'activitat, el sector de la construcció és el que registra una expansió més forta de l'afiliació el 2025

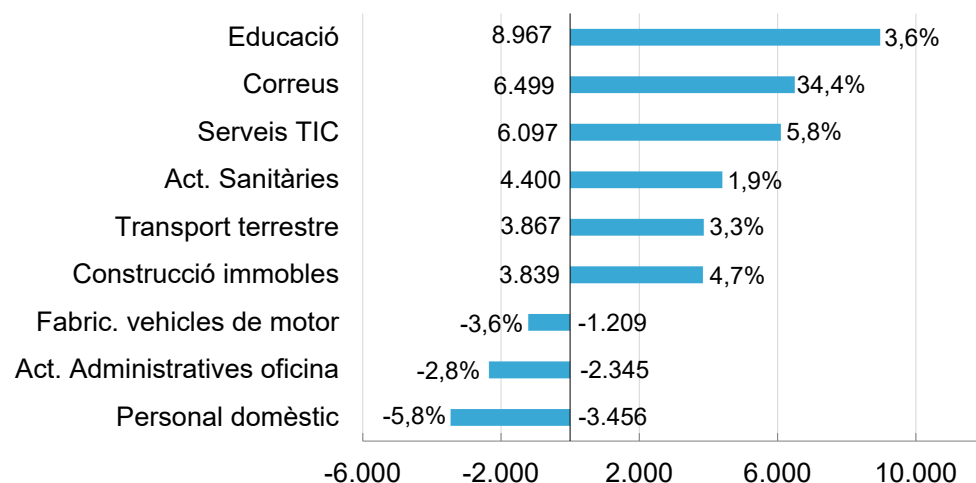
(% de variació anual de l'afiliació)

Font: Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

L'educació, les activitats postals i de correus, i els serveis TIC són les branques amb un increment més gran d'afiliació

(variació anual en nombre d'afiliacions i en %)

Font: elaboració pròpia a partir de dades del Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions i l'Observatori de Treball i Model productiu.

La creació d'ocupació el 2025 ha mostrat una naturalesa dual, amb un augment destacat en ocupacions intensives en coneixement però també en activitats amb mitjana o baixa qualificació

Entre el 2019 i el 2025, la categoria de professionals científics i intel·lectuals (que inclou perfils de les TIC, la salut, l'ensenyament i el dret) ha concentrat el 37 % de l'ocupació neta creada. Si s'hi afegeixen els tècnics i professionals de suport, un grup de qualificació intermèdia, la proporció s'acosta al 60 %. Les ocupacions elementals, amb un 13 % del total, han estat el tercer grup amb més contribució.

El 2025, ha destacat la creació d'ocupació de treballs més qualificats (com els professionals científics i intel·lectuals), però també els treballadors d'ocupacions elementals

	2025			2019-2025	
	Total ocupats	% sobre total ocupats	% sobre la creació total d'ocupació del darrer any	Variació absoluta	% sobre la creació d'ocupació entre 2019 i 2025
Directors i gerents	194,9	5,0	8,6	34,6	7,3
Professionals científics i intel·lectuals	861,4	22,0	81,9	177,0	37,3
Tècnics i professionals de suport	515,4	13,2	1,0	102,3	21,6
Empleats oficina, comptables i administratius	472,9	12,1	-2,6	36,4	7,7
Treballadors restauració, personals i venedors	736,5	18,8	-8,9	35,8	7,6
Treballadors act. agrícoles, ramaderes i pesqueres	46,3	1,2	5,9	5,6	1,2
Artesans, treballadors indústries i construcció	396,7	10,1	9,7	23,3	4,9
Operadors instal·lacions i maquinària, i muntadors	279,6	7,1	-6,6	-2,7	-0,6
Ocupacions elementals (peons agricultura, indústria, construcció, personal neteja, treballadors domèstics, etc.)	410,2	10,5	11,4	62,1	13,1
Ocupacions militars	0,8	0,0	-0,2	-0,4	-0,1
Total	3.914,6	100,0	100,0	473,9	100,0

Font: EPA (Idescat).

El 2025 s'ha mostrat un patró de certa dualitat, amb creixement d'ocupació tant en categories d'alt coneixement com en activitats de mitjana-baixa qualificació, tal com assenyala la informació de l'afiliació per branques, juntament amb les dades de l'EPA per categories d'ocupació (aquestes últimes s'han d'interpretar amb cautela atesa la seva volatilitat). Els professionals científics i intel·lectuals expliquen per si sols més del 80 % de l'augment total de l'ocupació, tot i que el fort creixement del sector educatiu pot condicionar aquest resultat. Les ocupacions elementals hi afegeixen un 11 %. En canvi,

categories com treballadors de restauració i venedors o els operadors de maquinària han registrat descensos. Els tècnics de suport, que havien contribuït significativament al creixement del període 2019-2025, pràcticament s'han estancat.

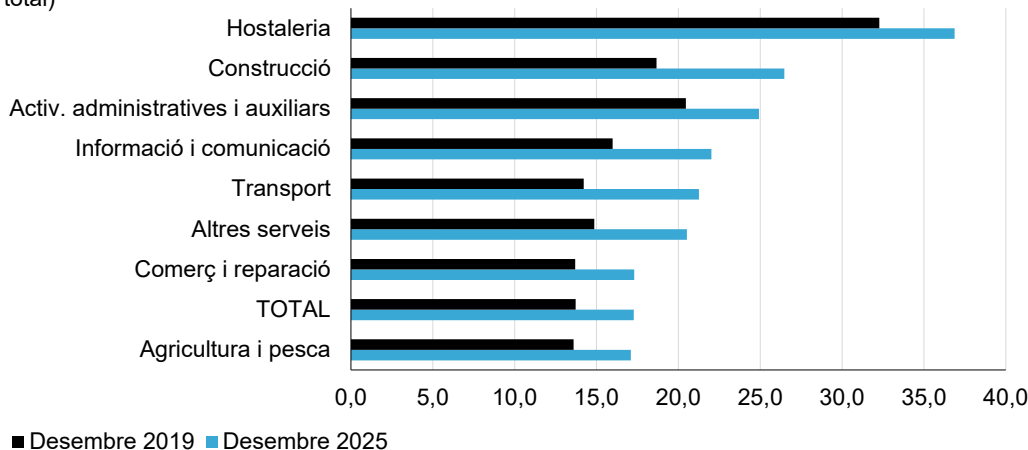
La població nascuda a l'estranger concentra més de la meitat de l'increment de l'ocupació i representa tres de cada deu ocupats

La població nascuda a l'estranger ha continuat concentrant més de la meitat de l'increment de l'ocupació el 2025. En perspectiva, la població nascuda a l'estranger explica el 89% de l'augment d'ocupació entre el 2019 i el 2025, davant del 56 % del període 2014-2019, un percentatge que reflecteix el pes creixent d'aquest col·lectiu en el conjunt de la població activa més que no pas un desplaçament de treballadors autòctons. El 2025 aquest col·lectiu representa el 29,5 % del total d'ocupats a Catalunya.

Les dades d'afiliació, que classifiquen els treballadors per nacionalitat i no per lloc de naixement, situen el pes global dels treballadors estrangers en el 17,4 % per al total de règims en el conjunt del 2025. La presència és especialment alta a l'hostaleria, on representen el 36,9 % dels afiliats, seguida de la construcció (26,5 %), les activitats administratives i auxiliars (24,9 %), la informació i comunicació (22,0 %) i el transport (21,3 %).

L'hostaleria i la construcció, les branques amb un percentatge més elevat d'estrangers

(seccions d'activitat amb un percentatge més alt d'afiliats estrangers sobre el total)

Nota: Dades d'afiliats a final de mes. Les dades inclouen els afiliats al Règim General i al Règim Especial de Treballadors Autònoms. Els Sistemes Especials d'Empleats de la Llar i Agrari no estan comptabilitzats en aquesta distribució sectorial.

Font: Tresoreria General de la Seguretat Social.

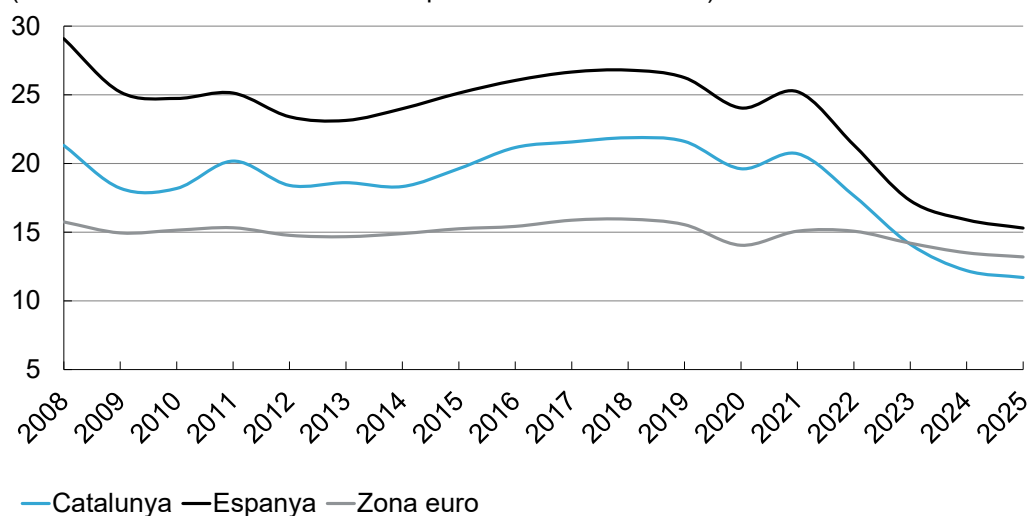
L'ocupació a temps complet creix, mentre la parcialitat es redueix i la taxa de temporalitat assoleix un nou mínim històric

L'ocupació a temps complet ha crescut un 3,1 %, mentre que la de temps parcial ha retrocedit un 2,5 %, després d'haver registrat el 2024 el creixement més intens dels darrers anys. Com a resultat, la taxa de parcialitat s'ha reduït fins al 13,1 % del total d'ocupats. Un terç dels ocupats a temps parcial ho són de manera involuntària (33,9 %), una proporció estable respecte del 2024 i sensiblement inferior a la del conjunt d'Espanya (44,6 %), on l'ocupació a temps parcial ha crescut de manera notable. Pel que fa a l'ocupació no assalariada, les afiliacions al règim d'autònoms mostren un augment moderat (1,0 % anual).

La contractació indefinida ha continuat creixent el 2025 (2,4 % anual), tot i que al ritme més moderat des de l'aprovació de la reforma laboral del 2022, que va restringir de manera significativa l'ús de la contractació temporal. Alhora, el nombre d'assalariats temporals ha continuat disminuint. Com a resultat, la taxa de temporalitat ha baixat del 12,2 % al 11,7 %, un nou mínim històric que situa Catalunya per sota de la zona euro (13,2 %) i clarament per sota del conjunt d'Espanya (15,3 %).

La taxa de temporalitat ha assolit un nou mínim històric i se situa per tercer any consecutiu per sota de la zona euro

(% d'assalariats amb contracte temporal / assalariats totals)

Font: Idescat, INE i Eurostat.

Amb tot, diversos estudis apunten que la reforma laboral ha aconseguit una reducció de la temporalitat “contractual”, però ha estat menys efectiva en la disminució de la precarietat o la inestabilitat laboral, atès que continua existint una elevada rotació involuntària de treballadors.

El 2025 es modera el creixement de la població activa i ocupada, mentre milloren les taxes d'ocupació, activitat, atur i temporalitat

	2023	2024	2025
Catalunya			
Població activa (% de variació anual)	3,2	2,0	1,7
Població ocupada (% de variació anual)	3,9	2,5	2,3
Assalariats amb contracte de treball indefinit	8,4	6,4	2,4
Assalariats amb contracte de treball temporal	-16,8	-10,1	-2,4
Població en atur (% de variació anual)	-3,6	-2,8	-4,3
Taxa d'activitat de la població de 16 a 64 anys (%)	78,4	78,5	78,9
Dones	74,9	74,5	75,5
Homes	81,9	82,3	82,1
Taxa d'ocupació de la població de 16 a 64 anys (%)	71,1	71,4	72,2
Dones	67,5	67,4	68,5
Homes	74,6	75,4	75,8
Taxa d'atur (%)	9,3	8,9	8,4
Dones	9,8	9,5	9,2
Homes	8,9	8,4	7,6
Població de 16 a 24 anys	22,5	22,1	19,1
Taxa de temporalitat (%)	14,1	12,2	11,7
Proporció d'ocupació a temps parcial (%)	12,4	13,8	13,1
Espanya			
Població activa (% de variació anual)	2,1	1,3	1,7
Població ocupada (% de variació anual)	3,1	2,2	2,6
Població en atur (% de variació anual)	-4,6	-5,7	-5,9
Taxa d'activitat de la població de 16 a 64 anys (%)	75,8	75,9	76,2
Taxa d'ocupació de la població de 16 a 64 anys (%)	66,5	67,2	68,1
Taxa d'atur (%)	12,2	11,3	10,5
Taxa de temporalitat (%)	17,2	16,0	15,3

Font: Enquesta de població activa (EPA) de l'Idescat i l'INE.

La rotació laboral segueix sent elevada

Les dades d'afiliacions al règim general també confirmen el descens en el nombre de treballadors amb contracte temporal, i que la creació neta durant el 2025 ha estat íntegrament ocupació indefinida, amb un pes d'un 73,2 % sobre la nova ocupació corresponent a treballadors indefinits a jornada completa, un 22,9 % a indefinits a jornada parcial, i un 3,9 % a fixos discontinus.

Ja s'ha introduït anteriorment que, malgrat que formalment els contractes han aconseguit reduir la temporalitat, diversos indicadors apunten que la rotació laboral continua sent elevada. D'una banda, les dades de l'Observatori del Treball mostren que els contractes temporals d'una durada inferior a un mes han guanyat pes el 2025, fins a representar un 58,3 % dels contractes temporals (39,5 % el 2021), malgrat la penalització en cotització que la reforma laboral va imposar a aquesta modalitat. Una altra dada que il·lustra que continua existint una elevada rotació, és l'elevat nombre d'altres i baixes mensuals registrades per l'afiliació.

La proporció de l'atur de llarga durada repunta lleument fins a un 33,7 % del total de la població en atur

La proporció d'atur de llarga durada (percentatge d'aturats que fa més d'un any que busquen feina) ha passat d'un 33,0 % el 2024 a un 33,7 % el 2025. En canvi, la proporció d'atur de molt llarga durada (percentatge d'aturats que fa més de dos anys que busquen feina) s'ha reduït més d'un punt percentual, fins a un 17,5 %.

Pel que fa a la cobertura de prestacions, el 2025 un 32,2 % de la població aturada ha percebut algun tipus de subsidi o prestació per desocupació, un valor gairebé idèntic al registrat el 2024. Cal destacar que la cobertura va arribar l'any 2017 a un mínim d'un 26,0 %, i des d'aleshores ha augmentat lleugerament.

La taxa d'atur ha baixat a gairebé tots els col·lectius, però continua alta entre els joves o els estrangers no comunitaris

Per gènere, s'han assolit els valors més baixos des del 2008, tant en la taxa d'atur de les dones (9,2 %) com en la dels homes (7,6 %), amb un descens una mica més intens en el cas dels homes.

Tot i la millora generalitzada de la taxa d'atur, hi ha grups de població que continuen amb una taxa d'atur elevada, com ara la població de 15 a 24 anys (taxa d'atur del 19,1 %), la població de 16 a 29 anys (14,4 %), les persones amb estudis només obligatoris (13,5 %) o la població estrangera no comunitària (15,2 %).

En comparació amb la zona euro, Catalunya presenta una taxa d'atur més elevada en tots els col·lectius, si bé les diferències més grans es produeixen en els més joves (amb una taxa d'atur de 4,2 punts més alta que a la zona euro, el diferencial més baix des de l'any 2008). Per contra, les persones amb estudis superiors (que inclou cicles formatius superiors i universitaris) presenten una taxa d'atur (4,9 %) més alineada amb la de la zona euro (només 0,6 punts per sobre). En particular, durant el 2025 la millora més acusada en la taxa d'atur correspon a les franges d'edat més joves i més grans, i en la població que, com a màxim, té estudis obligatoris.

La taxa d'atur dels joves continua elevada a Catalunya en comparació amb la zona euro, mentre que la taxa de les persones amb estudis superiors és la més baixa i similar als estàndards europeus

Taxa d'atur d'alguns col·lectius de població (%)

	Catalunya			Zona euro	Diferencial Catalunya/ zona euro (pp.)
	2024	2025	Variació 2025/2024 (pp.)	2025	
Total	8,9	8,4	-0,5	6,3	2,1
Sexe					
Dones	9,5	9,2	-0,3	6,6	2,6
Homes	8,4	7,6	-0,8	6,2	1,4
Edat					
De 15 a 24 anys	22,1	19,1	-3,0	14,9	4,2
De 25 a 54 anys	7,5	7,6	0,1	5,9	1,7
De 55 a 64 anys	8,3	6,6	-1,7	4,7	1,9
Nivell de formació assolit					
Fins a la secundària obligatòria	14,8	13,5	-1,3	11,5	2,0
2a etapa de l'educació secundària	9,7	9,5	-0,2	6,0	3,5
Superior	5,0	4,9	-0,1	4,3	0,6
Origen					
Taxa d'atur de la població estrangera no UE-27	15,1	15,2	0,1	12,6	2,6

Font: Idescat i Eurostat.

L'atur registrat s'ha reduït un 3,2% el 2025, un ritme superior al de l'any precedent

El 2025, l'atur registrat s'ha reduït un 3,2 % respecte al 2024, un ritme més intens que el de l'any anterior (que va ser d'un -1,4 %). Des de finals del 2021, el nombre de persones inscrites a l'atur registrat s'ha mantingut per sota del nivell anterior a la pandèmia. A Espanya, el nombre de persones registrades a l'atur ha disminuït un 5,9 % en mitjana del 2025.

Les dades d'atur territorial de l'any 2025 mostren una millora sostinguda, amb reduccions per a totes les comarques

Les dades territorials de l'any 2025 mostren una consolidació de la millora de l'atur registrat, amb una reducció mitjana a Catalunya del 3,2 %. Per províncies Girona i Lleida experimenten una reducció més amplificada (- 4,7 i - 4,4 % respectivament), seguida de Tarragona (- 3,7 %), i finalment Barcelona (- 2,8 %). La millora ha estat generalitzada, amb reduccions a totes les comarques. Les reduccions més intenses corresponen a l'Alta Ribagorça (- 14,2 %), el Lluçanès (- 11,2 %) i Aran (- 10,9 %). En canvi, les reduccions més

moderades es veuen al Moianès, el Baix Ebre i el Berguedà (- 1,1 % per a totes) i a la Terra Alta (- 0,3 %).

Pel que fa a les taxes d'atur registrat, s'ha produït una millora generalitzada, i les més baixes es continuen concentrant a les comarques de muntanya: Aran (1,8 %), el Pallars Sobirà (3,5 %) i l'Alta Ribagorça (4,2 %). Les úniques comarques amb taxa de dos dígitos són les del Baix Penedès (12,2 %), el Montsià (10,5 %) i el Baix Ebre (10,0 %)

Quant a l'afiliació a la Seguretat Social, el creixement més destacat durant el 2025 s'ha registrat a la Selva (+ 13,6 %), el Baix Empordà (+ 12,4 %) i el Baix Penedès (+ 9,4 %). Per contra, quatre comarques han experimentat contraccions en l'afiliació, com ara Aran (- 4,2 %), el Priorat (- 1,6 %), l'Alt Urgell (- 0,7 %), i la Cerdanya (- 0,3 %).

Requadre 5.

Valor econòmic del treball domèstic i de cura a Catalunya

Carme Poveda. Directora d'Anàlisi Econòmica i de l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona

1. Introducció i objectius

El treball domèstic i de cura no té encara un reconeixement econòmic explícit, però les enquestes d'usos del temps i la seva quantificació en termes de PIB, com la que aquí es presenta, permeten avançar en la seva visibilització i en el seu reconeixement social.

Aquest article s'estructura en dos apartats, a més de la introducció. En el primer, s'analitzen els resultats de l'Enquesta dels usos del temps publicada el 2025 i es comparen amb els dels anys 2010-2011. En aquest apartat es calcularà la càrrega total de treball (remunerat i no remunerat) de dones i homes, per poder identificar els rols i les tendències en la distribució de les tasques familiars.

En el segon apartat es quantificarà el valor econòmic del treball domèstic i de cura i la seva distribució per sexe, a partir de la dedicació horària i d'un salari de referència de mercat. També es plantejarà un exercici teòric d'un escenari amb distribució equitativa de les tasques, en què la dedicació horària en el treball remunerat i no remunerat seria idèntica entre dones i homes.

Aquest tipus d'estimació i exercici quantitatiu permet posar en valor una feina que, en no formar part del mercat regulat, queda invisible. Així mateix, es pretén donar compliment a la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes a Catalunya ¹⁶.

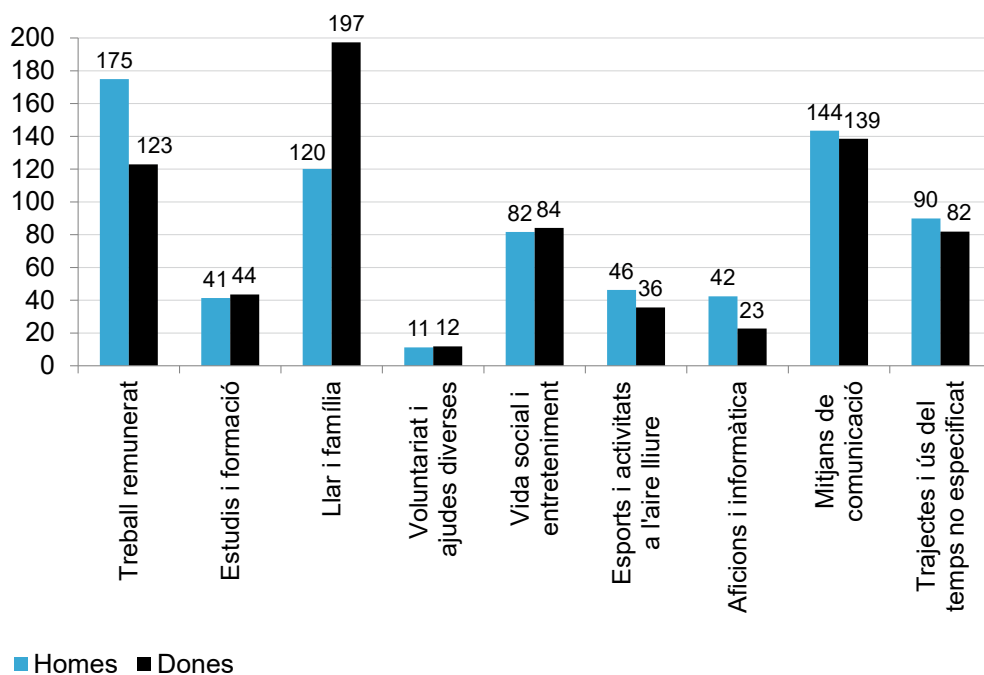
¹⁶ A l'article 31 de la Llei 17/2015, es diu que "La Generalitat ha de fer, periòdicament, estimacions del valor econòmic del treball domèstic i de cura d'infants i de persones grans o dependents fet a Catalunya, i ha d'informar la societat catalana sobre el resultat d'aquestes estimacions per donar-ne a conèixer la importància econòmica i social. Les administracions públiques han de tenir en compte les dades sobre el valor econòmic del treball domèstic i de cura de persones en el disseny de les polítiques econòmiques i socials". L'objectiu d'aquest estudi s'emmarca precisament en aquest manament que la llei fa a la Generalitat de Catalunya.

2. Resultats de l'Enquesta dels usos del temps

L'Enquesta dels usos del temps (EUT) mesura el temps que la població de 10 anys i més dedica a les activitats diàries, a partir de la recopilació d'informació al llarg d'un any sencer. A Catalunya, l'Idescat n'ha publicat tres edicions: 2002-2003, 2010-2011 i 2024.

Com mostra el gràfic següent, la distribució del temps difereix entre homes i dones, especialment en el treball remunerat i les tasques de la llar-família. Les dones dediquen 197 minuts diaris a la llar i família, davant dels 120 que hi dediquen els homes. Per contra, els homes dediquen 175 minuts al treball remunerat i les dones 123. La suma d'ambdues activitats és superior en les dones (320 minuts) que en els homes (295 minuts), fet que redueix el temps disponible per a altres activitats com l'esport, les aficions i informàtica, els mitjans de comunicació o altres. En aquestes altres activitats, els homes hi dediquen 43 minuts més al dia. En la resta d'activitats, que inclou formació, vida social i entreteniment, i voluntariat, no s'observen diferències significatives entre el temps dedicat per homes i dones.

Distribució temporal (minuts) de les activitats diàries en un dia mitjà. Per sexe. Catalunya. 2024

Nota: exclou l'activitat "cura personal" perquè correspon fonamentalment a "dormir", així com a "menjar i beure" i altres.

Font: Enquesta d'Usos del Temps, 2024, Idescat.

Si es comparen aquests resultats amb els obtinguts en l'EUT de 2010-2011, s'observa que les dones han augmentat lleugerament el treball remunerat i els homes l'han reduït. Però la diferència és més notable quan s'analitza el temps dedicat a la llar i la família perquè

els dos sexes l'han disminuït, tot i que les dones encara més. Tanmateix, malgrat aquests canvis, el 2024 persisteixen uns rols de gènere molt marcats: les dones dediquen 52 minuts diaris menys al treball remunerat que els homes i 77 minuts més a la llar i família.

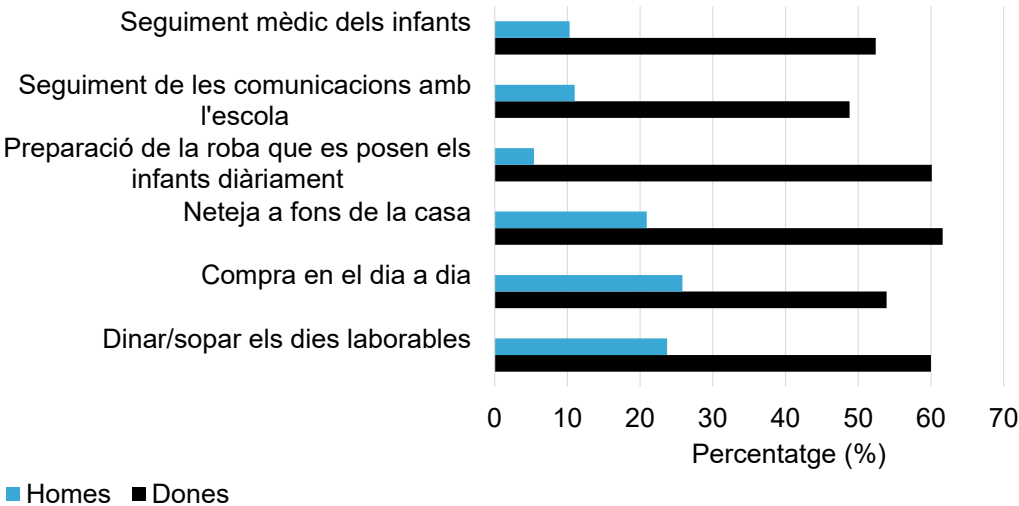
En conseqüència, les dones treballen (càrrega total de treball) 320 minuts al dia, 25 minuts més que els homes, una diferència que s'ha reduït a la meitat respecte als 50 minuts de 2011 (vegeu el quadre següent).

Dedicació en minuts en un dia mitjà per persona (10 anys o més)

		2011	2024	Diferència 2011/2024
Treball remunerat	Home	183	175	-8
	Dona	121	123	2
	Diferència dona-home	-62	-52	
Llar i família	Home	122	120	-2
	Dona	234	197	-37
	Diferència dona-home	112	77	
Càrrega total de treball	Home	305	295	-10
	Dona	355	320	-35
	Diferència dona-home	50	25	

Font: Enquesta d'usos del temps, 2011 i 2024, Idescat.

Planificació de les tasques de casa i la cura dels infants. Catalunya.2024

Font: Enquesta d'Usos del Temps, 2024, Idescat.

Cal destacar que l'EUT de l'any 2024 incorpora per primer cop informació sobre la planificació d'un conjunt d'activitats que es duen a terme dins de la llar i que tenen impacte en la conciliació de la vida personal i familiar. Les dades mostren que les dones

assumeixen majoritàriament aquesta funció i la càrrega mental que suposa: el 60 % planifica els àpats, el 54 % la compra i el 62 % la neteja, uns percentatges que són més del doble que en el cas dels homes. També destaca la desigualtat en la gestió de les tasques vinculades als infants: comunicacions amb l'escola, seguiment mèdic, o preparació diària de la roba que es posen els infants, on la participació masculina és molt inferior a la femenina, tal com es pot veure al gràfic anterior.

3. Quantificació econòmica del treball domèstic i de cura no remunerat

Per quantificar econòmicament el treball domèstic i de cura no remunerat calen dos elements. El primer és el temps dedicat pels membres de la llar a aquestes activitats. Per calcular aquesta variable s'utilitzarà el temps social, que correspon amb la mitjana d'hores i minuts que hi dedica el conjunt de la població potencialment activa, i no només aquella que la realitza. Com a referència es pren el grup de població de 25 anys i més perquè és la que franja de població activa per a la qual l'Idescat publica les dades de l'EUT per edat i sexe. El segon element necessari és determinar un salari adequat per imputar al temps dedicat a aquestes activitats.

Es passa així d'un mesurament en unitats físiques (temps) a un mesurament en valors monetaris (euros). La multiplicació del temps dedicat pel salari proporciona una estimació del valor que tindria aquest treball familiar i domèstic si es realitzés en el mercat laboral. Aquest valor econòmic del treball es considera una aproximació del valor afegit brut de les llars, ja que tant l'INE com l'Eurostat consideren que els beneficis empresarials i els impostos nets de subvencions en aquesta activitat són nuls. Per tant, la seva incorporació faria augmentar el PIB per la via de la remuneració d'assalariats.

a) Hores dedicades

Per calcular les hores anuals dedicades al treball domèstic i de cura no remunerat, es multiplica el nombre d'hores que s'hi dediquen diàriament pels 365 dies de l'any i per la població masculina i femenina de 25 anys o més¹⁷. S'ha fet el mateix càlcul per al treball remunerat per obtenir, d'aquesta manera, la càrrega total del treball en milions d'hores.

El quadre següent mostra els resultats. Dels 7.364 milions d'hores anuals invertides en les activitats de la llar i família, 2.735 milions d'hores van ser aportades pels homes (el 37 %) i 4.629 milions per les dones (el 63 %). Per contra, les llars van invertir 6.231 milions

¹⁷ En el treball remunerat seria convenient acotar l'edat laboral als 65 anys però, en canvi, en el treball no remunerat la càrrega de cures perdura més enllà dels 65 anys. Per criteris d'homogeneïtzació i per poder obtenir una estimació de distribució de la càrrega total de treball s'ha considerat el mateix grup de població (25 anys i més) en els dos casos.

d'hores al treball remunerat, repartides entre 3.610 milions els homes (el 58 %) i 2.620 milions les dones (el 42 %).

Distribució de la càrrega total de treball			
En milions d'hores anuals			
	Home	Dona	Total
Treball remunerat	3.610	2.620	6.231
Llar i família	2.735	4.629	7.364
Càrrega total de treball	6.346	7.249	13.595
En % sobre el total activitat			
	Home	Dona	Total
Treball remunerat	58%	42%	100%
Llar i família	37%	63%	100%
Càrrega total de treball	47%	53%	100%
En % sobre el total sexe			
	Home	Dona	Total
Treball remunerat	57%	36%	46%
Llar i família	43%	64%	54%
Càrrega total de treball	100%	100%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta d'usos del temps 2024 de l'Idescat.

b) Determinació del salari

L'elecció del salari serà clau en el resultat de la quantificació del valor econòmic del treball domèstic i de cura. En aquest cas s'ha optat per utilitzar el “cost de substitució”, és a dir, el preu/hora que costaria en el mercat laboral proveir aquests serveis a la llar. Dins el concepte de “cost de substitució”, es pot optar pel salari d'especialistes (cuiner, jardiner, mainader, netejavidres, etc.) o pel salari de treballadors/es de la llar. En aquest cas, s'opta per la segona opció, ja que habitualment una mateixa persona assumeix diverses tasques sense un alt grau d'especialització, tot i que algunes requereixen coneixements específics, com podria ser donar suport als fills amb els deures o tenir cura de malalts o de persones grans. Per això, és important matisar que el càlcul que es presenta a continuació és pot considerar un valor mínim ja que es pren l'opció més conservadora des del punt de vista salarial.

La normativa que regula les condicions laborals de les persones empleades de la llar ha experimentat canvis significatius els darrers anys arran de l'aprovació del Reial decret

1620/2011¹⁸. La normativa estableix que, com a mínim, el salari d'aquesta activitat serà l'equivalent al salari mínim, per tant, de 8,87 euros l'hora el 2024. Aquest import inclou el salari brut per hora i vacances meritades. A aquesta xifra caldria sumar l'import de les cotitzacions socials pagades per l'ocupador i el treballador (en total, el 28,6 % del salari brut). Per tant, el salari brut incloent cotitzacions seria d'11,4 euros/hora el 2024. Per al conjunt d'activitats econòmiques, el salari/hora incloent cotitzacions socials seria de 23,8 euros (calculat a partir de la remuneració salarial dividit pel nombre d'hores treballades, segons els comptes anuals de l'Idescat per al 2024).

c) Resultats

El valor del treball remunerat i del treball dedicat a la llar i la família no remunerat s'obté de multiplicar el nombre d'hores anuals pel salari/hora (vegeu el quadre següent). D'una banda, el valor econòmic de les activitats remunerades seria de 148.112 milions d'euros el 2024. La seva distribució per sexe, assumint igualtat salarial, és del 58 % per als homes i del 42 % per a les dones. Aquest resultat reflecteix la menor participació femenina en el mercat laboral. Tanmateix, cal tenir en compte que les dones tenen un salari per hora un 9,3 % inferior al dels homes el 2023 (última dada disponible de l'Enquesta anual d'estructura salarial), fet que ampliaria encara més aquesta diferència. D'altra banda, el valor econòmic del treball no remunerat de les llars s'estima en 83.999 milions d'euros a preus corrents de 2024. Les dones aporten el 63 % del treball i els homes el 37 %.

Si es considera la càrrega total de treball (treball remunerat i no remunerat), la contribució econòmica de dones i homes seria equivalent (50 %-50 %), però aquesta equivalència no es reflecteix avui en reconeixement social ni monetari.

Si considerem les tasques domèstiques en el PIB de Catalunya el 2024, aquest passaria de 317.101 milions d'euros a preus corrents el 2024 a 401.100 milions d'euros, és a dir, el PIB augmentaria en 83.999 milions d'euros, el que significa un increment del 26,5 %.

Cal recordar que el càlcul de l'impacte del treball domèstic i de cura en el PIB que va calcular l'Observatori Dona, Empresa i Economia de la Cambra de Comerç de Barcelona

¹⁸ En l'estudi publicat el 2015 no existia aquesta regulació laboral, per tant, es va optar per fer una estimació del cost laboral a partir de la TIOC 2011 (sector "Activitat de les llars"). El salari calculat per al 2015 va ser de 7 euros/hora per a les activitats domèstiques i de 18,4 euros per les activitats remunerades. La pujada del salari mínim i la nova regulació laboral d'aquest sector d'activitat, ha fet incrementar substancialment el salari/hora. També cal tenir en compte l'increment del cost de la vida durant aquests anys ja que el salari està mesurat en termes nominals.

l'any 2016¹⁹, estimava un valor econòmic de les tasques domèstiques i familiars de 54.242 milions d'euros el 2015, el que significava un increment del 23,4 % del PIB català. Cal tenir en compte que hi ha hagut revisions de les dades de PIB en aquests anys i que en aquella estimació es va fer el càlcul per a la població de 16 anys o més, mentre que ara s'ha pogut fer per a la població de 25 anys o més.

Valor econòmic del treball

En milions d'euros			
	Home	Dona	Total
Treball remunerat	85.820	62.292	148.112
Llar i família	31.203	52.797	83.999
Càrrega total de treball	117.023	115.089	232.112
En % sobre el total activitat			
	Home	Dona	Total
Treball remunerat	58%	42%	100%
Llar i família	37%	63%	100%
Càrrega total de treball	50%	50%	100%
En % sobre el total sexe			
	Home	Dona	Total
Treball remunerat	73%	54%	64%
Llar i família	27%	46%	36%
Càrrega total de treball	100%	100%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta d'Usos del Temps 2024, Idescat.

d) Resultat amb el supòsit d'igualtat de gènere

En un escenari hipotètic de repartiment equitatiu del treball remunerat i no remunerat, la càrrega total seria idèntica en ambdós sexes, si bé en la distribució d'hores hi hauria alguna petita diferència perquè la població femenina és lleugerament superior a la masculina (vegeu quadre següent).

Per calcular el valor econòmic d'aquest escenari d'igualtat, caldria diferenciar entre el salari que s'aplica per les hores que les dones treballen de menys en el mercat laboral (salari brut de 23,8 euros/hora) i el salari que s'aplica a les hores de treball a la llar (11,4 euros/hora). Per tant, en el primer cas s'estaria aplicant un salari de “cost d'oportunitat” i en el segon un salari de “cost de substitució”. El primer ve determinat pel fet de considerar

¹⁹ POVEDA, Carme.(2017). *Quantificació econòmica del treball domèstic i de la cura de persones no remunerat a Catalunya*. Barcelona: Cambra de Comerç de Barcelona. Observatori Dona, Empresa i Economia, 2017.

com un cost el temps dedicat al treball no remunerat, ja que obliga a reduir el temps dedicat al treball remunerat. El segon es basa en l'estalvi que suposa per a les llars fer elles mateixes les tasques domèstiques en lloc de comprar-les en el mercat.

D'acord amb aquests resultats, el valor econòmic del treball remunerat que fan les dones en un escenari hipotètic d'igualtat total seria de 75.537 milions d'euros. En aquest import caldria descomptar les cotitzacions a càrrec de l'empresa (el 29,1 % del salari), per obtenir el salari brut que rebrien les dones de Catalunya pel seu treball remunerat. El resultat seria de 53.556 milions d'euros, 9.391 milions d'euros més que en la situació actual (que és de 44.165 milions descomptades les cotitzacions d'empresa). Per tant, amb una distribució igualitària de les tasques domèstiques les dones podrien obtenir uns ingressos salarials bruts un 21 % superiors als actuals (una part seria increment salarial net en l'actualitat i l'altra part seria rebut en el futur a través de pensions o prestacions d'atur per unes cotitzacions més elevades a la seguretat social). Així, la desigual distribució de tasques domèstiques acaba tenint un cost per a les dones de 9.391 milions d'euros anuals (equivalent al 3 % del PIB de l'any 2024). O dit d'una altra manera, la desigualtat li costa a cada dona catalana 4.244 euros anuals.

Usos del temps i valor econòmic en condicions d'igualtat de gènere. Any 2024

Milions d'hores anuals amb igualtat			
	Home	Dona	Total
Treball remunerat	3.053	3.178	6.231
Llar i família	3.608	3.756	7.364
Càrrega total de treball	6.661	6.933	13.595
Milions d'euros amb igualtat			
	Home	Dona	Total
Treball remunerat	72.575	75.537	148.112
Llar i família	41.160	42.840	83.999
Càrrega total de treball	113.735	118.377	232.112

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta d'Usos del Temps 2024, Idescat.

4. Conclusions

En aquest article s'ha posat de manifest que el treball domèstic i de cura no remunerat constitueix un pilar econòmic de primer ordre que continua essent majoritàriament invisible en les magnituds oficials, malgrat la seva enorme contribució al benestar social i al funcionament de l'economia. La seva incorporació en un còmput ampliat del PIB català comportaria un increment del 26,5 %. Els resultats confirmen, a més, que la distribució per gènere d'aquest treball continua sent fortament desigual: les dones assumeixen prop de dos terços del treball no remunerat i suporten una càrrega total de treball diari superior, la qual cosa limita la seva participació en el mercat laboral i redueix els seus ingressos

presents i futurs. Tot i que la contribució econòmica total de dones i homes seria equivalent si es considerés el conjunt del treball remunerat i no remunerat, aquesta igualtat no es tradueix ni en reconeixement social ni en compensació monetària. L'anàlisi de l'escenari hipotètic d'igualtat posa de manifest que una distribució equitativa de les tasques domèstiques tindria un impacte econòmic directe molt rellevant per a les dones, augmentant de manera significativa els seus ingressos salarials i els seus drets passius.

En conjunt, l'article reforça la necessitat d'incorporar de manera sistemàtica aquestes estimacions en el disseny de les polítiques econòmiques i socials, tal com estableix la normativa vigent, així com avançar en polítiques públiques de corresponsabilitat que permetin corregir una desigualtat estructural amb importants conseqüències econòmiques i socials.

6.

Els salaris baixos lideren la recuperació del poder adquisitiu

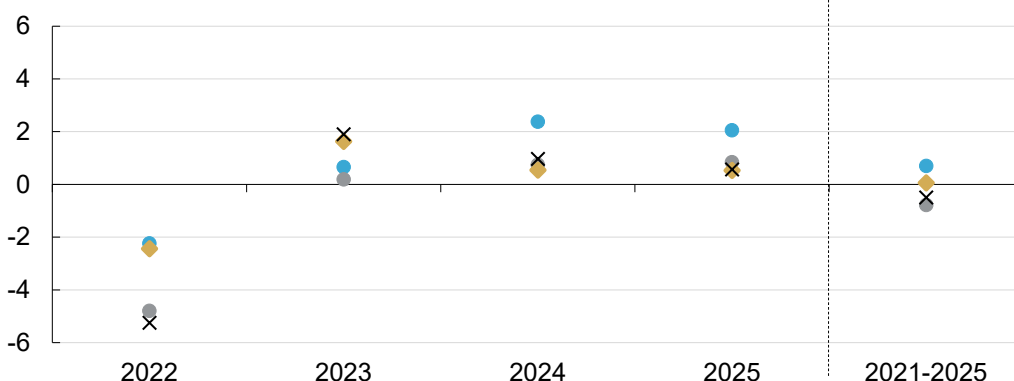
Els salaris reals creixen per tercer any consecutiu i consoliden una recuperació del poder adquisitiu encara incompleta

En el marc de l'expansió sostinguda del mercat de treball i amb una inflació a la baixa, els salaris reals han crescut per tercer any consecutiu.

El 2025, els salaris pactats en conveni col·lectiu s'han situat en el 3,24 %, lleugerament per sobre del que estableix el V Acord per a l'Ocupació i la Negociació Col·lectiva, i vuit dècimes per damunt de la inflació (2,4 %). Tant el creixement del cost salarial com el de la remuneració per assalariat han superat també el ritme d'augment dels preus.

Els salaris recuperen poder adquisitiu per tercer any consecutiu

Evolució de diferents indicadors salarials en termes reals
(% de variació interanual)

● Remuneració per assalariat* ● Salaris pactats
◆ Cost salarial per treballador i mes × Cost salarial per hora efectiva

* Remuneració dels Assalariats per assalariat amb llocs de treball equivalents a temps complet.

Font: Idescat i Observatori del Treball i Model Productiu.

Això consolida la recuperació del poder adquisitiu perdut pels treballadors durant el pic inflacionari del 2021–2023. Tanmateix, el procés no s'ha completat del tot: en termes reals, els salaris pactats i el cost salarial per hora efectiva se situen encara per sota dels valors de fa quatre anys. Mentre que els salaris per treballador i mes, menys sensibles al

repunt de les hores treballades registrat a la sortida de la pandèmia, haurien culminat la recuperació del poder adquisitiu el 2025.

La remuneració mitjana dels assalariats, provinent de la comptabilitat nacional, assenyala creixements clarament superiors als de l'Enquesta de costos laborals (ECL), en línia amb el que s'ha observat els darrers anys: un 4,9% en el cas de la remuneració per assalariat amb llocs de treball equivalents a temps complet. Atesa la seva cobertura més àmplia com a estadística de síntesi, aquests resultats apuntarien a pujades generals més pronunciades; cal, però, interpretar-los amb cautela, ja que les dades són provisionals i incorporen costos laborals no salarials.

Els creixements salarials efectius, segons l'ECL, s'han situat per sota dels increments pactats en conveni el 2025, tant en termes mensuals com horaris (2,9 % i 3,0 % respectivament). La deriva salarial, que expressa la diferència entre els augments pactats i el creixement efectiu dels salaris, ha tingut un signe negatiu en termes agregats, que reflecteix una gran diversitat en l'evolució per branques, així com els efectes de substitució associats a la rotació generacional i a l'impacte de les jubilacions sobre els costos laborals mitjans en algunes branques importants.

L'evolució per branques és molt heterogènia i inclou caigudes lleus en algunes branques i forts increments puntuals en altres

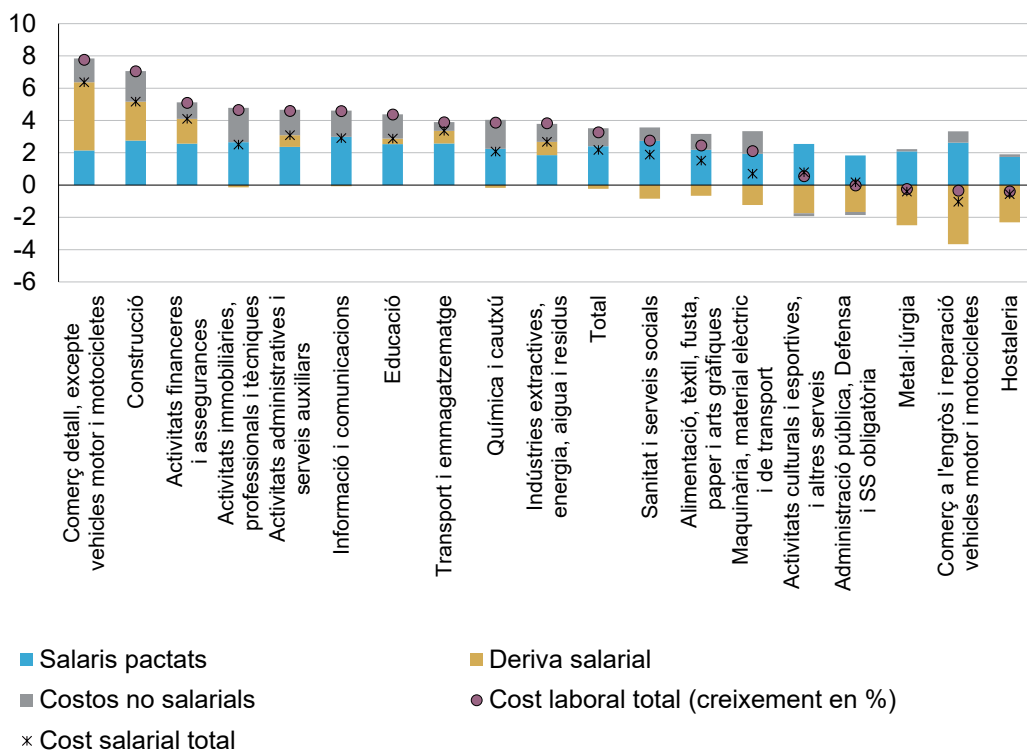
Malgrat les xifres positives a nivell agregat, la diversitat en l'evolució per branques d'activitat és molt marcada: en 7 de les 17 branques compreses a l'ECL, els salaris reals per treballador i mes han experimentat contraccions l'any 2025 que, en alguns casos (com la metal·lúrgia, l'hostaleria i el comerç a l'engròs) superen el 3 %. En perspectiva temporal més àmplia, en fins a vuit branques els salaris mitjans no s'han refet de la pèrdua de poder adquisitiu dels anys 2021 i 2022.

En termes generals, els increments salarials pactats per branca han estat relativament homogenis, i oscil·len entre el 2,4 % i el 3,9 %. La deriva salarial, en canvi, ha tingut un comportament molt més irregular, que reflecteix l'evolució molt més dispar dels salaris mitjans entre activitats.

En un extrem, en branques com el comerç al detall i la construcció, el creixement del cost salarial per treballador i mes ha superat de molt els increments pactats en conveni. En el cas de la construcció, això obeeix, en part, a un repunt molt important del cost salarial extraordinari (26,1 %), després d'una forta caiguda l'any anterior (-38,6 %). Aquest salt no sembla reflectir efectes tendencials, ja que es produeix després d'una caiguda molt significativa d'aquest component l'any 2024 (-38,6 %) i ha anat acompanyat d'un salt en les hores extraordinàries treballades. En d'altres branques, com les activitats financeres i asseguradores, l'augment del component extraordinari del salari, que és també notable, coincideix amb caigudes de les hores extra treballades i sembla obeir al paper de

complements de productivitat i bonus, que podrien reflectir una evolució favorable dels resultats del sector. Al capítol d'aquest informe dedicat als preus es pot comprovar, a més, com el grup de les assegurances i els serveis financers és el més inflacionista de tots, amb una taxa de creixement de preus del 6,2 %, i que aquesta situació no és anecdòtica.

Els augmentos salarials pactats són semblants entre branques d'activitat, però l'evolució dels salaris mitjans mostra una gran variabilitat i caigudes en branques importants. Evolució del cost laboral i contribucions dels seus components per branques d'activitat

Font: elaboració pròpia a partir de l'Observatori del Treball i Model Productiu i Idescat.

Pel que fa al comerç al detall, el comportament dels costos salarials en els anys 2024 i 2025 s'ha de llegir conjuntament, perquè respon a un efecte de calendari de la negociació col·lectiva més que no pas a una dinàmica salarial subjacent. El 2024, el cost salarial ordinari de la branca va quedar pràcticament congelat (0,0 %), en un context en què els principals convenis del sector estaven pendents de signatura. El tancament dels convenis a la tardor de 2024 i l'activació de clàusules de revisió plurianuals van fer que bona part de les pujades acumulades no s'incorporessin a la nòmina fins al 2025, i ha disparat el cost salarial ordinari mitjà fins al 8,4 %.

En l'altre extrem, l'administració pública, les activitats culturals i esportives, la metal·lúrgia i d'altres branques industrials presenten derives salarials negatives. La coincidència d'aquest comportament amb contribucions molt baixes o negatives dels costos no salarials, i el fet que es tracta d'algunes de les branques amb una mitjana d'edat més alta entre els ocupats, apunten al fet que els canvis en la composició de les plantilles

poden tenir un pes explicatiu determinant. Tanmateix, l'increment salarial del 2025 per als treballadors de la Generalitat no es va fer efectiu fins al gener del 2026 amb efectes retroactius. La substitució de treballadors amb antiguitat, que normalment perceben sous base més elevats i complements salarials, per treballadors més joves pot explicar una part rellevant d'aquest fenomen a nivell agregat.

Per a la resta de branques, la deriva salarial té una contribució relativament limitada en l'evolució dels salaris i els costos laborals per treballador, ja que s'hi observa un ajust més clar entre els increments pactats i el creixement salarial efectiu. En aquestes branques, les contribucions dels costos no salarials al creixement dels costos laborals són també més notables.

Les vacants continuen prop dels màxims històrics i poden contribuir a augments dels costos laborals, però sense una relació clara amb l'evolució salarial per branques

La taxa de vacants es manté elevada i lleugerament per sota dels màxims del 2023, i l'Enquesta de clima empresarial confirma que un nombre creixent d'empreses reporta dificultats per trobar treballadors adequats, tal i com s'explica a l'apartat de Mercat de treball. Tanmateix, la relació entre les tensions del mercat de treball i l'evolució dels costos salarials no és clara ni a nivell agregat ni per branques.

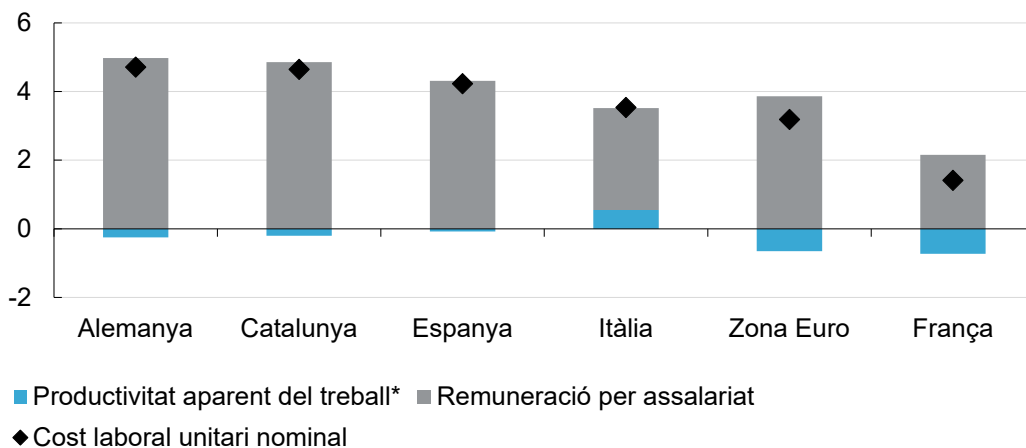
El cas més il·lustratiu és el de l'administració pública, amb la taxa de vacants més elevada de tota l'economia (34,0 per mil ocupats el 2025) i derives salarials negatives: les rigideses pròpies de l'accés a la funció pública fan que la demanda insatisfeta de treballadors no es transmeti als costos laborals pel mateix mecanisme que opera al sector privat. La construcció, en canvi, és un dels pocs sectors on l'augment dels costos salarials és consistent amb una taxa de vacants creixent, tot i que es manté en nivells relativament moderats (5,2 per mil ocupats el 2025).

Els costos laborals creixen un 3,3 %, impulsats per l'augment dels costos no salarials, mentre que les hores efectives no experimenten variacions destacables

Per al conjunt de l'economia, els costos no salarials han crescut un 4,2 % i expliquen fins a 1,1 punts percentuals del creixement total del cost laboral, que ha assolit un increment del 3,3 %. A Espanya, el creixement del cost laboral ha estat molt alineat (3,4 %), però amb una contribució més gran dels salaris (3,3 % de creixement) i lleugerament més baixa del component no salarial (3,9 %).

Els costos laborals unitaris creixen amb força per l'augment de la remuneració per assalariat i l'estancament de la productivitat del treball

Evolució del cost laboral unitari nominal i els seus components (% de variació interanual)

* Taxes de variació canviades de signe.

Font: Comptes econòmics anuals de Catalunya (Idescat) i AMECO

Aquest fenomen respon sobretot al creixement de les cotitzacions, que constitueixen el gruix dels costos laborals de caràcter no salarial i han registrat un creixement mitjà del 4,0 %. El creixement de les cotitzacions obligatòries es manté en la senda dels darrers anys, sota l'impuls del creixement dels salaris nominals i dels efectes combinats del Mecanisme d'Equitat Intergeneracional (MEI), les pujades de la base màxima de cotització i els mecanismes redistributius addicionals en vigor des del gener del 2025 per a les remuneracions més altes.

Les percepcions no salarials han viscut també una forta expansió en alguns subsectors d'alta qualificació. A diferència de les cotitzacions, aquest component té un comportament molt més volàtil i, en part, discrecional: en branques com les activitats professionals i tècniques, la informació i comunicació o algunes indústries amb més pes de personal qualificat (química i farmacèutica, extractives), els creixements acumulats de les percepcions no salarials han superat els de salaris i cotitzacions en el període 2021–2025. Això és consistent amb estratègies de retenció de talent a través de l'ampliació del paquet retributiu: aportacions a plans de pensions, assegurances o retribució flexible, entre d'altres.

El comportament dels costos laborals per hora no ha diferit significativament dels costos mensuals per treballador. En termes anuals i per al conjunt de l'economia, les hores efectives treballades han variat poc respecte el 2024. La ràtio entre hores de treball efectiu i hores pagades s'ha mantingut estable: la proporció d'hores pagades no treballades, que es va eixamplar a partir del 2019, s'ha consolidat. L'AIReF n'assenyala varies causes, entre les quals hi ha l'envelliment de la població, o l'augment de problemes de salut mental. A nivell normatiu, destaquen la reforma laboral del 2021 o la millora dels complements retributius durant la baixa. També cal destacar el deteriorament de les llistes d'espera sanitàries, tot

plegat en un context en què la incapacitat temporal tendeix a augmentar en fases de creixement econòmic.

Els costos laborals unitaris creixen amb força (4,6 %) sense desviar-se en excés dels països de l'entorn

En perspectiva comparada, el creixement del cost laboral unitari nominal de Catalunya el 2025 (4,6 %) se situa entre els més elevats dels principals territoris europeus de referència, només per darrere d'Alemanya (4,7 %), i respon gairebé íntegrament al creixement de la remuneració per assalariat.

La productivitat aparent del treball ha crescut molt moderadament i ha contribuït de manera marginal a suavitzar el CLU. Aquesta feblesa de la productivitat no és exclusiva de Catalunya, però s'inscriu en una tendència persistent que limita la capacitat de sostenir creixements salarials reals sense deteriorar la posició competitiva en costos. Els territoris amb CLU més contingut, com França (1,4 %) o la zona euro (3,2 %), presenten a una combinació de remuneració més moderada i guanys de productivitat més pronunciats.

La desigualtat salarial continua reduint-se per l'efecte de les actualitzacions de l'SMI i l'estancament de les remuneracions dels estrats mitjans

Els principals indicis apunten a que el 2025 ha continuat el procés de reducció de la desigualtat salarial que es va iniciar els anys 2017-2018, després d'un període de fort creixement durant la crisi i els anys posteriors. Aquesta menor desigualtat entre estrats salarials no té un equivalent en la convergència dels salaris mitjans per branques d'activitat analitzada més amunt, ja que algunes de les branques amb salaris més baixos se situen a la cua del creixement acumulat els darrers anys.

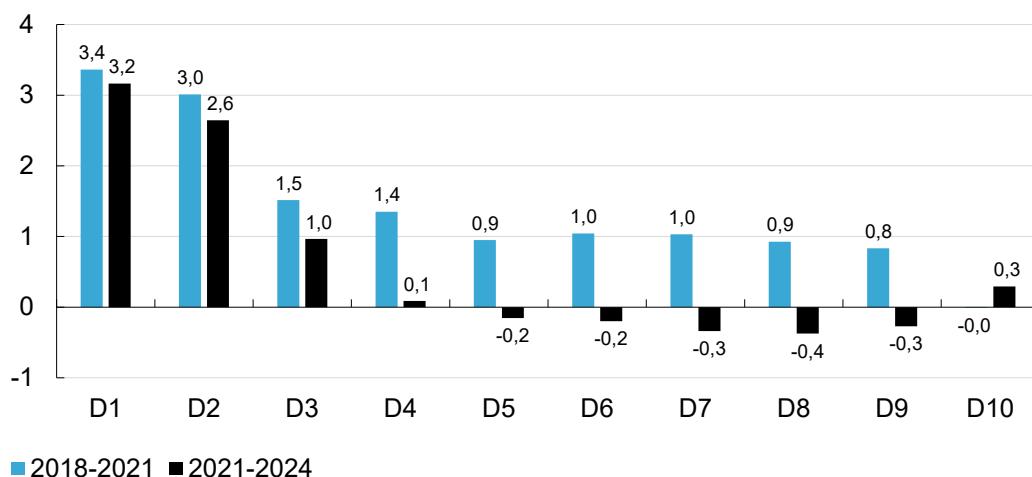
La ràtio entre els salaris mitjans del vuitè i el segon decil per al conjunt de la població assalariada ha passat de 2,65 el 2017 a 2,23 el 2024 (darrer any amb dades disponibles). Els factors que hi han contribuït de manera més clara, a més del dinamisme de la demanda de treball i la caiguda de l'atur, han estat la reducció de la parcialitat i, sobretot, les actualitzacions del Salari mínim interprofessional (SMI).

Les dades de creixement salarial real per decils il·lustren aquest procés de compressió pels estrats inferiors de la distribució salarial, a més dels impactes diferenciats de la inflació. En el període 2018–2021, les pujades de l'SMI ja havien generat una distribució asimètrica dels guanys reals, en què els dos decils inferiors creixien a taxes de l'ordre del 3 % anual en termes reals, mentre que els decils superiors s'estancaven prop de zero.

Durant el període inflacionari posterior (2021–2024), l'SMI ha actuat com a sòl efectiu: els salaris del 20 % de treballadors amb remuneracions més baixes han continuat creixent en termes reals (3,2 % i 2,6 % anual respectivament), mentre que els decils del 3 al 9 han perdut poder adquisitiu, amb les pèrdues més pronunciades als decils centrals i alts (al voltant del 0,3 %–0,4 % anual). El decil superior ha mostrat una resiliència parcial.

El creixement dels salaris reals en els trams baixos i l'estancament dels mitjans ha comprimit la distribució salarial

(creixement mitjà anual del salari real mitjà per decil en %. Anys 2018-2024)

Font: elaboració pròpia a partir de l'EPA i Idescat.

Cal tenir en compte, en tot cas, que es tracta d'un període de forta expansió de la població ocupada, la qual cosa afecta la composició dels decils salarials i pot alterar els valors mitjans. Quan moltes persones s'incorporen al mercat de treball en posicions de remuneració baixa o mitjana-baixa, el salari mitjà per decil podria moderar-se fins i tot si tots els assalariats rebessin un increment homogeni. Aquesta distorsió de composició fa que les dades agregades tendeixin a subestimar les pujades salarials individuals reals en el període d'expansió.

Les dades de salaris mitjans per decils de l'Enquesta de població activa per al 2025 encara no estan disponibles, de manera que no és possible verificar de moment si s'ha mantingut la mateixa dinàmica de creixement per decils i si la pèrdua de poder adquisitiu des del 2021 encara es manté per a gran part dels decils reals. Tanmateix, la continuïtat del procés és consistent amb el fet que l'SMI ha tornat a créixer per damunt del salari mitjà el 2025.

L'índex de Kaitz, que compara aquestes dues magnituds, ha assolit un valor de 46,4: molt a prop del màxim aconseguit el 2020 en una situació excepcional (47,4). A Catalunya, l'augment sostingut del salari mínim en els darrers anys ha portat a una incidència creixent sobre el teixit assalariat, superior a la que tradicionalment havia tingut a causa del nivell salarial mitjà més alt que a la resta d'Espanya.

7.

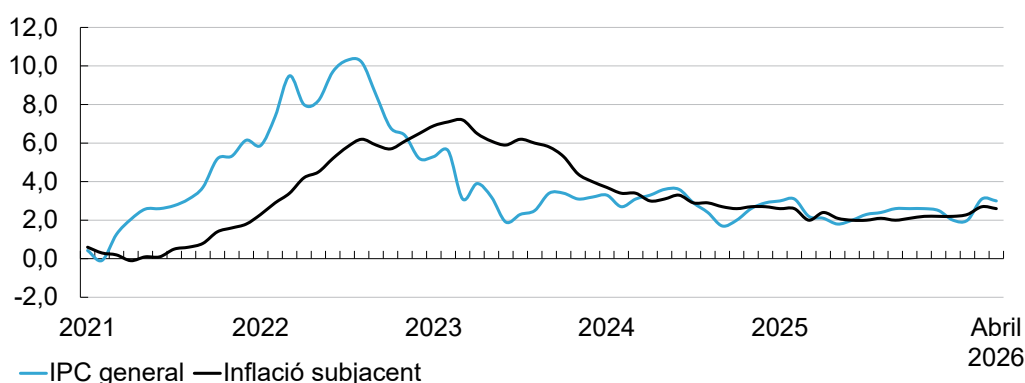
La moderació de la inflació no es trasllada a totes les categories

La inflació del 2025 (2,4 %) baixa quatre dècimes respecte de la del 2024 i es manté estable al llarg de l'any

L'any 2025 s'ha caracteritzat per l'estabilitat de preus. La inflació anual ha estat del 2,4 %, quatre dècimes per sota de la de l'any anterior. El descens de la subjacent (2,2 %) ha estat més elevat, de vuit dècimes. Pel que fa a Espanya, el descens ha estat més moderat, i ha registrat un 2,7 % d'inflació anual, mentre que la subjacent ha estat del 2,3 %.

L'estabilitat de preus ha estat la tònica habitual de l'any 2025

(% de variació interanual dels índexs de preus de consum)

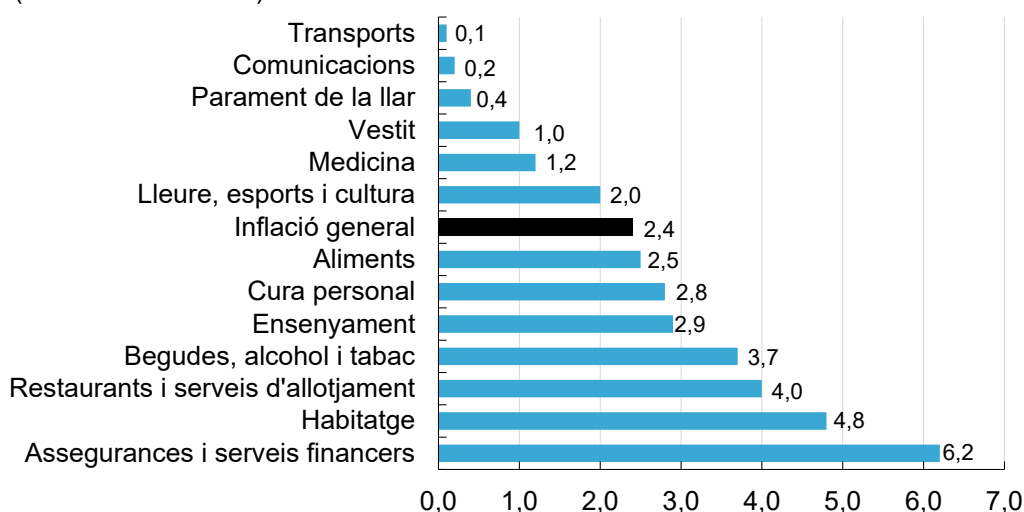
Font: INE.

L'Operació reforçada portada a terme arran de l'apagada del 28 d'abril condiciona en bona part els preus de la factura elèctrica

El comportament dels grups ajuda a entendre què hi ha al darrere de l'evolució de l'Índex de preus de consum (IPC) i de la subjacent. En l'anàlisi per grups destaca el grup de l'habitatge (4,8 %) que recull tant els lloguers com els subministraments. Bona part de la inflació en aquest grup es deu al comportament del subgrup de l'electricitat, gas i altres combustibles, amb taxes que han superat el 10 % durant bona part de l'any (el febrer la inflació va ser del 19,0 %). Si s'observa la taxa diferenciada del preu de la llum, només disponible a nivell espanyol, afloren comportaments força inflacionistes (el febrer va registrar una taxa de creixement de preus del 28,1 %).

Una part d'aquest encariment l'explica el retorn a l'IVA del 21 % de les factures, que en el cas de la llum es va fer plenament efectiu el gener del 2025. Però també és veritat que, en el context del mercat espanyol del 2025, la llum ha viscut una realitat complexa a partir de l'apagada general del 28 d'abril. L'apagada va suposar un punt d'inflexió en el mix de generació, un fet que s'anomena *Operació reforçada*: tot i que la potència renovable és la font predominant, els cicles combinats de gas (CCG) han guanyat pes per aportar estabilitat al sistema elèctric, i això n'ha encarit el cost global. Per posar-ho en context europeu, el 2025 la inflació en el subgrup de l'electricitat en l'àmbit de la zona euro ha estat del 0,4 %, mentre que a Espanya la inflació ha estat del 15,0 %.

Els subministraments energètics a les llars i les assegurances i serveis financers, entre els productes més inflacionistes
(% de variació anual)

Font: INE.

Cal esmentar que, dins del grup de l'habitatge, hi ha un component important que l'IPC no contempla per motius conceptuals, i és l'habitatge en propietat. Al final d'aquest capítol es presenta una estimació del que suposaria incloure aquest component en el cost de vida de les llars.

Els subgrups més vinculats al turisme han moderat la seva inflació, després d'inflacions molt elevades entre els anys 2022 i 2024

El grup dels restaurants i serveis d'allotjament també ha estat un dels grups més inflacionistes (4,0 %), tot i que en menor mesura que en el període 2022-2024, en què s'havien registrat inflacions molt elevades, en part degudes a un efecte base conseqüència de la crisi sanitària. El turisme ha registrat una recuperació significativa els darrers anys, i el 2025 ha continuat creixent, fins a assolir màxims. Malgrat ser un dels grups més inflacionaris, l'encariment s'ha moderat respecte del 2024: el subgrup dels paquets turístics ha registrat una inflació del 2,2 % (5,5 punts percentuals menys que el 2024), i

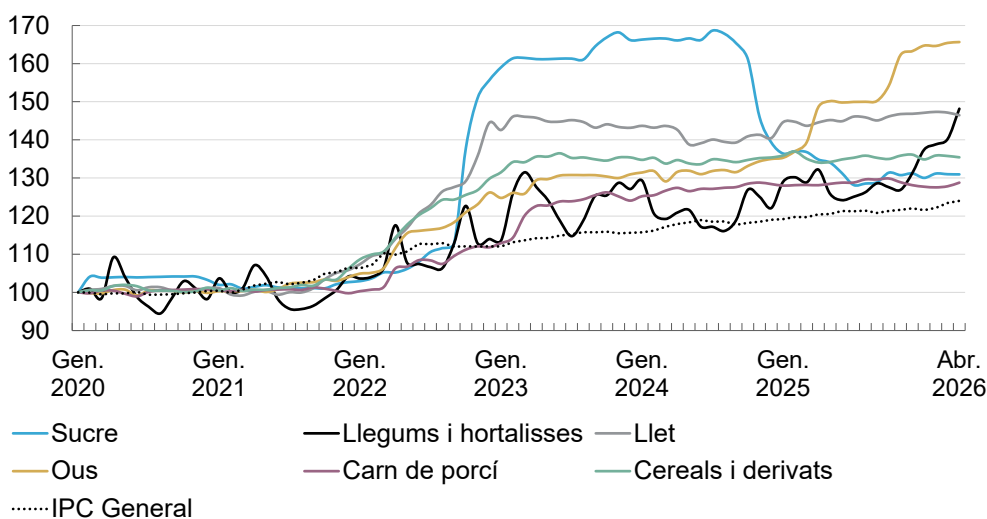
comportaments semblants mostren el subgrup dels serveis de menjars i begudes (3,8 %, 0,5 pp menys que el 2024) i el dels serveis d'allotjament (5,5 %, 2,8 pp menys que el 2024). El grup especial dels hotels s'ha encarit un 4,3 %.

La inflació en el grup dels aliments s'estabilitza (2,5 %), però l'índex de preus d'aquest grup es manté molt elevat

El 2025 la inflació dels aliments ha estat més continguda que els anys anteriors. Fins i tot, algunes rúbriques d'aliments que havien estat força inflacionistes en el passat han registrat descensos en la taxa d'inflació, com el sucre (-18,4 %) i els olis i greixos (-29,4 %). Aquest comportament ha conviscut amb la realitat en altres rúbriques com la del cafè, cacau i infusions (14,8 %), els ous (12,9 %), la carn de boví (11,1 %) i la d'oví (10,0 %).

Tot i aquesta moderació general, les elevades inflacions mostrades a partir dels anys 2021 i 2022 (en què van convergir colls d'ampolla, sequera i guerra d'Ucraïna) van elevar els preus dels aliments fins a nivells que no s'han tornat a recuperar. Si es pren com a referència el gener del 2020, destaquen preus com el dels ous, que a desembre del 2025 eren un 63,3 % més cars, els olis i greixos (un 55,4 % més cars), la llet (un 46,8 % més cara) o els cereals (un 36,1 % més cars).

Els preus dels aliments continuen en valors molt més elevats que abans de la pandèmia (índex gener 2020=100)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE i el Banc Mundial.

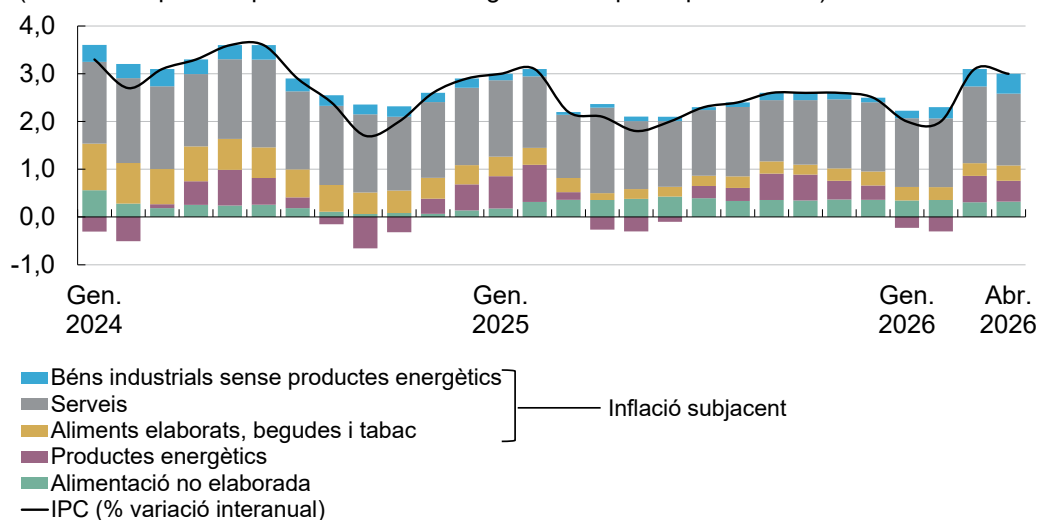
Els serveis encara mantenen inèrcia inflacionista, i alenteixen el descens de la inflació subjacent

Si l'anàlisi se centra en la inflació subjacent, menys volàtil i que capta tendències de fons, els serveis han estat els que han mostrat un comportament més inflacionari (3,0 % anual). Segons Caixabank²⁰, la inèrcia inflacionista dels serveis és deguda, sobretot, al comportament endarrerit dels serveis intensius en factor treball (i, per tant, més sensibles al creixement salarial), dels serveis intensius en energia i dels serveis que actualitzen els preus amb poca recurrència.

En el cas català, hi ha alguns serveis que, tot i tenir una ponderació menor, han anat mostrant comportaments força inflacionistes els darrers anys. En són un exemple les assegurances de salut (10,3 %) i les assegurances de vehicles (9,3 %), que recullen amb decalatge l'increment dels preus dels propis vehicles, i queden recollits en el grup més inflacionista de tots, el de les assegurances i els serveis financers (6,2 %). Per la seva banda, també destaca la inflació en el servei de recollida d'escombraries (17,4 %).

Els serveis, amb important inèrcia inflacionista, són els que fan l'aportació més important a la inflació subjacent

(contribució per components a la inflació general en punts percentuals)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'INE.

Els béns industrials sense productes energètics han guanyat pes en la inflació, tot i que es troben allunyats del pes que signifiquen els serveis. L'increment en els preus dels vehicles nous és limitat (0,6 %) però té una ponderació elevada (23,9 per mil). Els vehicles de

²⁰ CAIXABANK RESEARCH. «Les diferents velocitats de la inflació: un càlcul diferencial per al BCE». *Informe Mensual* [Barcelona: CaixaBank Research], núm. 508 (febrer 2026), p. 21-24.

segona mà, en canvi, han registrat un encariment significatiu (4,0 %) tot i tenir una ponderació més discreta (4,0 per mil).²¹

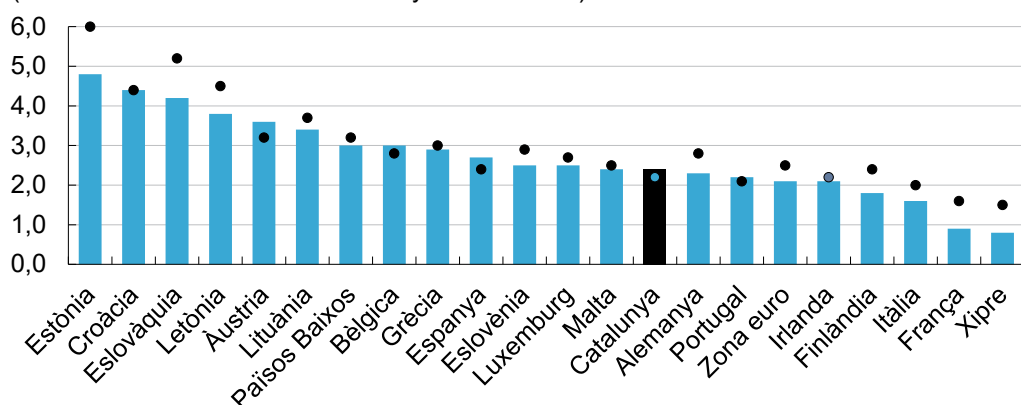
La inflació també s'ha moderat a les principals economies europees, i només quatre països es mantenen per sota de l'objectiu del 2 %

El 2025, la zona euro ha assolit l'objectiu del Banc Central Europeu (BCE), amb una inflació general del 2,1% anual (el desembre ha sigut de l'1,9 %). La desinflació s'ha recolzat, per primera vegada en tres anys, en els components menys volàtils: els béns industrials no energètics (0,6 % d'increment anual) i els serveis, que havien quedat endarrerits respecte de l'energia i els aliments (els grans tensionats a partir del 2022). La inèrcia dels serveis (3,4 %) és el principal focus d'atenció que queda pendent, en un patró molt similar al cas català.

França té la inflació més baixa (amb l'excepció de Xipre), gràcies a haver intervingut directament en els preus del gas durant la crisi inflacionària. Itàlia comparteix un efecte similar, tot i que de manera més residual. Alemanya, en canvi, va patir el 2022 un xoc energètic molt més fort per la seva dependència del gas rus, i els efectes de base d'aquesta pujada han mantingut la seva inflació relativament elevada.

En el marc de la zona euro, Catalunya ha tingut una inflació moderada

(% variació acumulada entre els anys 2021 i 2025)

Font: INE.

Catalunya (2,4 %) se situa lleugerament per sobre de la mitjana de la zona euro (2,1 %). La diferència més important entre ambdues economies és el comportament del component energètic (2,8 % a Catalunya i -1,4 % a la zona euro). Més amunt ja s'han explicat en detall els efectes de l'*Operació reforçada* en el mercat elèctric espanyol i com ha condicionat el

²¹ Les taxes d'inflació i les ponderacions de les subclasses esmentades en aquest epígraf són a nivell espanyol.

comportament del preu de l'electricitat, molt més inflacionista a Espanya (15,0 %) que a la zona euro (0,4 %).

El 2025 el deflactor del VAB es manté en el 2,8 %, amb un creixement elevat del deflactor de la indústria (3,8 %)

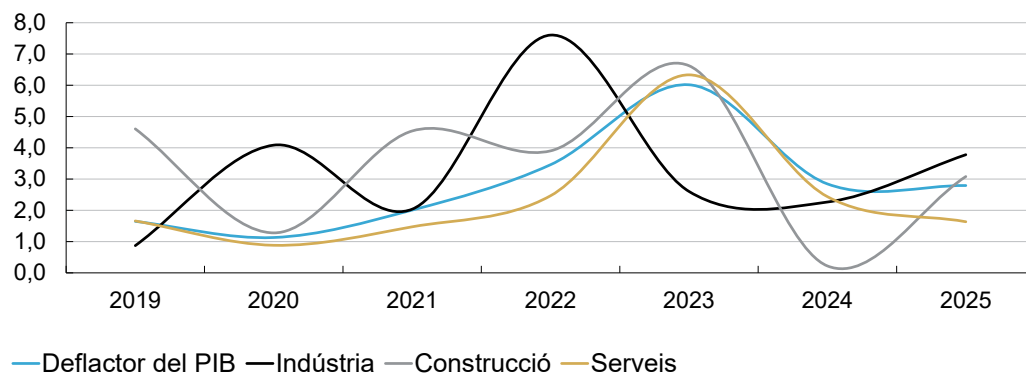
L'evolució dels deflactors del VAB per sectors revela, des del 2022, una desinflació gradual però heterogènia de l'economia catalana. Després del xoc inflacionari, quan el deflactor agregat va arribar al 6,0 %, la moderació ha estat generalitzada, fins al 2,8 %.

Per sectors, el 2025 presenta dinàmiques divergents. La construcció recupera intensitat (3,1 %) després de l'estabilitat del 2024 (0,2 %), degut a la pressió creixent sobre el mercat immobiliari i l'encariment dels costos de l'obra nova. La indústria també accelera, fins al 3,8 %, possiblement per una recuperació dels preus industrials globals.

Els serveis, en canvi, es moderen fins a l'1,6 %, tot i que els preus finals al consumidor encara són elevats. Aquesta divergència suggereix una compressió dels marges empresarials del sector, probablement per la pujada de salaris i un mercat laboral relativament tens. L'agricultura, després del pic extraordinari del 49,3 % el 2023 (lligat a l'encariment dels fertilitzants i altres inputs, i també als episodis de sequera) es modera fins al 0,8 %.

El creixement del deflactor del PIB es manté (2,8%), amb comportaments variables entre els sectors

(% de variació anual dels deflactors)

Font: Idescat.

Les previsions per a l'any 2026 estan força condicionades per la realitat geopolítica

Les previsions del 2026 per a l'economia espanyola dels principals organismes de referència tenen en compte una realitat inexistent encara l'any 2025, que és el conflicte entre la coalició EUA-Israel i l'Iran, i aquest escenari faria créixer la inflació. FUNCAS, en el seu panell de previsions del mes de maig, reconeix que mostren un grau alt d'incertesa.

En aquestes previsions té en compte una estimació de preus energètics, i també un calendari de retirada de les mesures fiscals del Govern, i apunten a un IPC del 3,4 % el 2026 (un 2,9 % per a la subjacent).

Pel que fa a les previsions del Banc d'Espanya, del març del 2026, també han estat revisades a l'alça, un fet que respon a diversos factors. D'una banda, l'evolució dels preus dels serveis i alguns aliments els últims mesos del 2025 tenen un efecte positiu sobre la previsió del 2026 de 0,6 pp. L'encariment sobtat de les matèries primeres energètiques arran del conflicte a l'Orient Mitjà ha elevat els supòsits sobre electricitat i petroli (+0,5 pp), i l'escalada de costos energètics també pressiona els preus dels aliments i dels fertilitzants (+0,1 pp).

L'augment dels costos de producció energètics podria traslladar-se als béns i serveis de consum, amb una inflació subjacent més elevada (+0,2 pp). Com a factor compensador, la reducció de la fiscalitat a les factures del gas i de l'electricitat aprovades al Reial Decret llei 7/2026, de 20 de març, pel qual s'aprova el Pla Integral de Resposta a la Crisi a l'Orient Mitjà, restaria 0,5 pp a la taxa mitjana d'inflació de l'any. Per tant, les previsions de desembre (2,1 %) s'actualitzen a març fins al 3,0 %.

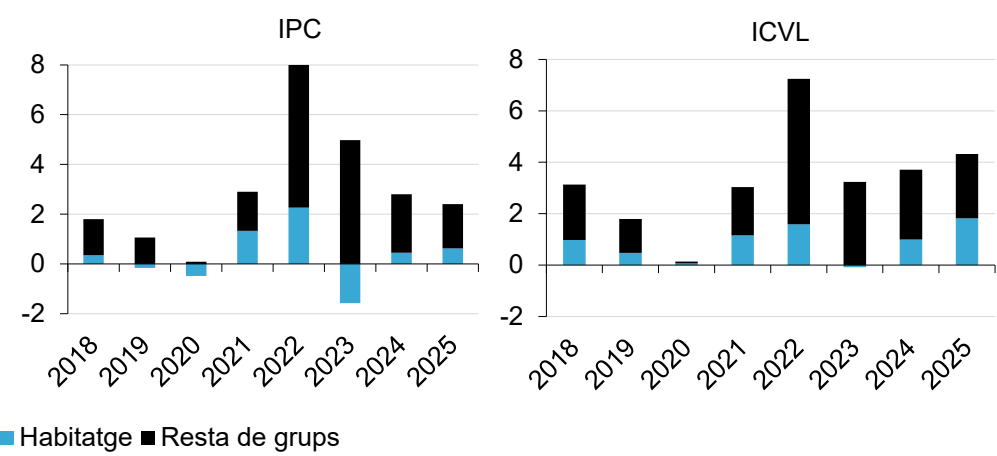
Si es té en compte la despesa de les llars en habitatge en propietat, la inflació de l'any 2025 hauria estat del 4,3 %

Tal i com s'ha esmentat a l'anàlisi de la inflació per grups, a grans trets es pot dir que el grup de l'habitatge inclou tant els subministraments com els lloguers, però a la pràctica són els subministraments els que condicionen el comportament del grup, tant per la manera com es recullen els lloguers com per la ponderació que tenen ambdós components, gairebé idèntica. A aquest fet, que ja representa una limitació, se n'ha d'afegir un altre, i és que l'habitatge en propietat no hi està inclòs, perquè la propietat és considerada un bé d'inversió²². Aquest fet sobreestima el poder adquisitiu dels salaris i les pensions, que normalment s'actualitzen segons el creixement de l'IPC.

A Monreal (2026) es va dissenyar un índex de cost de vida de les llars (ICVL), que inclou, dins de la cistella de l'IPC, la despesa que comporta l'habitatge en propietat. Segons aquest índex, la inflació del 2025 no hauria estat del 2,4 % sinó del 4,3 %, amb una aportació del grup de l'habitatge d'1,8 punts percentuals (pp).

²² Per a una anàlisi en detall d'aquesta qüestió i de la construcció de l'Índex del cost de la vida de les llars podeu consultar l'article MONREAL, Anna. «Habitatge en propietat: una proposta per aproximar el cost de la vida de les llars». *Nota d'Economia* [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Finances], núm. 109 (2026), p. 131-149.

Si s'incorpora la despesa que comporta l'habitatge en propietat, la inflació de l'any 2025 hauria estat del 4,3%, 1,9 punts per sobre de la inflació general que ha mostrat l'IPC
(increments anuals en % de l'IPC i de l'ICVL)

Font: elaboració pròpia a partir de Monreal, A. (2026)

8.

La millora de la renda es concentra en els decils baixos

Els bons resultats macroeconòmics i el dinamisme del mercat de treball es traslladen d'una manera només parcial al llars

Les xifres de creixement del PIB consoliden Catalunya com una de les economies més dinàmiques del sud d'Europa en un escenari internacional complicat. El mercat de treball acompanya aquest dinamisme amb bons resultats, i en aquest context, caldria esperar una millora sostinguda del benestar de les llars.

Tanmateix, les dades de l'Enquesta de condicions de vida (ECV) revelen una realitat més complexa. Malgrat el creixement dels ingressos nominals, la renda real de les llars ha crescut només un 1,7 % el 2024²³, molt per sota del ritme que marcaria un cicle expansiu com l'actual. És significatiu, també, el fet que aquest creixement no es distribueix de manera uniforme, i es reparteix de manera molt desigual en funció, sobretot, de l'edat, el lloc de naixement i el percentil de renda. Aquesta realitat és especialment contundent en alguns sectors de població: la pobresa infantil, amb un 30,3%, és de les més altes de la Unió Europea.

Aquests resultats posen de manifest una desconnexió estructural entre els indicadors agregats de l'economia i les condicions de vida reals de la població. Les grans xifres macroeconòmiques registren bons resultats, però aquesta millora no es trasllada amb la mateixa intensitat a tota la societat catalana.

²³ En aquest capítol es mostren les principals dades de desigualtat, renda i privació material que sorgeixen de l'Enquesta de condicions de vida (ECV). La darrera edició de l'enquesta és l'ECV 2025. Un dels indicadors de referència que es deriva de l'ECV és la taxa de risc de pobresa i exclusió social, o taxa AROPE (*at-risk-of-poverty and exclusion rate*). Aquesta taxa mostra el percentatge de persones que es troben en risc de pobresa (TRP), o tenen privació material i social severa (PMSS) o bé viuen en llars amb baixa intensitat del treball (BIT). A més a més, l'ECV dona informació acurada sobre la distribució de la renda de les llars, cosa que permet conèixer els nivells de desigualtat. És important advertir que a la darrera edició de l'enquesta (ECV 2025), tant la taxa de risc de pobresa com la de baixa intensitat del treball fan referència a l'any anterior a l'enquesta, és a dir, el 2024. Per contra, la taxa de privació material i social severa fa referència a l'any 2025.

La renda de les llars experimenta un creixement de l'1,7% en termes reals
Any 2024 (ECV 2025)

	Renda mitjana neta (en euros)			% variació ECV 2024/ECV 2025 (en termes reals)		
	Per llar	Per persona	Per unitat de consum ⁽¹⁾	Per llar	Per persona	Per unitat de consum ⁽¹⁾
Sense fills dependents ⁽²⁾	39.675	21.221	27.946	2,5	1,6	1,9
Unipersonal	23.248	23.248	23.248	1,2	1,2	1,2
Dos adults sense fills dependents	45.642	22.821	30.428	3,0	3,0	3,0
Altres llars sense fills dependents	61.143	17.916	27.650	1,8	0,1	0,7
Amb fills dependents	52.172	13.445	22.979	0,5	0,1	-0,1
Un adult amb un o més fills dependents	26.806	11.136	16.684	2,0	1,8	1,4
Dos adults amb un o més fills dependents	51.649	13.773	23.733	1,4	1,0	0,8
Altres llars amb fills dependents	64.723	13.261	22.769	-3,9	-2,3	-2,6
Total	43.889	17.262	25.424	1,7	1,4	1,3

⁽¹⁾ La renda mitjana per persona s'obté dividint els ingressos nets de la llar entre el nombre de membres d'aquesta llar. En canvi, els ingressos per unitat de consum de la llar s'obtenen dividint els ingressos totals de la llar entre el nombre d'unitats de consum. Per determinar el nombre d'unitats de consum equivalents de les llars s'utilitza l'escala de l'OCDE modificada, que dona un pes d'1 al primer adult, un pes de 0,5 a la resta d'adults i un pes de 0,3 als menors de 14 anys.

⁽²⁾ Els fills dependents són la població menor de 18 anys i la que té entre 18 i 24 que viu almenys amb un dels pares i que és econòmicament inactiva.

Font: Idescat.

La renda de les llars mostra un creixement real discret, de l'1,7 %

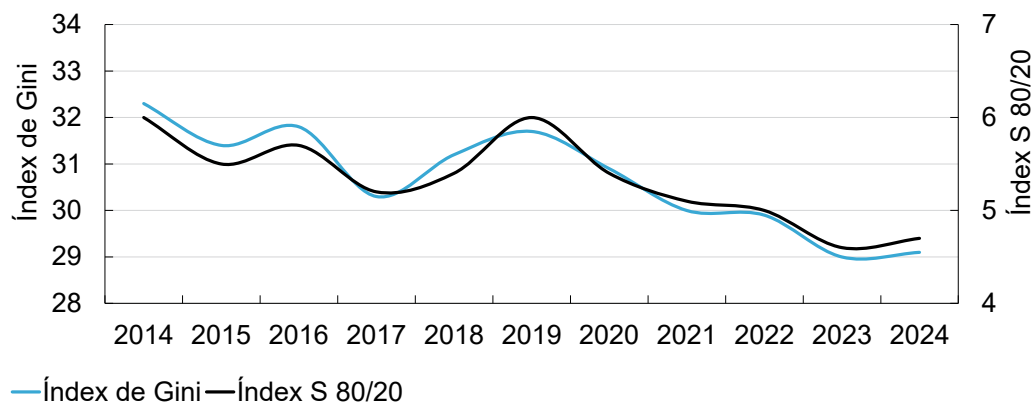
La renda mitjana neta que les llars van percebre durant el 2024 va ser de 43.889 euros, i la renda per persona va ser de 17.262 euros. Tot i que els increments nominals són relativament elevats (del 4,6 % i del 4,3 %, respectivament), els increments reals van ser menors, de l'1,7 % i de l'1,4 %. El creixement de la renda real de les llars contrasta amb el de l'any 2023, que havia sigut del 4,4 %.

Si la comparació es fa amb la variació de la renda mitjana neta del període de recuperació postcrisi financera (2014-2024), l'increment real de la renda acumulat ha estat del 16,0 % per a les llars, un fet que es pot qualificar de modest i que, com es veurà més endavant, es reparteix de manera molt desigual.

La tendència dels índexs de desigualtat de la renda és a la millora, tot i que l'últim any la desigualtat creix

La tendència general de la desigualtat durant els anys posteriors a la crisi financera ha estat cap a la reducció. Amb les dades que fan referència a la renda del 2024, l'índex de Gini s'ha reduït 3,2 punts, i l'índex S80/S20 s'ha reduït 3,8 punts en deu anys. Malgrat tot, l'últim any aquests dos índexs registren un creixement d'una dècima. Aquesta evolució ha estat possible, sobretot, per la millora dels decils baixos de renda.

La darrera dècada, la desigualtat disminueix a Catalunya

Font: Idescat.

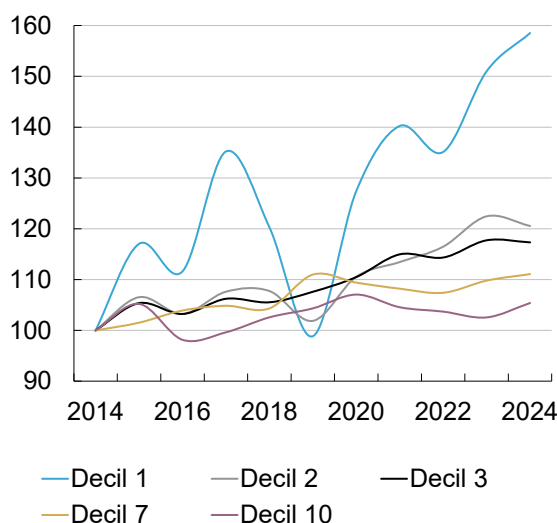
Si bé en les darreres edicions tots els decils baixos de renda milloraven, el 2024 el creixement de renda es concentra en el primer decil

Un dels trets més destacats de la darrera edició de l'ECV és el creixement de la taxa de risc de pobresa (TRP), que com es comentarà més endavant, passa del 17,4 % al 18,9 %. En l'edició passada (corresponent a l'any 2023) la taxa havia disminuït força, un fet atribuïble al creixement de la renda dels primers decils (vegeu el gràfic següent, a l'esquerra). L'any 2024, en canvi, el creixement es concentra força en el primer decil que, com es pot veure al gràfic de la dreta és, de lluny, el que ha experimentat un creixement més destacat entre els anys 2021 i 2024²⁴.

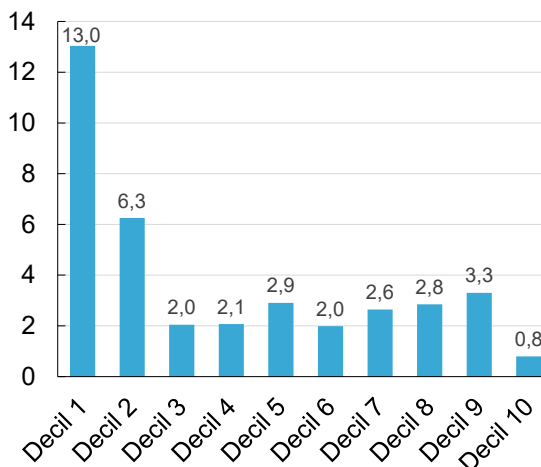
²⁴ Les dades de l'ECV Catalunya s'estructuren en un panel rotatiu de 4 anys (disseny recomanat per Eurostat per a l'EU-SILC), en el qual cada any se substitueix aproximadament un 25 % de la mostra per llars noves. Gràcies a aquest disseny, una part de les llars poden ser seguides en anys consecutius, cosa que permet confirmar que els canvis observats en els llindars de renda per decils no responen exclusivament a canvis en la composició de la mostra, sinó que reflecteixen en bona part variacions reals de renda de les mateixes llars.

El creixement de la renda mitjana del primer decil és més pronunciat que el de la resta de decils, mentre que els decils corresponents a les rendes mitjanes presenten una situació d'estancament.

Increment de la renda mitjana real.
Índex any 2014=100

Increment de la renda mitjana real (%).
Període 2021-2024

Notes: els anys de l'eix horitzontal fan referència a l'any en què s'han obtingut les rendes de les persones enquestades. La renda de l'any 2024 es va publicar a l'edició ECV 2025. Els increments dels decils són els increments de la mitjana per unitat de consum de cada decil.

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'ECV.

En contrast amb el gran creixement del primer decil en el període 2021-2024, els decils de renda corresponents als estrats mitjans mostren creixements moderats

A banda de l'elevat creixement de renda del primer decil destaca un altre fet, i és l'estancament, en tot el període, dels trams mitjans i alts de la distribució. El sisè, per exemple, registra un dels creixements més continguts (2,0 %). Inclou les llars amb ingressos per unitat de consum d'entre 23.102€ i 25.957€. Es tracta de llars on el salari mitjà individual de les persones que treballen és de 24.874 euros anuals, amb un poder adquisitiu força compromès. Pel que fa al primer decil, és el que experimenta un creixement més destacat, del 13,0 % de la renda mitjana.

Aquesta millora dels estrats inferiors de la distribució de la renda és compatible amb el que ha succeït amb el salari mínim interprofessional (SMI) i la renda garantida de ciutadania (RGC). L'SMI va créixer un 5,0 %, i l'indicador de renda de suficiència (IRSC), a partir del qual es calculen prestacions com la RGC, va créixer un 5,4 %. Per la seva banda, el 2024 la pensió mitjana de jubilació va augmentar un 9,1 %. Tots aquests percentatges indicats són en termes nominals.

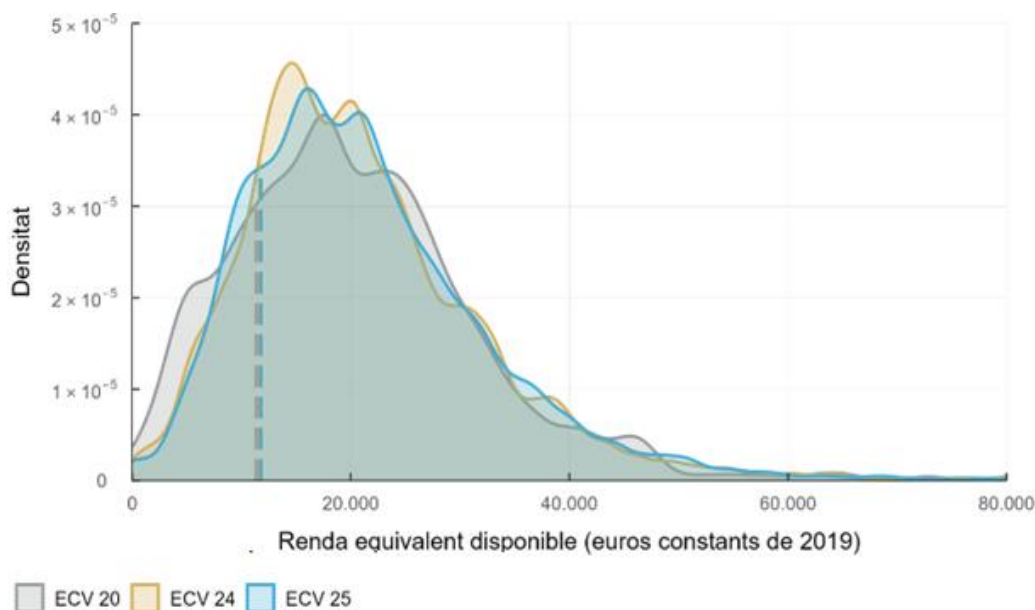
El risc de pobresa augmenta, i això conviu amb la millora de la desigualtat i, també, amb la millora de la pobresa més severa

Aquesta reducció de les desigualtats, junt amb el destacable increment de la renda dels percentils més baixos dels darrers anys es pot confirmar amb el gràfic de densitat següent. En aquest gràfic es presenten les edicions dels anys 2019, 2023 i 2024. S'inclou la referència de l'any 2019 perquè va ser el primer any de desplegament complet de la RGC, i també l'any en què l'SMI va créixer un 22,3 % (entre aquest any i el 2024, l'SMI ha crescut un 35,7 % i s'ha situat en els 15.876 euros anuals).

Entre els anys 2019 i 2023 s'observa una disminució de l'àrea de la corba situada a l'esquerra del llindar de risc de pobresa (marcat amb una línia discontinua), coherent amb un descens de la taxa de risc de pobresa molt evident, de 4,2 punts percentuals. No obstant això, el 2024 hi ha un augment de la corba a la zona propera al llindar i, a la vegada, una disminució als trams més baixos, corresponents al primer decil de renda. Aquest fenomen és el que fa créixer la pobresa relativa l'últim any (hi ha més persones sota el llindar de risc de pobresa establert en el 60 % de la mediana dels ingressos) i, a la vegada, fa baixar la taxa de pobresa severa fins al 6,9 % (el mínim de la sèrie), perquè hi ha menys persones sota el llindar del 40 % de la mediana. De manera gràfica, la distribució de les llars pateix una compressió per dalt i per baix que acumula les llars just a sota del llindar de risc de pobresa.

El 2024 la taxa de risc de pobresa augmenta perquè creix la distribució d'ingressos per la zona inferior molt propera al llindar

Funcions de densitat de la renda equivalent de les llars de les edicions ECV 2020, ECV 2024 i ECV 2025

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'ECV.

Després d'anys de descensos, la taxa de risc de pobresa creix 1,5 punts percentuals i se situa en el 18,9 %

La TRP amaga realitats molt diverses. Per exemple, es detecta una diferència entre les llars que tenen fills dependents i les llars que no en tenen. Per a les primeres, la TRP és del 24,5 %, mentre que per a les segones és del 13,2 %. Les llars monoparentals són les més pobres: el 47,0 % de les llars monoparentals es troba en risc de pobresa.

El lloc de naixement i el fet de tenir fills determinen els registres de la taxa de risc de pobresa de les llars. Persones en risc de pobresa per sexe i per tipus de llar. ECV 2025

	Persones (milers)	Taxa (%)
Sexe		
Dones	812,0	19,9
Homes	706,2	17,8
Lloc de naixement (16 anys i més)		
Espanya	541,3	10,7
Resta de la UE	82,7	27,3
Fora de la UE	542,6	36,1
Tipus de llar		
Sense fills dependents ⁽¹⁾	519,9	13,2
Unipersonal	194,6	23,3
Dos adults sense fills dependents	195,4	11,2
Altres llars sense fills dependents	129,9	9,6
Amb fills dependents ⁽¹⁾	998,3	24,5
Un adult amb un o més fills dependents	125,6	47,0
Dos adults amb un o més fills dependents	603,7	23,5
Altres llars amb fills dependents	269,0	21,8
Total	1.518,2	18,9

⁽¹⁾ Els fills dependents són la població menor de 18 anys i la que té entre 18 i 24 que viu almenys amb un dels pares i que és econòmicament inactiva.

Font: Idescat i elaboració pròpia a partir de les microdades de l'ECV.

El lloc de naixement determina en bona part la renda i, en conseqüència, la resta d'indicadors de pobresa i exclusió social

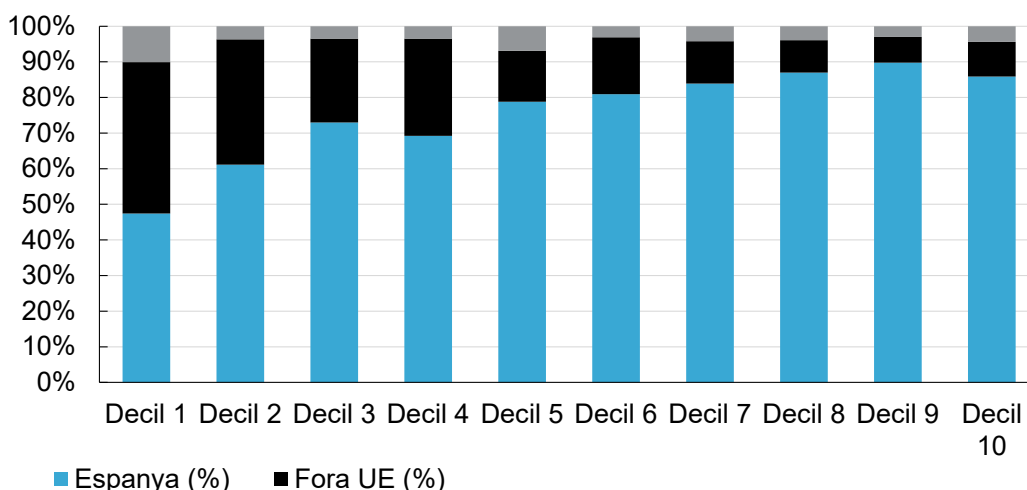
El lloc de naixement també és determinant en termes de pobresa relativa. El 2024, el 36,1 % de les persones nascudes fora de la UE eren pobres, mentre que només ho eren el 10,7 % dels nascuts a Espanya, una bretxa que respon principalment a diferències en l'antiguitat laboral, el tipus de contracte i l'accés a l'habitatge, més que a l'origen en si mateix. El diferencial, de 25,4 punts, ha crescut respecte de l'any 2023, en què va ser de

21,7 punts percentuals. La taxa per als espanyols pràcticament s'ha mantingut (ha crescut en mig punt), mentre que la taxa dels nascuts a fora de la UE ha crescut en 4,2 punts.

En l'anàlisi de les llars per trams de renda també aflora aquest patró, que vincula el nivell de renda amb el lloc de naixement. Així, les persones nascudes a fora d'Espanya són majoria al decil inferior (52,6 %), i al segon representen el 38,9 %. Al sisè, que és el que presenta un creixement més feble en el període 2021-2024, el 80,9 % són persones nascudes a Espanya. En els trams més elevats de renda és on trobem una proporció més elevada de nascuts a Espanya (89,8 % al novè, i 85,8 % al desè). Aquests decils també mostren un comportament estancat i, per tant, una pèrdua de poder adquisitiu.

Les persones nascudes a l'estranger es concentren en els primers decils de renda. Les persones nascudes a Espanya, en canvi, són majoritàries en els decils amb creixements de renda més estancats

Percentatge de persones per lloc de naixement. Any 2024

Nota: el lloc de naixement és el de la persona de referència de la llar.

Font: elaboració pròpia a partir de les microdades de l'ECV.

Les persones més grans són les que tenen una taxa de risc de pobresa més baixa (14,2 %)

Pel que fa als majors de 64 anys, sempre han mostrat una posició relativa més favorable, i l'últim any han registrat una TRP del 14,2 %, per sota de la UE-27 (16,6 %). Aquest tram d'edat és el que experimenta una variació més rellevant segons si es té en compte el lloguer imputat en el càlcul de renda²⁵. El lloguer imputat s'aplica a les llars que no paguen un

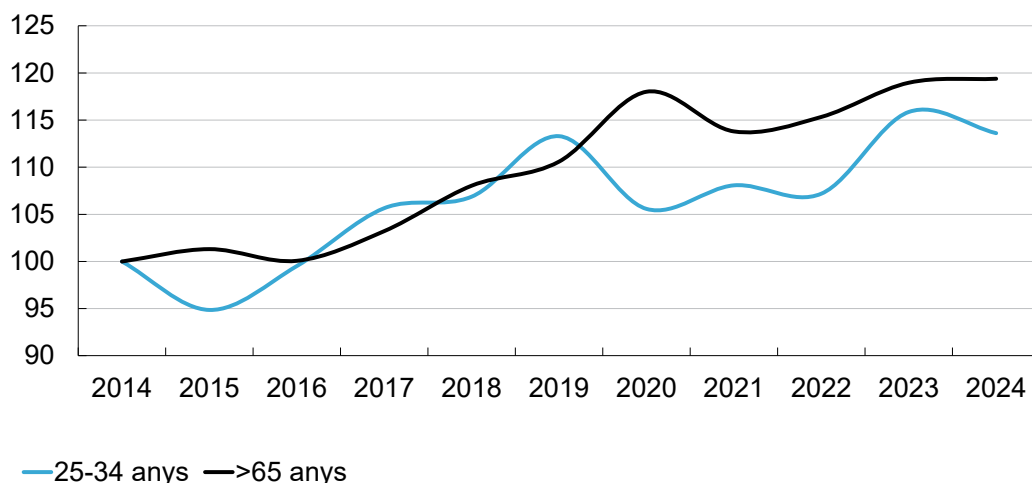
²⁵ L'habitatge és un element essencial que explica bona part de les desigualtats. Podeu consultar el requadre "Evolució recent de la crisi d'accessibilitat a l'habitatge" d'aquest mateix informe anual.

lloguer complet per ser propietaris o per tenir un habitatge llogat a un preu inferior al de mercat o gratuït. En el cas de les persones de més de 64 anys, si es té en compte el lloguer imputat, la TRP és del 8,5 %. En el cas dels dos altres grups d'edat per als quals l'Idescat dona dades, les variacions de la TRP amb i sense lloguer imputat no són tan significatives.

L'anàlisi de la renda i la pobresa relativa per edats va força vinculada a l'evolució de les pensions de jubilació i també dels salaris. En el període 2014-2024, que recull els anys posteriors a la crisi financera, la renda real de les persones joves de 25 a 34 anys va créixer un 13,6 %, mentre que la de les persones de 65 anys o més ho va fer un 19,4 %. En termes reals, la pensió contributiva de jubilació del règim general en aquest període va créixer un 13,3 %, mentre que els salaris dels joves d'edats compreses entre els 25 i els 34 anys va créixer un 7,6 % (dada del 2023).

En el període post crisi, les persones grans han experimentat un guany de poder adquisitiu més elevat que les persones joves

(Renda mitjana per persona a preus constants, indexada l'any 2014)

Nota: els anys indicats a l'eix horitzontal fan referència a l'any anterior a la publicació de la corresponent enquesta.

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat.

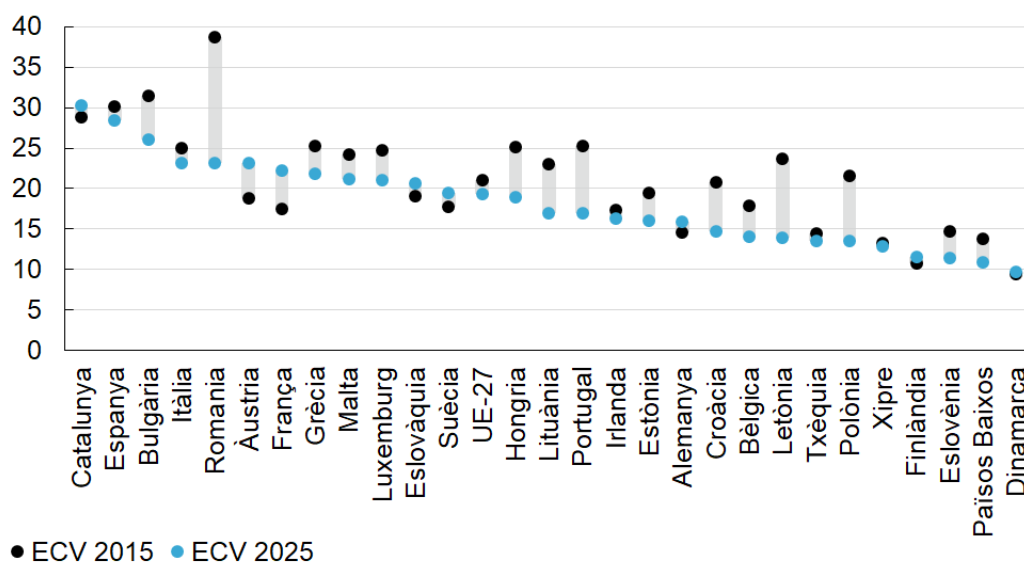
La pobresa infantil encara és molt alta en el context europeu, un fenomen que a Catalunya és persistent

L'anàlisi de la renda per edats té un altre aspecte molt rellevant, que és el de la pobresa infantil. A Catalunya, l'any 2024, va ser del 30,3 %. Respecte de l'any 2014 ha crescut 1,5 punts percentuals i és de les més altes de la UE-27.

El fenomen de la pobresa infantil és una qüestió de primer ordre que mereix una anàlisi en profunditat. Cal tenir en compte que alguns recursos destinats específicament a la infància com ara beques menjador, ajudes escolars o altres prestacions en espècie no sempre

queden plenament reflectits en els registres de renda utilitzats per l'EU-SILC. Aquest fet podria afectar parcialment la mesura monetària de la pobresa infantil, tot i que caldria contrastar-ho també amb polítiques familiars que es porten a terme en altres països.

La taxa de pobresa infantil a Catalunya és persistentment alta, superior a la de tots els països de la Unió Europea
(taxa de risc de pobresa dels menors de 16 anys)

Font: Idescat i Eurostat.

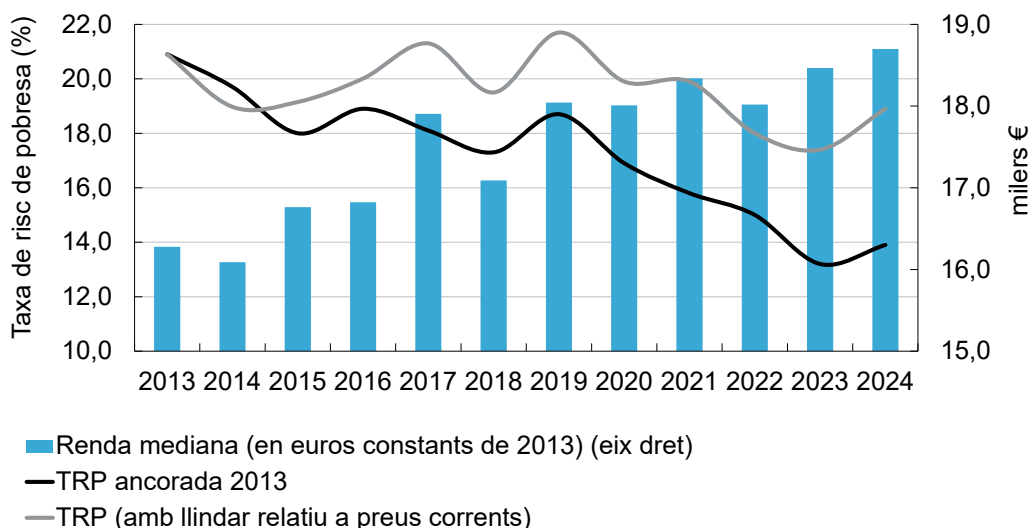
La taxa de pobresa ancorada trenca la dinàmica baixista i el 2024 creix en set dècimes

La pobresa que considera la TRP és relativa. Quan la renda creix, normalment creix el llindar i també el nombre de persones que s'hi troben per sota, de manera que no és estrany que increments de renda portin associades taxes més elevades de risc de pobresa. És molt útil veure la pobresa ancorada en un any determinat, la qual ens permet veure la TRP amb un llindar independent de les variacions de renda. En el gràfic de sota es pot veure què ha succeït en termes reals amb la distribució quan fixem el mateix llindar que hi havia el 2013, publicat a l'ECV del 2014 (9.767,40 euros anuals). Aquesta comparació, que extreu la relativitat del concepte de pobresa de l'EU-SILC, ens permet copsar què ha succeït amb el risc de pobresa i la renda des que es va iniciar la recuperació econòmica després de la crisi financera global.

La taxa de risc de pobresa ancorada (línia negra) permet veure el percentatge de persones que l'any 2024 es trobaven en risc de pobresa si tenim en compte el llindar de l'any 2013. Veiem que la progressió és positiva: el 2013, el 20,9 % de les persones vivien sota del llindar fixat en 9.767,40 euros anuals. El 2024, aquest percentatge era del 13,9 %. En aquest període, la renda mediana millora en termes reals, en un 14,9 %, tot i que el darrer

any la pobresa ancorada ha crescut set dècimes i trenca la dinàmica a la baixa registrada durant tot el període (amb l'excepció dels anys 2016 i 2019).

El 2013, el 20,9% de les persones vivia per sota del llindar de la pobresa. El 2024 vivien sota el mateix llindar el 13,9%.

Notes: la TRP ancorada el 2013 es defineix com el percentatge de població amb una renda inferior al «llindar de risc de pobresa» calculat de manera estàndard per a l'any base, el 2013 i ajustat segons la inflació.

Font: Idescat i elaboració pròpia.

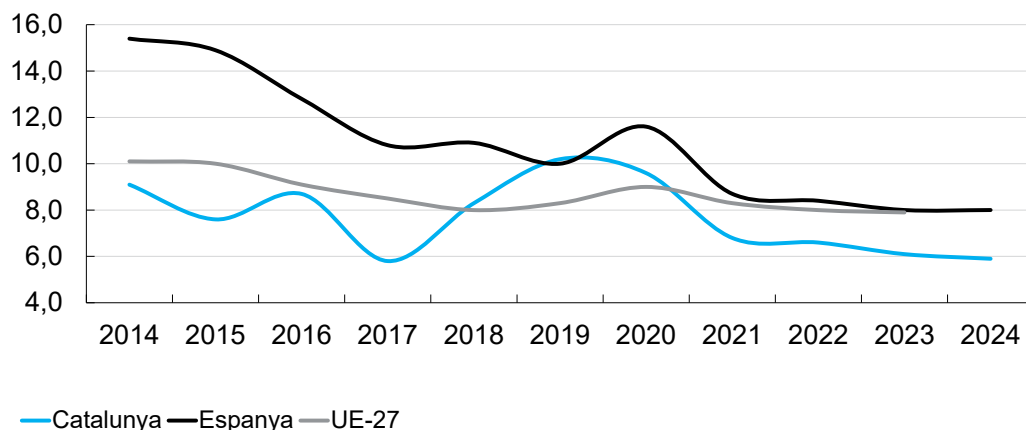
La bona evolució del mercat laboral es trasllada a les llars, i creix el percentatge de llars on els seus membres treballen

L'augment de l'ocupació a Catalunya es trasllada a les llars, i aquest fet es reflecteix en la taxa de persones que viuen en llars amb baixa intensitat del treball (BIT). Específicament, aquesta taxa mesura el percentatge de persones de 0 a 64 anys que viuen en llars on les persones de 18 a 64 han treballat menys del 20 % del seu potencial de treball durant l'any anterior al de l'enquesta. Després d'un màxim registrat l'any 2019 (10,2 %), en aquesta edició la taxa BIT ha seguit en descens, fins al 5,9 %. Aquesta dada és inferior a l'espanyola (8,0 %) i a la de la UE-27 (7,9 %).

Dins del marc europeu, Catalunya presenta bons registres en aquesta taxa, una dada que la taxa d'atur confirma (8,9 % l'any 2024). Malgrat això, s'ha de tenir en compte que la taxa BIT té en compte una situació laboral molt poc exigent: en el moment en què els adults de 18 a 64 anys de la llar superen el 20 % del temps potencial que haurien pogut treballar durant l'any, les persones que viuen en aquella llar no computen per a la taxa BIT, de manera que la taxa pot explicar poc de la qualitat dels contractes, ni de la seva parcialitat ni temporalitat.

La taxa de persones que viuen en llars amb baixa intensitat del treball reflecteix el dinamisme del mercat de treball

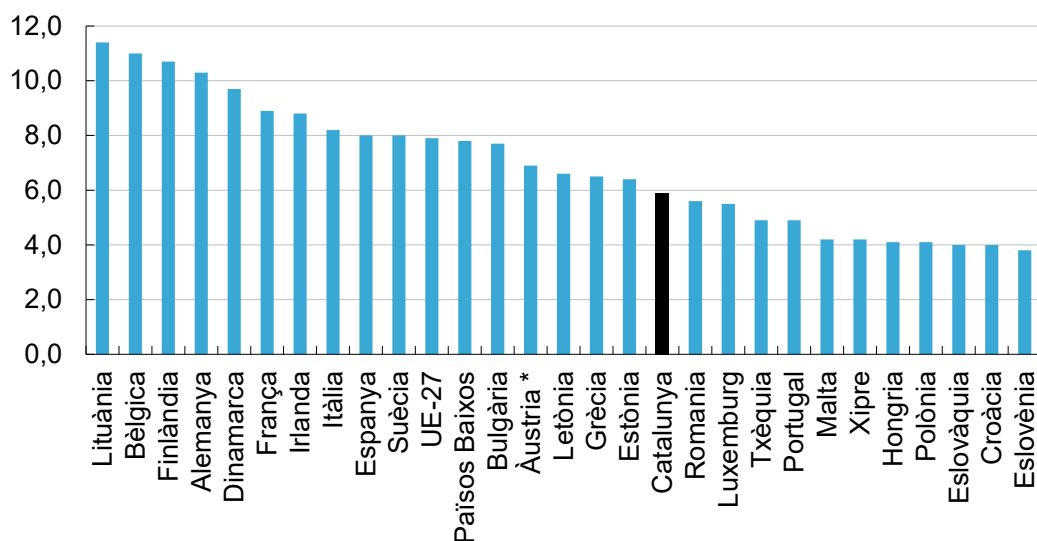
(% de persones que viuen en llars amb baixa intensitat del treball)

Font: Idescat i Eurostat.

L'any 2024, dins del context europeu, Catalunya té una de les taxes de persones que viuen en llars amb baixa intensitat del treball més baixes.

(% de persones que viuen en llars amb baixa intensitat del treball. ECV2025)

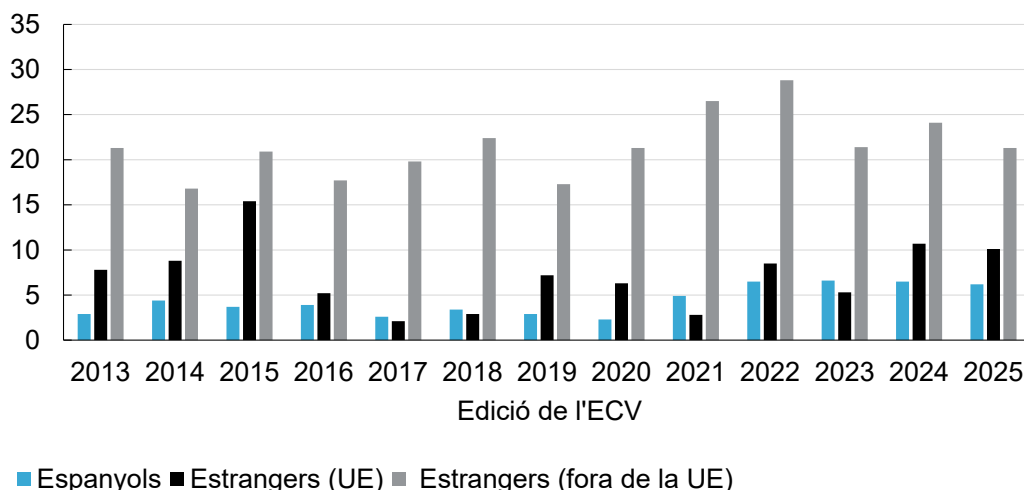
Font: Idescat i Eurostat.

Destaquen algunes situacions en termes de privació material, algunes relacionades amb la pujada de preus dels darrers anys en l'alimentació i els subministraments energètics de les llars

La taxa de privació material i social severa (PMSS) recull aquelles persones que presenten una mancança forçada d'almenys set de tretze ítems, és a dir, que incorpora també aspectes socials, com el fet de poder participar regularment en activitats d'oci.

La taxa PMSS és l'únic dels tres components de la taxa AROPE que fa referència al mateix any de l'enquesta. Per tant, l'edició de l'ECV del 2025 presenta les privacions de l'any 2025. És molt important tenir aquest fet en compte, perquè si bé la inflació de l'any 2025 no va ser tan elevada com la d'anys anteriors, recull tendències inflacionistes acumulades en alguns grups de productes com els aliments.

Les persones amb nacionalitat de fora de la Unió Europea presenten taxes de privació material i social severa molt superiors a les persones amb nacionalitat espanyola. (% de població de 16 anys i més amb privació material i social severa)

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'ECV.

Després d'haver assolit un mínim l'any 2017, amb un 6,1 %, la taxa mostra cert estancament al voltant del 9 %, amb una incidència elevada en algunes privacions. Les més destacades són el percentatge de persones que no es poden fer càrrec de despeses imprevistes (35,5 %) i el de les persones que no es poden permetre fer vacances mínim una setmana l'any (29,4 %). Hi ha privacions amb percentatges menys elevats, però que han patit un creixement important els últims anys; l'any 2017, només l'1,8 % de les persones no es podien permetre menjar carn, pollastre o peix almenys cada dos dies. El 2025 el percentatge és del 5,7 %, i des de l'any 2022 no baixa del 5 %, un nivell coherent amb l'efecte persistent de la inflació acumulada en els aliments. L'altre ítem que segueix el mateix patró, i per les mateixes causes, és el del percentatge de persones que no poden

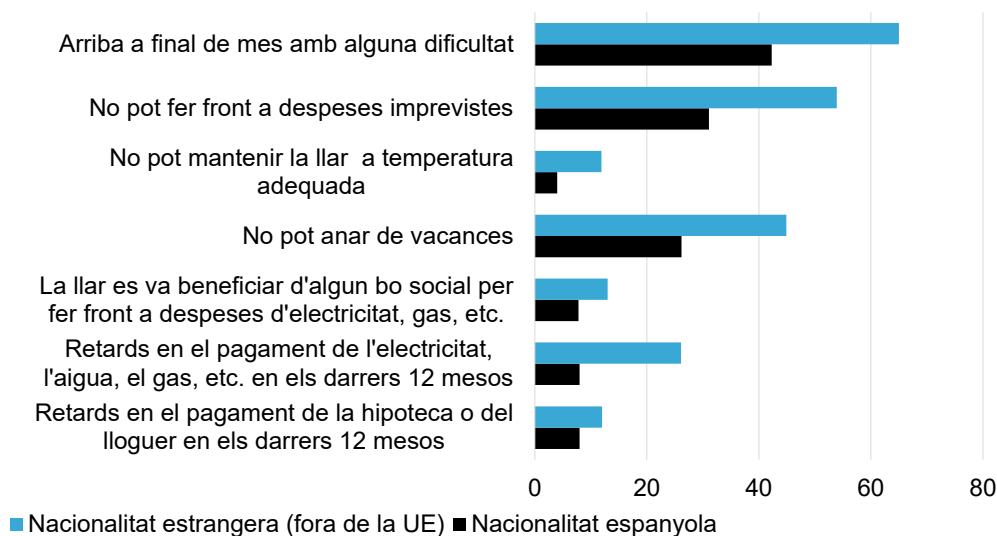
mantenir la llar a temperatura adequada, que el 2025 va ser del 16,8 % i que, si bé és 3,2 punts percentuals inferior que el 2023, està força allunyat del valor del 2013 (5,2 %).

Aquesta dimensió material de la pobresa, tal com també passava amb la renda, posa en relleu importants diferències segons la nacionalitat. De fet, la taxa per a les persones amb nacionalitat espanyola és moderada (el 2025 va ser del 6,2 %), però la de les persones estrangeres de fora de la UE triplica la dels espanyols (21,3 %), diferencial que s'explica en bona part per la seva concentració en sectors i llocs de treball més precaris.

En alguns ítems, el diferencial entre els estrangers de fora de la UE i els espanyols és especialment elevat. Destaca el de les persones que no poden fer front a despeses imprevistes, que en el cas dels estrangers és del 53,9 % (31,1 % en el cas dels espanyols). El 65 % de les persones estrangeres arriba a final de mes amb alguna dificultat (42,3 % en el cas dels espanyols).

Les persones amb nacionalitat de fora de la UE presenten una incidència més elevada en totes les privacions.

(% de persones amb 16 anys o més amb privació. Per nacionalitat.

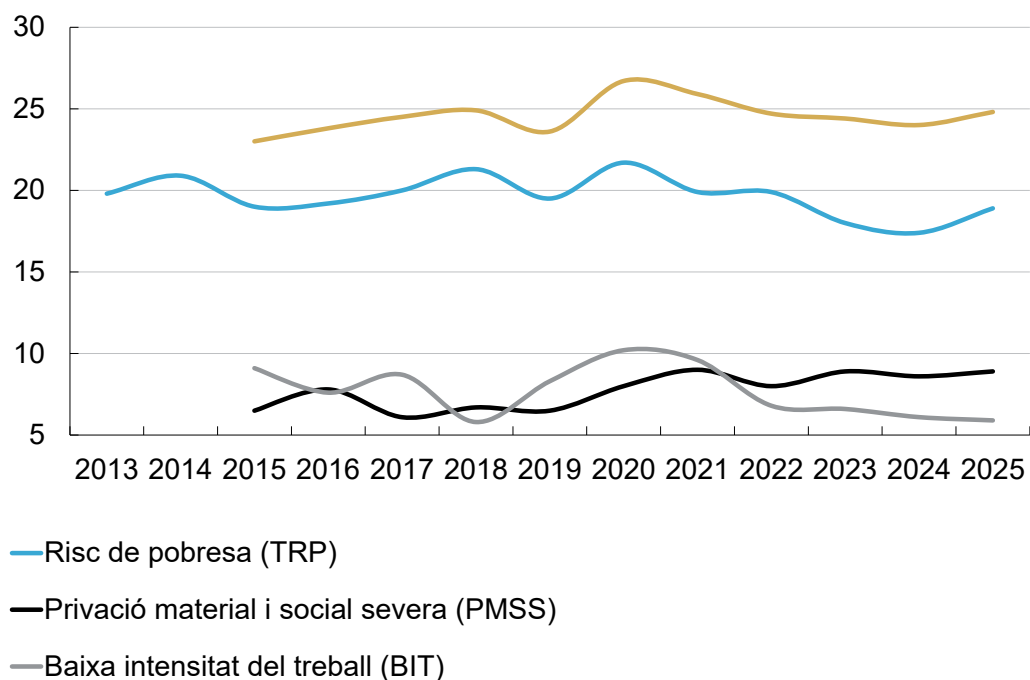

Font: elaboració pròpia a partir de les dades de l'ECV 2025.

L'augment de la privació material i de la pobresa relativa impulsen el risc d'exclusió social fins al 24,8 %, malgrat la millora en la intensitat laboral de les llars

La taxa AROPE mesura les persones que es troben almenys en una de les tres situacions descrites en el capítol (baixa intensitat de treball, privació material severa i/o taxa de risc de pobresa). És un indicador complex però àmpliament utilitzat per descriure situacions d'exclusió social. Segons l'edició 2025 de l'ECV, la taxa AROPE va créixer vuit dècimes, i se situa en el 24,8 %. Aquest increment es deu tant al creixement de la taxa de privació material i social severa com, especialment, al de la taxa de risc de pobresa.

La taxa AROPE creix dues dècimes, degut sobretot a l'increment de la taxa de risc de pobresa (evolució de la taxa AROPE i dels seus components)

Notes:

(1) A partir de l'edició 2021, la taxa AROPE s'adapta als objectius de l'Agenda 2030 amb dues novetats que afecten a la taxa BIT i a la taxa PMSS. Per això, en el gràfic es mostren aquestes dues taxes i l'AROE des del 2015 (any fins al que es fa el càlcul retrospectiu), mentre que la TRP, que no ha patit canvis, es mostra des del 2013.

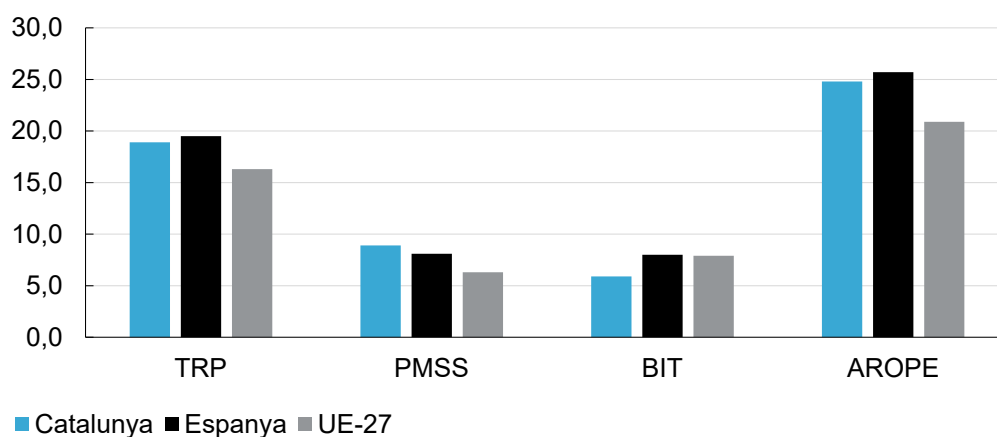
(2) Els anys indicats a l'eix horitzontal fan referència a l'any de publicació de la corresponent enquesta. La TRP i la taxa BIT fan referència a l'any anterior al de l'enquesta, però la taxa PMSS fa referència al mateix any.

Font: Idescat.

Catalunya presenta nivells més elevats de pobresa i privació material que la mitjana de la UE-27, tot i que la participació laboral de les llars és comparativament alta

Catalunya es troba per sobre dels valors de la UE-27 en tots els components de l'AROE excepte en la taxa BIT (5,9 %), que es troba per sota de l'agregat europeu (7,9 %). Destaca, també, la diferència en la taxa PMSS, que a Catalunya és del 8,9 % i a la UE-27 és del 6,3 %. El resultat és una taxa AROPE a Catalunya (24,8 %) que es troba per sobre de l'europea (20,9 %).

Els components de l'AROE a Catalunya presenten valors més elevats que els de la UE-27, excepte la taxa de persones que viuen en llars amb baixa intensitat del treball (BIT) (valors de la taxa AROPE i dels seus components. ECV 2025)

Font: Idescat, INE i Eurostat.

Requadre 6.

Evolució recent de la crisi d'accessibilitat a l'habitatge

En els darrers anys, l'accessibilitat de l'habitatge s'ha deteriorat per la combinació d'una compravenda menys accessible, una oferta nova insuficient i un parc social molt reduït. L'augment dels preus de compra i les dificultats d'accés al crèdit han desplaçat una part creixent de les noves llars cap al lloguer de mercat, amb un impacte especialment intens entre joves, llars de renda baixa i persones nascudes a l'estranger. Aquest requadre analitza els condicionants de fons d'aquest empitjorament de l'accessibilitat i els seus efectes diferenciats sobre els diferents tipus de llars.

Tot i la millora agregada dels indicadors, la sobrecàrrega residencial persisteix entre els llogaters de mercat més vulnerables. I malgrat que la regulació de preus ha permès una moderació de rendes als municipis tensionats, el seu efecte agregat dependrà de l'oferta efectiva, la mobilitat residencial i els possibles desplaçaments cap a altres modalitats o territoris. La resposta estructural passa per ampliar de manera sostinguda el segment d'habitatge assequible.

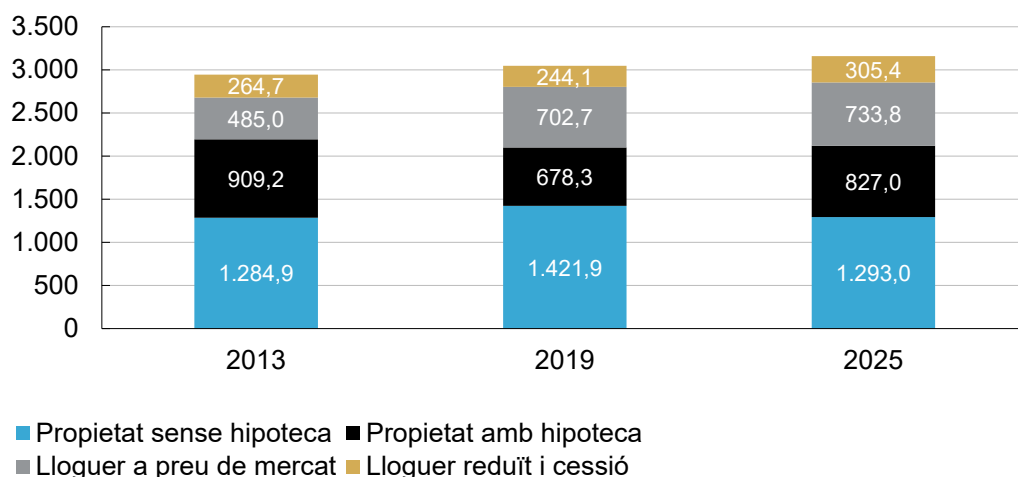
La crisi d'accessibilitat al mercat de compravenda tensa el mercat de lloguer

L'accés a la propietat s'ha endurit significativament en la darrera dècada. Els preus de compravenda han augmentat un 87,7 % a Catalunya des del 2015 (*Índice de precios de la vivienda* (IPV); INE). Malgrat això, el 2025 les operacions han superat les 112.500 unitats, per sobre dels nivells previs a la crisi immobiliària. La demanda es manté robusta per la pressió demogràfica i la creixent consideració de l'habitatge com a actiu d'inversió, però les condicions d'accés al crèdit hipotecari s'han tornat més restrictives per a les llars de renda baixa i mitjana, per a les quals l'entrada al mercat de propietat requereix un estalvi previ cada cop més difícil d'acumular.

L'oferta nova, en canvi, no ha seguit el ritme de la demanda. Els visats d'obra nova han passat dels 84.842 del 2007 als 15.812 del 2025, els costos de construcció han pujat un 27,6 % des del 2020, el sector pateix escassetat de mà d'obra i els processos de planificació urbanística s'allarguen en el temps. El resultat és un embut: la demanda que no pot accedir a la compra es desplaça cap al lloguer, cosa que dona continuïtat a un procés de transferència previ, posterior a la crisi financera, i molt més condicionat per les dificultats d'accés al crèdit i la situació del mercat de treball.

Aquesta dinàmica ha transformat l'estructura de tinença de l'habitatge a Catalunya. Tot i que dues de cada tres llars són propietàries (67,1 %), la propietat és cada vegada menys accessible per als joves i les noves llars que entren al mercat. Entre el 2013 i el 2025, el nombre de llars que viuen de lloguer a preu de mercat ha augmentat en 250.000 fins a un total de 734.000, mentre que les llars en propietat s'han reduït en unes 90.000 unitats fins als 2,1 milions, en un context en què el nombre total de llars ha crescut amb força.

El lloguer a preu de mercat absorbeix el creixement net de llars (en milers de llars)

Font: Elaboració pròpia a partir de l'ECV (INE).

La fractura és generacional: gairebé la meitat de les llars joves (18-29 anys) viuen de lloguer a preu de mercat (49,3 %). A les llars entre els 30 i 44 anys aquest percentatge és del 41,2 %, una franja d'edat que fa una dècada accedia majoritàriament a la propietat. El lloc de naixement també condiciona l'accés a l'habitatge: el 57,0 % de les llars encapçalades per una persona nascuda a l'estranger viuen de lloguer a preu de mercat, davant el 13,0 % de les encapçalades per persones nascudes a Espanya. Aquesta pauta s'ha reforçat amb la dinàmica demogràfica recent: entre 2021 i 2025, Catalunya ha guanyat 370.000 habitants, mentre que la població nascuda a Espanya s'ha reduït en més de 90.000 persones. Avui, més de 430.000 de les 734.000 llars llogateres estan encapçalades per una persona nascuda a l'estranger.

Qui entra al mercat de lloguer paga una renda mensual més elevada que qui ja hi és

El preu del lloguer es pot mesurar amb fonts que capturen segments diferents: els portals reflecteixen preus d'oferta, l'IPC recull l'evolució dels contractes existents i les fonts de registre permeten distingir entre preu d'entrada (INCASòL) i estoc vigent (SERPAVI). El 2024, l'INCASòL situa els nous contractes en 844 €/mes a Catalunya i 1.147 €/mes a Barcelona; el SERPAVI (Sistema Estatal de Referencia de Precios de Alquiler de Vivienda) aproxima l'estoc declarat en 700 i 900 €/mes, respectivament.

El 2024, la bretxa s’ha reduït respecte al pic del 2023 (del 25,2 % al 20,6 % a Catalunya i del 31,1 % al 27,5 % a Barcelona ciutat), cosa que apunta a un menor diferencial entre el preu d’entrada i l’estoc vigent. Tanmateix, la comparació entre fonts no permet atribuir aquesta evolució a la regulació.

La bretxa entre nous contractes i estoc varia amb el cicle del mercat

(renda en €/mes i % de la bretxa Incasol/SERPAVI)

Any	Incasol (nous)	SERPAVI (estoc)	Bretxa	Any	Incasol (nous)	SERPAVI (estoc)	Bretxa
Catalunya				Barcelona			
2014	540	500	7,9%	2014	688	623	10,5%
2018	698	543	28,6%	2018	930	715	30,0%
2021	724	614	17,9%	2021	919	800	14,9%
2023	835	667	25,2%	2023	1.136	867	31,1%
2024	844	700	20,6%	2024	1.147	900	27,5%

Font: Elaboració pròpia a partir d'Incasol (fiances de lloguer) i SERPAVI (Ministeri d'Habitatge, explotació de fonts tributàries AEAT). Dades anuals. Incasol reflecteix la mitjana aritmètica dels nous contractes signats; SERPAVI, la mediana de l'estoc complet de contractes vigents declarats a l'IRPF per persones físiques (vivenda col·lectiva), una diferència metodològica que tendeix a ampliar la bretxa observada. La darrera dada SERPAVI disponible és la de 2024. Cal tenir en compte, a més, que el SERPAVI exclou els arrendaments de persones jurídiques (societats, fons d'inversió, socimis), de manera que el parc total de lloguer és superior al que recull aquesta font.

L'esforç en habitatge: millora agregada, persistència entre els vulnerables

La mediana d'esforç entre les persones que viuen de lloguer a preu de mercat se situa en el 26,3 % de la renda disponible el 2025, enfront del 7,0 % de la propietària sense hipoteca i l'11,6 % de la propietària amb hipoteca, uns nivells similars als del conjunt d'Espanya. L'esforç dels llogaters a mercat ha baixat respecte al pic del 34,8 % de 2013, però aquesta millora cal interpretar-la amb cautela perquè en part reflecteix un efecte composició, ja que l'entrada al lloguer de llars de renda mitjana desplaçades de la compravenda eleva la renda mediana del col·lectiu llogater sense que cap llogater individual millori necessàriament. ²⁶

La taxa de sobrecàrrega ha seguit una trajectòria descendent a Catalunya, i ha passat de l'11,0 % el 2013 al 7,8 % el 2025, una taxa superior al conjunt d'Espanya (7,2 %) i semblant

²⁶ Per a una estimació de l'impacte de l'habitatge sobre el poder adquisitiu, MONREAL, Anna. (2026), «Habitatge en propietat: una proposta per aproximar el cost de la vida de les llars». *Nota d'Economia* [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Finances], núm. 109 (2026), p. 131-149.

a la mitjana de la Unió Europea (7,7 %). ²⁷ Però la millora agregada amaga realitats molt dispers. Un de cada quatre llogaters a preu de mercat destina més del 40,0 % dels seus ingressos a l'habitatge (23,2 %), gairebé deu vegades la proporció dels propietaris amb hipoteca (2,7 %). La sobrecàrrega es concentra al llarg de tres eixos: renda (el 29,2 % de les persones del primer quintil), tipus de llar (el 24,3 % de les famílies monoparentals i el 22,3 % de les llars unipersonals) i origen (el 16,4 % dels majors de 18 anys nascuts a l'estranger, enfront del 4,2 % dels nascuts a Espanya), una bretxa que reflecteix la intersecció entre precarietat laboral, lloguer de mercat i manca de xarxa de suport familiar.

La sobrecàrrega dels llogaters millora però encara és superior a la mitjana europea
(% de persones)

	2013	2017	2021	2023	2024	2025
Total						
Catalunya	11,0	10,7	10,4	9,6	8,4	7,8
Espanya	10,3	9,8	9,9	8,2	7,8	7,2
UE-27	11,1	10,4	8,7	8,8	8,2	7,7
Lloguer a mercat						
Catalunya	34,7	36,4	35,6	32,6	25,0	23,2
Espanya	42,3	42,1	40,9	30,6	28,1	26,8
UE-27	28,0	26,4	21,8	20,3	19,2	18,6

Font: Font: elaboració pròpia a partir de l'ECV (INE) i Eurostat (ilc_lvho07a, ilc_lvho07c). UE: UE-28 fins al 2019, UE-27 des del 2020. Indicador calculat sobre persones (pes RB050).

L'habitatge com a amplificador de la desigualtat

Els indicadors d'esforç i sobrecàrrega mesuren la pressió sobre les llars individuals. Però el conjunt de dades apunta a un fenomen més ampli: una segmentació creixent del sistema residencial, en què l'habitatge no només reflecteix la desigualtat sinó que l'amplifica. Quan es comptabilitza l'habitatge com a component del cost de vida, els guanys de poder adquisitiu de la darrera dècada desapareixen, un efecte que incideix tant en els llogaters com en les llars que viuen en l'habitatge del qual són propietaris, però que recau desproporcionadament sobre els llogaters.

²⁷ La taxa de sobrecàrrega es defineix com el percentatge de persones en llars on els costos totals d'habitatge (nets de subvencions) superen el 40,0 % de la renda disponible. Els costos inclouen, per als propietaris, interessos hipotecaris, assegurança i impostos; per als llogaters, el lloguer i despeses associades; i per a tots els règims, els subministraments. La definició exclou l'amortització del capital hipotecari.

El 2025, el 33,3 % de la població llogatera a preu de mercat viu sota el llindar de pobresa, el triple que entre els propietaris. ²⁸ Alhora, les dades d'IRPF revelen que el 7,3 % dels declarants amb rendes superiors a 60.000 € concentra una quarta part de les rendes de lloguer declarades, la qual cosa il·lustra el flux de renda dels arrendataris cap als arrendadors.

A aquesta dimensió de renda s'hi afegeix una dimensió patrimonial: l'accés a la propietat facilita l'acumulació d'actius i la transmissió intergeneracional de riquesa, mentre que la permanència prolongada en el lloguer de mercat redueix la capacitat d'estalvi i pot convertir les dificultats d'accés actuals en una bretxa patrimonial futura.

A aquesta fractura de renda i patrimoni s'hi afegeix la desigualtat en les condicions residencials. Els llogaters a mercat disposen d'1,5 habitacions per persona, davant de les 2,2 dels propietaris sense hipoteca. La taxa de privació severa d'habitatge entre els llogaters a mercat arriba a l'11,9 %, davant el 0,8 % dels propietaris sense hipoteca. Aquesta bretxa s'accentua entre els llogaters nascuts a l'estranger (16,5 %, cinc vegades la dels llogaters nascuts a Espanya).

A la precarietat de l'espai s'hi afegeix la de les condicions: el 29,4 % dels llogaters a preu de mercat declaren no poder mantenir l'habitatge a una temperatura adequada, el triple que entre els propietaris sense hipoteca (9,1 %). Aquest indicador de pobresa energètica, tal i com s'explica en el capítol dedicat a pobresa i desigualtat inclòs en aquest informe, s'ha duplicat des del 2013. Per a una anàlisi en profunditat d'aquestes dimensions de desigualtat residencial, vegeu Badenes i Bertran (2026). ²⁹

La regulació de preus i els seus límits

Les dades disponibles arran de l'entrada en vigor del topall del preu del lloguer són compatibles amb un efecte moderador de la contenció de rendes, tot i que la sèrie encara és curta i no permet una atribució causal definitiva. La comparació territorial apunta en aquesta direcció: entre el 2024 i el 2025, els preus han crescut un 2,0 % a les zones tensionades i un 6,1 % a la resta de Catalunya. Aquest diferencial reforça la hipòtesi d'un

²⁸ Si es considera l'indicador AROPE, que inclou privació material severa i baixa intensitat laboral a més de la renda, la proporció és del 37,7 %, també la més alta de tots els règims de tinença.

²⁹ BADENES, Carles; BERTRAN, Ermengol «Habitatge i desigualtat a Catalunya: règim de tinença i disparitats socioeconòmiques». *Nota d'Economia* [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Finances], núm. 109 (2026), p. 150-170.

efecte moderador, però no n'estableix la relació determinant , perquè els dos àmbits parteixen de nivells de preu i dinàmiques de mercat diferents.

En línia amb el Banc d'Espanya (2024) ³⁰ , la regulació pot haver millorat l'assequibilitat relativa dels contractes formalitzats sota les condicions regulades, però el seu efecte agregat depèn de l'evolució de l'oferta efectiva, la mobilitat residencial i els possibles desplaçaments cap a altres modalitats o territoris.

Els preus augmenten amb més moderació a les zones tensionades

Preu mitjà dels contractes de lloguer habitual (€/mes)

	Mitjana 2024	Mitjana 2025	Variació (en %)
Zones tensionades	861,2	878,2	2,0%
Resta de Catalunya	582,9	618,7	6,1%
Catalunya	842,9	860,9	2,1%
Barcelona ciutat	1.144,0	1.134,2	-0,9%

Font: Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge, a partir de les fiances de lloguer dipositades a l'INCASOL.

La moderació de preus conviu amb un menor dinamisme del lloguer habitual

Contractes de lloguer habitual (nombre). Altes i saldo net anual (altes menys baixes)

	2021	2023	2024	2025
Nous contractes de lloguer habituals. Catalunya	167.842	132.988	118.636	108.057
Saldo net dels lloguers habituals:				
Catalunya	27.536	26.845	16.121	8.895
Zones tensionades	23.720	23.044	12.426	6.809
Zones no tensionades	3.816	3.801	3.705	1.723
Barcelona ciutat	9.661	6.420	2.724	534

Nota: Per als anys anteriors a la declaració, la categoria "municipis declarats tensionats" s'aplica retrospectivament al mateix perímetre territorial. Per tant, les dades de 2021 i 2023 no indiquen que aquests municipis ja estiguessin subjectes a contenció de rendes, sinó que permeten comparar-ne l'evolució abans i després de la declaració.

Font: Servei d'Estudis i Documentació d'Habitatge, a partir de les fiances de lloguer dipositades a l'INCASOL.

En paral·lel, el segment de lloguer habitual ha perdut dinamisme. Els nous contractes a Catalunya han passat de 167.842 el 2021 a 108.057 el 2025, i el saldo net anual de contractes habituals s'ha reduït de 27.536 a 8.895. El saldo continua sent positiu, de

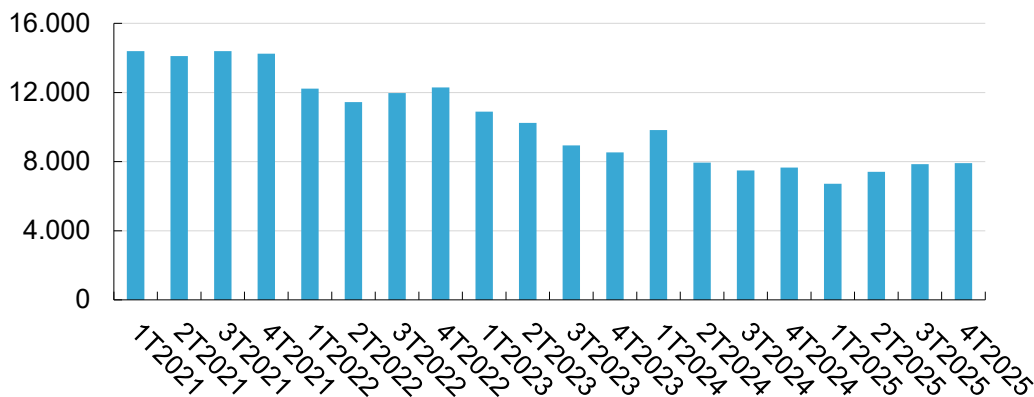
³⁰ BANC D'ESPANYA. «El mercado de la vivienda en España: evolución reciente, riesgos y problemas de accesibilidad». A: *Informe anual 2023*. [Madrid: Banc d'Espanya], 2024, cap. 4, p. 230-300.

manera que no es pot afirmar una reducció neta dels contractes vigents registrats, però sí una forta desacceleració del creixement del segment, especialment a Barcelona ciutat i als municipis declarats tensionats.

Lloguer habitual i fiances de temporada

Barcelona ciutat

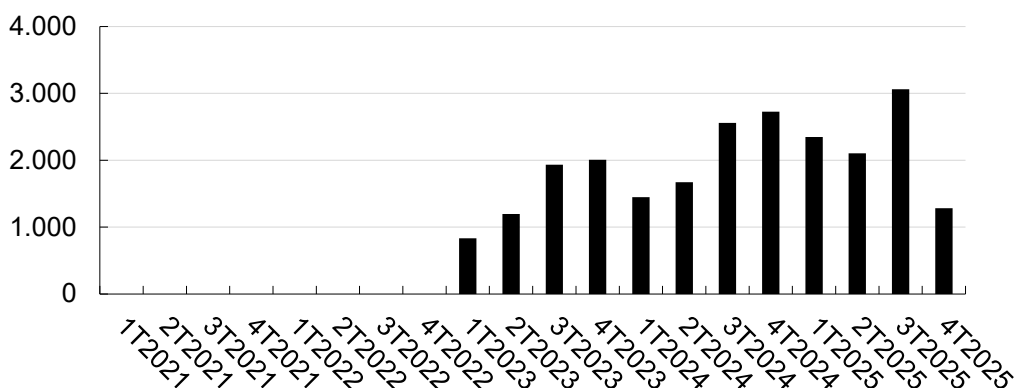
Els nous contractes habituals se situen per sota dels nivells de 2021

Font: INCASÒL, fiances de lloguer.

Les fiances de temporada creixen fins al 3T2025 i disminueixen al 4T2025

(Nombre de fiances per trimestre)

Nota: Les dades de temporada anteriors a 2023 no estan disponibles perquè no es registraven com a categoria separada.

Font: INCASÒL fiances de lloguer.

Una part d'aquesta pèrdua de dinamisme podria estar relacionada amb un desplaçament parcial cap a modalitats no subjectes als mateixos límits. Les fiances de temporada a Catalunya van augmentar de 9.330 el 2023 a 13.517 el 2024, i es van mantenir en nivells elevats el 2025, amb 13.152 fiances. A la ciutat de Barcelona, on la pressió és més intensa,

han augmentat de 5.970 el 2023 a 8.795 el 2025.³¹ La caiguda de les fiances el quart trimestre de 2025 és un indicatiu rellevant, però encara preliminar. Aquesta evolució podria reflectir anticipació reguladora davant l'entrada en vigor de la Llei 11/2025, de 29 de desembre, de mesures en matèria d'habitatge i urbanisme, però també factors estacionals, retards de registre o ajustos previs d'oferta.

El lloguer d'habitacions i el *coliving* han guanyat pes com a modalitats alternatives no cobertes pels mateixos límits: el preu d'una habitació a Barcelona se situa en 600 €/mes el 2026, amb un increment superior al 100,0 % en la darrera dècada, i les habitacions gestionades per empreses s'han multiplicat per deu en cinc anys.³² La Llei 11/2025 intenta reduir l'espai de desplaçament cap a aquestes modalitats, però la seva eficàcia dependrà de la capacitat de gestió, inspecció i sanció de les administracions competents.

En definitiva, la regulació de preus pot contribuir a moderar els símptomes de la crisi d'assequibilitat, però la seva eficàcia a llarg termini depèn de l'augment de l'oferta assequible.

La creació d'un segment d'habitatge assequible

Davant els límits de la regulació de preus, la qüestió estructural és la creació d'un segment de lloguer assequible de mida significativa, un repte que Catalunya comparteix amb el conjunt de la Unió Europea. Entre 2019 i 2025, el nombre de llars a Catalunya ha augmentat en unes 150.000, mentre que els certificats finals d'obra acumulen prop de 55.000 habitatges. Això implica que l'oferta nova acabada ha cobert només al voltant d'un terç de la creació neta de llars, amb un diferencial acumulat d'uns 95.000 habitatges.³³ La Comissió Europea estima que Europa necessita construir més de dos milions d'habitatges anuals, uns 650.000 més que els 1,6 milions actuals, i ha presentat un pla d'habitatge

³¹ Font: INCASÒL. Cal tenir en compte que un mateix habitatge pot generar múltiples fiances al llarg de l'any en funció del nombre de contractes successius, de manera que el nombre de fiances no és equivalent al nombre d'habitatges destinats a aquesta modalitat. Per aquest motiu, les fiances de temporada no són directament comparables ni agregables amb els contractes habituals.

³² El preu d'habitació (600 €/mes) és la mitjana del primer trimestre de 2026 segons Idealista; l'increment del 100 % en una dècada, segons Fotocasa (2025). Les habitacions gestionades per empreses han passat de 175 a més de 1.700 entre 2020 i 2025 (*Metropoli Abierta*, 2026).

³³ Càlcul a partir de llars EPA i certificats finals d'obra del Ministeri d'Habitatge i Agenda Urbana. El diferencial és un indicador de pressió d'oferta, no una estimació exacta de dèficit residencial.

assequible centrat en l'augment de l'oferta, la mobilització d'inversió i les reformes estructurals.³⁴

A Catalunya, el parc de lloguer social se situa al voltant de l'1,3 % del parc d'habitatges principals (uns 40.600 habitatges a finals del 2024), molt per sota de la mitjana europea i dels països amb sistemes consolidats.³⁵ La inversió pública en habitatge a Catalunya (0,1 % del PIB) és sis vegades inferior a la mitjana europea (0,6 % del PIB).³⁶ El dèficit de parc social ha canviat poc en les darreres dècades: ja el 2016, s'advertia que el 98,0 % del parc residencial català era de titularitat privada i que arribar als estàndards europeus exigiria un gran esforç.³⁷

El Pla territorial sectorial de l'habitatge fixa l'objectiu d'arribar al 10,3 % en vint anys als municipis amb demanda forta, cosa que implicaria uns 275.000 nous habitatges de lloguer social, gairebé set vegades el parc actual.³⁸ El Pla 50.000 habitatges ha mobilitzat sòl urbanitzable amb capacitat per a 22.000 habitatges, cedits en dret de superfície a promotors privats i del Tercer sector.

Assolir aquest objectiu només per la via de la construcció nova és complicat atesos els increments dels costos de construcció, l'escassetat de mà d'obra i les dificultats per engegar obra nova. Per això, diverses propostes apunten a la necessitat de crear proveïdors socials d'habitatge (operadors públics, cooperatius o del tercer sector per gestionar parc amb rendibilitat limitada), un segment intermedi entre el mercat lliure i el lloguer públic

³⁴ COMISSIÓ EUROPEA (2025), . *European Affordable Housing Plan* [en línia]. [Brussel·les]: Comissió Europea, 2025. [Consulta: 2026].

³⁵ Les comparatives internacionals d'habitatge social són sensibles a les definicions. Les dades provenen de l'OCDE, *Affordable Housing Database*, indicador PH4.2, i es refereixen al parc de lloguer social sobre el parc residencial principal. La dada de Catalunya es calcula a partir de l'estimació de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya (2025).

³⁶ Declaració conjunta Catalunya-Euskadi sobre habitatge (2025); COHABITAC (2020).

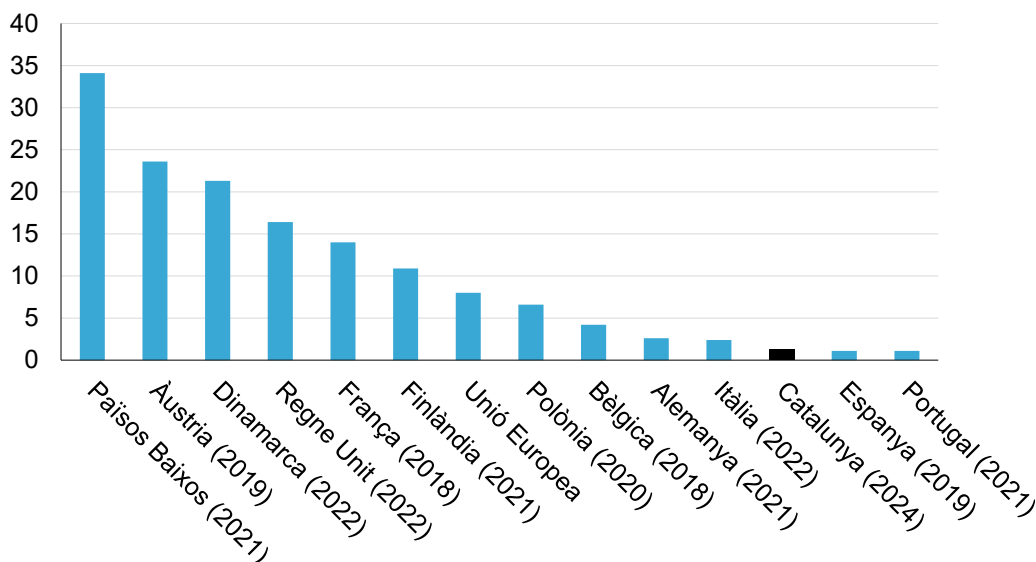
³⁷ TRILLA, C. «L'accés a l'habitatge. Els preus, el gran repte de la política d'habitatge en el segle XXI». *Nota d'Economia* [Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament d'Economia i Hisenda], núm. 103 (2016), p. 133-146.

³⁸ DECRET 408/2024, de 22 d'octubre, pel qual s'aprova el Pla territorial sectorial d'habitatge i es desenvolupa l'objectiu de solidaritat urbana que preveu la Llei 18/2007, de 28 de desembre, del dret a l'habitatge.

residual. El model passa no només per construir, sinó per mobilitzar habitatge buit, rehabilitar i canalitzar habitatge privat cap a usos assequibles.^{39 40}

Els ajuts directes al lloguer poden alleujar situacions immediates, però el seu abast és limitat davant la magnitud de la sobrecàrrega i no substitueixen la creació d'un parc assequible suficient.

Catalunya se situa en els nivells més baixos d'Europa en habitatge social de lloguer (% parc social)

Nota: L'habitatge social de lloguer es defineix com a lloguer residencial a preu inferior al de mercat, assignat segons criteris administratius. L'any de referència varia segons el país (entre parèntesis a l'eix). Les mitjanes UE i OCDE són estimacions de l'OCDE.

Font: OCDE, Affordable Housing Database, indicador PH4.2, a partir del Questionnaire on Social and Affordable Housing (QuASH 2023). Catalunya: elaboració pròpia a partir de l'Agència de l'Habitatge de Catalunya (2024).

L'experiència dels països europeus amb parcs socials consolidats mostra que la construcció d'aquest segment és un procés de dècades que requereix un compromís pressupostari sostingut i un marc institucional estable. Sense un augment sostingut del parc d'habitatge assequible, la dinàmica actual tendeix a consolidar una segmentació persistent entre llars amb accés a la propietat i llars atrapades en un mercat de lloguer cada cop més tensionat i menys estable.

³⁹ TRILLA, C. «La política d'habitatge com a pilar fonamental de l'Estat del Benestar» [conferència]. CUIIMP, 2024.

⁴⁰ LAWSON, J. [et al.]. *Housing2030: Effective Policies for Affordable Housing in the UNECE Region*. [Ginebra]: UNECE: UN-Habitat: Housing Europe, 2021.

9.

Els mercats financers absorbeixen les tensions geopolítiques, amb la bombolla de la IA com a risc de fons

El BCE completa el cicle de retallades el primer semestre i s'atura davant la convergència de la inflació al voltant del 2 %

Durant la primera meitat del 2025, el Banc Central Europeu (BCE) ha rebaixat els tipus d'interès oficials en quatre ocasions. La institució europea, centrada en l'estabilitat de la inflació, ha prolongat sis mesos més, el període de relaxació monetària iniciat el juny del 2024. Durant aquest període de distensió el BCE ha reduït la facilitat de dipòsit (FD) –el tipus guia per a la política monetària– un punt percentual sencer: va passar del 3 % el gener, al 2 % a mitjans de juny.

La segona meitat de l'any, amb projeccions d'inflació de la zona euro que convergien al 2 % a mitjà termini, el BCE va posar el fre al període de flexibilització. A partir d'aquell moment, l'estratègia s'ha basat a seguir un enfocament dependent de les dades –reunió-a-reunió– per determinar política monetària adequada.

Tal com s'ha explicat a l'apartat d'Entorn, el 2025 ha estat un any favorable per l'economia de la zona euro i els mercats financers, malgrat la incertesa global. Això ha estat, en gran part, gràcies als baixos preus de l'energia, la resiliència del consum intern, les laxes condicions financeres i els nivells d'atur baixos.

La Reserva Federal (Fed) fa tres retallades de tipus i resisteix les pressions de l'administració Trump per prosseguir amb la flexibilització econòmica

El període de relaxació monetària del BCE s'ha emmarcat en un entorn de divergència entre les principals polítiques monetàries globals. Mentre el BCE retallava tipus, la Reserva Federal dels EUA (Fed) mantenia una postura restrictiva, condicionada per la incertesa sobre els efectes inflacionistes de la política aranzelària de l'Administració Trump.

Durant els primers tres trimestres del 2025 els tipus oficials de la Fed van quedar congelats al rang de 4,25 – 4,5 %, nivell en què havien quedat des de l'última reducció el desembre de 2024. No ha estat fins al mes de setembre, que la institució ha considerat que ja havia esperat prou per veure els efectes dels nous aranzels implementats pel president Trump a

l'abril, i que es van modificar múltiples vegades. Tot i que l'efecte inflacionari dels aranzels sobre els preus als consumidors podria haver comportat un increment dels tipus d'interès, la Fed, en aquesta ocasió, va considerar que l'increment era temporal i no caldria augmentar els tipus en resposta. En canvi, l'efecte que aquests tenien a curt termini podria suposar un fre a l'ocupació i de l'activitat econòmica, i aquests efectes sí que requerien una actuació, en forma de tipus d'interès més baixos.

En resum, la desacceleració de l'activitat econòmica, un ritme de creació ocupació feble – tot i que la taxa d'atur continuava sent baixa – una pressió política intensa, i no tant una elevada inflació, van ser els factors determinants per desencadenar un nou període de relaxació de tipus oficials als EUA. A partir d'aquell moment, el rang objectiu s'ha reduït en 25 punts bàsics (pb) tres cops –al setembre, octubre i desembre– fins a situar-se entre el 3,5 – 3,75 % a finals d'any.

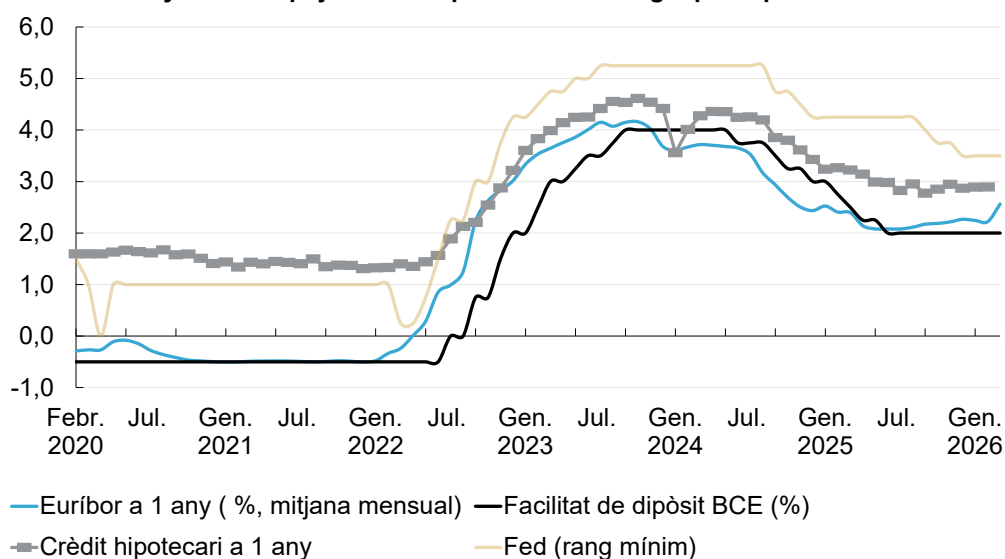
Les estratègies monetàries desiguals entre la Fed i el BCE, han influït en l'economia global: han alterat el tipus de canvi euro-dòlar i els equilibris de les finances internacionals. El diferent ritme de normalització monetària ha contribuït a un augment de la tensió en els mercats globals i a una incertesa més gran sobre l'evolució dels tipus de canvi.

L'euríbor baixa fins al llindar del 2 % el 2025, alleugerant el cost de les hipoteques

L'euríbor a dotze mesos és el tipus europeu d'oferta interbancària, és a dir, el tipus d'interès al qual els bancs es presten diners entre si en el venciment d'un any. Tot i que el BCE no fixa l'euríbor, les seves decisions el determinen. L'euríbor a 12M d'avui reflecteix les expectatives sobre la FD, fixat pel BCE. Aquesta relació es veu al gràfic posterior, en què la línia negra que representa l'euríbor frena el seu descens a inicis de 2025 abans que la línia blava de FD, amb previsió de què ja no hi hauria més retallades de tipus. De manera oposada, s'observa un creixement marcat de l'euríbor a principis de 2026, tot i que (encara) no hi ha hagut canvis a la política monetària.

La trajectòria general d'aquest interès durant el 2025 ha estat de descens i estabilitat. El gener de 2025, l'euríbor es situava al 2,52 %, però es va anar relaxant al llarg de l'any fins a situar-se al voltant del 2,1 %. Aquest descens va ser positiu per les persones o empreses que tenien o van contreure un deute, ja que l'euríbor és l'índex de referència per una gran part del deute privat. De fet, és l'índex que s'utilitza com a referència en els préstecs hipotecaris de tipus variable. En tant que aquests préstecs es revisen una vegada a l'any, l'esforç hipotecari de les llars el 2025 es va relaxar suaument. Tot i això, es manté un diferencial entre els dos valors, pel qual el tipus d'interès de les noves hipoteques s'ha mantingut al voltant del 2,9 % al llarg de tot l'any.

El BCE posar fi al període de relaxació monetària i l'euríbor acaricia la línia del 2 % a meitat d'any i torna a pujar a finals per les tensions geopolítiques

(*): La sèrie temporal acaba el març de 2026.

Font: BCE.

El nou crèdit a llars i empreses espanyoles creix de forma sòlida el 2025, impulsat per l'habitatge, el consum i els crèdits a les grans empreses

Les noves operacions de crèdit ofereixen informació sobre el flux de finançament a llars i empreses en un moment concret del temps.

El nou crèdit a les llars ha assolit un creixement sòlid el 2025 (8,7 %). Aquest dinamisme s'explica principalment per dos factors. El primer, i més rellevant, ha estat el crèdit hipotecari. El 2025 s'han constituït 49.271 noves hipoteques, un 17,7 % per sobre del 2024, i el crèdit hipotecari ha crescut un 21,8 % interanual – un diferencial que reflecteix, entre d'altres, l'encariment dels preus de l'habitatge-, i ha representat gairebé una tercera part (30,0 %) del total de nou crèdit a les llars. L'impuls per les bones condicions financeres i el baix nivell de l'euríbor han facilitat la constitució de noves hipoteques.

El segon factor ha estat el creixement del crèdit al consum (20,8 %), que ha suposat el 16,9 % del total nou crèdit a les llars. L'erosió del poder adquisitiu per la inflació –per sobre dels nivells de la zona euro (2,7 %) –pot estar dirigint a famílies a finançar amb deute el que abans es cobria amb el salari.

Pel que fa al crèdit a les empreses, el creixement del 2025 ha estat del 9,3 %, impulsat sobretot pels crèdits a les grans empreses (operacions superiors a 1 MEUR), que han crescut un 15,7 % interanual. Els crèdits concedits a les petites empreses han experimentat un creixement més modest (4,15 %).

El crèdit privat es recupera aquest 2025, amb les llars com a principal motor

L'estoc de crèdit concedit per les entitats financeres residents a Espanya ha crescut aquest 2025 tant pels sectors productius com per les llars. El 2025 tanca amb un estoc total de crèdit d'1.228.000 MEUR, que representa una taxa de creixement del 3,6 %. És la primera vegada que l'estoc de crèdit privat creix prolongadament des de la pandèmia: després de la contracció del 2023 i una recuperació tímida i sectorial el 2024, el 2025 consolida el creixement de l'endeutament, afavorit per les bones condicions financeres.

Evolució de l'estoc de crèdit privat¹ de l'economia espanyola per finalitats

(% de variació interanual)

	Activitats productives i serveis						Persones físiques		
	Total	Total	Indústria ²	Construcció	Total Serveis	Activitats Immobiliàries	Total	Habitatge ³	Béns de consum durador
2020	2,6	7,6	6,9	7,2	8,0	-7,0	-1,5	-1,3	6,0
2021	-0,1	-0,7	-0,9	-2,4	-0,7	0,2	0,8	1,2	0,9
2022	-0,3	-1,1	2,4	-2,5	-1,9	-9,1	0,1	-0,2	0,1
2023	-3,1	-4,5	-8,1	-4,9	-3,4	-6,5	-2,2	-3,2	7,0
2024	0,3	0,4	-1,2	0,0	1,0	1,6	1,1	0,3	5,8
2025									
Primer Semestre	2,3	1,6	1,5	0,3	2,0	5,0	2,9	2,3	9,3
Segon Semestre	3,6	2,9	0,6	-0,2	3,9	2,2	4,3	3,5	13,6

¹ Estoc de crèdit concedit per les entitats financeres de crèdit i establiments financers de crèdit a Altres sectors residents (agents residents amb excepció de les AAPP, el Banc d'Espanya i les entitats de crèdit).

² Sense construcció.

³ Adquisició i rehabilitació d'habitatge

Font: Banc d'Espanya.

Per sectors productius, la indústria i la construcció han tornat a creixements positius el primer semestre del 2025, després de dos anys de contracció. El segon semestre, però, l'endeutament torna a decaure en la construcció i, la indústria relaxa el creixement.

Els serveis són el sector que lidera l'endeutament durant tot l'any i acumula més de tres quarts parts (73,4 %) del total de crèdit als sectors productius. La seva trajectòria ha estat diferent dels altres sectors: ha iniciat l'any amb un creixement moderat –tot i que superior al del 2024– i ha augmentat l'endeutament de manera progressiva el segon semestre. Destaca, dins dels serveis, l'increment del crèdit a les activitats immobiliàries.

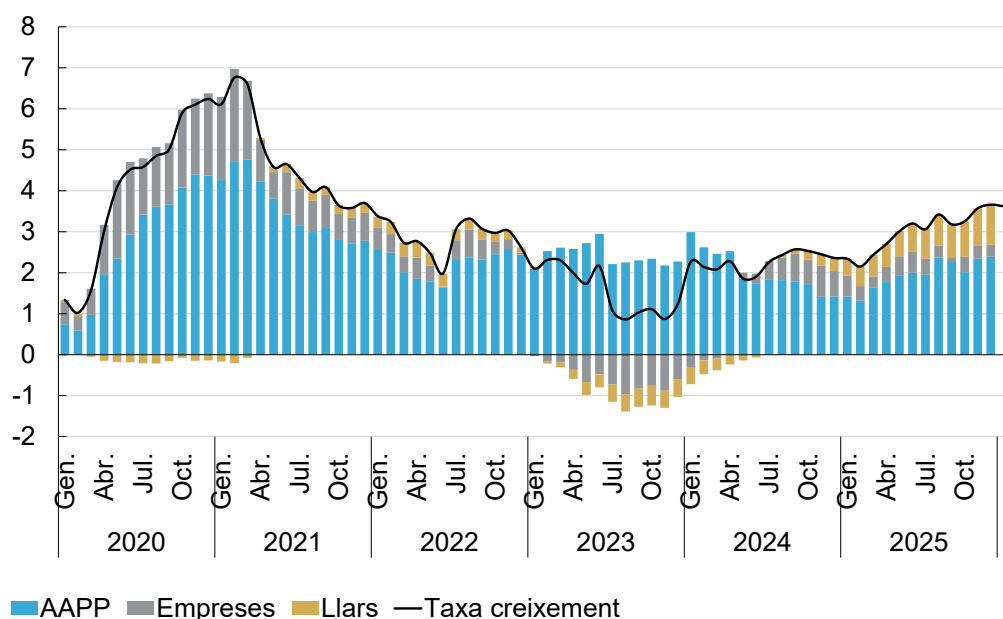
En conjunt, l'increment de l'estoc de crèdit a les llars (4,3 %) ha estat superior al dels sectors productius (2,9 %). Una pauta que es confirma de manera més àmplia quan s'analitza l'estoc de finançament dels sectors no financers –administracions públiques

(AP), empreses, llars i institucions sense ànim de lucre al servei de les llars (ISFLASL)– en conjunt: incloent-hi préstecs bancaris, emissions de bons i deute exterior.

El gràfic següent mostra el canvi de composició del creixement que ja es va iniciar a mitjan 2024, però que s'ha consolidat el 2025. Les AP es mantenen com el sector amb una contribució al creixement més elevada en l'estoc de finançament, però la segona posició ha canviat respecte a anys anteriors. El 2020 i 2021, eren les empreses les que ocupaven aquest lloc, ara aquestes han quedat relegades a la tercera posició, amb increments al voltant de l'1 % interanuals. Les llars i les ISFLASL els hi han pres el relleu, amb taxes de creixement en augment que han assolit el 4,8 % el segon semestre.

El finançament a les llars pren força durant tot el 2025

(Contribució al creixement i variació interanual, en %)

Font: Banc d'Espanya

El 2025 marca la consolidació de la recuperació del crèdit a Catalunya

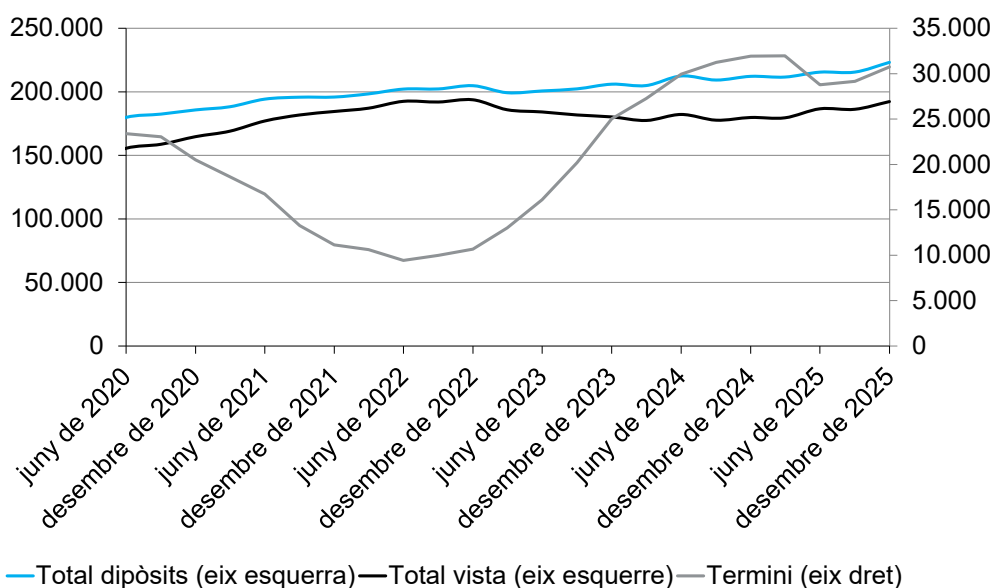
El 2025 ha estat també per Catalunya l'any que ha consolidat la recuperació del crèdit. Després de la contracció del 2023, el crèdit va reprendre la senda del creixement el 2024 (0,21 %), i el 2025 l'increment ha estat notable (5,7 % , i 11.500 MEUR).

Malgrat l'increment del crèdit, l'impacte sobre la ràtio d'endeutament (crèdit sobre PIB) ha estat limitat: l'estoc de crèdit total sobre el PIB, ha crescut solament un 1 pp respecte el 2024, fins al 63,7 %. Al conjunt de l'Espanya, les dinàmiques han estat similars però més contingudes: el crèdit total ha crescut en un 4,2 % - un 3,8 % per part del sector privat i un 11,6 % per part de les APs.

La preferència pels dipòsits envers el crèdit mostra preferència per l'estalvi de les famílies catalanes

Els dipòsits catalans han experimentat un creixement més marcat que els crèdits durant el 2025. Al desembre, els dipòsits catalans arribaven gairebé als 241.500 MEUR, un creixement interanual del 6,4 %. La ràtio crèdit/dipòsit o *loan-to-deposit*, utilitzada com a indicador de risc bancari mostra un canvi força contundent entre el desembre de 2019, amb la ràtio de 1,2 i el passat desembre, amb una ràtio 0,9. La preferència pels dipòsits per sobre del crèdit és un símptoma d'estabilitat del sector financer, i alhora de dinamisme en la generació d'estalvi no transformat en crèdit o inversió.

La fi de la flexibilització monetària frena les demandes de dipòsits a termini impulsa els dipòsits a vista (en milions d'euros)

Font: Banc d'Espanya.

El creixement ha anat acompanyat de transformacions en el tipus de dipòsits que reflectien, amb decalatge, els efectes de la política monetària en remuneracions: repunt inicial dels dipòsits a termini i recuperació posterior dels dipòsits a la vista que apunta també un menor cost de finançament de les entitats, ja que tenen remuneració menor.

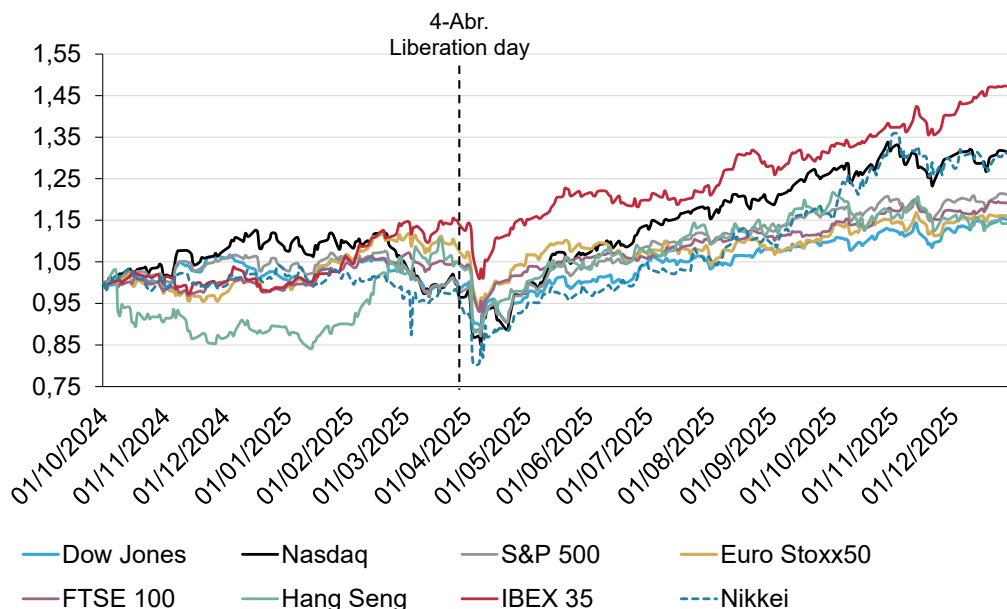
El 2025 ha estat un any de rècord per els principals índexs mundials

El 2025 s'ha caracteritzat per una inflació d'actius reals i financers, amb una volatilitat instigada per declaracions i moviments polítics, sobretot provinents dels EUA, que també genera riscos sistèmics d'inestabilitat financera. La incertesa econòmica, en el segon mandat de Trump, ha catalitzat la inflació selectiva de determinats actius: financers tecnològics, criptomonedes i relacionats amb la IA; així com d'actius tangibles com metalls preciosos (or, plata, etc.).

El 2025 ha estat també un any que s'han estès els dubtes sobre les inversions en IA als mercats borsaris. Les “7 Magnífiques” –Apple, Microsoft, Alphabet, Amazon, Meta Platforms, Nvidia, i Tesla– que concentren gran volum d'inversions en aquest camp, acumulen més d'un terç de la capitalització total de l'S&P 500 i el 50% del Nasdaq 100.

La incertesa geopolítica no frena les borses. L'ÍBEX tanca un any de rècords per sobre els 17.000 punts

(Evolució dels principals índexs. Valors diaris. Base 1/10/2024 = 100)

Nota: L'última dada mensual correspon al 31 de desembre del 2025.

Font: Investing, preu diari dels principals índexs

Una concentració molt elevada que genera dependències estructurals dels índexs respecte a un grup molt reduït d'empreses. Els inversors s'han mantingut dividits en si s'està presenciant una nova bombolla especulativa o si la constant revaloració dels actius s'ha sustentat en uns fonaments econòmics i tecnològics autèntics i transformadors. Des d'un punt de vista més pragmàtic, s'ha semblat també la incògnita de si les capacitats energètiques són capaces de fer front als requisits d'energia d'aquesta tecnologia.

Malgrat la inestabilitat geopolítica i la imposició dels aranzels per part dels EUA el 4 d'abril, el 2025 ha estat un any de rècord als principals índexs internacionals. A Espanya, l'IBEX-35 tancava el 2025 en els 17.300 punts, després d'un any amb forces pujades, i com a un dels índexs més revalorats del 2025. Les xifres de l'índex espanyol se situen en màxims històrics, per sobre del rècord del 2007. L'impuls s'explica, en bona part, per el bon comportament del sector financer, que té un pes rellevant dins d'aquest. Per altra banda, també l'ha ajudat el pes relativament reduït de grans tecnològiques, que a finals d'any es van veure afectades per una ombra de bombolla de la IA, que va fer trontollar altres índexs més tecnològics durant el desembre.

10.

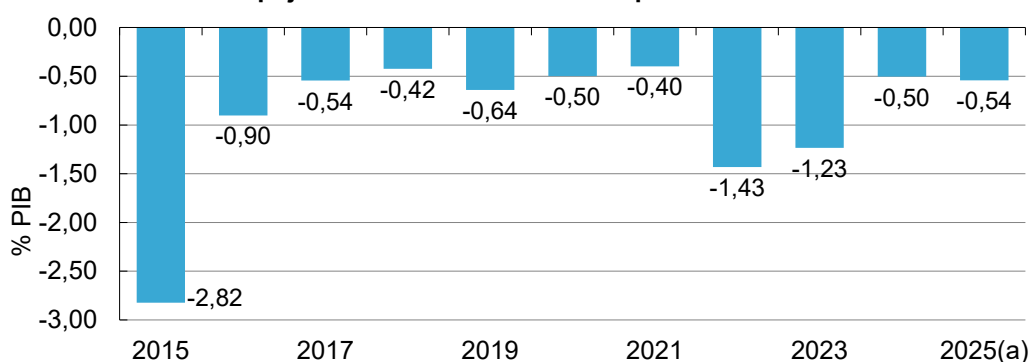
Es consoliden la contenció del dèficit de la Generalitat i la recuperació de la inversió pública

L'any 2025, el dèficit de la Generalitat es va situar al 0,54 % del PIB

La Generalitat de Catalunya⁴¹ va tancar el 2025 amb un dèficit del 0,54 % del PIB, per sobre de l'objectiu del 0,1 %, però a un nivell similar al de l'exercici anterior. Els nivells de dèficit del 2025 i del 2024 se situen molt per sota dels dos exercicis precedents, afectats per l'impacte de la Covid-19 i la crisi energètica, en què els objectius d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera es trobaven suspesos. La reducció del dèficit públic es produeix en un context de moderació del ritme de creixement tant dels ingressos com de les despeses.

El 2025, l'indicador d'estalvi brut (la diferència entre els ingressos i despeses corrents) va ser positiu per segon any consecutiu. En canvi, en les operacions de capital, els ingressos es van reduir més que les despeses, fet que va comportar un lleuger increment del dèficit financer. Els ajustos del Sistema europeu de comptes (SEC) es van mantenir relativament estables, de manera que el dèficit va augmentar en 209 milions d'euros.

El dèficit públic en termes SEC del 2025 es manté estable, amb una millora de l'estalvi brut i un empitjorament del saldo net de capital

Font: Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

⁴¹ A banda de l'Administració de la Generalitat, el Servei Català de la Salut i les entitats autònomes administratives, s'hi incorpora també l'Institut Català de la Salut. S'exclouen els ingressos i les despeses de transferències de l'Administració central als ens locals i el Fons europeu de garantia agrícola perquè la Generalitat únicament n'exerceix la funció pagadora.

El dèficit s'ha mantingut estable amb una desacceleració dels ingressos i de les despeses (milions d'euros)

	2024	2025
Estalvi brut	381	480
Ingressos corrents	39.391	40.797
Despeses corrents	39.010	40.316
Saldo net de capital	-949	-1.222
Ingressos de capital	1.195	770
Despeses de capital	2.144	1.993
Resultat no financer	-568	-742
Ingressos no financers	40.586	41.567
Despeses no financeres	41.154	42.309
Ajustos SEC ⁽¹⁾	-956	-991
Dèficit SEC ⁽²⁾	-1.524	-1.733
% s/PIB	-0,50	-0,54

⁽¹⁾ Sistema europeu de comptes.

⁽²⁾ El dèficit SEC del 2024 és provisional i el del 2025 és un avanç.

Font: Sistemes Corporatius Econòmics Financers de la Generalitat de Catalunya i Intervenció General de l'Administració de l'Estat.

Els ingressos van créixer de forma moderada per la normalització de les liquidacions del model de finançament

Els ingressos no financers van presentar un increment d'un 2,4 %, un ritme més moderat que els dos exercicis anteriors. La liquidació del model de finançament va tornar a un nivell habitual, després d'uns anys condicionats pels efectes de la Covid-19 i de la inflació. La liquidació rebuda el 2025 va ser un 38 % menor que la de l'exercici anterior, quan havia estat excepcionalment elevada per la regularització dels ingressos del 2022, inicialment infravalorats. Aquesta caiguda va contrarestar l'intens increment de les bestretes del model de finançament (10,2 %), que s'emmarca en un context de creixement de l'activitat econòmica i de l'ocupació.

De la resta d'impostos, destaca l'augment del 17,6 % dels ingressos dels impostos sobre transmissions patrimonials i AJD (actes jurídics documentats), coherent amb el dinamisme del sector immobiliari. Els ingressos de l'impost sobre successions i donacions es van mantenir estables, amb una acceleració l'últim trimestre que va compensar les caigudes anteriors. L'impost sobre el patrimoni va liquidar un 9,7 % més que l'exercici anterior, en bona part pel comportament alcista de les borses durant el 2024.

Les transferències registren variacions puntuals en ambdós sentits. A la baixa, hi ha pesat la disminució dels recursos del fons Next Generation i la comparació amb un exercici en què es va ingressar l'últim pagament del conveni d'inversions pendents de la DA 3a de

l'Estatut. A l'alça, hi ha contribuït l'ampliació del programa estatal de subvencions al vehicle elèctric i l'augment de les transferències estatals acordades a la Comissió Mixta d'Afers Econòmics i Fiscals Estat-Generalitat de Catalunya (CMAEF).

Les liquidacions del model de finançament es normalitzen, en comparació amb un exercici extraordinari, mentre que les bestretes s'incrementen amb intensitat. Drets liquidats (milions d'euros)

	2025	Variació 2024/2025	% variació 2024/2025
Bestretes del model de finançament	28.255	2.610	10,2
Tram autònom de l'IRPF	16.414	1.430	9,5
IVA	9.686	950	10,9
Impostos especials	2.797	61	2,2
Fons de suficiència	1.282	148	13,1
Fons de garantia	-1.923	21	-1,1
Liquidacions del model de finançament	2.599	-1.601	-38,1
Altres impostos	6.080	556	10,1
I. transmissions patrimonials i AJD	3.263	489	17,6
I. sobre successions i donacions	1.162	9	0,8
I. sobre el patrimoni	837	74	9,7
Restat d'impostos	818	-16	-1,9
Taxes i altres ingressos	1.177	-34	-2,8
Altres transferències	3.360	-521	-13,4
Next Generation	503	-545	-52,0
Fons europeus	145	-64	-30,5
Transferències finalistes	2.608	276	11,9
Transferències no finalistes	102	-189	-64,8
Ingressos patrimonials	96	-25	-20,4
Alienació d'inversions reals	0	-4	-98,7
Total d'ingressos no financers	41.567	981	2,4

Font: Sistemes Corporatius Econòmics Financers de la Generalitat de Catalunya.

Els ingressos financers van créixer d'acord amb el calendari d'amortitzacions
Drets liquidats (Milions d'euros)

	2025	Variació 2024/2025	% variació 2024/2025
Actius financers	274	-276	-50,2
Passius financers	12.562	1.142	10,0
Total ingressos financers	12.836	865	7,2

Font: Sistemes Corporatius Econòmics Financers de la Generalitat de Catalunya.

Els ingressos financers van créixer un 7,2 % el 2025, fins als 12.836 M€. Pràcticament la totalitat correspon a passius financers (+10 %), és a dir, a noves disposicions d'endeutament destinades majoritàriament a refinançar el deute que vencia durant l'exercici, en línia amb el calendari d'amortitzacions previst.

La moderació del ritme de creixement de les despeses es pot atribuir, en part, a factors puntuals

El 2025, el pressupost de despeses va comptar amb els crèdits previstos a la pròrroga del pressupost del 2023, així com amb suplementos de crèdit (que van incorporar l'increment que havien experimentat els recursos des de llavors), generacions de crèdit i incorporació de romanents. En aquest marc, les despeses no financeres van créixer un 2,8%, un ritme moderat en comparació amb els dos exercicis anteriors, per l'efecte de diversos factors puntuals que s'analitzen tot seguit.

La moderació de les despeses es pot atribuir a factors puntuals com els increments retributius, sentències judicials i ajuts per la sequera

Obligacions reconegudes (Milions d'euros)

	2025	Variació 2024/2025	% variació 2024/2025
Despeses personal	11.797	325	2,8
Compra de béns i serveis	14.002	242	1,8
Interessos	1.519	193	14,6
Transferències corrents	12.998	545	4,4
Inversions reals	954	-97	-9,2
Transferències de capital	1.039	-55	-5,0
Total despeses no financeres	42.309	1.155	2,8

Font: Sistemes Corporatius Econòmics Financers de la Generalitat de Catalunya.

Les remuneracions del personal van créixer un 2,8 %, un ritme suau, a causa de la no aplicació de l'increment retributiu anual, abonat retroactivament el gener del 2026. Aquest creixement respon a tres factors: l'increment salarial del 0,5 % acordat per al 2024, les millores laborals i ampliacions de plantilla en alguns col·lectius, i els augments de les cotitzacions socials establerts per la Seguretat Social.

L'augment de les despeses corrents en béns i serveis també va ser excepcionalment moderat (1,8 %), perquè la base de comparació incorporava la indemnització per l'anul·lació del contracte amb Aigües del Ter-Llobregat. Aquest efecte base va compensar els increments registrats en concerts sanitaris i socials i en despeses TIC.

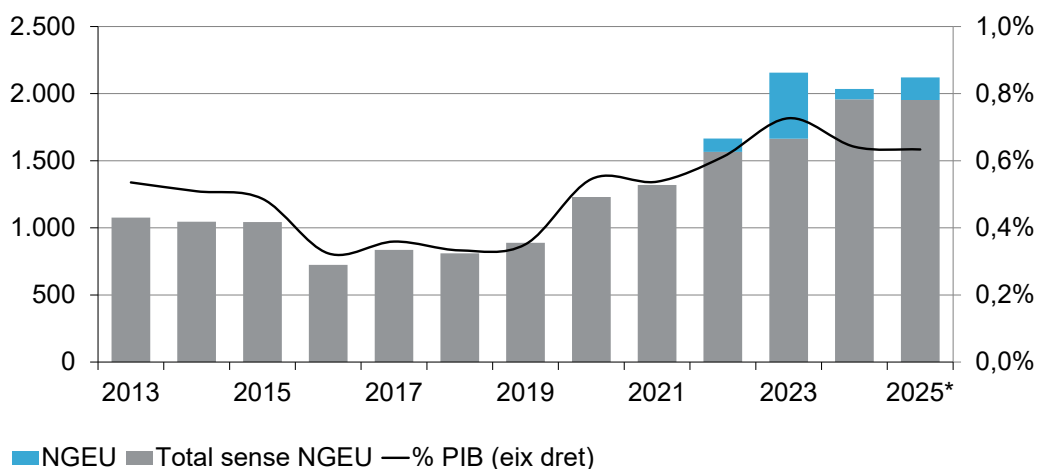
Els interessos del deute van augmentar un 14,6 % per l'efecte combinat de la pujada de tipus en la renovació dels venciments del deute i d'un volum d'endeutament més gran. Tanmateix, el ritme va ser més moderat que els dos exercicis anteriors.

Les transferències corrents van créixer un 4,4 %. La comparació es fa amb un exercici que incloïa els ajuts per la sequera, però el 2025 hi entren per primera vegada els recursos estatals transferits a RENFE acordats a la CMAEF. En els concerts sanitaris, l'impuls de les millores en les condicions de treball d'anys anteriors ja està consolidat. D'altra banda, destaquen els increments dels ajuts a la dependència i al transport, així com als menjadors escolars i, també, els concerts educatius, entre d'altres. Al seu torn, les transferències de capital van disminuir un 5 %, principalment per la reducció dels fons MRR.

Els darrers anys les inversions reals del sector públic administratiu i el sector públic empresarial s'han accelerat després d'haver-se mantingut en nivells reduïts durant el procés de consolidació fiscal. Els fons NGEU-EU van impulsar les inversions a partir del 2022, però aquest efecte ha disminuït amb la finalització dels fons REACT i la reducció dels MRR. La resta de la inversió ha augmentat gradualment i el 2025 s'ha mantingut al mateix nivell que el 2024, clarament per sobre dels valors anteriors a la pandèmia.

La inversió real executada de la Generalitat de Catalunya va créixer a partir del 2020 i es manté a nivells elevats des del 2023

(inversió real executada en milions d'euros)

* Dades provisionals.

Nota: inclou les inversions reals del sector públic administratiu i el sector públic empresarial.

Font: Generalitat de Catalunya.

Per la seva banda, les despeses financeres van augmentar un 38,6 %, per les variacions del calendari d'amortitzacions de deute públic, préstecs i altres crèdits, i per l'impacte d'unes operacions de refinançament del deute.

Les despeses financeres van créixer d'acord amb el calendari del deute

Obligacions reconegudes (Milions d'euros)

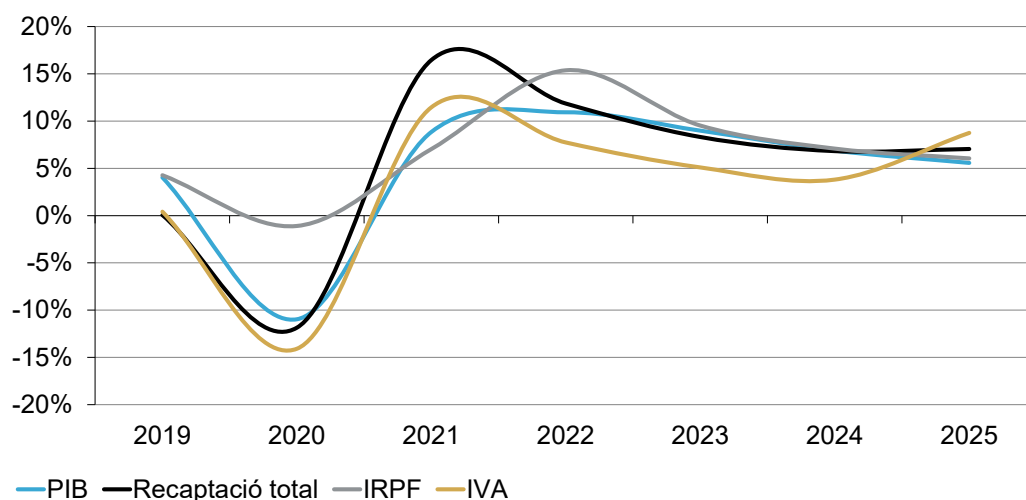
	2025	Variació 2024/2025	% variació 2024/2025
Actius financers	969	90	10,2
Passius financers	11.311	3.331	41,7
Total despeses financeres	12.279	3.421	38,6

Font: Sistemes Corporatius Econòmics Financers de la Generalitat de Catalunya.

La recaptació de l'AEAT va continuar creixent, a un ritme superior al creixement nominal de l'economia

El 2025, la recaptació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT) va continuar creixent amb força. A Catalunya va augmentar un 7 % i, al total de comunitats autònomes, un 10,3 %. En el cas català, el creixement de la recaptació es va situar el 2025 per sobre del PIB nominal, per la recuperació de la recaptació de l'IVA, després de tres exercicis en què havia crescut per sota del PIB nominal. Aquest comportament agregat també recull una dinàmica una mica més continguda de l'IRPF.

La recaptació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària a Catalunya creix per sobre del PIB nominal el 2025 (% de variació anual)

Font: Agència Estatal d'Administració Tributària i Idescat.

La recaptació de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF) es va incrementar un 6,1 %. Les retencions del treball van augmentar a causa de l'augment de l'ocupació, dels salaris i de les pensions. La recaptació de la declaració anual va créixer amb intensitat, tot i que les devolucions a mutualistes van restar creixement a la recaptació neta. L'increment de la recaptació de l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA) es va accelerar, amb una taxa del

8,7 %. Aquesta alça s'explica tant per la conjuntura econòmica com per la retirada de les mesures de reducció de tipus dels productes energètics i dels aliments bàsics.

La recaptació de l'Impost sobre Societats va disminuir un 5 % per devolucions extraordinàries, però els beneficis declarats van continuar creixent. La resta d'impostos inclouen el nou Impost sobre el marge d'interessos i comissions de determinades entitats financeres, la recaptació del qual està cedida a les comunitats autònomes.

La recaptació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària va continuar a l'alça

	2025		% variació 2024/2025	
	Milions d'euros	% Catalunya/ total regional	Catalunya	Total regional
IRPF	26.357	19,5	6,1	10,1
IVA	20.964	21,7	8,7	9,7
Impost de societats	7.866	18,6	-5,0	8,1
Rest a d'impostos	6.035	15,0	26,2	15,1
Total	61.222	19,5	7,0	10,3

Font: Agència Estatal d'Administració Tributària.

El grau d'execució de les inversions de l'Estat a Catalunya se situa per sota del 50 % per tercer any consecutiu

Les inversions executades per l'Estat a Catalunya no s'han publicat des de l'any 2023, però es disposa de les dades del 2024 de la inversió executada pel Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible (grup MITRAMS)⁴², que és representativa del total: de mitjana, suposa el 85 % de les inversions executades per l'Estat a Catalunya entre el 2013 i el 2023.

Les inversions del grup MITRAMS a Catalunya van sumar 1.204 milions d'euros, un 25 % més que l'any 2023. Des de l'any 2012 no s'havia executat una inversió superior als 1.000 milions d'euros. Aquesta xifra va representar un 0,4 % del PIB, un percentatge superior al d'anys anteriors, i van equivaldre a un 14,1 % de la inversió regionalitzada, dos punts per sobre el pes de l'any 2023 (12,2 %). Tot i això, continua lluny del pes poblacional de Catalunya (16,5 %) i del seu pes en PIB del conjunt de l'estat (19 %).

El detall per organisme executor mostra que la inversió del mateix Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible i els organismes autònoms adscrits, que únicament representa el 22,1 % del total del grup MITRAMS, va créixer un 69,1 % respecte al 2023, dirigida

⁴² Anteriorment grup Foment. Les darreres dades publicades són les de l'any 2024.

principalment a carreteres. La inversió executada per les empreses públiques estatals adscrites a aquest ministeri va augmentar de manera més moderada, un 16,8 %. La major part correspon a empreses del sector ferroviari (ADIF i RENFE Operadora). ADIF (que també inclou ADIF Alta velocitat) va augmentar les inversions un 45 %, mentre que RENFE Operadora les va reduir un 35,2 %. Les altres empreses amb una inversió significativa són ENAIRE (empresa gestora de la navegació aèria d'Espanya), amb una xifra estable, i Ports de l'Estat, que va executar un 61 % més que el 2023.

La inversió executada a Catalunya pel grup Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible creix, però de manera desigual en funció dels organismes

(Milions d'euros)

	2022	2023	2024	% variació 2024/2023
Ministeri i organismes autònoms	204	158	267	69,1
Empreses públiques	655	803	938	16,8
ADIF ⁽¹⁾	324	421	610	45,0
Renfe operadora	192	194	126	-35,2
Ports de l'Estat	52	55	88	61,0
Enaire	76	89	93	4,2
Resta	11	44	21	-51,7
Total	859	960	1.204	25,4
Total % PIB	0,3%	0,3%	0,4%	-

Font: Anuari estadístic del Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible.

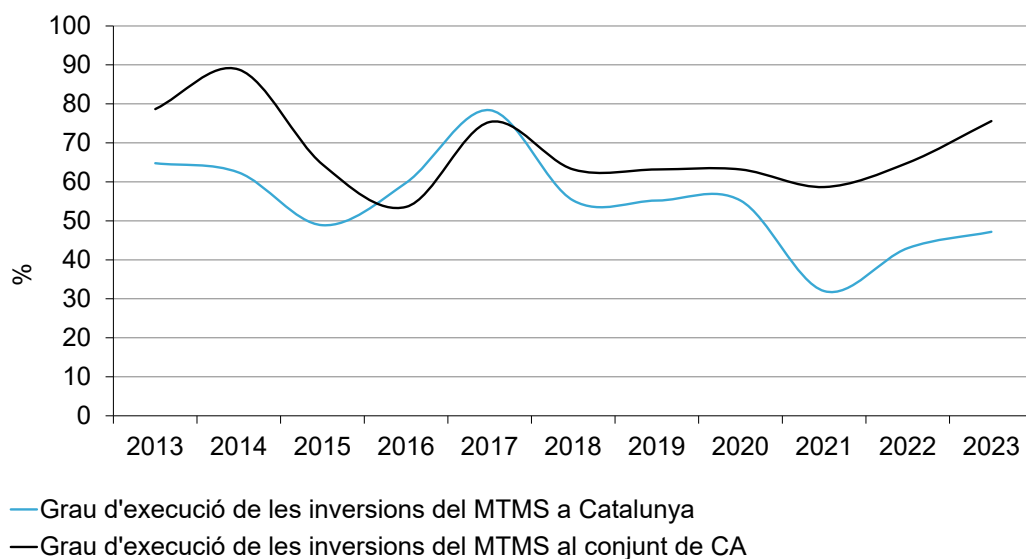
⁽¹⁾ Inclou ADIF Alta Velocitat.

Pel que fa al grau d'execució, el 2023⁴³ el grup MITRAMS va executar el 47,2 % de les inversions pressupostades a Catalunya, per sobre del 43 % de l'any anterior. Per tercer any consecutiu, el grau d'execució es va situar per sota del 50 % a Catalunya, lluny del 75,6 % que va registrar el grup MITRAMS per al total d'inversions regionalitzades el 2023.

Per al conjunt del període 2013-2023, el grau d'execució del grup MITRAMS a Catalunya (54,7 % de mitjana) se situa sistemàticament per sota del registrat per al conjunt de comunitats autònomes (68,1 %).

⁴³ No es disposa del grau d'execució de l'any 2024, ja que no es van aprovar els Pressupostos Generals de l'Estat i, per tant, no s'ha publicat l'annex d'inversions reals amb el detall de la inversió pressupostada per comunitat autònoma.

Des del 2018, el grau d'execució de les inversions del Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible (MTMS) a Catalunya és inferior al del conjunt de comunitats autònomes (CA)

Font: Ministeri de Transports i Mobilitat Sostenible.